

การศึกษาประโยชน์ความซื่อที่ใช่ “ที่ ซึ่ง อัน” ตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522 – 2547

นายยิ่งยศ กันจันะ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

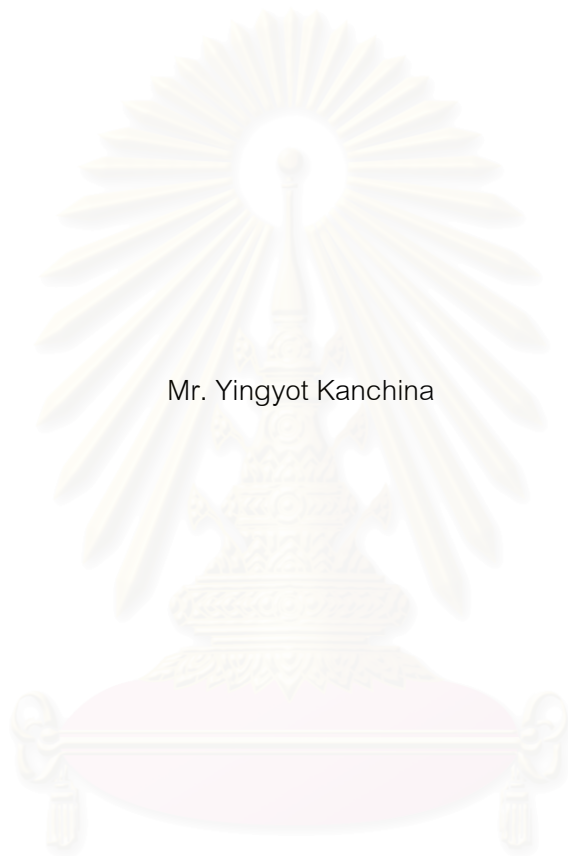
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPUTATIONAL LINGUISTIC STUDY OF COMPLEX SENTENCES USING /thii sŭn ʔan/
IN KING BHUMIPHOL'S SCHOLARSHIP AWARD FIRST PRIZE ESSAYS 1979 – 2004

Mr. Yingyot Kanchina

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาประโยคความซ้อนที่ใช้ "ที่ ซึ่ง อัน" แนวภาษาศาสตร์
คอมพิวเตอร์ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522 – 2547
โดย นายยิ่งยศ กันจันะ
สาขาวิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ อัญชลีนุกูล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. กฤษณ์ โกสวัสดี

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ ขุภมาสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรินทร์ อัญชลีนุกูล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร. กฤษณ์ โกสวัสดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณยานวิน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ อรุณมานะกุล)

ยั้งยศ กั้นจันะ : การศึกษาประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ใน
 เรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522 - 2547. (A COMPUTATIONAL LINGUISTIC STUDY OF
 COMPLEX SENTENCES USING /thii sŭŋ ʔan/ IN KING BHUMIPHOL'S SCHOLARSHIP AWARD FIRST
 PRIZE ESSAYS 1979 - 2004) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. สุรินทร์ อัญชลินกุล, ดร. กฤษณ์ โกสวัศดี, 238
 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ศึกษาประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน”
 แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522-2547 และ 2) ประยุกต์ผล
 การศึกษาเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตของประโยคความซ้อนได้

ผลการศึกษาพบว่า ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ.
 2522-2547 ใช้คำว่า “ที่” เป็นคำชนิดต่างๆ 9 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำเชื่อมอนุพากย์เดิมเต็มนาม
 คำเชื่อมอนุพากย์เดิมเต็มกริยา คำบุพบท ส่วนหนึ่งของคำนามประสม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ ส่วน
 หนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” คำแปลนาม และส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา ใช้คำว่า “ซึ่ง” เป็น
 คำชนิดต่างๆ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำบุพบท คำเชื่อมข้อความ และคำเชื่อมบอกรายละเอียด และ
 ใช้คำว่า “อัน” เป็นคำชนิดต่างๆ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ คำเชื่อม
 ข้อความ และคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์คุณศัพท์ มี 3 หน้าที่ ได้แก่ 1) หน้าที่แทนประธานหลักและเป็นประธาน
 หรือกรรมของอนุพากย์ 2) หน้าที่แทนกรรมตรงและเป็นประธานหรือกรรมของอนุพากย์ และ 3) หน้าที่แทน
 กรรมรองและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ นอกจากนี้พบว่าอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” สัมพันธ์ทางการ
 ขยายความกับประธานหรือกรรมของอนุพากย์ 23 ลักษณะ ในการวิเคราะห์คำแสดงและกรอปรก พบกรอปร
 กรก 60 กรอบและคำแสดงจำนวน 574 คำ คำแสดงเหล่านี้อาจจำแนกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ คำแสดงชนิดแสดง
 สภาพ คำแสดงชนิดแสดงอาการ และคำแสดงชนิดแสดงการประสม และอาจจำแนกคำแสดงตามกลุ่มของ
 องค์ประกอบบังคับได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2
 ตัว คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และคำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว สำหรับ ผลการทดสอบ
 การบอกขอบเขตประโยคด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม Unitex พบค่าความแม่นยำ (Precision) 68
 เปอร์เซ็นต์และค่าความครบถ้วน (Recall) 73 เปอร์เซ็นต์

ภาควิชาภาษาไทย
 สาขาวิชาภาษาไทย
 ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิติศ.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4780186022: MAJOR THAI

KEY WORD: THAI COMPLEX SENTENCE / THAI SYNTAX / THAI LANGUAGE

YINGYOT KANCHINA : A COMPUTATIONAL LINGUISTIC STUDY OF COMPLEX SENTENCES USING /thii sŭŋ ʔan/ IN KING BHUMIPHOL'S SCHOLARSHIP AWARD FIRST PRIZE ESSAYS 1979 – 2004.
 THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SUNANT ANCHALEENUKON, Ph.D., KRIT KOSAWAT, Ph.D.
 238 pp.

The objectives of this study are 1) to analyze the complex sentences which use /thii/ /sŭŋ/ /ʔan/ and 2) to apply the results in computer program for bounding the complex sentences.

It is found that there are 9 types of /thii/, 4 types of /sŭŋ/ and /ʔan/. / thii/ can be relative pronoun, noun complementizer connector, verb complementizer connector, preposition, a part of compound noun, a part of sentence connector, a part of noun phrases which begin with /kaar/ (/kaan/), nominalizer, and a part of time-telling clause. /sŭŋ/ can be relative pronoun, preposition, sentence connector, and connector for telling detail. /ʔan/ can be relative pronoun, a part of sentence connector, sentence connector, and connector for showing example.

/thii/ /sŭŋ/ and /ʔan/ have three roles in adjective clause : 1) they are a relative pronoun of the subject in main clause and they are a subject or object of the adjective clause. 2) they are a relative pronoun of the direct object in main clause and they are a subject or object of the adjective clause. 3) they are a relative pronoun of the indirect object in main clause and they are a subject or object of the adjective clause.

In logic level analysis, there are 60 case frames and 574 predicates. These predicates can be divided into three kinds : 1) stative predicate 2) active predicate 3) emotive predicate. Moreover, they are divided into four groups by the number of argument 1) the one-argument predicates 2) the two-argument predicates 3) the three-argument predicates 4) the four-argument predicates.

The results of bounding the complex sentences by using Unitex program are 68 % and 73 % in terms of precision and recall, respectively.

Department Thai

Field of study Thai

Academic year 2550

Student's signature.....*Yingyot Kanchina*.....

Advisor's signature.....*Sunant Anchaleenukon*.....

Co-advisor's signature.....*Krit Kosawat*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ อัญชลีนุกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ครูผู้ให้ความเมตตา กำลังใจและสติปัญญาที่จะนำพาศิษย์ให้ทำงานสำเร็จลุล่วง ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณด้วยความสำนึกในพระคุณครูอย่างที่สุด

กราบขอบพระคุณ ดร. กฤษณ์ โกสวัตดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมผู้ให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการเรียนและชีวิตอย่างเมตตาจนนำพาผู้วิจัยให้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ พุกผาสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตายิ่ง กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ลักษณ์นิยานิน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ช่วยตรวจแก้วิทยานิพนธ์ให้ผู้วิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ อรุณมานะกุลที่ให้คำแนะนำ ตรวจแก้วิทยานิพนธ์ด้วยความกรุณา

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่เป็นผู้ให้ความรู้ซึ่งนำไปใช้ประกอบการวิจัยจนสำเร็จ

ขอบพระคุณมูลนิธิศาสตราจารย์ หม่อมหลวงจिरายู - ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ที่ให้ทุนอุดหนุนการศึกษาและขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ขอบคุณคุณสุรชาติพิทย์ คุณวศวรรษ คุณพุทธศิริ คุณกัญญาณัฐ คุณโสทรยา คุณรุ่งอรุณ คุณเพิ่มทิพย์ คุณนาวิณี คุณสิทธิธรรม คุณวิลาวัณย์ และคุณเพชรภรณ์ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและเป็นมิตรที่ดีเสมอและขอบคุณคุณธิภรและเพื่อนๆ ที่หน่วยปฏิบัติการวิจัยวิทยาการมนุษยภาษาที่ช่วยเหลือในการทดสอบผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์อย่างดีมาตลอด

ท้ายที่สุด กราบขอบพระคุณบิดามารดาและน้องชายคนเดียวของผู้วิจัยและขอขอบคุณทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ

บทที่

1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์.....	8
1.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	9
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. ทบทวนวรรณกรรม.....	12
2.1 แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1.1 ไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar).....	12
2.1.2 ไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar)	15
2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับโปรล็อก (PROLOG).....	16
2.1.4 ไวยากรณ์การก (Case Grammar).....	18
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในอดีต.....	25
2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน.....	25
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนุภาคที่ขึ้นต้นด้วยคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”	28
2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”.....	30
3. การศึกษา “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน.....	32
3.1 ชนิดของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน.....	32

ก. การศึกษา “ที่” ในประโยคความซ้อน.....	32
ข. การศึกษา “ซึ่ง” ในประโยคความซ้อน.....	40
ค. การศึกษา “อัน” ในประโยคความซ้อน.....	42
3.2 หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน.....	46
ก. หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพจน์คุณศัพท์.....	46
1. หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธาน	
หรือกรรมของอนุพจน์.....	46
2. หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์....	47
3. หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์....	48
ข. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็ม.....	50
1. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มคำนาม.....	50
2. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มกริยา.....	52
3.3 ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพจน์หลัก.....	53
ก. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ที่” กับอนุพจน์หลัก.....	55
ข. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ซึ่ง” กับอนุพจน์หลัก.....	64
ค. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “อัน” กับอนุพจน์หลัก.....	70
4. การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับตรรกะและกรอบการก.....	79
4.1 เกณฑ์การพิจารณาจำนวนองค์ประกอบบังคับของคำแสดง.....	80
4.2 การวิเคราะห์คำแสดงในระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการก	
(Case Frame).....	82
4.2.1 จำนวนองค์ประกอบบังคับ การกและกรอบการก.....	87
ก. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว $P(A_0)$	87
1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ.....	87
2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ.....	87
3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสม.....	88
ข. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว $P(A_0, A_1)$	88

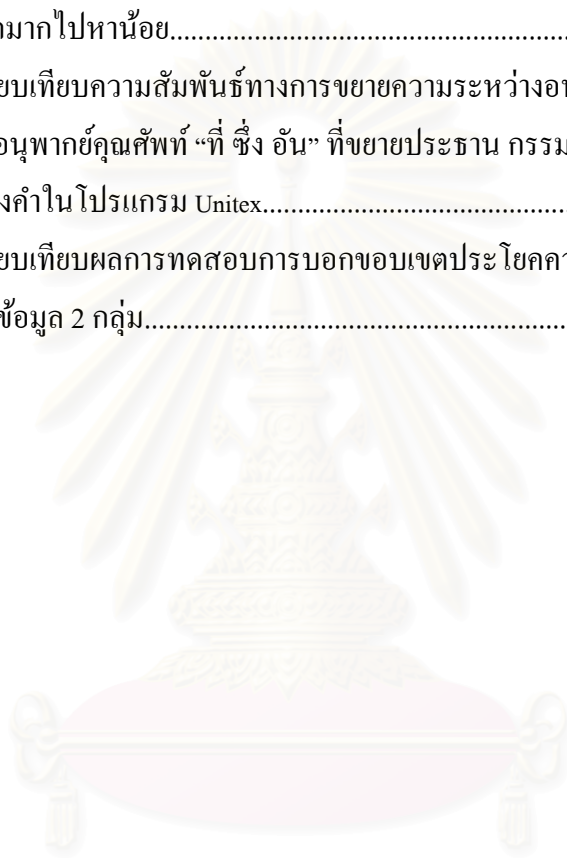
1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ.....	88
2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ.....	89
3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสม.....	101
ค. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว $P(A_0, A_1, A_2)$	103
1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ.....	103
2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ.....	105
3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสม.....	118
ง. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$	120
คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ.....	120
5. การประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับการทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์.....	126
5.1 กฎสำหรับบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน”	126
5.1.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนกฎ.....	126
5.1.2 กฎสำหรับทดสอบ.....	127
5.2 โปรแกรม Unitex.....	134
5.3 ขั้นตอนการทดสอบด้วยโปรแกรม Unitex.....	137
5.3.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนกราฟ.....	137
5.3.2 กราฟและกราฟย่อย (sub-graph).....	137
5.3.3 พจนานุกรม.....	140
5.3.3.1 พจนานุกรมคำกริยา.....	141
5.3.3.2 พจนานุกรมคำประพันธ์สรรพนาม.....	144
5.3.3.3 พจนานุกรมคำนาม.....	144
5.3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ.....	145
5.4 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์	146
5.4.1 เกณฑ์ชี้วัดผลการทดสอบ.....	146
5.4.2 ผลการทดสอบ.....	149

5.4.3 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในกลุ่ม ข้อมูลอื่น.....	157
6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	166
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	166
6.2 อภิปรายผล.....	172
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	172
รายการอ้างอิง.....	174
ภาคผนวก ก.....	177
ภาคผนวก ข.....	201
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	255

บทที่

หน้า

ตารางที่ 1	ชนิดของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522-2547.....	44
ตารางที่ 2	หน้าที่ของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพาคย์คุณศัพท์.....	49
ตารางที่ 3	ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพาคย์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพาคย์หลัก เรียงจากมากไปหาน้อย.....	53
ตารางที่ 4	การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพาคย์ “ที่” “ซึ่ง” “อัน”.....	75
ตารางที่ 5	จำนวนอนุพาคย์คุณศัพท์ “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ขยายประธาน กรรมตรง กรรมรอง	77
ตารางที่ 6	ชนิดของคำในโปรแกรม Unitex.....	140
ตารางที่ 7	การเปรียบเทียบผลการทดสอบการบอกรขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในกลุ่มข้อมูล 2 กลุ่ม.....	160

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ในการจำแนกประเภทของประโยคภาษาไทยตามเนื้อความ มีวิธีการจำแนกได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ในการจำแนกที่ใช้ เท่าที่ผ่านมามีนักภาษาศาสตร์จำแนกประเภทของประโยคภาษาไทยตามเนื้อความ ดังนี้

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545) จำแนกประโยคภาษาไทยตามความหมายและส่วนของประโยค เป็น 4 ชนิด ได้แก่ 1. เอกรรตประโยค 2. อนนรรตประโยค 3. สังกรประโยค 4. ประโยคระคน

นววรรณ พันธุมธธา (2527) จำแนกประโยคภาษาไทยตามเนื้อความและหน่วยต่างๆ ในประโยค เป็น 3 ชนิด ได้แก่ 1. ประโยคความเดียว 2. ประโยคความซ้อน 3. ประโยคความรวม

วิจินต์ ภาณุพงศ์ (2532) จำแนกประโยคภาษาไทยโดยใช้เกณฑ์โครงสร้าง จำแนกประโยคตามส่วนประกอบของประโยค เป็น 4 ชนิด ได้แก่ 1. ประโยคสามัญ 2. ประโยคซับซ้อน 3. ประโยคผสม 4. ประโยคเชื่อม

จะเห็นได้ว่านักภาษาแต่ละท่านจำแนกประโยคภาษาไทยออกมามากคล้ายคลึงกัน กล่าวคือแบ่งออกเป็นประโยคความเดียว ประโยคความรวม และประโยคความซ้อนเป็นหลัก

ปัจจุบันภาษาไทยมีลักษณะบางประการที่เปลี่ยนแปลงไป ที่เห็นได้ชัดก็คือลักษณะประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น ดังที่มึนักภาษาศาสตร์ท่านให้ความเห็นไว้ว่าประโยคในภาษาไทยมักเป็นประโยคที่มีใจความเดียว เช่น “ฉันชอบท่าน” เมื่อต้องการจะพูดให้มากความออกไปก็พูดเป็นความๆ หรือประโยคๆ ไป ตัวอย่างภาษาไทยในหลักศัลจารึกของพระเจ้าขุนรามคำแหงก็เป็นเช่นนี้ เช่น ใครใคร่ค้าค้า มิได้มีความซับซ้อนยุ่งยากเหมือนอย่างประโยคในภาษาไทยปัจจุบันซึ่งมีประโยคซ้อน ประโยคความรวม (วรเวทย์พิสิฐ, 2534: 122)

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2526 อ้างถึงใน เมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา, 2544: 1) พบว่า ภาษาไทยที่มีอิทธิพลของภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนมีลักษณะเด่นหลายประการ เช่น คำนามที่ทำหน้าเป็นประธานหรือกรรมของประโยคมีส่วนขยายค่อนข้างยาว กล่าวคือ มีวลีหรืออนุประโยคมาขยายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในข่าว หนังสือแปล และตำราระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งต่างจากภาษาไทยสมัยก่อนที่ใช้ประโยคสั้น บทประธานและบทกรรมมักไม่มีส่วนขยายที่มีขนาดยาวมาก

เมธาวิ ยูทพงษ์ธาดา (2541 : 1) ตั้งข้อสังเกตว่า “ลักษณะการใช้ประโยคในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับประโยคในสมัยสุโขทัยหรือสมัยอยุธยาพบว่า ประโยคในปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะมีความซับซ้อนมากขึ้น”

ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะประโยคภาษาไทยในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากนิยมใช้ออนุประโยคเป็นส่วนขยายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในส่วนประธาน ส่วนกริยา หรือส่วนกรรม ดังจะเปรียบเทียบเรียงความขณะการประกวดสุนทรพจน์ของนิสิต 2 รุ่นต่อไปนี้

“ปัญหาความยากจนในชนบทจึงเป็นปัญหาสำคัญที่เราในฐานะประชาชนไทยคนหนึ่งต้องรีบช่วยกันแก้ไขหรือบรรเทาปัญหานี้ให้น้อยลงให้ได้” (สุรัช จันทสุทธิบวร, 2522: 1)

“แม้NYSE ในพระราชกระแสดังกล่าวจะเป็นเสมือนการตอกย้ำถึงปัญหาใหม่ที่กำลังเผชิญอยู่ในสังคมแต่ดูเหมือนว่าหลายๆ คนเลือกที่จะทำเป็นทองไม่รู้ร้อน ขอมเป็นปลายอ้อปลายแจมที่ถูกระเนนไปตามแรงลมมากกว่าที่จะมาช่วยกันแก้ปัญหอย่างจริงจัง” (วันฉัตร ทิมาสาร, 2547: 1)

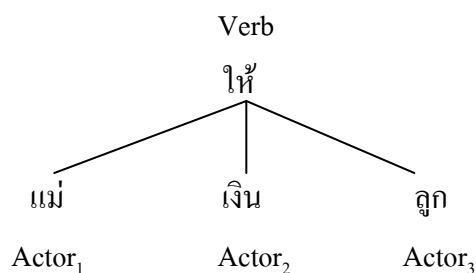
จากทั้งสองตัวอย่างข้างต้น ความแตกต่างที่ปรากฏอย่างเด่นชัดคือการใช้คำเชื่อมในประโยคความซ้อน โดยเรียงความของนิสิตรุ่นเก่า พ.ศ. 2522 ได้แก่ เรียงความของสุรัช จันทสุทธิบวร พบการใช้คำเชื่อมในประโยคความซ้อน คือ คำว่า “ที่” เพียง 1 คำ ไม่พบการใช้คำเชื่อม “ว่า” ในขณะที่ในเรียงความของนิสิตรุ่นใหม่ พ.ศ. 2547 ได้แก่ เรียงความของวันฉัตร ทิมาสาร พบการใช้คำเชื่อมในประโยคความซ้อน คือ คำว่า “ที่” ถึง 4 คำ คำว่า “ว่า” 1 คำ

จากการเปรียบเทียบความถี่ของการใช้คำเชื่อมในประโยคความซ้อนดังกล่าว สามารถตั้งเป็นข้อสังเกตได้ข้อหนึ่งว่ายิ่งผู้เขียนเรียงความใช้คำเชื่อมในประโยคความซ้อนมากเท่าใด ประโยคจะยิ่งซับซ้อนมากขึ้น

ด้วยเหตุที่ภาษาไทยปัจจุบันนิยมใช้โครงสร้างประโยคที่ซับซ้อนขึ้นดังกล่าว จึงส่งผลให้การบอกรอบเขตของประโยคด้วยคอมพิวเตอร์ทำได้ยากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการหนึ่งที่จะใช้เป็นหลักในการบอกรอบเขตประโยคภาษาไทยได้ คือ การศึกษาประโยคภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์โดยยึดการวิเคราะห์ในระดับ “ตรรกะ” (Logic Level) เป็นหลัก

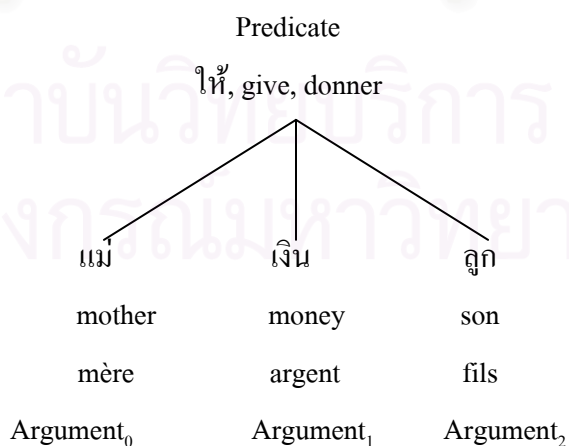
ศาสตราจารย์แบร์นาร์ด วอกัว (Vauquois, 1978) นักภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์กลุ่ม G.E.T.A ประเทศฝรั่งเศส ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลายระดับโดยการวิเคราะห์แต่ละระดับได้นำทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ สำหรับการวิเคราะห์ในระดับตรรกะนั้นได้นำทฤษฎีไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar) ของ ลูเซียง เตินิแยร์ (Tesnière, 1959) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับ PROLOG (สุนันท์ อัญชลินุกูล, 2539)

ทฤษฎีไวยากรณ์พึ่งพาวิเคราะห์ประโยคโดยยึดคุณสมบัติของคำกริยาหลักของประโยค ดังตัวอย่างการวิเคราะห์ประโยค “แม่ให้เงินลูก” ต่อไปนี้

จากตัวอย่าง	“ให้”	เป็น	คำกริยา Verb
	“แม่”	เป็น	ผู้แสดง 1 (Actor ₁)
	“เงิน”	เป็น	ผู้แสดง 2 (Actor ₂)
	“ลูก”	เป็น	ผู้แสดง 3 (Actor ₃)

การวิเคราะห์ลักษณะเช่นนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาโครงสร้างกลางของภาษาโดยคำนวณหาจำนวนองค์ประกอบบังคับของคำกริยาหลักของประโยคและเรียกว่าการวิเคราะห์ระดับตรรกะ (Logic Level) ซึ่งถือว่าเป็นการวิเคราะห์ระดับลึกและเรียกคำกริยาหลักของประโยคว่า Predicate หรือคำแสดง และเรียกองค์ประกอบบังคับหลักของคำกริยาหลักว่า Argument หรือองค์ประกอบบังคับ โดยเริ่มนับองค์ประกอบบังคับตั้งแต่ Argument₀ ซึ่งเป็นองค์ประกอบบังคับทางซ้ายมือ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 และนับสมาชิกทางขวามือตัวที่ 1 เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 หรือ Argument₁ นับสมาชิกทางขวามือตัวที่ 2 เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 หรือ Argument₂ ตามลำดับ ดังนั้นประโยคที่ว่า “แม่ให้เงินลูก” ในภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสจะมีโครงสร้างประโยคระดับตรรกะ ดังนี้

จากโครงสร้างข้างต้น อธิบายได้ว่า

“ให้”	เป็น	คำแสดง (Predicate)
“แม่”	เป็น	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 (Argument ₀)
“เงิน”	เป็น	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 (Argument ₁)
“ลูก”	เป็น	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 (Argument ₂)

จะเห็นว่าคำกริยาที่มีความหมายว่า “ให้” ในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสล้วนมีจำนวนองค์ประกอบบังคับ 3 ตัวเท่ากัน โดยมี

แม่, mother, mère	เป็นองค์ประกอบบังคับ ตัวที่ 1 (Argument ₀)
เงิน, money, argent	เป็นองค์ประกอบบังคับ ตัวที่ 2 (Argument ₁)
ลูก, son, fils	เป็นองค์ประกอบบังคับ ตัวที่ 3 (Argument ₂)

ผู้วิจัยเห็นว่าหลักการวิเคราะห์ในระดับตรรกะดังกล่าวสามารถนำไปใช้วิเคราะห์โครงสร้างประโยคภาษาไทยได้ เนื่องจากเป็นหลักการวิเคราะห์ที่มีระบบและกรอบการวิเคราะห์ประโยคที่ชัดเจน กล่าวคือ พยายามพิจารณาโครงสร้างประโยคโดยยึดคำแสดงประเภทคำกริยา (Predicate) เป็นหลัก แล้วจึงวิเคราะห์ไปถึงองค์ประกอบบังคับ (Argument) แต่ละคำ ว่ามีองค์ประกอบบังคับ (Argument) จำนวนเท่าใดและองค์ประกอบบังคับ (Argument) แต่ละตัวเป็นการกใดบ้าง

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์ประโยคภาษาไทยโดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ดังกล่าวเพื่อบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ทั้งนี้จะเลือกศึกษาวิเคราะห์จากเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพลในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ถึงปี พ.ศ. 2547 รวม 20 ฉบับ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยบทต่างๆ 6 บท คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม บทที่ 3 การศึกษา “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน บทที่ 4 การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับตรรกะและกรอบการก บทที่ 5 การประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับการทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 ศึกษาวิเคราะห์ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522-2547

1.2.2 ประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตของประโยคความซ้อนได้

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยการคำนวณองค์ประกอบบังคับ (Argument) และ กรอบการ (Case Frame) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบอกรอบเขตประโยคด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ปรากฏในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพลในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทย พ.ศ. 2522-2547 รวม 20 ฉบับ และเลือกศึกษาเฉพาะประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่มีประโยคหลัก 1 ประโยคและมีอนุพากย์ซ้อนในส่วนประธาน กรรมตรง กรรมรอง หรือกรรมตัวที่ 3 อย่างใดอย่างหนึ่งโดยประโยคความซ้อนดังกล่าวจะปรากฏคำประพันธ์สรรพนาม “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” เสมอ เช่น

1. “สารซีเอฟซีที่ตกค้างอยู่ยังคงส่งผลทำลายก๊าซโอโซนในบรรยากาศต่อไปอีก ๑๐๐ ปี” (2533)

2. “สังคมเกษตรกรรมจึงถูกแทนที่ด้วยสังคมอุตสาหกรรมซึ่งให้ความสำคัญด้านวัตถุสิ่งของมากกว่าผลผลิตของจิตใจ” (2532)

3. “เมืองไทยถูกคุกคามจากลัทธิจักรวรรดินิยมอันเป็นผลมาจากการปฏิบัติอุตสาหกรรมในยุโรป” (2532)

เหตุผลที่เลือกศึกษาเฉพาะประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่มีประโยคหลัก 1 ประโยคและมีอนุพากย์ซ้อนในส่วนประธาน กรรมตรง กรรมรอง หรือกรรมตัวที่ 3 อย่างใดอย่างหนึ่งเพราะต้องการศึกษาประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เป็นประโยคความซ้อนเดี่ยวก่อนและเมื่อศึกษาประโยคความซ้อนเดี่ยวได้แล้วก็จะทำให้สามารถขยายการศึกษาไปสู่ประโยคความเดี่ยว ประโยคความรวม หรือประโยคความรวมซับซ้อนได้ในอนาคต

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยรวบรวมและศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง
- 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในอดีต

1.5.2 เก็บข้อมูล

1.5.2.1 ประเภทของข้อมูล

ข้อมูลได้จากเรียงความชนะเลิศการประกวดทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทย ปี พ.ศ. 2522 ถึง พ.ศ. 2547 รวม 20 ฉบับ จำนวน 244 หน้า ดังนี้

1) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2522 เรื่อง “ปัญหาและแนวทางพัฒนาชนบทไทยในปัจจุบัน” ของ นายสุรชัย จันทสุทธีบรร

2) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2523 เรื่อง “การอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท” ของ นายศิริชัย อิศสระโชติ

3) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2524 ฉบับที่ 1 เรื่อง “สังคม ๒๐๐ ปีรัตนโกสินทร์ ก้าวหน้าหรือถอยหลัง” ของ น.ส. พรรณี บัวเล็ก และฉบับที่ 2 เรื่อง “ผลกระทบของอิทธิพลตะวันตกต่อสังคมไทยใน ๒๐๐ ปีกรุงรัตนโกสินทร์” ของ น.ส. ศิริรัตน์ แซ่เบ๊

4) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2525 เรื่อง “นักศึกษากับการสร้างสรรค์สังคมไทย : บทบาทที่พึงปรารถนา” ของ น.ส. วิพรรณ ประจวบเหมาะ

5) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2526 เรื่อง “๑๐๐ ปีของการศึกษาแบบใหม่ : ผลกระทบต่อสังคมไทย” ของ น.ส. วิพรรณ ประจวบเหมาะ

6) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2527 เรื่อง “ปัจจุบันและอนาคตของเอกลักษณ์ไทย” ของ น.ส. ศิริรัตน์ พิริยธนาลัย

7) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2528 เรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม : บันไดแห่งความสำเร็จในสังคมไทยปัจจุบัน” นายเอก พัฒนพิชัย

8) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2531 เรื่อง “จุฬากับสังคมไทย” ฉบับที่ 1 ของ น.ส. วรัญญ จกะวัฒนากุล และ ฉบับที่ 2 ของ น.ส. ปรีดาลัย บุญศิริ

9) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2532 เรื่อง “การก้าวไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่กับสภาพแวดล้อมของสังคมไทย” นายบุรชัย ศิริมหาสาคร

10) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2533 เรื่อง “เสือที่เพราะป่าปก และป่ารกเพราะเสื่อยัง ดินเย็นเพราะหญ้าบัง และหญ้ายังเพราะดินดี” ของ นายบุรชัย ศิริมหาสาคร

11) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2534 เรื่อง “การดำเนินนโยบายความสัมพันธของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในรอบ ๑๐๐ ปี การปฏิรูปการปกครอง” ของ น.ส. กัลยรัตน์ หล่อมณีพันธ์

- 12) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2538 เรื่อง “สถาบันสงฆ์กับสังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น” ของ นายสมชัย พิษัชนาลัย
- 13) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2540 เรื่อง “ถ้าไทยไม่ช่วยไทย แล้วใครจะมาช่วยเรา” ของ นายชาคริต อาชาวำรุง
- 14) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2541 เรื่อง “รักบ้านรักเมืองไทย รักษาไว้ด้วยวัฒนธรรม เสริมสร้างและกล่าวย้า ให้สมค่าความเป็นไทย” ของ นาย วรวุฒิ ภัคดีบุรุษ
- 15) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2544 เรื่อง “เยาวชนกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ของ นายยุทธชัย วิธิกุล
- 16) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2545 เรื่อง “วิกฤตของชาติรุนแรง คนดีอาจจะแล้งแหล่งสยาม” ของ น.ส. ธนัตติยา โพธิมุ
- 17) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2546 เรื่อง “ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมไทยในทัศนะของนิสิตนักศึกษา” ของ นายชาคร จันทรสกุล
- 18) เรียงความที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2547 เรื่อง “ความยากจนไม่ได้เป็นสิ่งที่น่าละอาย ความชั่วช้า คดโกงนั้นแหละเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ น่าละอายอย่างยิ่ง ” ของ นายวันฉัตร ทิมसार

1.5.2.2 วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยสำรวจและรวบรวมเรียงความชนะเลิศการประกวดทุนภูมิพลอันดับที่ 1 จากห้องสมุดทุกแห่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นเลือกเฉพาะข้อมูลเรียงความชนะเลิศการประกวดทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทย เหตุผลที่เลือกเฉพาะหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยเพราะผู้วิจัยต้องการศึกษาภาษาไทยที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วไปในสังคมไทย ผู้วิจัยจึงไม่เลือกข้อมูลเรียงความหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ที่มีการใช้คำราชาศัพท์จำนวนมากเพราะคำราชาศัพท์เป็นภาษาที่มีการใช้เฉพาะ มีลักษณะพิเศษและแตกต่างจากภาษาไทยที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันทั่วไป จำเป็นต้องมีการศึกษาในแนวทางที่แตกต่างออกไป

ข้อมูลเรียงความที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยในบางปีจะมีรางวัลที่ 1 จำนวน 2 ฉบับ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์ทั้ง 2 ฉบับ หากปีใดไม่ปรากฏผู้ได้รับรางวัลที่ 1 ผู้วิจัยก็จะข้ามข้อมูลในปีนั้นไป

1.5.2.3 ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยอ่านเรียงความชนะเลิศการประกวดทุนภูมิพลอันดับที่ 1 ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทยทั้งหมดเพื่อเก็บข้อมูลประโยคความซ้อนที่ปรากฏประพันธสรรพนาม “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” และมีอนุพจน์ขยายในส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค ได้แก่ ประธาน กรรมตรง กรรมรอง และกรรมตัวที่ 3 จนได้ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่จะใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 822 ประโยค

1.5.3 วิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ในระดับโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure)

2) วิเคราะห์ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ในระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการกรก (Case Frame)

3) นำผลการวิเคราะห์ในข้อ 1) และ 2) ไปทดสอบกับการบอกขอบเขตประโยคความซ้อนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม Unitex ในการทดสอบครั้งนี้

เหตุผลที่ใช้โปรแกรม Unitex ในการทดสอบครั้งนี้ ก็คือ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้มีโครงสร้างไม่มาก กล่าวคือ พบโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่จะใช้ทดสอบเพียง 37 โครงสร้าง ดังนั้นการทดสอบโดยใช้โปรแกรม Unitex จึงเหมาะสมเนื่องจากผู้วิจัยสามารถนำโครงสร้างทั้ง 37 โครงสร้างมาเขียนเป็นกฎเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคความซ้อนที่ผู้วิจัยต้องการ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์จะอาศัยกฎไวยากรณ์ทั้ง 37 กฎที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ในการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน

4) ตรวจสอบข้อมูลประโยคความซ้อนที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ว่าเป็นประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ถูกต้องสมบูรณ์จำนวนเท่าใดและเป็นประโยคที่ผลิตผลาดจำนวนเท่าใดเพื่อนำไปประเมินค่าต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการทดสอบครั้งนี้

1.5.4 สรุปผลการวิจัย

1.6 นิยามศัพท์

1. ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในวิทยานิพนธ์นี้ คือ ประโยคที่มีอนุพากย์หลัก 1 อนุพากย์และมีอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” ซ้อนในส่วนใดส่วนหนึ่งของอนุพากย์หลัก ได้แก่ ส่วนประธาน ส่วนกรรมซึ่งอาจเป็นส่วนกรรมตรงหรือส่วนกรรมรอง โดยปรากฏประพันธสรรพนาม “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” ต้นอนุพากย์เสมอ เช่น

ก. ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่มีอนุพากย์ “ที่” ซ้อนในส่วนประธาน เช่น “สารซีเอฟซีที่ ตกค้างอยู่ยังคงส่งผลทำลายก๊าซโอโซนในบรรยากาศต่อไปอีก ๑๐๐ ปี” (2533) จากตัวอย่างอนุพากย์ “ที่” ซ้อนอยู่ในส่วนประธาน “สารซีเอฟซี”

ข. ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่มีอนุพากย์ “ซึ่ง” ซ้อนในส่วนกรรมตรง เช่น “วัดซ่อมแซมของเก่าซึ่งกำลังทรุดโทรมลงไป” (2528) จากตัวอย่าง อนุพากย์ “ซึ่ง” ซ้อนอยู่ในส่วนกรรมตรง “ของเก่า”

ค. ตัวอย่างประโยคความซ้อนที่มีอนุพจน์ “ซึ่ง” ซ้อนในส่วนกรรมรอง เช่น “ส่งสมณทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับลังกาซึ่งกำลังได้รับอิทธิพลการค้าเมืองขึ้นของชาติตะวันตก” (2538)
จากตัวอย่าง อนุพจน์ “ซึ่ง” ซ้อนอยู่ในส่วนกรรมรอง “ลังกา”

2. **อนุพจน์หลัก** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ อนุพจน์ที่มีกริยา 1 หน่วย มีนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมและ/หรือหน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

3. **อนุพจน์คุณศัพท์** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ อนุพจน์ที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม ที่ ซึ่ง อัน และ ทำหน้าที่ขยายประธานหรือกรรมโดยคำเชื่อม ที่ ซึ่ง อัน แทนประธานหรือกรรมที่ถูกขยายด้วย

4. **อนุพจน์เติมเต็มนาม** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ อนุพจน์ที่อยู่หลังคำเชื่อม ที่ ทำหน้าที่เติมเต็มหรือขยายประธานหรือกรรมโดยคำเชื่อม ที่ ไม่ได้แทนประธานหรือกรรมที่อยู่ข้างหน้า

5. **อนุพจน์เติมเต็มกริยา** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ อนุพจน์ที่อยู่หลังคำเชื่อม ที่ ทำหน้าที่เติมเต็มหรือขยายกริยาหลักของอนุพจน์หลัก

6. **กริยาแสดงสภาพ** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ กริยาที่มีเนื้อความบอกลักษณะ ปริมาณ ฯลฯ เช่น สวย เก่า ดี ทруд โทรม เป็นต้น

7. **กริยาแสดงอาการ** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ กริยาที่มีเนื้อความบอกอาการ เช่น กิน เดิน เล่น พัฒนา เป็นต้น

8. **กริยาแสดงการประสพ** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ กริยาที่มีเนื้อความบอกความรู้สึก เช่น ต้องการ เหน็ดเหนื่อย เร่าร้อน เป็นต้น

9. **องค์ประกอบบังคับ** หรือ **Argument** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ ชื่อเรียกองค์ประกอบที่ต้องปรากฏร่วมกับคำแสดงในระดับตรรกะ จำนวนขององค์ประกอบบังคับจะแตกต่างกันไปตามชนิดของคำแสดง โดย A_0 เป็นองค์ประกอบบังคับที่เป็นประธาน A_1 มักเป็นองค์ประกอบบังคับที่เป็นกรรมตรง A_2 มักเป็นองค์ประกอบบังคับที่เป็นกรรมรอง ถ้าคำแสดงคำใดมีองค์ประกอบบังคับที่เป็นกรรมรองมากกว่า 1 ตัว ก็จะแทนด้วย A_3, A_4 จนถึง A_n

10. **คำแสดง** หรือ **Predicate** ในวิธานิพนธ์นี้ คือ ชื่อเรียกคำกริยาในการวิเคราะห์ระดับตรรกะ

1.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. A_0 คือ องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1
2. A_1 คือ องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
3. A_2 คือ องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
4. A_3 คือ องค์ประกอบบังคับตัวที่ 4
5. $P(A_0)$ คือ คำแสดง (P) ที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว คือ (A_0)

6. $P(A_0, A_1)$ คือ คำแสดง (P) ที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว คือ A_0, A_1

7. $P(A_0, A_1, A_2)$ คือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว คือ A_0, A_1 และ A_2

8. $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ คือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว A_0, A_1, A_2 และ A_3

9. เครื่องหมาย + ใช้เพื่อแสดงการปรากฏร่วมกัน ทั้งนี้เครื่องหมาย + จะปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของคำกริยา เช่น ประธานหลัก+ประธานอนุพากย์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก) หมายความว่าโครงสร้างประกอบด้วย ประธานหลัก ปรากฏร่วมกับ ประธานอนุพากย์(ที่,ซึ่ง,อัน) กริยาอนุพากย์ มีกรรมอนุพากย์หรือไม่ก็ได้ กริยาหลัก และจะมีกรรมหลักตามมาหรือไม่ก็ได้

10. เครื่องหมาย * ใช้เพื่อแสดงว่าประโยคนั้นไม่มีใช้ เช่น

ก. “แนวทางการพัฒนาชนบทยากที่จะประสบความสำเร็จ” (2522)

ข. * “แนวทางการพัฒนาชนบทซึ่งจะประสบความสำเร็จ”

ค. * “แนวทางการพัฒนาชนบทอันจะประสบความสำเร็จ”

11. เครื่องหมาย () ใช้เพื่อแสดงว่ามีองค์ประกอบบังคับอยู่ระหว่างคำแสดงที่มีเครื่องหมาย

() ปรากฏอยู่ เช่น

ตัวอย่าง มี()เป็น(ชาติไทยของเรา,วัฒนธรรมไทย,เอกลักษณ์)

จากตัวอย่าง คำแสดง มี()เป็น มีองค์ประกอบบังคับ “ชาติไทยของเรา” ปรากฏหน้าคำแสดง มี()เป็น และองค์ประกอบบังคับ “วัฒนธรรมไทย” ปรากฏในเครื่องหมาย () เพื่อแสดงว่าองค์ประกอบบังคับ “วัฒนธรรมไทย” ปรากฏระหว่างคำแสดง มี()เป็น และองค์ประกอบบังคับ “เอกลักษณ์” ปรากฏหลังคำแสดง มี()เป็น

12. เครื่องหมาย () และมีค่านามอยู่ข้างใน ใช้เพื่อแสดงว่ามีค่านามที่อยู่ในเครื่องหมายเป็นค่านามที่ถูกละไป เช่น “(เรา)เสียงานที่จะทำ” (2540)

13. เครื่องหมาย () และมี พ.ศ. อยู่ข้างใน ใช้เพื่อแสดงปี พ.ศ. ของเรียงความที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย เช่น “(อาณาจักรสยาม)เป็นบ้านหลังใหญ่อันอบอุ่น” (2545)

14. เครื่องหมาย -1 และ -2 หมายถึงเรียงความฉบับที่ 1 และ 2 ของปีที่มีการวัดคะแนนเฉลี่ย 2 ราววัด เช่น (2524-1) และ (2524-2)

15. เครื่องหมาย x ใช้เพื่อแทนองค์ประกอบบังคับที่ถูกละ เช่น สืบทอด(x,สิ่งดั้งเดิมอันเป็นเอกลักษณ์ไทย)

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบหลักการวิเคราะห์ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ภาษาด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคระดับตรรกะ (Logic Level) ในภาษาเฉพาะกลุ่มอื่นๆ เช่น ภาษาในหนังสือพิมพ์ ภาษาในสื่อโฆษณา เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทบทวนวรรณกรรม

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดและงานวิจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อ คือ (2.1) แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง และ (2.2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในอดีต

2.1 แนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ แนวคิดไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar) แนวคิดไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar) แนวคิดเรื่องโปรล็อก (PROLOG) และแนวคิดไวยากรณ์การก (Case Grammar)

ผู้วิจัยนำแนวคิดของไวยากรณ์โครงสร้างมาใช้เพื่ออธิบายโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในโครงสร้างระดับพื้นผิว (Surface Structure) สำหรับแนวคิดเรื่องโปรล็อกและไวยากรณ์พึ่งพานั้น ผู้วิจัยนำมาใช้คำนวณหาจำนวนองค์ประกอบบังคับ (Argument) ที่จำเป็นต้องปรากฏร่วมกับคำแสดงหลัก (Predicate) ในประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในโครงสร้างระดับตรรกะ (Logic Level) ส่วนแนวคิดของไวยากรณ์การก ผู้วิจัยนำ “กรอบการก” (Case Frame) มาใช้เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำแสดงและองค์ประกอบบังคับว่ามีความสัมพันธ์ทางความหมายอย่างไร

2.1.1 ไวยากรณ์โครงสร้าง (Structural Grammar)

ไวยากรณ์โครงสร้างเป็นทฤษฎีไวยากรณ์ที่พัฒนาขึ้นประมาณต้นศตวรรษที่ 20 พร้อมกับมีการศึกษาภาษาในเชิงวิทยาศาสตร์ซึ่งต่อมากลายเป็นศาสตร์ใหม่ ชื่อว่า “ภาษาศาสตร์” ไวยากรณ์โครงสร้างเน้นการวิเคราะห์ภาษาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เน้นการวิเคราะห์ภาษาพูด เน้นที่รูปของภาษามากกว่าความหมาย หัวใจสำคัญของไวยากรณ์โครงสร้างคือ “โครงสร้าง” ซึ่งหมายถึงวิธีที่ส่วนต่างๆ รวมกันเป็นหน่วยสร้างหรือการที่หน่วยเล็กรวมตัวกันเป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้น ดังนั้นไวยากรณ์โครงสร้างจึงเน้น “ชั้น” (layer) หรือ “ระดับ” (level) ของหน่วยต่างๆ เช่น หน่วยเสียง หน่วยคำ คำ วลี และประโยค โดยเรียงจากหน่วยที่เล็กไปหาหน่วยที่ใหญ่กว่าหรือเรียงจากระดับที่อยู่ต่ำกว่าไปสู่ระดับที่อยู่สูงขึ้นไป (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ, 2546)

นักไวยากรณ์โครงสร้างของไทยที่เป็นที่รู้จักอย่างดีคือ วิจินตน์ ภาณุพงศ์ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยจะนำเอาแนวคิดไวยากรณ์โครงสร้างของ วิจินตน์ ภาณุพงศ์ (2532) มาใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” โดยมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

วินิจฉัยกำหนดส่วนมูลฐานของประโยคไว้ 2 ประเภท ได้แก่

1. การกำหนดส่วนมูลฐานของประโยคซึ่งเป็นหน้าที่ของคำนาม ทำให้กำหนดหน้าที่ของคำนามในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของประโยคได้ 4 ชนิด ได้แก่

1.1 หน่วยประธาน (ป) ทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคอยู่ข้างหน้ากริยาเช่น คำว่า “ฝน” “น้ำ” “เด็ก” “นาฬิกา” ในประโยค “ฝนตก” “น้ำเดือด” “เด็กร้องไห้” “นาฬิกาตาย”

1.2 หน่วยกรรมตรง (ต) ทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคอยู่ข้างหลังคำกริยา เช่น คำว่า “น้ำ” “กบข้าว” “จาน” “หนังสือ” ในประโยค “หิวน้ำ” “ทำกบข้าว” “ล้างจาน” “เขียนหนังสือ”

1.3 หน่วยกรรมรอง (ร) คือ คำนามคำสุดท้ายในประโยคที่มีกรรม 2 ตัว เช่น คำว่า “ตำรวจ” “นักเรียน” “น้อง” “เด็ก” ในประโยค “แม่ให้ของตำรวจ” “ครูบอกคะแนนนักเรียน” “พี่ป้อนข้าวน้อง” “เพื่อนแจกขนมเด็ก”

1.4 หน่วยนามเดี่ยว (นด) คือ คำนามเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคอยู่ลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วยเลย เช่น คำว่า “แม่” “พ่อ” “สมร” ในประโยค “แม่!” “พ่อ!” “สมร!”

2. การกำหนดส่วนมูลฐานของประโยคซึ่งเป็นหน้าที่ของคำกริยา ทำให้กำหนดหน้าที่ของคำกริยาในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของประโยคได้ 3 ชนิด ได้แก่

2.1 หน่วยกรรม (อ) คำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยไม่มีหน่วยกรรมตรงตามหลัง เช่น คำว่า “ตก” “เดือด” “ร้องไห้” “ตาย” ในประโยค “ฝนตก” “น้ำเดือด” “เด็กร้องไห้” “นาฬิกาตาย”

2.2 หน่วยสกรรม (ส) คำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยมีหน่วยกรรมตรงตามหลัง เช่น คำว่า “หิว” “ทำ” “ล้าง” “เขียน” ในประโยค “หิวน้ำ” “ทำกบข้าว” “ล้างจาน” “เขียนหนังสือ”

2.3 หน่วยทวิกรรม (ท) คำกริยาเมื่อทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคโดยมีทั้งหน่วยกรรมตรงและหน่วยกรรมรองตามหลัง เช่น คำว่า “ให้” “บอก” “ป้อน” “แจก” ในประโยค “แม่ให้ของตำรวจ” “ครูบอกคะแนนนักเรียน” “พี่ป้อนข้าวน้อง” “เพื่อนแจกขนมเด็ก”

ในส่วนของอนุพากย์นั้น วินิจฉัยจำแนกอนุพากย์ออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. อนุพากย์นาม ได้แก่ อนุพากย์ที่อาจจะทำหน้าที่อย่างเดียวกับนามวลี คือ

ก. อาจทำหน้าที่เป็นส่วนของประโยคชนิดใดชนิดหนึ่งใน 3 ชนิดนี้ คือ หน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง

- ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน (ป) ของประโยคใหญ่

เช่น *ใครวิ่งชนะ / จะได้ / รางวัล*

- ทำหน้าที่เป็นกรรมตรง (ต) ของประโยคใหญ่

เช่น *ฉัน / ไปฟัง / เขาวิจารณ์หนังไทย*

- ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมรอง (ร) ของประโยคใหญ่

เช่น ครู / จะแจก / รางวัล / นักเรียนเรียนดี

ข. เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยนามเดี่ยว

- ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยนามเดี่ยว

เช่น หมวกใบใหญ่ของใคร / ที่อยู่ในตู้กระจก

2. อนุภาคยคุณศัพท์ ได้แก่ อนุภาคที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยหลักในนามวลีและนามวลีนั้นอาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง หรือ หน่วยนามเดี่ยวก็ได้

- ทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนขยายในหน่วยประธาน

เช่น เด็กที่กำลังเล่นอยู่ / น่ารักมาก

- ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยกรรมตรง

เช่น ฉันชอบ / ผู้หญิงที่มาหาคุณเมื่อกี้

- ทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนขยายในหน่วยกรรมรอง

เช่น ครูกำลังแจก / รางวัล / นักเรียนที่เรียนดี

- ทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนขยายในหน่วยนามเดี่ยว

เช่น เสื้อของเธอ / ที่อยู่ในตู้ฉัน

3. อนุภาควิเศษณ์ ได้แก่ อนุภาคที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายหน่วยแก่นในกริยาวลีและกริยาวลีนั้นอาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยสกรรม หรือหน่วยทวิกรรม ก็ได้

- ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในหน่วยกรรม

เช่น เขา / ออกไปตอนที่ฉันกำลังแต่งตัว

- ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในหน่วยสกรรม

เช่น แดง / ต้องไป (โรงพยาบาล) เพราะเขาไม่สบาย

- ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายในหน่วยทวิกรรม

เช่น คุณพ่อ / ให้ (หนังสือเล่มนี้ ฉัน) ตั้งแต่ฉันอายุ 7 ขวบ

4. อนุภาคหลัก ได้แก่ อนุภาคที่ทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

ก. เป็นส่วนหนึ่งของประโยคที่เป็นหน้าที่ของคำกริยา

เช่น ดีใจที่คุณมาในวันเกิดฉันได้

ข. เป็นส่วนของประโยคที่เป็นหน้าที่ภาคแสดงกริยา ชนิดหน่วยกรรม

เช่น การที่เธอแสดงกริยาเช่นนี้ / ไม่ดีเลย

ค. เป็นส่วนของประโยคมากกว่า 1 ชนิด

เช่น ฉันไม่ชอบ / ขับรถเร็วมากๆ

ในตัวอย่างนี้ อนุภาคหลักทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานและหน่วยสกรรมในเวลา

เดียวกัน

ง. เป็นทั้งส่วนประกอบของประโยคและส่วนหนึ่งของส่วนของประโยคในเวลาเดียวกัน เช่น *เด็กที่กำลังเล่นตุ๊กตา / น่ารักมาก* ในตัวอย่างนี้ อนุภาคย์หลักทำหน้าที่เป็นหน่วยอกรรมและหน่วยหลัก (ซึ่งเป็นองค์ประกอบชนิดหนึ่งของนามวลี) ในหน่วยประธานในเวลาเดียวกัน

สำหรับชนิดของประโยค วิจิตรคนจำแนกประโยคภาษาไทยเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. ประโยคสามัญญ์ ได้แก่ประโยคซึ่งมีส่วนประกอบเพียงส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกันเป็นแบบโครงสร้างของประโยคเริ่มและประโยคไม่เริ่มแต่จะไม่มีส่วนใดเป็นอนุภาคย์ เช่น

“น้องหลับแล้วหรือ” (ประโยคเริ่ม)

“ยังคะ” (ประโยคไม่เริ่ม)

2. ประโยคซับซ้อน ได้แก่ประโยคที่ประกอบด้วยอนุภาคย์ต่างชนิดกัน

2 อนุภาคย์ขึ้นไป ประโยคซับซ้อนอาจจะเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้ เช่น

“ฉันชอบเด็กที่มาหาคุณเมื่อตะกี้” (ประโยคเริ่ม)

“เขาบอกฉันว่าเขาจะไปงานคืนนี้” (ประโยคไม่เริ่ม)

จากตัวอย่าง อนุภาคย์ที่อยู่หลังคำเชื่อม “ที่” และ “ว่า” ทำหน้าที่ขยายอนุภาคย์ที่ปรากฏต้นประโยค

3. ประโยคผสม ได้แก่ประโยคที่ประกอบด้วยอนุภาคย์หลักตั้งแต่ 2

อนุภาคย์ขึ้นไปและเราไม่สามารถจะวิเคราะห์ออกเป็นโครงสร้างต่างๆ ได้ ประโยคผสมอาจเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้ เช่น

“เธอจะไปกับฉันหรือว่าจะอยู่ที่นี่” (ประโยคเริ่ม)

“เขาขอบคุณตั้งแต่ฉันขอบคุณละคร” (ประโยคไม่เริ่ม)

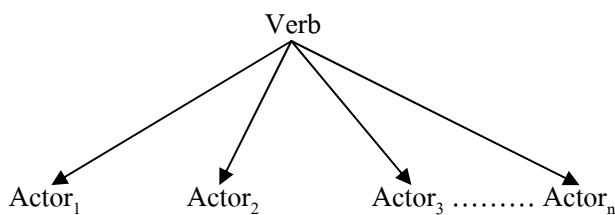
4. ประโยคเชื่อม ได้แก่ประโยคสามัญญ์ชนิดประโยคไม่เริ่มซึ่งขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม เช่น

“ถ้าเขาไม่มาละ”

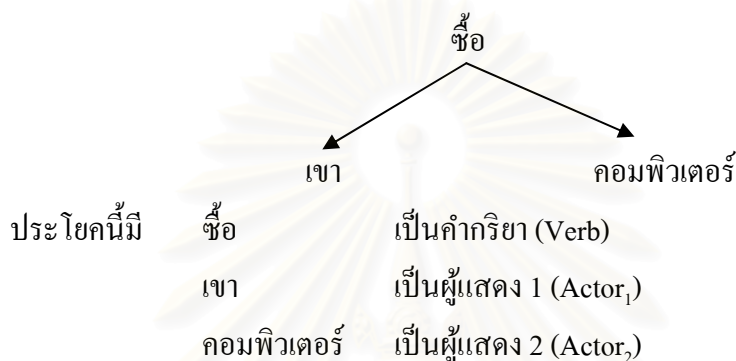
ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดไวยากรณ์โครงสร้างนี้จะช่วยอธิบายโครงสร้างประโยคระดับพื้นผิวของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ปรากฏในโครงสร้างประโยคความซ้อนในลักษณะใดและปรากฏในตำแหน่งใดได้บ้าง

2.1.2 ไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar)

ลูเซียส เติเนียร์ (Tesnière, 1959 อ้างถึงใน สุนันท์ อัญชลินุกูล, 2539: 24) เสนอทฤษฎีไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประโยค ไวยากรณ์พึ่งพามีหัวใจสำคัญในการวิเคราะห์ คือ การยึดคำกริยาเป็นหลัก เขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

เช่น ประโยค “เขาซื้อคอมพิวเตอร์” วิเคราะห์ได้ว่า

จะเห็นได้ว่า เคนิแอร์วิเคราะห์ประโยคโดยพิจารณาคุณสมบัติของคำกริยาเป็นหลัก กล่าวคือ คำกริยา “ซื้อ” มีส่วนที่ต้องปรากฏร่วมด้วย 2 ส่วน คือ “เขา” ซึ่งเป็นผู้แสดง 1 และ “คอมพิวเตอร์” ซึ่งเป็นผู้แสดง 2 คำกริยาแต่ละคำย่อมมีส่วนที่ต้องปรากฏร่วมแตกต่างกันไป คำกริยาบางคำอาจมีส่วนที่ต้องปรากฏร่วมเพียงหนึ่งตัว คำกริยาบางคำอาจมีส่วนที่ต้องปรากฏร่วมสามตัว หรือคำกริยาบางคำอาจมีส่วนที่ต้องปรากฏร่วม n ตัวก็ได้

ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดไวยากรณ์ฟั้งพะจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิเคราะห์คำแสดงชนิดคำกริยาและองค์ประกอบบังคับในการวิเคราะห์ระดับตรรกะเพื่อให้ทราบว่าการแสดงชนิดคำกริยาประเภทต่างๆ นั้นมีองค์ประกอบบังคับจำนวนเท่าใด องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เริ่มต้น ณ ที่ใด องค์ประกอบบังคับตัวสุดท้ายสิ้นสุดที่ใด ก็จะช่วยให้บอกขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ซึ่ง อัน” ได้จากองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 และองค์ประกอบบังคับตัวสุดท้าย

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับโปรลอก (PROLOG)

PROLOG ย่อมาจาก PROgramming in LOGic หมายถึง การเขียนโปรแกรมเชิงตรรกะซึ่งเป็นภาษาคอมพิวเตอร์ระดับสูงเพื่อใช้พัฒนาคอมพิวเตอร์ให้มีความชาญฉลาดอย่างมนุษย์เนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถหาเหตุผลเองได้จากความรู้พื้นฐานที่มีอยู่โดยโปรแกรมนี้ทำงานในลักษณะเชิงเหตุผลแบบตรรกศาสตร์

ปัจจุบันมีผู้นำเอาไพลอกมาเขียนโปรแกรมประยุกต์ใช้ในด้านการประมวลผลความรู้หรือการประมวลผลสัญลักษณ์ด้านต่างๆ เช่น ระบบประมวลผลภาษาธรรมชาติ การทำความเข้าใจภาษามนุษย์ ระบบการออกแบบทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น

ตัวอย่าง โปรแกรมที่เขียนในไพลอก เช่น

appartient (X,[X/_])

appartient (X,[_ /Y]) : - appartenir (X,Y)

จากรูปแบบดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในระดับตรรกะนั้น คำแสดง 1 คำจะเป็นตัวบ่งโครงสร้างประโยคด้วยคุณสมบัติของคำแสดงนั้นๆ เช่น คำแสดง “ให้” “give” “donner” จะมีคุณสมบัติดังนี้

ให้ (ครู,หนังสือ,นักเรียน)

give (teacher,book,pupil)

donner (maître,livre,élève)

กล่าวคือ คำแสดง “ให้” “give” “donner” ทั้งในภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสไม่ว่าจะมีโครงสร้างพื้นผิวของแต่ละภาษาเป็นอย่างไร ต่างก็เป็นคำแสดงที่ประกอบด้วยองค์ประกอบบังคับ (Argument) 3 ตัวเหมือนกัน โดยมี

ครู,teacher,maître เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1

หนังสือ,book,livre เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2

นักเรียน,pupil,élève เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3

จากคุณสมบัติของคำแสดง “ให้” “give” “donner” ดังกล่าวสามารถเขียนสรุปเพื่อใช้ในโปรแกรมไพลอกได้ดังนี้

ให้(X,Y,Z)

give(X,Y,Z)

donner(X,Y,Z)

วิธีการอ่านความสัมพันธ์ในรูปไพลอกจะอ่านความสัมพันธ์จากองค์ประกอบบังคับในวงเล็บตัวแรกทางซ้ายสุด คือ X ก่อน แล้วอ่านคำแสดงที่อยู่นอกวงเล็บ แล้วกลับไปอ่านองค์ประกอบบังคับตัวที่สองที่อยู่ในวงเล็บ และอ่านองค์ประกอบบังคับตัวที่สาม และอ่านไปเรื่อยๆ ทางขวามือจนครบจำนวนองค์ประกอบบังคับ จากตัวอย่างข้างต้น จะอ่านได้ว่า X ให้ Y Z (สุนันท์ อัญชลินุกูล, 2539)

ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับไพลอกจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำแสดงชนิดคำกริยาและองค์ประกอบบังคับที่วิเคราะห์โดยการใช่วิทยาการณึ่งพหุศาสตร์และเข้าใจได้ง่าย

2.1.4 ไวยากรณ์การกรก (Case Grammar)

ทฤษฎีไวยากรณ์การกรกทฤษฎีแรกที่คิดค้นขึ้นเพื่ออธิบายลักษณะไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ คือ ไวยากรณ์การกรกของฟิลมอร์ (Fillmorean case grammar) ฟิลมอร์ (Fillmore, 1968) ได้เสนอไวยากรณ์การกรกเป็นครั้งแรกในผลงานวิชาการเรื่อง The Case For Case ในปี ค.ศ. 1968 โดยให้เหตุผลในการเสนอรูปแบบของไวยากรณ์การกรกซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากไวยากรณ์ปริวรรตเพิ่มเติมของชอมสกี (Chomsky, 1965) ซึ่งเป็นที่แพร่หลายในขณะนั้นว่าไวยากรณ์ปริวรรตในขณะนั้นไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ทั้งทางไวยากรณ์และทางอรรถศาสตร์ (grammatical and semantic relations) ได้พร้อมๆ กัน กล่าวคือ ในไวยากรณ์ปริวรรตเพิ่มเติม แผนผังต้นไม้จะแสดงลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ของประโยคและวลีเท่านั้น ไม่สามารถแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายของหน่วยหนึ่งที่มีต่ออีกหน่วยหนึ่งได้ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ, 2546)

ฟิลมอร์ได้เสนอความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในปี ค.ศ. 1968 และปี ค.ศ. 1970 ดังนี้

ไวยากรณ์การกรกปี 1968

ฟิลมอร์ (Fillmore, 1968) เสนอความคิดว่าลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาที่เรียกว่าประธาน (subject) และกรรม (object) นั้นเป็นเพียงความสัมพันธ์ในโครงสร้างผิว ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาควรจะต้องอยู่เบื้องหลังประกอบพื้นฐาน (base component) หรือ โครงสร้างลึกของไวยากรณ์ของภาษาทุกๆ ภาษา ฟิลมอร์จึงเสนอว่าความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาควรมีดังนี้

1. ผู้ทำ (Agentive) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้น โดยปกติผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้นจะเป็นสิ่งมีชีวิต เช่น “จอห์นเปิดประตู” “ประตูถูกจอห์นเปิด”

2. เครื่องมือ (Instrument) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะบ่งเครื่องมือ หรือเครื่องมือที่ทำให้เกิดเหตุการณ์หรือสภาพซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นเปิดประตูด้วยกุญแจ” “จอห์นใช้กุญแจเปิดประตู”

3. ผู้รับสภาพ (Dative) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามที่หมายถึงสิ่งมีชีวิตกับคำกริยาในลักษณะที่คำนามได้รับการกระทบกระเทือนจากการกระทำหรือสภาพที่แสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นเชื่อว่าเขาจะชนะ” “เราเกลียดล่อมจอห์นว่าเขาจะชนะ”

4. ผลลัพธ์ (Factitive) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะที่เป็นผลลัพธ์ของการกระทำจากสภาพที่แสดงโดยคำกริยาหรือความสัมพันธ์ในลักษณะที่เข้าใจได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของความหมายของคำกริยา เช่น “จอห์นวาดรูป”

5. สถานที่ (Locative) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะบ่งบริเวณที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นเก็บรถไว้ในโรงรถ” “เมืองซิดนีย์ ลมแรง”

6. ผู้ถูกกระทำ (Objective) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะผู้ทรงสภาพหรือผู้รับสภาพหรือได้รับความกระทบกระเทือนจากการกระทำที่แสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นเปิดประตู” “ประตูเปิด”

ไวยากรณ์การปี 1970

ในปี 1968 फिल्मอร์เสนอความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาไว้ 6 ลักษณะเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ในภาษาอังกฤษ แต่เนื่องจากว่าลักษณะความสัมพันธ์ชุดนี้ไม่ครอบคลุมประโยคภาษาอังกฤษทั้งหมด ดังนั้นเขาจึงได้เสนอลักษณะความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง โดยมีทั้งที่เหมือนและแตกต่างกับความสัมพันธ์ที่เสนอไว้ในปี 1968 ดังนี้

ความสัมพันธ์ที่เหมือนกับความสัมพันธ์ที่เสนอไว้ในปี 1968 ได้แก่

1. ผู้ทำ (Agentive)
2. เครื่องมือ (Instrument)
3. ผู้ถูกกระทำ (Objective)
4. สถานที่ (Locative)

ความสัมพันธ์ที่เพิ่มเติมขึ้นจากปี 1968 ได้แก่

5. ผู้ประสบ (Experiencer) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะผู้มีความรู้สึก มีอารมณ์ มีการเรียนรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่แสดงโดยคำกริยา เช่น “ซูร้อนแล้ว”

6. ผู้ร่วม (Comitative) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะทำอาการหรือทำให้เกิดเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาร่วมกันกับผู้อื่น เช่น “จอห์นทะเลาะกับแมรี่”

7. ผู้รับประโยชน์ (Benefactive) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะผู้ได้รับผลแห่งการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นให้หนังสือแก่น้องของฉัน”

8. เวลา (Time) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะบ่งบอกเวลาของเหตุการณ์หรือสภาพที่แสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นตื่นแต่เช้า”

9. จุดเริ่มต้น (Source) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะบอกจุดตั้งต้นของการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นมาจากบ้าน”

10. จุดหมาย (Goal) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะจุดสิ้นสุดของการกระทำซึ่งแสดงโดยคำกริยา เช่น “จอห์นวาดรูป”

กรอบการก

ฟิลมอร์ได้เสนอความคิดไว้ว่าประโยคประกอบด้วยคำกริยาและจะมีนามวลีปรากฏ 1 นามวลีหรือมากกว่าก็ได้ นามวลีเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ทางความหมายกับคำกริยาโดยแสดงออกมาในรูปของการกที่แตกต่างกันไปแล้วแต่นามวลีนั้นๆ ในส่วนที่การกของคำนามมีความสัมพันธ์กับคำกริยานั้นจะชี้ให้เห็นได้จากกรณีที่คำกริยาจะถูกเลือกตามกรอบการกที่กำหนดไว้ (Fillmore, 1988: 24 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคณะ, 2546: 316) กล่าวคือ การปรากฏของคำกริยาแต่ละประเภทจะถูกกำหนดโดยกรอบการกที่ตั้งไว้

กรอบการก (Case Frame) คือ กรอบประโยคที่บ่งบอกประเภทของการกที่แน่นอนซึ่งจะมีผลต่อการจำกัดประเภทของคำกริยาที่ปรากฏในกรอบการกที่ตั้งไว้ โดยมีหลักการว่าคำกริยา 1 คำจะปรากฏในกรอบการกได้เพียง 1 กรอบ ในขณะที่เดียวกันคำกริยาหลายๆ คำก็สามารถปรากฏซ้ำในกรอบการกเดียวกันได้ คำกริยาที่ปรากฏในกรอบการกซ้ำกันก็จะถูกจัดให้เป็นคำกริยาประเภทเดียวกัน ตัวอย่างกรอบการกที่แสดงประเภทของคำกริยามีดังนี้

กรอบการก	ประเภทของคำกริยา	ตัวอย่างคำกริยา
[_ผู้ทำ]	อกรรมกริยา	กิน วิ่ง เดิน นอน
[_ผู้รับสภาพ]	กริยารับรู้สภาพ	ดีใจ เสียใจ
[_ผู้ทำ+ผู้ถูกกระทำ]	สกรรมกริยา	เปิด ย้าย ตี
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับสภาพ]	กริยารับสภาพ	ให้ บริจาค ส่ง

นอกจากไวยากรณ์การกของฟิลมอร์แล้ว ยังมีไวยากรณ์การกอื่นๆ ที่น่าสนใจและผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

เซฟ (Chafe, 1970) กล่าวถึงความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาโดยแบ่งกริยาออกเป็นประเภทต่างๆ ตามลักษณะเฉพาะทางความหมาย (semantic feature) แล้วพิจารณาว่ากริยาแต่ละประเภทจะปรากฏกับคำนามที่มีความสัมพันธ์กับกริยานั้นๆ ต่างๆ กัน ดังนี้

1. ผู้ทำ (Agent) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามที่หมายถึงสิ่งมีชีวิตที่สามารถกระทำหรือแสดงอาการกับคำกริยาที่บ่งบอกอาการ (action) หรือคำกริยาที่บ่งบอกทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง เช่น “แฮเรียตร้องเพลง” “แฮเรียตทำงานแตก”
2. ผู้ก่อให้เกิดกริยา (Potent) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตแต่มีพลังที่จะทำให้เกิดอาการได้กับคำกริยาแสดงอาการและการเปลี่ยนแปลง เช่น “ความร้อนละลายน้ำตาล”
3. ผู้ทรง-รับ (Patient) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้และได้รับผลหรือเปลี่ยนแปลงสภาพกับคำกริยาแสดงสภาพ (state) แสดงการเปลี่ยนแปลง (process) หรือแสดงทั้งสภาพและการเปลี่ยนแปลง เช่น “พินแห้งแล้ว” “ जानแตก” “ความร้อนละลายน้ำตาล” “ทอมเห็นงู”

4. ผู้ประสบ (Experiencer) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตและมีความรู้สึกกับคำกริยาที่แสดงสภาพหรือแสดงการเปลี่ยนแปลง เช่น “ทอมต้องการเครื่องดื่ม” “ทอมรู้คำตอบ” “ทอมเห็นงู”

5. ผู้เสริมให้สมบูรณ์ (Complement) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาโดยที่คำนามนั้นช่วยทำให้ความหมายของคำกริยาสมบูรณ์หรือช่วยทำให้ความหมายของคำกริยาครบเข้า แต่ต้องไม่ใช่คำนามที่เป็นผู้ทรง-รับ เช่น “แมรี่ร้องเพลง” “ลูกกวาดราคา 10 เซ็นต์”

6. ผู้ได้รับประโยชน์ (Beneficiary) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเกี่ยวข้องกับประโยชน์กับคำกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงหรือคำกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงหรือคำกริยาแสดงสภาพ เช่น “ทอมมีตัว” “ทอมได้รางวัลเครื่องรับโทรทัศน์” “แมรี่ให้ตัวแก่ทอม”

7. เครื่องมือ (Instrumental) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตที่เป็นเครื่องมือในการทำกริยากับคำกริยาแสดงอาการหรือคำกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง เช่น “ทอมเปิดประตูด้วยกุญแจ” “เชือกตัดด้วยมีด”

8. สถานที่ (Location) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตและบ่งสถานที่ของกริยากับคำกริยาแสดงอาการ กริยาแสดงสภาพหรือกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง เช่น “มีดอยู่ในกล่อง” “แมวคลานบนหลังคา” “เด็กขว้างก้อนหินไปที่ประตู”

นิลเซน (Nilsen, 1975) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาไว้ในหนังสือ Semantic Theory ไว้ดังนี้

1. ผู้ถูก (Object) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งหมายถึงสิ่งไม่มีชีวิตที่ได้รับการกระทบกระเทือนจากกริยากับคำกริยา โดยอาจมีคำนามซึ่งหมายถึงเครื่องมือในการทำกริยาอยู่ในโครงสร้างลึก (deep case) เช่น “แมรี่มอบหัวใจของเธอแก่จอห์น”

2. ผู้ทำ (Agent) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งหมายถึงสิ่งมีชีวิตที่เป็นเหตุของกริยาหรือก่อให้เกิดกริยากับคำกริยา ความสัมพันธ์แบบผู้ทำสามารถปรากฏได้โดยไม่ต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาแบบอื่นๆ ปรากฏร่วมกับแม่ในโครงสร้างลึก เช่น “จอห์นกรน”

3. พลัง (Force) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งหมายถึงสิ่งไม่มีชีวิตแต่เป็นพลังที่เป็นเหตุให้เกิดกริยากับคำกริยา เป็นความสัมพันธ์ที่ปรากฏได้เฉพาะในประโยค เช่น “ลมพัดหิว”

4. ผู้ประสบ (Experiencer) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามที่หมายถึงสิ่งมีชีวิตที่มีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งกับคำกริยา เช่น “ความมืดทำให้จอห์นตกใจ”

5. เครื่องมือ (Instrument) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งหมายถึงสิ่งไม่มีชีวิตที่เป็นเหตุให้เกิดกริยากับคำกริยา เช่น “จอห์นทูปหน้าต่างด้วยก้อน”

6. แหล่งเดิม (Source)

7. จุดผ่าน (Path)

8. จุดหมาย (Goal)

ความสัมพันธ์ในข้อ 6 7 และ 8 ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งหมายถึงสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งบ่งบอกแหล่งเดิม จุดผ่านและจุดหมายของคำกริยากับคำกริยา เช่น “จอห์นเดินทางจากซานฟรานซิสโกสู่เบอร์กลีย์โดยผ่านสะพานโกลเดนเกต” จอห์น เป็น ผู้ทำ ซานฟรานซิสโก เป็น แหล่งเดิม เบอร์กลีย์ เป็น จุดหมาย และสะพาน โกลเดนเกต เป็น จุดผ่าน

9 เวลา (Time) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งบ่งบอกเวลากับคำกริยา เช่น “จอห์นจะไม่ทำงานหนักหลังจากเทศกาลคริสต์มาส”

10. สถานที่ (Place หรือ Locative) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามซึ่งบ่งบอกสถานที่กับคำกริยา เช่น “ฉันใช้เวลาฤดูร้อนปีที่แล้วในบลูมมิงตัน”

11. ลักษณะอาการ (Manner) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาโดยคำนามจะช่วยบ่งบอกลักษณะอาการของการกระทำ เช่น “เธอทำให้ความเข้าใจผิดลดลงได้ด้วยมารยาทอันงดงาม”

ในภาษาไทย มีผู้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาไว้เช่นกัน ที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาคำนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์การกในภาษาไทยของภาณุ สังขวรและนวรรณ พันธุมธา ดังนี้

ภาณุ สังขวร (2527) ศึกษาความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยคภาษาไทยไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยคภาษาไทย” พบว่าคำนามจะมีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์กับคำกริยาได้ 16 แบบ ได้แก่

1. ผู้ทำ เช่น “แดงหัวเราะ” ในที่นี้ “แดง” เป็น ผู้ทำ ที่ทำอาการ หัวเราะ “หัวเราะ” เป็น คำกริยาแสดงอาการ

2. ผู้ทรงสภาพ เช่น “บ้านเก่า” ในที่นี้ “บ้าน” เป็นผู้ทรงสภาพ “เก่า” เป็นคำกริยาแสดงสภาพ

3. ผู้ประสบ เช่น “นิดตกใจ” ในที่นี้ “นิด” เป็นผู้ประสบ “ตกใจ” เป็นคำกริยาแสดงความรู้สึก

4. ผู้ถูก เช่น “นิดเหลาดินสอ” ในที่นี้ “นิด” เป็นผู้ทำ “เหลา” เป็นกริยาแสดงอาการ “ดินสอ” เป็นผู้ถูกกระทบกระเทือนและเปลี่ยนแปลงสภาพไป

5. ผล เช่น “ชาวบ้านกำลังจักดอก” ในที่นี้ “ชาวบ้าน” เป็นผู้ทำ “จัก” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ดอก” เป็นผล

6. จุดหมาย เช่น “แดงอ่อนวอนพี” ในที่นี้ “แดง” เป็นผู้ทำ “อ่อนวอน” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “พี” เป็นจุดหมาย
7. สถานที่ เช่น “นิตเกาคาง” ในที่นี้ “นิต” เป็นผู้ทำ “เกา” เป็นคำกริยาแสดงอาการที่ไม่กระทบกระเทือนผู้อื่นแต่ต้องปรากฏสถานที่ “คาง” เป็นสถานที่
8. ผู้ร่วม เช่น “หน้อยแต่งงานกับเดช” ในที่นี้ “หน้อย” เป็นผู้ทำ “แต่งงาน” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “เดช” เป็นผู้ร่วมที่ทำอาการเดียวกัน
9. หน่วยวัด เช่น “แหวนราคา 20,000 บาท” ในที่นี้ “แหวน” เป็นผู้ทรงสภาพ “ราคา” เป็นคำกริยาแสดงสภาพ “20,000” เป็นหน่วยวัด
10. ผู้เสริม เช่น “ชวานากราฝน” ในที่นี้ “ชวานา” เป็นผู้ทำ “กรา” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ฝน” เป็นผู้เสริม
11. เวลา เช่น “นิตตื่นตีสี่” ในที่นี้ “นิต” เป็นผู้ทำ “ตื่น” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ตีสี่” เป็นเวลา
12. สาเหตุ เช่น “นิตเรียนหมอเพราะแม่” ในที่นี้ “นิต” เป็นผู้ทำ “เรียน” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “หมอ” เป็นผู้เสริม “แม่” เป็นสาเหตุของคำกริยาแสดงอาการ “เรียน”
13. แหล่งเดิม เช่น “น้องตกจากกระเบียง” ในที่นี้ “น้อง” เป็นผู้ทำ “ตก” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “กระเบียง” เป็นแหล่งเดิม
14. เครื่องมือ เช่น “พ่อเปิดประตูด้วยกุญแจ” ในที่นี้ “พ่อ” เป็นผู้ทำ “เปิด” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ประตู” เป็นผู้ถูก “กุญแจ” เป็นเครื่องมือที่เป็นอุปกรณ์
15. ลักษณะ เช่น “แดงรีดผ้าด้วยความสบายใจ” ในที่นี้ “แดง” เป็นผู้ทำ “รีด” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ผ้า” เป็นผู้ถูก “ความสบายใจ” เป็นลักษณะของการทำอาการ
16. ผู้รับประโยชน์ เช่น “พ่อทำงานเพื่อลูก” ในที่นี้ “พ่อ” เป็นผู้ทำ “ทำงาน” เป็นคำกริยาแสดงอาการ “ลูก” เป็นผู้รับประโยชน์จากการทำงาน

นววรรณ พันธุมธา (2549) เห็นว่าหน่วยนามและหน่วยกริยาไม่ได้มีความสัมพันธ์กันเพียง 2 แบบ คือ ผู้ทำและผู้ถูก จึงเสนอความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยนามและหน่วยกริยาว่ามี 15 แบบ ดังนี้

1. หน่วยนามบอกผู้ทำ หมายถึง ผู้กระทำอาการอย่างหนึ่ง ปรกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยาแสดงอาการ เช่น “นิตผลักน้อย” “น้ำเซาะตลิ่ง”
2. หน่วยนามบอกผู้มีสภาพ หมายถึง ผู้มีสภาพอย่างหนึ่ง ปรกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยาแสดงสภาพ เช่น “นิตสวย” “กระดาดยับ”
3. หน่วยนามบอกผู้ประสบ หมายถึง ผู้ที่มีอารมณ์ความรู้สึก มีความรู้ความเข้าใจหรือมีประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ปรกติจะอยู่หน้าหน่วยกริยาแสดงการประสบ เช่น “หัวหน้าคงพอใจ” “คุณย่อมรู้ดีกว่าผม” “ฉันเห็นรอยเปื้อน”

4. หน่วยนามบอกผู้ถูก หมายถึง ผู้รับการกระทำหรือการประสบ ในบางกรณีผู้รับการกระทำจะเปลี่ยนสภาพ เปลี่ยนอากัปภิกิริยา เปลี่ยนสถานที่หรือเปลี่ยนเจ้าของ เช่น “นิตล้างผัก” “นิตตะก่อนหิน” “นิตซื้อหนังสือจากเพื่อน”
5. หน่วยนามบอกผล หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำ เช่น “เขาแต่งเพลง” “คนงานสร้างบ้าน”
6. หน่วยนามบอกผู้เสริม หมายถึง สิ่งที่ช่วยเสริมความหมายของหน่วยกริยาให้สมบูรณ์ขึ้น เช่น “นิตพูดเรื่องธรรมะ” “นิตหิวน้ำ” “นิตเป็นเพื่อนฉัน”
7. หน่วยนามบอกผู้มีส่วนร่วม หมายถึง ผู้ร่วมทำอาการหรือมีสภาพ เช่น “นิตเล่นกับน้อง” “นิตทะเลาะกับน้อง” “นิตคล้ายน้ำสาว”
8. หน่วยนามบอกสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่เหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น “รถชนเด็กที่หน้าโรงเรียน” “นิตเก็บหนังสือไว้ในตู้”
9. หน่วยนามบอกเวลา หมายถึง เวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น “น้อยมาหานิตเวลากลางวัน” “น้อยมาหานิตในเวลากลางวัน” “น้อยมาหานิตเกือบ 2 ยาม” “น้อยมาหานิตหลัง 2 ยาม”
10. หน่วยนามบอกแหล่งเดิม หมายถึง เหตุการณ์เดิมหรือที่เดิมก่อนที่จะมีการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนเหตุการณ์ หรือเปลี่ยนเจ้าของ หรือเปลี่ยนสถานที่ เช่น “เธอเปลี่ยนจากเด็กซุกซนกลายเป็นสาวสวย” “น้อยกลับจากไปทำธุระ” “น้อยซื้อหนังสือจากนิต” “น้อยเดินจากบ้านไปโรงเรียน”
11. หน่วยนามบอกจุดหมาย หมายถึง จุดหมายของการเคลื่อนที่ เช่น “น้อยขายหนังสือแก่นิต” “น้อยวิ่งไปหาเพื่อน” “น้อยเดินจากบ้านไปโรงเรียน”
12. หน่วยนามบอกเครื่องมือ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ทำกริยา เช่น “คนร้ายตีเจ้าทรัพย์ด้วยท่อนเหล็ก” “น้อยบิดลูกบิดประตูด้วยมือซ้าย” “เขาทำให้ผู้ฟังเข้าใจชัดเจนด้วยการใช้อุปมาเปรียบเทียบ” “แม่ใช้เชือกมัดปากถุง”
13. หน่วยนามบอกผู้เปรียบ หมายถึง ผู้ที่หรือสิ่งที่ใช้เปรียบเทียบช่วยขยายความหมายของหน่วยกริยา เช่น “เธองามดังดอกไม้แรกแย้ม” “น้องเก่งกว่าพี่”
14. หน่วยนามบอกเหตุ หมายถึง สาเหตุของสภาพหรือเหตุการณ์ มักอยู่หลังหน่วยกริยาและมีคำเชื่อมบอกสาเหตุ เช่น เพื่อ เพราะ มาข้างหน้าหรือไม่ก็อยู่ในประโยคที่มีคำว่า ให้ ทำ หรือ ใช้ ชวน เชิญ ฯลฯ เป็นกริยาในหน่วยกริยาแรกของประโยค เช่น “นิตเรียนหมอเพราะแม่” “แม่ให้นิตเรียนหมอ” “แม่ใช้นิตดูบ้าน”
15. หน่วยนามบอกลักษณะ หมายถึง ลักษณะของการกระทำ มักอยู่หลังหน่วยกริยาและมีคำเชื่อม ด้วย มาข้างหน้า เช่น “นิตพูดด้วยความมั่นใจ” “เขาอ่านหนังสือด้วยความตั้งใจ”

ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดไวยากรณ์การกและการวิเคราะห์กรอบการกเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้โดยผู้วิจัยจะนำเอาแนวคิดไวยากรณ์การกทั้งหมดข้างต้นมาประยุกต์ใช้เพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างองค์ประกอบบังคับและคำแสดงและแสดงออกมาในรูปของกรอบการก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในอดีต

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในอดีต เนื่องจากประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หลายระดับไม่ว่าจะเป็นระดับประโยค อนุพจน์ และคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 3 ส่วน คือ 2.2.1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน 2.2.2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนุพจน์ที่ขึ้นต้นด้วยคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” และ 2.2.3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อน

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545) กล่าวถึงประโยคไว้ว่า ประโยคในภาษาไทยมี 4 ชนิด ได้แก่

1. เอกรรณประโยค หมายถึงประโยคเล็กๆ ที่มีความหมายอย่างเดียว ซึ่งจะแบ่งส่วนของประโยคได้เป็น 2 ภาค คือ ภาคประธานของประโยค หมายถึงส่วนเบื้องต้นที่กล่าวขึ้นก่อน เช่น คน, บ้าน, สัตว์, ความคิด, ผู้ร้าย, ขนม, ฉันทน์ เป็นต้น ซึ่งผู้พูดต้องการจะกล่าวอะไร ก็กล่าวขึ้นเป็นสำคัญก่อน และ ภาคแสดงของประโยค หมายถึงส่วนที่แสดงของกริยาอาการของประธานว่าแสดงกริยาอาการอย่างไร เช่น “คนนอน” “บ้านพัง” “สัตว์กินน้ำ” ความคิดเฉียบแหลม” “ผู้ร้ายถูกตำรวจจับ” “ขนมขายดี” “ฉันทน์ถูกหมอให้กินยา” เป็นต้น

2. อเนกรรณประโยค คือ ประโยคที่มีเอกรรณประโยคตั้งแต่ 2 ประโยคเกี่ยวเนื่องรวมอยู่ด้วยกันเป็นประโยคเดียว และอาจมีหรือไม่มีสันธานเชื่อมอยู่ในระหว่างเอกรรณประโยคนั้นให้ความคิดต่อเป็นประโยคเดียวกัน เช่น “น้ำขึ้นแต่ลมลง”

3. สังกรรณประโยค หมายถึงประโยคเอกรรณประโยคที่ใช้เอกรรณประโยคด้วยกันทำหน้าที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของเอกรรณประโยคซ้อนขึ้นอีกชั้นหนึ่ง เช่น “นายมีซึ่งเป็นเสมียนตายเมื่อฝนตก” จากตัวอย่างนี้มีเอกรรณประโยค “นายมีเป็นเสมียน” และ “(เมื่อ)ฝนตก” แทรกเข้ามาเพื่อทำหน้าที่ขยายประโยคเดิมคือ “นายมีตาย” ทั้งนี้ส่วนของสังกรรณประโยคจะประกอบไปด้วย มุขยประโยค คือ ประโยคใหญ่ และ อนุประโยค คือ ประโยคเล็กที่แทรกเข้ามาเพื่อขยายประโยคใหญ่

4. ประโยคระคน คือ ประโยคที่เกิดจากเอกรรณประโยค อเนกรรณประโยค หรือสังกรรณประโยคมาเชื่อมกันจนกลายเป็นประโยคที่ซับซ้อน

แนวคิดไวยากรณ์ดั้งเดิมของพระยาอุปกิตศิลปสารจึงเป็นแนวคิดที่วิเคราะห์ความหมายของส่วนต่างๆ ของประโยค

วจินตน์ ภาณุพงศ์ (2532) จำแนกประโยคภาษาไทยเป็น 4 ชนิด ได้แก่

1. ประโยคสามัญ ได้แก่ประโยคซึ่งมีส่วนประกอบเพียงส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกันเป็นแบบโครงสร้างของประโยคเริ่มและประโยคไม่เริ่มแต่จะไม่มีส่วนใดเป็นอนุพากย์ เช่น

“น้องหลับแล้วหรือ” (ประโยคเริ่ม)

“ยังค่ะ” (ประโยคไม่เริ่ม)

2. ประโยคซับซ้อน ได้แก่ประโยคที่ประกอบด้วยอนุพากย์ต่างชนิดกัน

2 อนุพากย์ขึ้นไป แต่อนุพากย์หนึ่งจะซ้อนเพื่อขยายอีกอนุพากย์หนึ่งอยู่ ประโยคซับซ้อนอาจจะเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้ เช่น

“ฉันชอบเด็กที่มาหาคุณเมื่อตะกี้” (ประโยคเริ่ม)

“เขาบอกฉันว่าเขาจะไปงานคืนนี้” (ประโยคไม่เริ่ม)

จากตัวอย่าง อนุพากย์ที่อยู่หลังคำเชื่อม “ที่” และ “ว่า” ทำหน้าที่ขยายอนุพากย์ที่ปรากฏต้นประโยค

3. ประโยคผสม ได้แก่ประโยคที่ประกอบด้วยอนุพากย์หลักตั้งแต่ 2

อนุพากย์ขึ้นไป ประโยคผสมอาจเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้ เช่น

“เธอจะไปกับฉันหรือว่าจะอยู่ที่นี้” (ประโยคเริ่ม)

“เขาชอบดูหนังแต่ฉันชอบดูละคร” (ประโยคไม่เริ่ม)

จากตัวอย่าง ประโยค “เธอจะไปกับฉันหรือว่าจะอยู่ที่นี้” ประกอบด้วยอนุพากย์หลัก “เธอจะไปกับฉัน” และ “จะอยู่ที่นี้” และประโยค “เขาชอบดูหนังแต่ฉันชอบดูละคร” ประกอบด้วยอนุพากย์หลัก “เขาชอบดูหนัง” และ “ฉันชอบดูละคร”

4. ประโยคเชื่อม ได้แก่ประโยคสามัญชนิดประโยคไม่เริ่มซึ่งขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม เช่น

“ถ้าเขาไม่มาล่ะ”

จากตัวอย่าง ประโยคนี้เริ่มต้นด้วยคำเชื่อม “ถ้า” จึงจัดเป็นประโยคเชื่อม

นววรรณ พันธุเมธา (2527) แบ่งประโยคภาษาไทยตามเนื้อความได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย หน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น “ฝนตก” “เขาเตะเก้าอี้” “เรือจมในทะเล” “นิคให้หนังสือแก่เพื่อน”

2. ประโยคความซ้อน คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย หน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ประโยคความซ้อนต่างกับประโยคความเดียวตรงที่หน่วยขยายของหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคความซ้อนไม่ใช่คำแต่เป็นประโยค

เช่น “คุณนิตยาที่เป็นน้องสาวคุณอศุทธ์เป็นคนดี” “ฉันชอบเพื่อนคุณคนที่สูงๆ” “ดอกไม้ที่อยู่ในส่วนข้างบ้านบานสะพรั่ง”

3. ประโยคความรวม คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป หน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้นและอาจจะมีหน่วยเสริมหรือหน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น “คุณแม่ไม่สบายฉันเลยต้องลางาน” “นิตนั่งป้อนข้าวน้อง”

นววรรณ พันธเมธา (2549) กล่าวถึงประโยคในภาษาไทยไว้ 4 ประเภท ได้แก่

1. ประโยคไกริยา คือประโยคที่มีหน่วยนาม 2 หน่วยและอาจมีหน่วยเชื่อมหรือหน่วยเสริมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ เช่น “ถ้วยดียวราคา 20 บาท” “พุ่มนี้ก็พุ่มนี้” “หนังสือเล่มนี้ของใคร”

2. ประโยคกริยาเดียว คือประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมและ/หรือหน่วยเชื่อมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ หน่วยนามในประโยคกริยาเดียวจะสัมพันธ์กับหน่วยกริยาได้ต่างๆ อาจเป็นประธาน กรรม หรือปัจจัยเกี่ยวข้อง ประธานมีตำแหน่งอยู่น้ำกริยา กรรมและปัจจัยเกี่ยวข้องมีตำแหน่งอยู่หลังกริยา ถ้าในประโยคมีทั้งกรรมและปัจจัยเกี่ยวข้อง ปัจจัยเกี่ยวข้องจะอยู่หลังกรรมและมีมากกว่า 1 หน่วยก็ได้ ตัวอย่างประโยคกริยาเดียว เช่น “ฝนตก” “เขาเตะแก้ว” “เรือจมในทะเล” “นิตได้หนังสือจากเพื่อน”

3. ประโยคหลายกริยา คือประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป หน่วยกริยาจะสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ไม่อาจแยกออกจากกัน เช่น “นิตเอากล่องวางบนโต๊ะ” “กล่องถูกน้ำพัดไปไกล” “ต้อยทำแกงหก”

4. ประโยคความรวม คือประโยคที่มีหน่วยกริยาตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป หน่วยกริยาเพียงแต่เรียงรวมกันอยู่ เช่น “นิตนั่งอ่านหนังสือ” “แมวกระโดดตะครุบกั๊กหนู” “เขาขยับตัวจะกลับ” ประโยคความรวมนี้ต่างจากประโยคหลายกริยาในข้อ (3) ตรงที่ประโยคความรวมเกิดจากหน่วยกริยาเรียงกันอยู่แต่แยกเป็นหลายเหตุการณ์ได้ เช่น “นิตนั่งอ่านหนังสือ” แยกเป็น “นิตนั่ง” “นิตอ่านหนังสือ” ได้ แต่ประโยคหลายกริยานั้นเกิดจากหน่วยกริยาเรียงกันอยู่และไม่สามารถแยกเป็นหลายเหตุการณ์ได้ เช่น “นิตเอากล่องวางบนโต๊ะ” แยกเป็น “นิตเอากล่อง” “กล่องวางบนโต๊ะ” ไม่ได้

นอกจากนี้ในประโยคแต่ละชนิดยังสามารถทำให้มีลักษณะซับซ้อนได้ วิธีการหนึ่งก็คือการเติมคำเชื่อม “ที่ ซึ่ง อัน ว่า” หน้าประโยคขยาย เช่น “ครูให้นักเรียนที่จะไปยกมือ” “ทูตไชยาซึ่งรักธิดามาก เกรงธิดาจะเสียใจ” “เรามีบ้านอันทรูหราใหญ่โตราวกับพระราชวัง” “จดหมายที่เราเขียนอาจแสดงความรู้สึกที่มีต่อผู้รับว่าเราให้เกียรติเขาหรือไม่”

การจำแนกประโยคในภาษาไทยของนววรรณ ในปี 2549 ต่างจากการจำแนกประโยคในภาษาไทยของนววรรณ ในปี 2527 กล่าวคือ ในปี 2527 นววรรณ จำแนกประโยคตามการปรากฏของหน่วยกริยาและหน่วยนามเป็น 3 ชนิด ได้แก่ ประโยคความเดียว ประโยคความซ้อน และประโยคความรวม แต่ในปี 2549 นววรรณได้เพิ่มประโยคไกริยาและประโยคหลายกริยา คงเหลือ

ประโยคความเดียวซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็นประโยคกริยาเดียวและประโยคความรวมไว้และตัดประโยคความซ้อนออก ชนิดของประโยคในปี 2549 มี 4 ชนิดมากกว่าปี 2527 หนึ่งชนิด ได้แก่ ประโยคไร้กริยา ประโยคกริยาเดียว ประโยคหลายกริยา และประโยคความรวม

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยคความซ้อนนี้ได้ชี้ให้เห็นว่าประโยคความซ้อนมีลักษณะอย่างไร มีส่วนประกอบในประโยคอย่างไร จึงจะเรียกว่าประโยคความซ้อนได้ งานวิจัยเหล่านี้เป็นพื้นฐานให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ออกจากประโยคชนิดอื่นได้

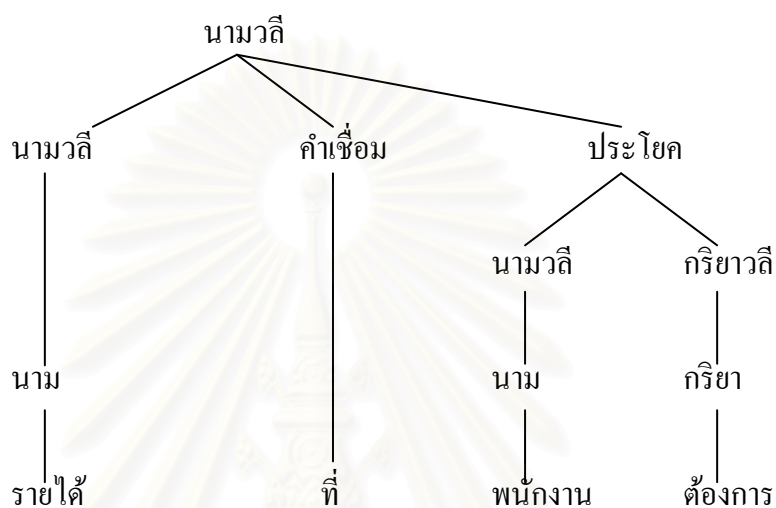
2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอนุพากย์ที่ขึ้นต้นด้วยคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”

Prasithratsint (1988) พบความแตกต่างของ “ที่” และ “ซึ่ง” ในอนุประโยคขยายนาม ในวัจนลีลาภาษาพูดและภาษาเขียนโดยพบว่าอนุประโยคขยายนามแบบ “ที่” จะมีลักษณะเป็นกลางพบมากในภาษาพูดและภาษาเขียนส่วนอนุประโยคแบบ “ซึ่ง” พบในภาษาเขียนมากกว่าภาษาพูด

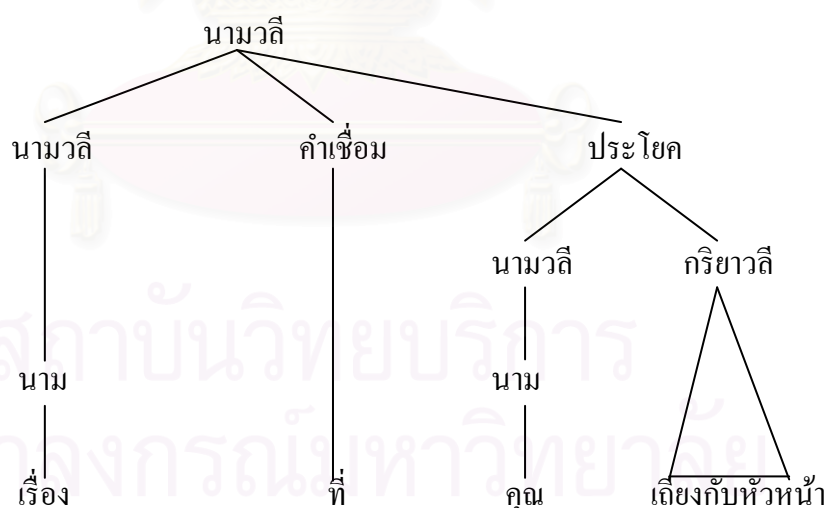
ประภารัตน์ พรหมปกากร (2539) ศึกษาความถี่ของการใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ในคณานุกรมประโยค ในทำเนียบภาษาต่างๆ พบว่า คณานุกรมประโยครูปแบบ “ที่” พบมากและเด่นชัดที่สุดในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการ(ในบทบรรณาธิการ) รองลงมาคือกึ่งทางการ และไม่เป็นที่ทางการ ตามลำดับ ส่วนคณานุกรมประโยครูปแบบ “ซึ่ง” พบในทำเนียบภาษาทางการและกึ่งทางการในอัตราที่ใกล้เคียงกันและพบในทำเนียบภาษาที่ไม่เป็นที่ทางการน้อยที่สุด สำหรับรูปแบบ “อัน” พบในทำเนียบภาษาที่เป็นทางการมากกว่าไม่เป็นที่ทางการ แต่ระหว่างภาษาทางการกับกึ่งทางการพบในอัตราที่ใกล้เคียงกัน นอกจากนี้เมื่อดูจากนัยทางสถิติแล้วพบว่าคณานุกรมประโยครูปแบบ “ที่” เป็นรูปแบบของคณานุกรมประโยคที่เด่นชัดเป็นที่นิยมใช้มากในภาษาไทยและมีแนวโน้มที่จะเป็นรูปแบบของคณานุกรมประโยคในภาษาไทยต่อไป

เมธาวิ ยุทธพงษ์ธาดา (2544) ศึกษาคณานุกรมประโยคจากวรรณกรรมประเภทสารคดีในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์โดยแบ่งเป็น 3 ช่วงสมัย คือ ช่วงสมัยที่ 1 รัชกาลที่ 1- รัชกาลที่ 3 พบคณานุกรมประโยคทั้งสิ้น 692 ประโยค ช่วงสมัยที่ 2 รัชกาลที่ 4 – รัชกาลที่ 6 พบคณานุกรมประโยคทั้งสิ้น 992 ประโยค ช่วงสมัยที่ 3 รัชกาลที่ 7- รัชกาลที่ 9 พบคณานุกรมประโยคทั้งสิ้น 1,325 ประโยค รวมคณานุกรมประโยคทั้งหมด 3,009 ประโยค และแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างคณานุกรมประโยค ด้านหน้าที่ของคณานุกรมประโยค และด้านคำเชื่อมที่ปรากฏในคณานุกรมประโยคแต่ละสมัย

ปราณี กุลละวณิชย์ (2549) ศึกษาอนุประโยคขยายนามไว้ว่ามี 2 ประเภท ได้แก่ คุณานุประโยค และ อนุประโยคเติมเต็มนาม อนุประโยคทั้ง 2 ประเภทนี้มีคุณสมบัติทางไวยากรณ์และคุณสมบัติทางความหมายที่อาจแยกจากกันได้ การแยกแบบของอนุประโยคขยายนามช่วยให้ตีความประโยคคำถามได้ ทั้งนี้ได้เสนอวิธีจำแนกความแตกต่างระหว่างคุณานุประโยคและอนุประโยคเติมเต็มนาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาพ ก. โครงสร้างของคุณานุประโยคในภาษาไทย

ภาพ ข. โครงสร้างของอนุประโยคเติมเต็มนามในภาษาไทย

แผนภูมิต้นไม้ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นามวลีที่มีอนุประโยคทั้งสองแบบมาขยายไม่แตกต่างกันและมี “ที่” เป็นคำเชื่อมทั้งคู่ อย่างไรก็ตาม อนุประโยคเติมเต็มนามมีความแตกต่างจากคุณานุประโยคอย่างชัดเจนเมื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของประโยค ในอนุประโยคเติมเต็มนาม

“คุณเอียงกับหัวหน้า” เป็นประโยคสมบูรณ์ไม่มีส่วนใดขาดหายไป การตีความประโยคก็เป็นไปตามวากยสัมพันธ์และอรรถศาสตร์ของโครงสร้างประโยค แต่ในคณานุประโยค “พนักงานต้องการ” มีกรรมของกริยา “ต้องการ” หายไป และในการตีความอนุประโยคเราต้องอาศัยอรรถลักษณะการจากกรอบการของกริยา “ต้องการ” ซึ่งบ่งว่า กริยานี้ต้องการคำนามที่กรรมกรกและอาจเป็นได้ทั้งคำนามที่เป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต เมื่อดูบริบทของอนุประโยค คำนาม “รายได้” ก็สามารถทำให้ตีความได้ นอกจากนี้ เราอาจแทนคำนาม “รายได้” ด้วยบุรุษสรรพนาม “มัน” และนำไปไว้ตามหลังกริยา “ต้องการ” ในฐานะกรรมของกริยาได้ด้วย “รายได้ที่พนักงานต้องการมัน” การใส่คำสรรพนาม “มัน” เข้าไปเป็นกรรมของกริยาได้นี้ เป็นเครื่องยืนยันว่าคณานุประโยค “ที่พนักงานต้องการ” เป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์จริง

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยของ Prasithrathsint และประภารัตน์ พรหมปกาศกร ได้แสดงให้เห็นทำเนียบภาษาที่ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” ปรากฏเป็นการศึกษาที่เน้นไปที่ทำเนียบภาษา ส่วนงานวิจัยของเมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา นั้นเป็นการศึกษาคณานุประโยคเชิงประวัติ แสดงให้เห็นที่มาของคณานุประโยคต่างๆ รวมไปถึงคณานุประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำ “ที่ ซึ่ง อัน” และแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการปรากฏของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน สำหรับงานวิจัยของปราณี กุลละวณิชยได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคณานุประโยคและอนุประโยคเต็มเต็มนามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ที่” ในภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกคณานุประโยค (ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกว่า อนุพากย์คุณศัพท์) กับอนุประโยคเต็มเต็มนาม (ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เรียกว่า อนุพากย์เต็มเต็มนาม) ออกจากกันได้

งานวิจัยเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยเห็นภาพรวมของการศึกษาคณานุพากย์ที่ขึ้นต้นด้วย “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาคำนี้โดยตรง

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”

พรทิพย์ กิจสมบัติ (2524) ศึกษาการใช้คำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในภาษาไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ พบความต่างของการใช้ “ซึ่ง” กับ “อัน” ในคณานุประโยคว่า “อัน” จะทำหน้าที่เช่นเดียวกับ “ซึ่ง” คือ เป็นคำเชื่อมแทน แต่ความนิยมใช้ต่างกันคือ “ซึ่ง” นิยมใช้เป็นคำเชื่อมแทนในภาษาร้อยแก้วในบทบรรยาย

Tiancharoen (1987) ศึกษาเปรียบเทียบ “ที่ ซึ่ง อัน” ในภาษาพูดและภาษาเขียนพบว่า “ที่” ใช้ขยายความใดก็ได้แต่มักจะใช้ในภาษาพูด “ซึ่ง” ใช้ในภาษากึ่งทางการ เช่น ภาษาเขียนทั่วไป และใช้ในการพูดที่เป็นทางการและต้องการความไพเราะสละสลวย และ “อัน” จะใช้ในภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่เป็นทางการ

Kullavanijaya (2002) ศึกษาคำว่า “ที่” เจริญประวัติใน 4 สมัย คือ สมัยสุโขทัย อยุธา รัตนโกสินทร์ตอนกลางและปัจจุบันพบว่าปัจจุบันมีการใช้ “ที่” 9 ประเภท ได้แก่ simple noun, class noun, compound, classifier, ordinal numeral marker, preposition, relative clause marker, complementizer, nominalizer ในสมัยสุโขทัยพบว่ามีการใช้ “ที่” 3 ประเภท ได้แก่ simple noun, class noun, compound noun ในสมัยอยุธยาที่มีการใช้ “ที่” 3 ประเภท ได้แก่ simple noun, class noun, compound noun และในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลางมีการใช้ “ที่” 8 ประเภท ได้แก่ simple noun, ordinal numeral marker, class noun, compound, relative clause marker, complementizer, nominalizer, preposition

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ของพรทิพย์ กิจสมบัติ Tiancharoen และ Kullavanijaya ได้แสดงให้เห็นถึงชนิดและหน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” งานวิจัยเหล่านี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถจำแนกชนิดและหน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ปรากฏในประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ได้

แม้ว่าในอดีตจะมีผู้ศึกษาประโยคความซ้อน อนุภาคที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” และคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในภาษาไทยไว้มากแต่ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีการศึกษาประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในเชิงภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคความซ้อนได้ งานวิจัยนี้จึงนับได้ว่าเป็นงานชิ้นแรกของการศึกษาประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยด้านภาษาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้กับโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” โดยใช้ งานวิจัยข้างต้นประกอบการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

การศึกษา “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน

การวิเคราะห์ประโยคความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยยึดแนวความคิดการวิเคราะห์โครงสร้างหลายระดับ (Multi-levels Structure) ของแบร์นาร์ด วอกัว (Vauquois, 1978) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดดังกล่าว โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การวิเคราะห์ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure) การวิเคราะห์โครงสร้างระดับตรรกะ (Logic Level) และการกรอกราก (Case Frame) ระดับโครงสร้างลึก

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure) เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำ “ที่ ซึ่ง อัน” มีลักษณะทางวากยสัมพันธ์และโครงสร้างประโยคอย่างไร จากนั้นจึงจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในโครงสร้างระดับตรรกะและกรอกรากในบทที่ 4 เพื่อนำไปสู่การทดสอบผลการวิเคราะห์ในบทที่ 5 ต่อไป

ในบทที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 3.1 ชนิดของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน
- 3.2 หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน
- 3.3 ความสัมพันธ์ของอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพากย์หลัก

3.1 ชนิดของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน

ในการวิเคราะห์ระดับนี้ ผู้วิจัยต้องการแสดงให้เห็นว่าชนิดของคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ที่ปรากฏในข้อมูลทั้งหมดมีกี่ชนิดและชนิดของคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” เหมือนหรือต่างกันอย่างไร เพื่อที่จะสามารถจำแนกได้ว่าคำว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ในลักษณะใดที่เป็นส่วนหนึ่งของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” เพื่อจะนำไปศึกษาในระดับตรรกะและกรอกรากต่อไป ผลการวิจัยมีดังนี้

ก. การศึกษาคำว่า “ที่” ในประโยคความซ้อน

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” ปรากฏในข้อมูล 9 ชนิด ดังนี้

1. ประพันธสรรพนาม

คำว่า “ที่” เป็นคำประพันธสรรพนามทำหน้าที่แทนคำนามและเชื่อมคำนามที่อยู่ข้างหน้ากับอนุพากย์ที่ตามมา พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545) เรียก “ที่” ที่มีลักษณะเช่นนี้ว่าเป็นคำสรรพนามชนิดประพันธสรรพนาม ใช้แทนคำนามที่อยู่ข้างหน้า วิจิตร ภาณุพงศ์ (2532)

เรียก “ที่” ว่าเป็นคำเชื่อมสัมพันธน์ คำว่า “ที่” ในอนุพากย์คุณศัพท์ทำหน้าที่เชื่อมอนุพากย์คุณศัพท์เข้ากับอนุพากย์หลักหรืออนุพากย์นามและในเวลาเดียวกันก็อาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หรือหน่วยกรรมรองอย่างใดอย่างหนึ่งในอนุพากย์คุณศัพท์ ส่วน นววรรณ พันธูเมธา (2549) เรียก “ที่” ว่าคำเชื่อม ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะเรียก “ที่” ที่ใช้แทนค่านามและเชื่อมค่านามข้างหน้ากับอนุพากย์ที่ตามมาว่า “ประพันธสรรพนาม” ตามแนวคิดของพระยาอุปทิศศิลปสาร

ตัวอย่าง

1. “เอกลักษณ์ไทยที่สำคัญอาจพิจารณาแบ่งได้ตามบทกลอนข้างต้น” (2527)
2. “วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัดนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมความงอกงามทางจิตใจ” (2541)
3. “(ใบ)กลายเป็นปุยแก่พืชผักที่อยู่ผิวดิน” (2533)
4. “(ชาวไทย)มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ค่อยๆ ดีขึ้น” (2545)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” ที่ขีดเส้นใต้เป็นประพันธสรรพนามในอนุพากย์คุณศัพท์โดยแทนและเชื่อมค่านาม “เอกลักษณ์ไทย” กับอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่สำคัญ” ในประโยค 1. แทนและเชื่อมค่านาม “วัฒนธรรม” กับอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่ไม่ใช่วัดนี้” ในประโยค 2. แทนและเชื่อมค่านาม “พืชผัก” กับอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่อยู่ผิวดิน” ในประโยค 3. และแทนและเชื่อมค่านาม “ความเป็นอยู่” กับอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่ค่อยๆ ดีขึ้น” ในประโยค 4.

2. คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มนาม

คำว่า “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมค่านามและอนุพากย์เติมเต็มนามที่ตามมาแต่ “ที่” ไม่ได้ทำหน้าที่แทนค่านามที่อยู่ข้างหน้า ปราณี กุลละวณิชย์ (2549) เรียก “ที่” ที่ปรากฏต้นอนุพากย์ที่ขยายค่านามเพื่อเติมเต็มความหมายให้ค่านามข้างหน้าสมบูรณ์โดยไม่ได้ทำหน้าที่แทนค่านามที่อยู่ข้างหน้าว่า “อนุประโยคเติมเต็มนาม” เช่น “ข้าวลือที่เธอจะสละโสดทำให้หนุ่มทั้งหลายออกหัก” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจะเรียก “ที่” ที่ทำหน้าที่เชื่อมค่านามข้างหน้าและอนุพากย์ตามมาโดย “ที่” ไม่ได้ทำหน้าที่แทนค่านามที่อยู่ข้างหน้าว่า “คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มนาม”

ตัวอย่าง

1. “(สถาบันศาสนาในสังคมไทย)ต่างจากในประเทศอื่นบางประเทศที่ศาสนาได้ถูกยกขึ้นอ้างเป็นชนวนของความขัดแย้งการแบ่งแยกและความไม่สงบต่างๆ” (2527)
2. “กัมพูชาก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่สภาพความสัมพันธ์กับไทยในเวลานั้นไม่ค่อยราบรื่น” (2534)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” ที่ขีดเส้นใต้เป็นคำเชื่อมในอนุพากย์เติมเต็มนามโดยเชื่อมค่านาม “ประเทศอื่นบางประเทศ” กับอนุพากย์ “ศาสนาได้ถูกยกขึ้นอ้างเป็นชนวนของ

ความขัดแย้งการแบ่งแยกและความไม่สงบต่างๆ” ในตัวอย่าง 1. และเชื่อมคำนาม “อีกประเทศหนึ่ง” กับอนุพากย์ “สภาพความสัมพันธ์กับไทยในเวลานั้นไม่ค่อยราบรื่น” ในตัวอย่าง 2. เพื่อขยายหรือเติมเต็มคำนาม “ประเทศ” ที่อยู่ข้างหน้าคำว่า “ที่” ให้สมบูรณ์

3. คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มกริยา

คำว่า “ที่” สามารถเป็นคำเชื่อมในอนุพากย์เติมเต็มกริยาโดยเชื่อมคำกริยาหลักของประโยคเข้ากับอนุพากย์ที่ตามมา เช่น

- ตัวอย่าง
1. “แนวทางการพัฒนาชนบทยากที่จะประสบความสำเร็จ” (2522)
 2. “เวลานี้เราต่างพากันตั้งใจที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่” (2532)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” ที่ขีดเส้นใต้เป็นคำเชื่อมในอนุพากย์เติมเต็มกริยาโดยเชื่อมกริยา “ยาก” กับอนุพากย์ “จะประสบความสำเร็จ” ในตัวอย่าง 1. และกริยา “พากันตั้งใจ” กับอนุพากย์ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็วไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่” ในตัวอย่าง 2. เพื่อขยายหรือเติมเต็มกริยาที่อยู่ข้างหน้าคำว่า “ที่” ให้สมบูรณ์

4. คำบุพบท

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” เป็นคำบุพบทเพื่อแสดงสถานที่หรือตำแหน่งของเหตุการณ์ เช่น

- ตัวอย่าง
1. “เจ้าผู้ครองนครกัมพูชาทุกองค์ที่จะขึ้นครองราชย์และบรรดาโอรสของเจ้าผู้ครองนครจะต้องถูกส่งเข้ามาศึกษาตลอดจนอุปสมบทที่กรุงเทพฯ” (2534)
 2. “สินค้าที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่นนั้นล้วนแล้วแต่บรรจุอยู่ในหีบห่อที่มุ่งเน้นไปที่รูปลักษณ์ภายนอก” (2544)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” ที่ขีดเส้นใต้เป็นคำบุพบทนำหน้าคำนาม “กรุงเทพฯ” ในตัวอย่าง 1. และนำหน้าคำนาม “รูปลักษณ์ภายนอก” ในตัวอย่าง 2. เพื่อแสดงสถานที่และตำแหน่งตามลำดับ

5. ส่วนหนึ่งของคำนามประสม

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำนามประสม เช่น

- ตัวอย่าง
1. “ชาวนาที่มีที่ดินทำกินของตนเองมีน้อยลงทุกวันแต่ชาวนาที่เขาที่นากลับมีมากขึ้นทุกวัน” (2522)

2. “รถโดยสารประจำทางทั้งชนิดปรับอากาศและชนิดธรรมดา รถยนต์ส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์นั้นมีที่มาจากทรัพยากรธรรมชาติประเภทใช้แล้วหมดไป” (2544)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” ที่ขีดเส้นใต้เป็นส่วนหนึ่งของคำนามประสม ได้แก่ คำว่า “ที่ดิน” และ “ที่นา” ในตัวอย่าง 1. และคำว่า “ที่มา” ในตัวอย่าง 2.

6. ส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”

คำว่า “ที่” อาจปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เรื่อง” “ความ” “การ” เช่น “นุชบอกนัยเรื่องที่นุชจะไปภูเก็ต” (นววรรณ พันธุมเมธา, 2549) “ความที่ไม่รู้หนังสือทำให้เขาทำผิด” “การที่เขาทำเช่นนั้นไม่ดีเลย” แต่จากข้อมูลการศึกษา ผู้วิจัยพบเพียงคำว่า “ที่” ที่เป็นส่วนประกอบของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” เช่น

- ตัวอย่าง
1. “เราได้ตระหนักถึงการที่เราจะสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านั้น” (2531-1)
 2. “การที่มนุษย์ทำร้ายโลกธรรมชาติเพื่อประโยชน์แห่งการบริโภคไม่เป็นสิ่งผิด” (2544)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนประกอบของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” โดยคำว่า “ที่” ปรากฏตามหลังคำว่า “การ” เป็น “การที่” โดยคำว่า “การที่” นี้จะทำให้ประโยคกลายเป็นนามวลี เช่น “การที่” นำหน้าประโยค “เราจะสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านั้น” ในตัวอย่าง 1. ก็จะทำให้ประโยคดังกล่าวกลายเป็นนามวลี “การที่เราจะสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านั้น” และ “การที่” นำหน้าประโยค “มนุษย์ทำร้ายโลกธรรมชาติเพื่อประโยชน์แห่งการบริโภค” ในตัวอย่าง 2. ก็จะทำให้ประโยคดังกล่าวกลายเป็นนามวลี “การที่มนุษย์ทำร้ายโลกธรรมชาติเพื่อประโยชน์แห่งการบริโภค”

7. คำแปลงนาม

คำว่า “ที่” สามารถทำหน้าที่เป็นคำแปลงนามโดยคำแปลงนาม “ที่” นี้ปรากฏในตำแหน่งต้นประโยค นววรรณ พันธุมเมธา (2549) กล่าวว่าในบางกรณี จะพบประโยคขยายที่มีคำว่า “ที่” อยู่ต้นประโยคโดยไม่ปรากฏหน่วยหลักของหน่วยนามข้างหน้าคำว่า “ที่” โดยอาจมีการละหน่วยหลักของหน่วยนามอย่างคำว่า “เรื่อง” หรือ “การ” ไป ส่วน ปรานี กุลละวณิชย์ (Kullavanijaya, 2002) กล่าวถึงคำว่า “ที่” ที่ปรากฏต้นอนุพากย์ว่าเป็นคำที่แปลงให้อนุพากย์กลายเป็นคำนามโดยทำหน้าที่เป็นประธานหรือกรรมของประโยค เช่น “ที่กระทรวงศึกษาธิการนโยบายดังกล่าวน่าจะต้องทบทวน” “ที่เขาไม่เถียงทำให้เธอโกรธ” “นักเรียนหญิงคนนั้นยอมรับที่เธอหัวเราะดังกว่าใคร” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเรียกคำว่า “ที่” ในลักษณะนี้ว่าคำแปลงนาม

- ตัวอย่าง
1. “ที่ภายในประเทศของเราขาดคนที่มีความรู้ความชำนาญจึงต้องนำคนจีนเข้ามาช่วยค้าขายด้วย” (2524-1)
 2. “ที่ถามเช่นนี้ก็เพราะรายงานของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติระบุว่าแต่ละวันประชากรในชนบททั่วประเทศใช้น้ำต่อคนประมาณ ๑๕๐ ลิตร” (2544)
- จากตัวอย่าง 1. และ 2. คำว่า “ที่” อยู่ต้นอนุพจน์ “ภายในประเทศของเราขาดคนที่มีความรู้ความชำนาญ” และ “ถามเช่นนี้” ตามลำดับ เมื่ออนุพจน์ทั้งสองมีคำว่า “ที่” อยู่ต้นอนุพจน์จึงกลายเป็นคำนาม “ที่ภายในประเทศของเราขาดคนที่มีความรู้ความชำนาญ” และ “ที่ถามเช่นนี้” ในตำแหน่งประธานของประโยค

8. ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ จำแนกได้ 5 ชนิด ดังนี้

8.1 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเวลา ได้แก่ ก่อนที่

ก่อนหน้าที่ ขณะที่ ครั้งที่ ทรายเท่าที่ ตอนที่ ทันทีที่ ในขณะที่ ในยามที่ ในระหว่างที่ เมื่อครั้งที่ เมื่อตอนที่ ยามใดที่ ยามที่ ระหว่างที่ เวลาที่ หลังจากที่

- ตัวอย่าง
1. “ถึงตอนนี้ทุกคนก็คงจะเข้าใจแล้วว่าทำไมเราจึงต้องเริ่มต้นช่วยตัวเองก่อนที่จะให้ผู้อื่นมาช่วย” (2540)
 2. “แต่ละวันประชากรในชนบททั้งประเทศใช้น้ำต่อคนประมาณ ๑๕๐ ลิตรขณะที่ประชากรในกรุงเทพมหานครใช้น้ำประมาณถึง ๒๘๐ ลิตรต่อคน” (2544)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเวลา “ก่อนที่” และ “ขณะที่” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “ก่อนที่” เชื่อมข้อความ “ทำไมเราจึงต้องเริ่มต้นช่วยตัวเอง” และข้อความ “จะให้ผู้อื่นมาช่วย” เพื่อบอกให้รู้ว่าเราต้องเริ่มช่วยตัวเองก่อนที่จะให้ผู้อื่นมาช่วยเรา และคำเชื่อม “ขณะที่” เชื่อมข้อความ “แต่ละวันประชากรในชนบททั้งประเทศใช้น้ำต่อคนประมาณ ๑๕๐ ลิตร” และข้อความ “ประชากรในกรุงเทพมหานครใช้น้ำประมาณถึง ๒๘๐ ลิตรต่อคน” เพื่อบอกให้รู้ว่าประชากรในชนบททั้งประเทศใช้น้ำต่อคนประมาณ ๑๕๐ ลิตรขณะที่ประชากรในกรุงเทพมหานครใช้น้ำประมาณถึง ๒๘๐ ลิตรต่อคน

8.2 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเหตุผล ได้แก่ เหตุที่ ด้วยเหตุที่

ที่ ด้วยเหตุที่ว่า โดยเหตุที่ โดยเหตุที่ว่า เพราะเหตุที่

ตัวอย่าง 1. “เหตุที่กล่าวเช่นนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎรในรัชกาลที่ ๗ นั้น ได้ลดบทบาทและหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ลง” (2534)

2. “ด้วยเหตุที่ทรงพระปรีชาสามารถอย่างเอกอุในเชิงสถาปัตยกรรม พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงได้ทรงบูรณะสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาอันทำให้เกิดงานฝีพระหัตถ์ชิ้นสำคัญๆ” (2538)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเหตุผล “เหตุที่” และ “ด้วยเหตุที่” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “เหตุที่” เชื่อมข้อความ “กล่าวเช่นนี้” และข้อความ “เพราะการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎรในรัชกาลที่ ๗ นั้น ได้ลดบทบาทและหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ลง” เพื่อแสดงว่าเหตุที่กล่าวเช่นนี้ ก็เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎรในรัชกาลที่ ๗ นั้น ได้ลดบทบาทและหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ลง และคำเชื่อม “ด้วยเหตุที่” เชื่อมข้อความ “ทรงพระปรีชาสามารถอย่างเอกอุในเชิงสถาปัตยกรรม” และข้อความ “พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงได้ทรงบูรณะสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาอันทำให้เกิดงานฝีพระหัตถ์ชิ้นสำคัญๆ” เพื่อแสดงเหตุผลว่าการที่ทรงพระปรีชาสามารถอย่างเอกอุในเชิงสถาปัตยกรรมเช่นนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงได้ทรงบูรณะสถาปัตยกรรมทางพระพุทธศาสนาอันทำให้เกิดงานฝีพระหัตถ์ชิ้นสำคัญ

8.3 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงความขัดแย้ง ได้แก่ ทั้งที่

ทั้งๆ ที่

ตัวอย่าง

1. “การก่อเหตุทำลายทรัพย์สินของนั้น คงจะไม่เป็นผลดีในสังคมไทยเสมอไป ในทางตรงกันข้าม อาจจะก่อให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้าน ทำให้ความคิดใหม่ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ต้องไร้ผลไปโดยสิ้นเชิงทั้งที่นักศึกษาที่ก่อการนั้นๆ อาจจะมี ความปรารถนาดีต่อสังคมและใฝ่สันติ” (2525)

2. “การศึกษายังทำให้ลูกหลานเกษตรกรจำนวนไม่น้อยละทิ้งงานเกษตรกรรม ทั้งๆ ที่การเกษตรเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของสังคมไทย” (2526)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงความขัดแย้ง “ทั้งที่” และ “ทั้งๆ ที่” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “ทั้งที่” เชื่อมข้อความ “ทำให้ความคิดใหม่ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ต้องไร้ผลไปโดยสิ้นเชิง” และข้อความ “นักศึกษาที่ก่อการนั้นๆ อาจจะมี ความปรารถนาดีต่อสังคมและใฝ่สันติ” เพื่อแสดงความขัดแย้งว่าความคิดใหม่ซึ่งอาจจะมีประโยชน์ต้องไร้ผลไปโดยสิ้นเชิงทั้งที่นักศึกษาที่ก่อการนั้นๆ อาจจะมี ความปรารถนาดีต่อสังคมและใฝ่สันติ และคำเชื่อม “ทั้งๆ ที่” เชื่อมข้อความ “การศึกษายังทำให้

ลูกหลานเกษตรกรจำนวนไม่น้อยละทิ้งงานเกษตรกรรม” และข้อความ “การเกษตรเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของสังคมไทย” เพื่อแสดงความขัดแย้งว่าการศึกษาทำให้ลูกหลานเกษตรกรจำนวนไม่น้อยละทิ้งงานเกษตรกรรมต่างๆ ที่การเกษตรเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของสังคมไทย

8.4 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ ได้แก่

ดั่งที่ ดังเช่นที่ เท่าที่ เท่ากับที่

ตัวอย่าง

1. “ในที่สุดต้องมีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนเป็นให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาดั่งที่เคยปฏิบัติกันมา” (2528)
2. “คนไทยในยุคนี้กำลังประสบปัญหาในชีวิตและสังคมอย่างรุนแรงที่สุดเท่าที่ประวัติศาสตร์ของชนเผ่านี้เคยมีมา” (2532)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ “ดั่งที่” และ “เท่าที่” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “เท่าที่” เชื่อมข้อความ “ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา” และข้อความ “เคยปฏิบัติกันมา” เพื่อแสดงการเปรียบเทียบว่าเหตุการณ์ “นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา” เคยปฏิบัติกันมาในอดีต และคำเชื่อม “ดั่งที่” เชื่อมข้อความ “คนไทยในยุคนี้กำลังประสบปัญหาในชีวิตและสังคมอย่างรุนแรงที่สุด” และข้อความ “ประวัติศาสตร์ของชนเผ่านี้เคยมีมา” เพื่อแสดงการเปรียบเทียบว่าปัญหาในชีวิตและสังคมของคนไทยในยุคนี้ “รุนแรงที่สุด” เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาเช่นนี้ที่เคยเป็นมาในอดีต

8.5 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเน้น ได้แก่ แท้ที่จริงแล้ว

โดยที่

ตัวอย่าง

1. “แท้ที่จริงแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นในชนบทได้เกิดจากปัจจัยต่างๆ มากมาย” (2522)
2. “ได้ทำศึกสู้รบกันอยู่นานถึง ๑๔ ปี โดยที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็ไม่สามารถเอาชนะกันได้เด็ดขาด” (2534)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความแสดงการเน้น “แท้ที่จริงแล้ว” และ “โดยที่” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “แท้ที่จริงแล้ว” ขึ้นต้นข้อความ “ปัญหาที่เกิดขึ้นในชนบทได้เกิดจากปัจจัยต่างๆ มากมาย” และ “โดยที่” เชื่อมข้อความ “ได้ทำศึกสู้รบกันอยู่นานถึง ๑๔ ปี” กับ “ทั้งสองฝ่ายต่างก็ไม่สามารถเอาชนะกันได้เด็ดขาด” เพื่อเน้นความ

- 8.6 คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงจุดมุ่งหมาย ได้แก่ เพื่อที่
เพื่อที่จะ
ตัวอย่าง
1. “เพื่อที่มหาวิทยาลัยจะประพุดิหน้าที่ที่เข้าใจกันว่าเป็นกิจของมหาวิทยาลัย รัฐบาลจะต้องให้กรรมสิทธิ์พิเศษแก่มหาวิทยาลัย ...” (2531-2)
 2. “...ตั้งใจพัฒนาตนเองเพื่อที่จะได้ไปอยู่กับพระเจ้าต่อไป” (2540)

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความแสดงจุดมุ่งหมาย “เพื่อที่” และ “เพื่อที่จะ” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ โดยคำเชื่อม “เพื่อที่” ขึ้นต้นข้อความ “มหาวิทยาลัยจะประพุดิหน้าที่ที่เข้าใจกันว่าเป็นกิจของมหาวิทยาลัย” เพื่อเชื่อมโยงกับข้อความที่ตามมา คือ “รัฐบาลจะต้องให้กรรมสิทธิ์พิเศษแก่มหาวิทยาลัย” เพื่อแสดงให้เห็นจุดมุ่งหมายของการที่รัฐบาลให้กรรมสิทธิ์พิเศษแก่มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยจะได้ประพุดิหน้าที่ที่เข้าใจกันว่าเป็นกิจของมหาวิทยาลัยได้ และ “เพื่อที่จะ” เชื่อมข้อความ “ตั้งใจพัฒนาตนเอง” กับ “ได้ไปอยู่กับพระเจ้าต่อไป” เพื่อแสดงให้เห็นจุดมุ่งหมายของการตั้งใจพัฒนาตนเอง นั่นก็คือ การได้ไปอยู่กับพระเจ้า

9. ส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา โดย “ที่” ปรากฏต้นอนุพากย์บอกเวลาและอนุพากย์บอกเวลานี้จะปรากฏหลังคำนามหรือตัวเลขแสดงเวลา อนุพากย์บอกเวลาที่ผู้วิจัยพบในข้อมูลจะใช้กริยาวิเศษณ์ เช่น *ผ่านมา* หรือ *แล้ว*

- ตัวอย่าง
1. “ในเรียงความฉบับนี้จะได้กล่าวถึงสังคมรัตน โกสินทร์ในช่วง ๒๐๐ ปีที่ผ่านไปซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งในแง่เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม (2524-1)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” เป็นส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา “ที่ผ่านไป” โดยปรากฏหลังตัวเลขแสดงเวลา “ช่วง 200 ปี” เพื่อบอกให้ทราบว่า “ช่วง 200 ปี” ที่กล่าวถึงนั้นเป็นปีที่ผ่านพ้นไปแล้ว

2. “เมื่อ ๑๐ปีที่แล้วประเทศไทยเคยมีเนื้อสมัน กวางป่าที่เขาสวยงามที่สุดในโลก พบอย่างชุกชุมแถบลุ่มน้ำเจ้าพระยาและบางเขน รังสิต นครนายก และสุพรรณบุรี” (2533)

จากตัวอย่าง คำว่า “ที่” เป็นส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา “ที่แล้ว” โดยปรากฏหลังตัวเลขแสดงเวลา “๗๐ ปี” เพื่อบอกให้ทราบว่า “๗๐ ปี” ที่กล่าวถึงนั้นเป็นปีที่ผ่านพ้นไปแล้ว

ข. การศึกษา “ซึ่ง” ในประโยคความซ้อน

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ซึ่ง” ที่ปรากฏในข้อมูลมี 4 ชนิด ดังนี้

1. ประพันธสรรพนาม

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ซึ่ง” เป็นประพันธสรรพนามโดยแทนและเชื่อมคำนามที่อยู่ข้างหน้าคำว่า “ซึ่ง” เข้ากับอนุพากย์ที่ตามหลัง “ซึ่ง” เช่น

ตัวอย่าง

1. “สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นองค์การรวมของบรรดากลุ่มสมาคมที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสังคมทั่วประเทศได้เริ่มดำเนินโครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๗” (2528)
2. “สิ่งปฏิญญามูลฝอยซึ่งเป็นกากของสารพิษก็ก่อให้เกิดอันตรายกับผู้คนได้” (2532)
3. “เราได้ขอยืมมาจากลูกหลานเหลนโหลนซึ่งเป็นอนุชนคนรุ่นหลังด้วย” (2533)
4. “(ทรัพยากรต่างๆ)ไม่สำคัญเท่ากับผืนแผ่นดินซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร” (2546)

จากตัวอย่าง คำว่า “ซึ่ง” ที่ขีดเส้นใต้เป็นประพันธสรรพนามในอนุพากย์คุณศัพท์โดยแทนและเชื่อมคำนาม “สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย” เข้ากับอนุพากย์ “เป็นองค์การรวมของบรรดากลุ่มสมาคมที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสังคมทั่วประเทศ” ในประโยค 1. คำนาม “สิ่งปฏิญญามูลฝอย” กับอนุพากย์ “เป็นกากของสารพิษ” ในประโยค 2. คำนาม “ลูกหลานเหลนโหลน” กับอนุพากย์ “เป็นอนุชนคนรุ่นหลัง” ในประโยค 3. และคำนาม “ผืนแผ่นดิน” กับอนุพากย์ “เป็นแหล่งเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร” ในประโยค 4.

2. คำเชื่อมบอกรายละเอียด

คำว่า “ซึ่ง” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อม “ได้แก่” ได้ นววรรณ พันธุเมธา (2549: 101) กล่าวว่า “คำเชื่อมบอกการแนะนำใช้หน้าคำหรือประโยคที่แนะนำคำหรือประโยคที่มาข้างหน้า ได้แก่ คือ กล่าวคือ ได้แก่” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเรียกคำเชื่อม “ซึ่งได้แก่” ว่าเป็น “คำเชื่อมบอกรายละเอียด” เนื่องจากส่วนที่ตามมาเป็นรายละเอียดของส่วนที่อยู่ข้างหน้า เช่น

- ตัวอย่าง
1. “อนึ่ง เพื่อให้คนไทยมีความยึดมั่นในค่านิยมที่ดี สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงได้ประกาศเชิญชวนให้ประชาชนร่วมใจกันปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ ซึ่งได้แก่ การมีความขยันหมั่นเพียร พึ่งตนเองและมีความรับผิดชอบ การรู้จักประหยัด การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา และการมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” (2527)
 2. “นอกจากนี้ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีหน่วยงานในมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นเพื่อวิจัยในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมในหลายๆ ด้าน ซึ่งได้แก่ สถาบันประชากรศาสตร์” (2531-1)

จากตัวอย่าง “ซึ่ง” เป็นคำขึ้นต้นของคำเชื่อมบอกรายละเอียดเพื่อบอกให้รู้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ตามมามีรายละเอียดอะไรบ้าง เช่น บอกข้อมูลเพิ่มเติมของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ นั่นก็คือ “การมีความขยันหมั่นเพียร พึ่งตนเองและมีความรับผิดชอบ การรู้จักประหยัด การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา และการมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์” ในตัวอย่างที่ 1. และบอกข้อมูลเพิ่มเติมของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นเพื่อวิจัยในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมในหลายๆ ด้าน นั่นก็คือ “สถาบันประชากรศาสตร์” ในตัวอย่างที่ 2.

3. คำเชื่อมข้อความ

คำเชื่อมข้อความที่พบ ได้แก่

คำเชื่อมต้นข้อความ

คำว่า “ซึ่ง” ปรากฏเป็นคำเชื่อมต้นข้อความเพื่อให้ได้ความที่สละสลวย พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545) กล่าวเกี่ยวกับคำสันธานชนิดที่เชื่อมเพื่อให้ความสละสลวยว่าเป็นคำสันธานที่ใช้เชื่อมความเพื่อให้เนื้อความบริบูรณ์เรียบร้อย โดยใส่ไว้ในส่วนต่างๆ ของประโยคตามความเหมาะสม เช่น คำว่า “ทำไมกับ” “อันว่า” “ก็” “อย่างไรก็ดี” “อย่างไรก็ตาม” ยกตัวอย่างเช่น “ทำไมกับหูแหวงจุมูกวิน ถึงจะดันไปสิ้นก็ของข้า” และ “อันว่าอรรถคดีอันโบราณ กษัตราธิราชได้ทรงบัญญัติไว้” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “ซึ่ง” ที่ปรากฏต้นข้อความก็มีลักษณะเช่นเดียวกับคำสันธานชนิดที่เชื่อมเพื่อให้ความสละสลวยของพระยาอุปกิตศิลปสาร ผู้วิจัยเรียกคำว่า “ซึ่ง” ในลักษณะนี้ว่าคำเชื่อมต้นข้อความ

- ตัวอย่าง
1. “ซึ่งการดำเนินการนี้เป็นไปตามคำแนะนำของธนาคารโลก และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ” (2524-1)
 2. “ซึ่งในเรื่องนี้สถาบันการศึกษาซึ่งมีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่ม โดยการวิเคราะห์และวิจารณ์ตามหลัก

วิชาได้มีโอกาสโดยควรจะได้มีการตกลงกับฝ่ายสถาบันการเมือง ให้เปิดใจกว้างเปิดโอกาสให้นักศึกษาซึ่งได้กระทำการและเสนอความคิดด้วยความสุจริตใจ” (2525)

จากตัวอย่างที่ 1 และ 2 คำว่า “ซึ่ง” ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมขึ้นต้นข้อความเพื่อให้ความสละสลวยและแสดงการเริ่มต้นประโยคใหม่

4. คำบุพบท

คำว่า “ซึ่ง” ปรากฏเป็นคำบุพบทที่ใช้แนะนำกรรมาได้ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2545) กล่าวว่า “ซึ่ง” เป็นคำบุพบทที่ใช้แนะนำกรรมาหรือผู้ถูกกระทำแต่ไม่นิยมใช้ในภาษาไทย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยเรียกคำว่า “ซึ่ง” ที่ปรากฏหน้าคำนามที่ทำหน้าที่กรรมาว่าคำบุพบท

ตัวอย่าง

1. “ถ้าเราสามารถดำเนินการได้จนบรรลุผลก็จะนำมาซึ่งประโยชน์อย่างมหาศาลแก่ชาชนบทหรือเกษตรกรอันเป็นชนกลุ่มน้อยในภาคชนบท” (2522)

2. “...ทรงสนับสนุนส่งเสริมให้ประเทศต่างๆ เข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยเพื่อถ่วงดุลอังกฤษกับฝรั่งเศสอันจะนำมาซึ่งความช่วยเหลือทางการเมืองในอนาคต” (2545)

จากตัวอย่าง คำว่า “ซึ่ง” ที่ขีดเส้นใต้เป็นคำบุพบทที่ใช้แนะนำกรรมา “ประโยชน์อย่างมหาศาล” ในตัวอย่าง 1. และ “ความช่วยเหลือทางการเมืองในอนาคต” ในตัวอย่าง 2. เพื่อแสดงว่าคำดังกล่าวเป็นกรรมาของกริยา “นำมา” ในตัวอย่าง 1. และ 2. ตามลำดับ

ค. การศึกษา “อัน” ในประโยคความซ้อน

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “อัน” ที่ปรากฏในข้อมูลมี 4 ชนิด ดังนี้

1. ประพันธสรรพนาม

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “อัน” เป็นประพันธสรรพนามโดยแทนและเชื่อมคำนามที่อยู่ข้างหน้าคำว่า “อัน” เข้ากับอนุพากย์ที่ตามหลัง “อัน” เช่น

ตัวอย่าง

1. “สิ่งดีงามอันเป็นเอกลักษณ์ไทยสืบทอดมาแต่ครั้งบรรพกาล” (2527)

2. “วัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของไทยมีอยู่มากมาย” (2541)

3. “ประเทศไทยสามารถผ่านพ้นช่วงเวลาอันเลวร้าย” (2545)

4. “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเปรียบปัญหาว่าเหมือนอาวุธอันเป็นอุปกรณ์สำคัญ” (2528)

จากตัวอย่าง คำว่า “อัน” ที่ขีดเส้นใต้เป็นประพันธสรรพนามในอนุพากย์ คุณศัพท์โดยแทนและเชื่อมคำนาม “สิ่งดีงาม” เข้ากับอนุพากย์ “เป็นเอกลักษณ์ไทย” ในประโยค 1. คำนาม “วัฒนธรรมไทย” กับอนุพากย์ “เป็นเอกลักษณ์ของไทย” ในประโยค 2. คำนาม “ช่วงเวลา” กับอนุพากย์ “เลวร้าย” ในประโยค 3. และคำนาม “อาวุธ” กับอนุพากย์ “เป็นอุปกรณ์สำคัญ” ในประโยค 4.

2. คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

คำว่า “อัน” สามารถปรากฏเป็นส่วนขึ้นต้นของคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง ในคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง “อันได้แก่” นววรรณ พันธุมธา (2549) กล่าวว่า “ได้แก่” เป็นหนึ่งในคำเชื่อมบอกการแนะนำ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนที่ตาม “อันได้แก่” มาไม่ใช่การแนะนำแต่เป็นการแสดงตัวอย่างมากกว่า ผู้วิจัยจึงเรียกคำว่า “อัน” ใน “อันได้แก่” ว่าเป็นคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

1. “ระบบทุนนิยมได้สร้างสินค้าและบริการต่างๆ ขึ้นมากมาย อันได้แก่ เครื่องยนต์ เครื่องจักร วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น”

(2524-1)

2. “การลงทุนทางการศึกษาเป็นไปไม่ตรงเป้าหมาย ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ติดตามมา อันได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางสาขาอาชีพ เช่น แพทย์, ครู, และปัญหาการว่างงาน เป็นต้น” (2526)

จากตัวอย่าง “อัน” เป็นคำขึ้นต้นของคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง เช่น ยกตัวอย่างของสินค้าและบริการต่างๆ ว่ามี “เครื่องยนต์ เครื่องจักร วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น” ในตัวอย่างที่ 1. และยกตัวอย่างปัญหาอื่นๆ ว่ามี “ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางสาขาอาชีพ เช่น แพทย์, ครู, และปัญหาการว่างงาน เป็นต้น” ในตัวอย่างที่ 2.

3. คำเชื่อมข้อความ

คำเชื่อมข้อความที่พบ ได้แก่

คำเชื่อมต้นข้อความ

จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “อัน” เป็นคำเชื่อมที่ใช้ขึ้นต้นประโยคเพื่อให้ได้ความที่สละสลวยได้ เช่น

ตัวอย่าง

“อันสัมมาทิฐินี้สามารถระงับความเห็นผิดจากอวิชาในเรื่องต่างๆ ได้” (2547)

จากตัวอย่าง “อัน” ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมขึ้นต้นข้อความเพื่อให้ความสละสลวยและแสดงการเริ่มต้นประโยคใหม่

4. ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ

ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความที่พบ ได้แก่

ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเน้น ได้แก่

คำว่า “อันที่จริง”

ตัวอย่าง

“อันที่จริงหากพิจารณาจากสมุดปกขาวของนายปรีดี พนมยงค์ ก็จะเห็นได้ว่าได้มีความพยายามที่จะนำเอาการเปลี่ยนแปลงในส่วนแก่นเข้ามาใช้ด้วย” (2524-1)

จากตัวอย่าง “อัน” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความแสดงการเน้น “อันที่จริง” โดยใช้ขึ้นต้นข้อความ “หากพิจารณาจากสมุดปกขาวของนายปรีดี พนมยงค์ ก็จะเห็นได้ว่าได้มีความพยายามที่จะนำเอาการเปลี่ยนแปลงในส่วนแก่นเข้ามาใช้ด้วย” เพื่อเน้นความ

จากการวิเคราะห์ชนิดของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” สรุปได้ว่าคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” มีทั้งชนิดที่เหมือนกันและต่างกันดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ชนิดของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522-2547

ชนิดของคำ \ คำ	ที่	ซึ่ง	อัน
ประพันธสรรพนาม	/	/	/
คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มนาม	/	-	-
คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มกริยา	/	-	-
คำบุพบท	/	/	-
ส่วนหนึ่งของคำนามประสม	/	-	-
ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ	/	-	/
ส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”	/	-	-
คำแปลงนาม	/	-	-
คำเชื่อมข้อความ	-	/	/
ส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา	/	-	-
คำเชื่อมบอกรายละเอียด	-	/	-
คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง	-	-	/
รวม	9	4	4

จากตาราง พบว่า “ที่” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 9 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มนาม คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มกริยา คำบุพบท ส่วนหนึ่งของคำนามประสม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ ส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” คำแปลงนาม และ ส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา

“ซึ่ง” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำบุพบท คำเชื่อมข้อความ และคำเชื่อมบอกรายละเอียด

“อัน” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ คำเชื่อมข้อความ และคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ปรากฏเป็นประพันธสรรพนามได้เหมือนกัน ส่วน “ที่” และ “ซึ่ง” นั้นปรากฏเป็นคำบุพบทได้เหมือนกัน สำหรับ “ที่” และ “อัน” นั้นปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความได้เหมือนกัน และ “ซึ่ง” และ “อัน” นั้นปรากฏเป็นคำเชื่อมข้อความได้เหมือนกัน จะเห็นได้ว่า “ที่” มีชนิดของคำมากที่สุด คือ 9 ชนิด แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเรียงความนิยมใช้ “ที่” มาก ส่วน “ซึ่ง” และ “อัน” นั้น มีชนิดของคำเท่ากัน คือ 4 ชนิด แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเรียงความนิยมใช้ “ซึ่ง” และ “อัน” รองลงมา

ในประเด็นเรื่องประพันธสรรพนาม ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ประพันธสรรพนามทั้ง 3 คำนี้มีข้อแตกต่างกันบางประการ กล่าวคือ “ที่” ใช้เพื่อจำกัดความหมายของคำนามที่อยู่ข้างหน้าเพราะคำนามที่อยู่ข้างหน้ามีความหมายที่กว้างเกินไปส่วน “ซึ่ง” และ “อัน” นั้นใช้เพื่อบ่งชี้ความสำคัญของคำนามที่อยู่ข้างหน้า เช่น

- 1) “กลุ่มที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจก็พยายามกอบโกยโอกาสทางเศรษฐกิจ” (2524-2)
- 2) “คนที่ใช้วัฒนธรรมต่างชาติก็จะห่างไกลจากวัฒนธรรมไทย” (2524-2)
- 3) “สถาบันศาสนาซึ่งเป็นสถาบันหลักอ่อนแอ” (2546)
- 4) “วัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของไทยมีอยู่มากมาย” (2541)

ในตัวอย่างที่ 1) และ 2) คำนาม “กลุ่ม” และ “คน” มีความหมายกว้างมาก เราไม่สามารถทราบได้ว่า “กลุ่ม” นั้นหมายถึงกลุ่มใดหรือกลุ่มของอะไร และ “คน” นั้นหมายถึงคนใด ดังนั้นจึงใช้ประพันธสรรพนาม “ที่” ในอนุพากย์เพื่อจำกัดความหมายของคำนามดังกล่าวว่า “กลุ่ม” ที่กล่าวถึงนั้นหมายถึง “กลุ่มที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจ” ไม่ใช่กลุ่มอื่น และ “คน” นั้นหมายถึง “คนที่ใช้วัฒนธรรมต่างชาติ” ไม่ใช่คนอื่น ในตัวอย่างที่ 3) และ 4) นั้น คำนาม “สถาบันศาสนา” และ “วัฒนธรรมไทย” มีความชัดเจนในตัวอยู่แล้วแต่ผู้เขียนเรียงความต้องการขยายความหมายของคำนามดังกล่าวให้ชัดเจนขึ้นอีกจึงใช้ประพันธสรรพนาม “ซึ่ง” และ “อัน” ในการขยายความหมายว่า “สถาบันศาสนา” นั้นเป็นสถาบันหลัก และ “วัฒนธรรมไทย” นั้นเป็นเอกลักษณ์ของไทย

ต่อไปผู้วิจัยจะกล่าวถึงการศึกษาน้ำหนักของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน

3.2 หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยศึกษาหน้าที่ของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ก) หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์คุณศัพท์ ข) หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์เติมเต็มนาม และ ค) หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์เติมเต็มกริยา ดังนี้

ก. หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์คุณศัพท์

จากการศึกษา พบว่าอนุพากย์คุณศัพท์ปรากฏหลังคำนามที่ทำหน้าที่ประธานกรรมตรง กรรมรอง โดยมีคำ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เป็นประพันธสรรพนามทำหน้าที่แทนคำนามที่อยู่ข้างหน้าและทำหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์คุณศัพท์ด้วย

หน้าที่ของคำ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ในอนุพากย์คุณศัพท์มี 3 หน้าที่หลัก ได้แก่

1) หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ 2) หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ และ 3) หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ โดยมีรายละเอียดของแต่ละหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ มี 2 หน้าที่ ได้แก่

1.1 หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานของอนุพากย์

มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+ประธานอนุพากย์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก) เช่น

ตัวอย่าง

1. “จุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งคือตัวสัมมาทิฐิหรือความเห็นชอบ” (2547)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนประธานหลัก “จุดเริ่มต้น” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ที่สำคัญยิ่ง”

2. “ชาวนาซึ่งปลูกข้าวเองกลับ ไม่มีข้าวจะกิน” (2532)

จากตัวอย่าง “ซึ่ง” ทำหน้าที่แทนประธานหลัก “ชาวนา” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ซึ่งปลูกข้าวเอง”

3. “ค่านิยมอันดีงามของคนไทยนั้นมีอยู่หลายประการ” (2541)

จากตัวอย่าง “อัน” ทำหน้าที่แทนประธานหลัก “ค่านิยม” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “อันดีงาม”

1.2 **หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่กรรมของอนุพากย์** มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กรรมอนุพากย์(ที่)+(ประธานอนุพากย์)+กริยาอนุพากย์+(ประธานอนุพากย์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่” ทำหน้าที่แทนประธานหลักและนอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นกรรมของอนุพากย์ด้วย เช่น

ตัวอย่าง

1. “ตะกอนดินที่ถูกชะล้างโดยฝนจะทำให้แหล่งน้ำตื้นเขิน” (2533)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนประธานหลัก “ตะกอนดิน” และทำหน้าที่เป็นกรรมในอนุพากย์ “ที่ถูกชะล้างโดยฝน”

2. “พระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่อัญเชิญมา ณ ที่นี้แสดงให้เห็นถึงพระมหากษัตริย์องค์พระมหากษัตริย์ทรงมีความห่วงใยและสนพระทัยต่อทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์” (2547)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนประธานหลัก “พระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน” และทำหน้าที่เป็นกรรมในอนุพากย์ “ที่อัญเชิญมา ณ ที่นี้”

2. **หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์** มี 2 หน้าที่ ได้แก่

2.1 **หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานของอนุพากย์** มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+ประธานอนุพากย์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ทำหน้าที่แทนกรรมตรงและนอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นประธานของอนุพากย์ด้วย เช่น

ตัวอย่าง

1. “ทุกสถาบันจะมีคำสอนที่ดีงาม” (2540)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนกรรมตรง “คำสอน” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ที่ดีงาม”

2. “สิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมทางภาษาอย่างหนึ่งซึ่งมีคุณค่า” (2541)

จากตัวอย่าง “ซึ่ง” ทำหน้าที่แทนกรรมตรง “วัฒนธรรมทางภาษาอย่างหนึ่ง” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ซึ่งมีคุณค่า”

3. “(สิ่งนี้)อยู่ที่การกระทำอันเป็นเครื่องแสดงออกของใจ” (2527)

จากตัวอย่าง “อัน” ทำหน้าที่แทนกรรมตรง “การกระทำ” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “อันเป็นเครื่องแสดงออกของใจ”

2.2 หน้าทีที่แทนกรรมตรงและหน้าที่กรรมของอนุพากย์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมอนุพากย์(ที่,ซึ่ง)+(ประธานอนุพากย์)+กริยาอนุพากย์

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่ ซึ่ง” ทำหน้าที่แทนกรรมตรงและนอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นกรรมของอนุพากย์ด้วย เช่น

ตัวอย่าง 1. “(คนกลุ่มหนึ่ง)ควรจะคืนกำไรที่ได้แก่ผู้เสียประโยชน์ในสังคมบ้าง” (2533)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนกรรมตรง “กำไร” และทำหน้าที่เป็นกรรมในอนุพากย์ “ที่ได้”

2. “หอสมุดสำหรับประชาชนแห่งแรกในประเทศไทยคือหอสมุดวชิรญาณซึ่งตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๔๘” (2524-2)

จากตัวอย่าง “ซึ่ง” ทำหน้าที่แทนกรรมตรง “หอสมุดวชิรญาณ” และทำหน้าที่เป็นกรรมในอนุพากย์ “ซึ่งตั้งขึ้นในพ.ศ.๒๔๔๘”

3. หน้าทีที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพากย์ มี 2 หน้าทีได้แก่

3.1 หน้าทีที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานของอนุพากย์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมรอง+ประธานอนุพากย์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ทำหน้าที่แทนกรรมรองและนอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นประธานของอนุพากย์ด้วย เช่น

ตัวอย่าง 1. “(ปัญหาต่างๆ)นำไปสู่ปัญหาความยากจนที่ครอบคลุมอยู่ทั่วไปในชนบทไทย” (2524-1)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนกรรมรอง “ปัญหาความยากจน” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ที่ครอบคลุมอยู่ทั่วไปในชนบทไทย”

2. “(รัฐ)มาจ่ายให้แรงงานจีนซึ่งราคาถูกดีกว่า” (2524-1)
จากตัวอย่าง “ซึ่ง” ทำหน้าที่แทนกรรมรอง “แรงงานจีน” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “ซึ่งราคาถูก”

3. “เราจะเห็นเป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่น” (2541)
จากตัวอย่าง “อัน” ทำหน้าที่แทนกรรมรอง “สัญลักษณ์” และทำหน้าที่เป็นประธานในอนุพากย์ “อันโดดเด่น”

**3.2 หน้าทีแทนกรรมรองและหน้าที่กรรมของอนุพากย์ มีโครงสร้างเป็น
ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมรอง+กรรมอนุพากย์(ที่)+(ประธานอนุพากย์)+
กริยาอนุพากย์**

ตัวอย่าง 1. “ห้ามประชาชนรับประทานสัตว์น้ำทุกชนิดที่จับได้จากแม่น้ำไรน์”
(2532)
จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนกรรมรอง “สัตว์น้ำทุกชนิด” และ
ทำหน้าที่เป็นกรรมในอนุพากย์ “ที่จับได้จากแม่น้ำไรน์”

2. “เราจะเรียกกันด้วยสรรพนามที่เราใช้แทนญาติในครอบครัวอยู่เสมอ”
(2540)
จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่แทนกรรมรอง “สรรพนาม” และทำหน้าที่เป็น
กรรมในอนุพากย์ “ที่เราใช้แทนญาติในครอบครัวอยู่เสมอ”

ผู้วิจัยสรุปหน้าที่ย่อยดังกล่าวไว้ในตารางเพื่อให้เห็นหน้าที่ของคำว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”
ในอนุพากย์คุณศัพท์ชัดเจนขึ้น ดังนี้
ตารางที่ 2 หน้าทีของคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพากย์คุณศัพท์

หน้าที่	คำ	ที่	ซึ่ง	อัน
1. หน้าทีแทนประธานหลัก/ประธานอนุพากย์	/	/	/	/
2. หน้าทีแทนประธานหลัก/กรรมอนุพากย์	/	/	-	-
3. หน้าทีแทนกรรมตรง/ประธานอนุพากย์	/	/	/	/
4. หน้าทีแทนกรรมตรง/กรรมอนุพากย์	/	/	/	-
5. หน้าทีแทนกรรมรอง/ประธานอนุพากย์	/	/	/	/
6. หน้าทีแทนกรรมรอง/กรรมอนุพากย์	/	/	-	-
รวม		6	4	3

ผู้วิจัยพบว่า “ที่” ทำหน้าที่ได้ครบทั้ง 6หน้าที่ ส่วน “ซึ่ง” ทำหน้าที่ได้เพียง 4หน้าที่ ได้แก่

1. หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานของอนุพจน์
2. หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานของอนุพจน์
3. หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่กรรมของอนุพจน์ และ
4. หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานของอนุพจน์

สำหรับ “อัน” นั้นทำหน้าที่ได้เพียง 3 หน้าที่ ได้แก่

1. หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานของอนุพจน์
2. หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานของอนุพจน์ และ
3. หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานของอนุพจน์

ต่อไปผู้วิจัยจะกล่าวถึงหน้าที่ของ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ในอนุพจน์เต็มเต็ม ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ข. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เต็มเต็ม

จากแนวคิดเรื่อง “อนุพจน์” ของวิจิตร ภาณุพงศ์ ผู้วิจัยพบว่าในข้อมูลเรียงความปรากฏอนุพจน์อีกชนิดหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกับอนุพจน์คุณศัพท์แต่คำว่า “ที่” ไม่ได้ทำหน้าที่แทนและทำหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์เช่นเดียวกับคำว่า “ที่” ที่เป็นประพันธสรรพนามในอนุพจน์คุณศัพท์ คำว่า “ที่” ในอนุพจน์ชนิดนี้เป็นเพียงคำเชื่อมอนุพจน์กับคำนามที่อยู่ข้างหน้าเพื่อเติมเต็มหรือขยายความหมายของคำนามเท่านั้น ปราณี กุลละวณิชย์ (2549) กล่าวว่าอนุพจน์ลักษณะนี้คือ “อนุประโยคเต็มเต็ม” และแบ่งอนุประโยคเต็มเต็มเป็น 3 ชนิด ได้แก่ อนุประโยคเต็มเต็มกริยา เช่น เชื้อ เข้าใจ พุด คังในประโยคต่อไปนี้ “ฉันเชื่อว่าเขาพูด” “ฉันเชื่อที่เขาพูด” อนุประโยคเต็มเต็มนาม เช่น “ข้าวลือที่เธอจะสละ โสดทำให้หนุ่มทั้งหลายออกหัก” และอนุประโยคเต็มเต็มคุณศัพท์ เช่น “We are happy that you can stay” จากตัวอย่างนี้อนุประโยคขยายคุณศัพท์ happy เรียกว่า adjective complement หรืออนุประโยคเต็มเต็มคุณศัพท์ ซึ่งก็คืออนุประโยคเต็มเต็มกริยาในภาษาไทยนั่นเอง เช่น “เราโชคดีที่ได้เกิดมาเป็นคนไทย”

ผู้วิจัยจะเรียกอนุพจน์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับอนุประโยคเต็มเต็มของปราณีว่า “อนุพจน์เต็มเต็ม” โดยแบ่งอนุพจน์เต็มเต็มเป็น 2 ประเภทตามส่วนที่อนุพจน์ขยาย ได้แก่ 1) อนุพจน์เต็มเต็มนาม และ 2) อนุพจน์เต็มเต็มกริยา

1. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เต็มเต็มนาม

อนุพจน์เต็มเต็มนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ อนุพจน์ที่ทำหน้าที่เติมเต็มหรือขยายความหมายของคำนามที่อยู่ข้างหน้าโดยปรากฏคำว่า “ที่” ต้นอนุพจน์เพื่อเชื่อมอนุพจน์เต็มเต็มนามกับคำนามที่อยู่ข้างหน้า อนุพจน์เต็มเต็มนามแตกต่างจากอนุพจน์คุณศัพท์ตรงที่คำว่า “ที่” ในอนุพจน์เต็มเต็มนามไม่ใช่ “ประพันธสรรพนาม” แต่เป็นเพียงคำเชื่อมคำนามข้างหน้ากับประโยคย่อยที่ตามหลังมาเท่านั้น จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าหน้าที่ของคำ “ที่” ในอนุพจน์เต็มเต็มนามมี 2 ประการ ดังนี้

1.1 หน้าทีเติมเต็มประธาน มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+ที่+ประธานอนุพากย์+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่” จะทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นประธานของประโยคหลักเข้ากับอนุพากย์เติมเต็มนามเพื่อเติมเต็มหรือขยายความ เช่น

ตัวอย่าง 1. “นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมสอบได้เพียงร้อยละ ๗.๑๔” (2523)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นประธานของประโยคหลัก “นักเรียน” เข้ากับอนุพากย์เติมเต็มนาม “ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรม” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความคำนาม “นักเรียน”

2. “ถ้าฟังอังกฤษที่ไทยหมายมั่นว่าจะเข้ามาช่วยคนอำนาจของฝรั่งเศส นั่นก็ไม่สามารถให้ความคุ้มครองไทยได้เลย” (2545)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นประธานของประโยคหลัก “อังกฤษ” เข้ากับอนุพากย์เติมเต็มนาม “ไทยหมายมั่นว่าจะเข้ามาช่วยคนอำนาจของฝรั่งเศส” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความคำนาม “อังกฤษ”

1.2 หน้าทีเติมเต็มกรรมตรง มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+ที่+ประธานอนุพากย์+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นกรรมตรงของประโยคหลักเข้ากับอนุพากย์เติมเต็มนามเพื่อเติมเต็มหรือขยายความ เช่น

ตัวอย่าง 1. “(สถาบันศาสนาในสังคมไทย)ต่างจากในประเทศอื่นบางประเทศที่ศาสนาได้ถูกยกขึ้นอ้างเป็นชนวนของความขัดแย้งการแบ่งแยกและความไม่สงบต่างๆ” (2527)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นกรรมตรงของประโยคหลัก “ประเทศอื่นบางประเทศ” เข้ากับอนุพากย์เติมเต็มนาม “ศาสนาได้ถูกยกขึ้นอ้างเป็นชนวนของความขัดแย้งการแบ่งแยกและความไม่สงบต่างๆ” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความคำนาม “ประเทศอื่นบางประเทศ”

2. “กัมพูชาก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่สภาพความสัมพันธ์กับไทยในเวลานั้นไม่ค่อยราบรื่น” (2534)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมคำนามที่เป็นกรรมตรงของประโยคหลัก “อีกประเทศหนึ่ง” เข้ากับอนุพจน์เติมเต็มนาม “สภาพความสัมพันธ์กับไทยในเวลานั้นไม่ค่อยราบรื่น” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความคำนาม “อีกประเทศหนึ่ง”

กล่าวโดยสรุป หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มนามนี้มี 2 หน้าที่ ดังนี้

1. หน้าที่เติมเต็มประธานหลัก มีโครงสร้างเป็น **ประธานหลัก+ที่+ประธานอนุพจน์+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)**
2. หน้าที่เติมเต็มกรรมตรง มีโครงสร้างเป็น **ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+ที่+ประธานอนุพจน์+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)**

จากการศึกษา ผู้วิจัยสังเกตว่ามีเฉพาะคำว่า “ที่” ที่ปรากฏต้นอนุพจน์เติมเต็ม ไม่พบกลุ่มข้อมูลที่ใช่ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ในอนุพจน์เติมเต็มนาม นอกจากนี้ยังพบว่าคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มนามปรากฏใน 2 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งต้นอนุพจน์เติมเต็มนามที่เติมเต็มประธานและตำแหน่งต้นอนุพจน์เติมเต็มนามที่เติมเต็มกรรมตรงของประโยคหลัก แตกต่างจากคำว่า “ที่” ที่ปรากฏในอนุพจน์คุณศัพท์ที่สามารถทำหน้าที่ขยายได้ถึง 4 ตำแหน่งหลัก คือ ตำแหน่งประธาน ตำแหน่งกรรมตรง ตำแหน่งกรรมรอง และตำแหน่งกรรมตัวที่ 3 ของประโยคหลัก

2. หน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มกริยา

อนุพจน์เติมเต็มกริยาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ อนุพจน์ที่ทำหน้าที่เติมเต็มหรือขยายความหมายของกริยาที่อยู่ข้างหน้าโดยมีคำว่า “ที่” ปรากฏต้นอนุพจน์ ทั้งนี้อนุพจน์เติมเต็มกริยาแตกต่างจากอนุพจน์คุณศัพท์ตรงที่คำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มกริยาไม่ใช่ “ประพันธสรรพนาม” แต่เป็นเพียงคำเชื่อมกริยาข้างหน้ากับอนุพจน์ที่ตามมา ทั้งนี้ผู้วิจัยพบหน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพจน์เติมเต็มกริยา 1 หน้าที่ ได้แก่

หน้าที่เติมเต็มกริยา มีโครงสร้างเป็น **ประธานหลัก+กริยาหลัก+ที่+ (ประธานอนุพจน์)+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)**

ในโครงสร้างนี้ คำว่า “ที่” ทำหน้าที่เติมเต็มหรือขยายความหมายให้แก่กริยาหลักเพื่อให้ความหมายของกริยานี้ชัดเจนและสมบูรณ์ขึ้น เช่น

ตัวอย่าง 1. “พ่อค้า นักธุรกิจ และนักลงทุนต่างชาติพากันคือคึดใจที่เศรษฐกิจขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็ว” (2533)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมกริยาหลัก “คือคึดใจ” กับอนุพจน์เติมเต็มกริยา “เศรษฐกิจขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็ว” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความ

2. “คนไทยจึงควรภาคภูมิใจที่ชาติไทยของเรามีภาษาเป็นของตนเอง”

(2541)

จากตัวอย่าง “ที่” ทำหน้าที่เชื่อมกริยาหลัก “ภาคภูมิใจ” กับอนุพากย์เติมเต็มกริยา “ชาติไทยของเรามีภาษาเป็นของตนเอง” เพื่อเติมเต็มหรือขยายความ

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยพบว่าหน้าที่ของคำว่า “ที่” ในอนุพากย์เติมเต็มกริยามีเพียง 1 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่เชื่อมกริยาหลักกับอนุพากย์เติมเต็มกริยา โดยมีโครงสร้างเป็น **ประธานหลัก+กริยาหลัก+ที่+(ประธานอนุพากย์)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)**

จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบว่าสามารถใช้คำว่า “ที่” ต้นอนุพากย์เติมเต็มกริยาแต่ไม่สามารถใช้คำว่า “ซึ่ง” หรือ “อัน” ในตำแหน่งนี้ได้เพราะจะทำให้ประโยคแปลกไปหรือไม่มีใช้ เช่น

ก. “แนวทางการพัฒนาชนบทยากที่จะประสบความสำเร็จ” (2522)

ข. * “แนวทางการพัฒนาชนบทยากซึ่งจะประสบความสำเร็จ”

ค. * “แนวทางการพัฒนาชนบทยากอันจะประสบความสำเร็จ”

จากตัวอย่าง จะเห็นว่าประโยค ก. เป็นประโยคที่มีใช้ในภาษาไทยและไม่ผิดปกติแต่อย่างไร ส่วนประโยค ข. และ ค. นั้นไม่มีใช้

ในหัวข้อต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ของอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับประโยคหลัก

3.3 ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพากย์หลัก

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนเรียงความเลือกใช้อนุพากย์คุณศัพท์ “ที่” “ซึ่ง” หรือ “อัน” เพื่อขยายความประธานหรือกรรมของอนุพากย์หลักในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง โดยผู้วิจัยได้สรุปลักษณะความสัมพันธ์ทางการขยายความที่พบในตารางโดยเรียงลำดับการปรากฏจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพากย์หลักเรียงจากมากไปหาน้อย

ลำดับ	ที่	ครั้ง	ซึ่ง	ครั้ง	อัน	ครั้ง
1	แสดงผล	112	แสดงส่วนเติมเต็ม	29	แสดงการชี้เฉพาะ	24
2	แสดงสภาพ	86	แสดงผล	13	แสดงสภาพ	12
3	แสดงส่วนเติมเต็ม	49	แสดงเจตนา	7	แสดงการประเมินค่า	6
4	แสดงความสำคัญ	48	แสดงสถานที่หรือตำแหน่ง	6	แสดงที่มา	5
5	แสดงการประเมินค่า	45	แสดงปริมาณ	6	แสดงผล	5
6	แสดงคุณลักษณะ	41	แสดงความมุ่งหมาย	5	แสดงคุณลักษณะ	3
7	แสดงเจตนา	40	แสดงสภาพ	5	แสดงข้อเท็จจริง	3
8	แสดงความเกี่ยวข้อง	38	แสดงความเป็นเจ้าของ	5	แสดงสาเหตุ	3

9	แสดงความมุ่งหมาย	29	แสดงการเปรียบเทียบ	4	แสดงการเปรียบเทียบ	2
10	แสดงสาเหตุ	25	แสดงประสบการณ์	4	แสดงวัตถุประสงค์	2
11	แสดงการเปรียบเทียบ	24	แสดงที่มา	3	แสดงประโยชน์	1
12	แสดงประโยชน์	19	แสดงประโยชน์	3	แสดงเจตนา	1
13	แสดงที่มา	17	แสดงสาเหตุ	2	-	-
14	แสดงจุดหมาย	15	แสดงเวลา	2	-	-
15	แสดงข้อเท็จจริง	14	แสดงความเป็นไปได้	1	-	-
16	แสดงลักษณะเฉพาะ	14	แสดงการเน้น	1	-	-
17	แสดงประสบการณ์	11	แสดงหน้าที่	1	-	-
18	แสดงสถานะ	9	แสดงการประเมินค่า	1	-	-
19	แสดงปริมาณ	9	-	-	-	-
20	แสดงเวลา	7	-	-	-	-
21	แสดงหน้าที่	6	-	-	-	-
22	แสดงประเภท	6	-	-	-	-
23	แสดงความต้องการ	5	-	-	-	-
รวม	23	669	18	98	12	67

จากตาราง ความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์ “ที่” กับอนุพากย์หลักที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงผล ปรากฏ 112 ครั้ง ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงความต้องการ ปรากฏเพียง 5 ครั้ง

ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์ “ซึ่ง” กับอนุพากย์หลักที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงส่วนเติมเต็ม ปรากฏ 29 ครั้ง ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้น้อยที่สุดมี 4 ประเภท ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงความเป็นไปได้ แสดงการเน้น แสดงหน้าที่ และแสดงการประเมินค่า ปรากฏประเภทละ 1 ครั้ง

สำหรับความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์ “อัน” กับอนุพากย์หลักที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงการชี้เฉพาะ ปรากฏ 24 ครั้ง ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความที่ผู้เขียนเรียงความนิยมใช้น้อยที่สุดมี 3 ประเภท ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบแสดงวัตถุประสงค์ แสดงประโยชน์ และแสดงเจตนา ปรากฏประเภทละ 1 ครั้ง

ต่อไป ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพากย์หลักในแต่ละประเภท

ก. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพาคย์ “ที่” กับอนุพาคย์หลัก

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพาคย์ “ที่” กับอนุพาคย์หลัก 23 ลักษณะ รวมทั้งหมด 669 ครั้ง ดังนี้

1. แสดงเจตนา

อนุพาคย์ “ที่” ขยายความเพื่อแสดงเจตนา ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้จำนวน 40 ครั้ง จำแนกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) แสดงการคาดคะเน (2) แสดงการแนะนำ และ (3) แสดงการเน้นย้ำ

1.1 แสดงการคาดคะเน

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *อาจจะ* *ดูเหมือน* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิ

- ตัวอย่าง
1. “ความรู้ต่างๆ *ที่คุณเหมือนได้รับมาใหม่นั้น* แท้จริงแล้วมีอยู่ในคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” (2538)
 2. “ประเทศต่างๆ ที่ไม่ปรารถนาระบอบการปกครองดังกล่าวรวมกันต่อต้านภัยที่*อาจเกิดจาก*ลัทธิคอมมิวนิสต์” (2534)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “ดูเหมือน” ตามด้วยกริยาวิ “ได้รับมาใหม่” และใช้กริยาช่วย “อาจ” ตามด้วยกริยาวิ “เกิดจาก” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับเพื่อแสดงการคาดคะเนเหตุการณ์

1.2 แสดงการแนะนำ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 16 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย เช่น *พึง ควร* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิ

- ตัวอย่าง
1. “การเข้าใจปัญหาของชนบทและพยายามหาทางแก้ไขอย่างจริงจังก็อาจจะทำให้เราสามารถกำหนดแนวทางการเปลี่ยนแปลงของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไปสู่เป้าหมายที่*พึงปรารถนา*” (2522)
 2. “เหล่านี้เป็นเรื่องที่*ควร*คิดพิจารณา” (2528)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยา “พึง” ตามด้วยกริยา “ปรารถนา” และใช้กริยาช่วย “ควร” ตามด้วยกริยาวิ “คิดพิจารณา” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับเพื่อแสดงการแนะนำให้กระทำบางสิ่งบางอย่าง

1.3 แสดงการเน้นย้ำ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 18 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิ เช่น *ชัดเจน* *เด่นชัด* *แน่นอน* *แน่ชัด* หรือกริยาช่วย *ต้อง* *ไม่มีวัน* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิ

- ตัวอย่าง
1. “กระดาษเหล่านี้เป็นกากไร้ประโยชน์ที่เยาวชนต้องกำจัดออกไปให้พ้นจากระบบชีวิต” (2544)
 2. “การซื้อที่ดินเป็นการลงทุนที่ไม่มีวันขาดทุน” (2532)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาช่วย “ต้อง” ตามด้วยกริยาลี “กำจัดออกไปให้พ้นจาก” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงสิ่งที่เยาวชนต้องทำอย่างแน่นอนและเลือกใช้กริยาช่วย “ไม่มีวัน” ตามด้วยกริยา “ขาดทุน” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่าการลงทุนนี้ไม่ขาดทุนอย่างแน่นอน

2. แสดงการประเมินค่า

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 45 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาลี เช่น ดี ยาก ถูก ทุจริต ผิด คดโกง ประเสริฐคุ้มค่า ผิดพลาด ดึงม ทรวงคุณค่า วิจิตรบรรจง ยอดเยี่ยม ไร้คุณภาพ ถูกต้อง เลอเลิศ ล้ำเลิศ มีชื่อ มีคุณค่า น่าชื่นชม

- ตัวอย่าง
1. “การกระทำผิดหรือฝ่าฝืนบ่อยๆ จะกลายเป็นนิสัยที่ไม่ดี” (2546)
 2. “การเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมต้องอาศัยวิธีการที่ยากขึ้น” (2524-2)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำปฏิเสธ “ไม่” กับกริยา “ดี” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการประเมินค่าว่า “นิสัย” ที่กล่าวถึงนั้นเป็นนิสัยที่ “ไม่ดี” และเลือกใช้กริยาลี “ยากขึ้น” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการประเมินค่าว่า “วิธีการ” ที่ใช้นั้นยากขึ้น

3. แสดงการเปรียบเทียบ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 24 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาลี เช่น เป็น มาก เกิน เสมอภาค ต่างกัน คล้ายคลึง แตกต่างกัน ตรงกันข้าม แตกต่าง หรือใช้ กริยาหรือกริยาลีตามด้วยกริยาช่วย กว่า พอ ดัง เกินขนาด

- ตัวอย่าง
1. “กรุงเทพฯ กลายเป็นแอ่งกะทะขนาดใหญ่ที่อยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล” (2533)
 2. “กรุงเทพฯ กำลังจะหุบวงเพราะระดับเสียงที่ตั้งเกินขนาด” (2533)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยา “ต่ำ” ตามด้วยกริยาช่วย “กว่า” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบว่า “แอ่งกะทะขนาดใหญ่” อยู่ในระดับต่ำกว่า “น้ำทะเล” และเลือกใช้กริยาลี “ดัง” ตามด้วยกริยาช่วย “เกินขนาด” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงเปรียบเทียบว่า “ระดับเสียง” นั้นดังเกินไป

4. แสดงข้อเท็จจริง

ผู้วิจัยพบการขยายความพบลักษณะนี้ จำนวน 14 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาลี เช่น ใช่ แท้จริง เป็นจริง

- ตัวอย่าง
1. “การศึกษาที่แท้จริงต้องพัฒนาจิตวิญญาณ” (2532)

2. “คนอื่นอาจไม่เข้าใจสภาพปัญหาที่เป็นจริง” (2540)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาวิเศษณ์ “แท้จริง” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงสภาพของ “การศึกษา” ว่าเป็นการศึกษาที่แท้จริงและเลือกใช้กริยา “เป็นจริง” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงสภาพของ “สภาพปัญหา” ว่าเป็นสภาพปัญหาที่เป็นจริง

5. แสดงความเกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 38 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น *เผชิญ ทำ พร้อม อยู่ เกี่ยว เข้า สืบทอด ควบคุม ฟังพา เหมาะสม เคียงคู่ เกี่ยวข้อง สอดคล้อง เผชิญหน้า ฟังฟัง ใกล้ชิด ต่อสู้ อยู่คู่ เกื้อหนุน* หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์กับบุพบท *กับ แก่*

ตัวอย่าง

1. “เป็นการเรียนการสอนที่ควบคุมกับการทำงาน” (2523)
2. “กลุ่มพ่อค้า นายธนาคารพาณิชย์ดำเนินนโยบายที่ฟังพากลุ่มอำนาจรัฐ” (2524-1)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาวิเศษณ์ “ควบคุม” และบุพบท “กับ” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงความเกี่ยวข้องระหว่าง “การเรียนการสอน” กับ “การทำงาน” ว่าควบคุมกันไปและเลือกใช้กริยาวิเศษณ์ “ฟังพา” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงความเกี่ยวข้องระหว่าง “นโยบาย” กับ “กลุ่มอำนาจรัฐ” ว่าได้ฟังพากัน

6. แสดงความต้องการ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น *ต้องการ* *ปรารถนา* *ประสงค์*

ตัวอย่าง

1. “ข้าวเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการมาก” (2524-1)
2. “ประเทศต่างๆ ที่ไม่ปรารถนาระบบการปกครองดังกล่าวจึงรวมตัวกันขึ้น” (2534)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยา “ต้องการ” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงว่า “ตลาดโลก” ต้องการ “สินค้า” และเลือกใช้กริยา “ปรารถนา” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่า “ประเทศต่างๆ” ไม่ต้องการ “ระบบการปกครองดังกล่าว”

7. แสดงคุณลักษณะ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 41 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น *มี ไร้*

ตัวอย่าง 1.

1. “จุฬาฯ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เลิศทางภูมิปัญญา” (253-1)
2. “ในสหรัฐอเมริกา เลือกลงใช้น้ำมันที่ไร้สารตะกั่ว” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยา “มี” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นว่า “บัณฑิต” มีคุณลักษณะเป็นเจ้าของ “ความรู้เลิศทางภูมิปัญญา” และเลือกใช้กริยา “ไร้” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นว่า “น้ำมัน” มีคุณลักษณะไม่ได้เป็นเจ้าของ “สารตะกั่ว”

8. แสดงลักษณะเฉพาะ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 14 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย สามารถ ตามด้วยกริยาหรือกริยาวลีหรือใช้กริยาหรือกริยาวลี เช่น มี จบ มาใหม่ เรียนดี เห็นแก่ตัว หรือใช้คำนามที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงอย่างคำว่า อายุ

ตัวอย่าง 1. “นักเรียนที่สามารถสอบได้มากที่สุดคือบุตรหลานของผู้มีอาชีพค้าขายหรือเป็นเจ้าของกิจการ” (2523)

2. “คนที่มีความสามารถไม่ได้รับใช้สังคม” (2540)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาช่วย “สามารถ” ตามด้วยกริยาวลี “สอบได้” ในตัวอย่างที่ 1 และเพื่อแสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะที่ผู้กระทำการสามารถกระทำการเช่นนั้นได้และเลือกใช้กริยา “มี” ตามด้วยคำว่า “ความสามารถ” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นว่า “คน” มีลักษณะเฉพาะ คือ มีความสามารถ

9. แสดงความมุ่งหมาย

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 29 ครั้ง โดยใช้กริยาวลี เช่น นำไป ค้าขาย หรือกริยาช่วย มุ่ง จะ ตามด้วยกริยาหรือกริยาวลี หรือใช้กริยาหรือกริยาวลีตามด้วยคำว่า “เพื่อ”

ตัวอย่าง 1. “กลุ่มและองค์กรเอกชนที่มุ่งสร้างสรรค์เผยแพร่คุณธรรมมีมากขึ้น” (2528)

2. “ประเทศไทยแต่เดิมนั้นเป็นประเทศเกษตรกรรมที่ผลิตเพื่อเพียงพอแก่การบริโภคภายในประเทศเท่านั้น” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาช่วย “มุ่ง” ตามด้วยกริยาวลี “สร้างสรรค์เผยแพร่” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นความมุ่งหมายของ “กลุ่มและองค์กรเอกชน” ว่ามุ่งสร้างสรรค์และเผยแพร่คุณธรรมและเลือกใช้กริยา “ผลิต” ตามด้วยคำว่า “เพื่อ” และตามด้วยกริยา “เพียงพอ” และบุพบท “แก่” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นความมุ่งหมายของ “ประเทศเกษตรกรรม” นี้ว่ามุ่งที่จะสร้างผลิตผลเพื่อการบริโภคเท่านั้น

10. แสดงความสำคัญ

ผู้วิจัยการขยายความพบลักษณะนี้ จำนวน 48 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวลี เช่น สำคัญ จำเป็น เน้น มีความสำคัญ มีความหมาย

ตัวอย่าง 1. “สื่ออีกรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือการผลิตรายการในรูปแบบฉบับที่กึ่งเสียง” (2531-2)
 2. “สมัชชาสหประชาชาติมีนโยบายที่สำคัญประการหนึ่ง” (2532)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนเลือกใช้กริยาวิเศษณ์ “มีความสำคัญ” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นว่า “สื่ออีกรูปแบบหนึ่ง” นี้มีความสำคัญมากและเลือกใช้กริยา “สำคัญ” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นความว่า “นโยบาย” นี้สำคัญ

11. แสดงจุดหมาย

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 15 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น ตาม สนอง สร้าง นำไปสู่ แสดงออกถึง กลายเป็น ส่งเสริม คุกคาม มีผลต่อ นำมาสู่ หามาให้ ส่งผลต่อ มีอิทธิพล ลงทุน

ตัวอย่าง 1. “ได้เกิดเหตุการณ์ที่กลายเป็นปัญหาของไทย” (2534)
 2. “การลดเงินเดือนของข้าราชการและคุุณข้าราชการออกเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่นำไปสู่วิกฤตการณ์ทางการเมืองในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕” (2545)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “กลายเป็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นจุดหมายของ “เหตุการณ์” นี้ว่ามีจุดหมาย คือ ปัญหาของไทย และใช้กริยาวิเศษณ์ “นำไปสู่” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นจุดหมายของเหตุการณ์ดังกล่าวว่าจะนำไปสู่ “วิกฤตการณ์ทางการเมืองในปีพุทธศักราช ๒๕๑๕”

12. แสดงที่มา

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 17 ครั้ง โดยใช้กริยาวิเศษณ์ เช่น ได้ค้นคว้า สะสมมา หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยบุพบท จาก หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยคำว่า โดย

ตัวอย่าง 1. “ผู้เขียนสรุปจากข้อเท็จจริงที่ได้ค้นคว้าสะสมมา” (2524-1)
 2. “คนไทยจะนิยมสวมใส่เสื้อผ้าบางๆ ที่ทอจากวัสดุธรรมชาติ” (2541)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “ได้ค้นคว้าสะสมมา” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของ “ข้อเท็จจริง” ว่ามาจากการค้นคว้าสะสมและใช้กริยา “ทอ” ตามด้วยบุพบท “จาก” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของ “เสื้อผ้าบางๆ” ว่าทอมาจาก “วัสดุธรรมชาติ”

13. แสดงประเภท

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น กำหนด เรียกว่า เรียกชื่อ จัดไว้ จัดว่า

- ตัวอย่าง
1. “การศึกษานอกระบบโรงเรียนหมายถึงกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดไว้นอกระบบโรงเรียน” (2523)
 2. “การใช้ภาษาของชาวไทยมีการพูดภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษที่เรียกว่าไทยคำอังกฤษคำ” (2531-1)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิลี “จัดไว้” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นประเภทของ “กิจกรรมการศึกษา” ว่าอยู่ในประเภทที่จัดไว้นอกระบบโรงเรียนและใช้กริยาวิลี “เรียกว่า” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นประเภทของ “การพูดภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ” ว่าอยู่ในประเภทที่เรียกว่า “ไทยคำอังกฤษคำ”

14. แสดงประโยชน์

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 19 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิลี เช่น ให้ จำเป็น เอื้ออำนวย มีประโยชน์ เป็นประโยชน์ สร้างให้ หรือใช้กริยาช่วย “ช่วย” ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิลี

- ตัวอย่าง
1. “การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความเป็นนิคส์ต้องเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ที่ให้ความรู้พื้นฐานในวิชาชีพต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ” (2532)
 2. “การติดต่อกันทางการทูตนอกจากจะเป็นหนทางที่ช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้งและความไม่เข้าใจกัน” (2534)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ให้” ตามด้วยคำว่า “ความรู้พื้นฐานในวิชาชีพต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงประโยชน์ของ “หลักสูตรใหม่” ว่ามีประโยชน์ในการให้ความรู้พื้นฐานในวิชาชีพต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและใช้คำว่า “ช่วย” ตามด้วยกริยา “ขจัด” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงประโยชน์ของ “หนทาง” ว่ามีประโยชน์ในการช่วยขจัดปัญหาความขัดแย้งและความไม่เข้าใจกันได้

15. แสดงประสบการณ์

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 11 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น เห็น หรือกริยาช่วย “เคย” ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิลี

- ตัวอย่าง
1. “ตัวอย่างที่เห็นอยู่ทั่วไปคือการที่พระสงฆ์พยายามแสดงบทบาทในสังคม” (2528)
 2. “บางคนถูกปลดออกจากงานที่เคยทำ” (2540)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “เห็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงประสบการณ์ของผู้ทำกริยา “เห็น” ว่าผู้ทำกริยามีประสบการณ์ในการเห็น “ตัวอย่าง” มาแล้วและกริยาช่วย “เคย” ตาม

ด้วยกริยา “ทำ” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงประสบการณ์ของผู้ทำกริยา “ทำ” ผู้ทำกริยามีประสบการณ์ ในการทำ “งาน” นั้นมาแล้ว

16. แสดงปริมาณ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 9 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น สูง ต่ำ เหลือล้น รุนแรง สะสมพอกพูน หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยคำบอกปริมาณหรือตัวเลข เช่น “น้อยที่สุด” “เหลือใช้” “๑๗,๕๐๐” หรือใช้กริยาช่วยเพื่อบอกปริมาณ เช่น คำว่า “ค่อยๆ” ตาม ด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์

- ตัวอย่าง
1. “ภายในประเทศด้อยพัฒนาเหล่านี้ก็มีแรงงานที่**เหลือล้น**จำนวนมาก” (2524-1)
 2. “กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มี**ต้นไม้**น้อยที่สุด” (2533)
 3. “มีสิ่งปฏิกูลที่**เกิดขึ้น**ถึง ๑๗,๕๐๐๐ กิโลกรัมต่อวัน” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “เหลือล้น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงปริมาณของ “แรงงาน” ว่ามีมากจนเหลือล้น ใช้กริยา “มี” ตามด้วยคำว่า “น้อยที่สุด” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดง ปริมาณของ “ต้นไม้” ว่ามีน้อยที่สุดและใช้กริยาวิเศษณ์ “เกิดขึ้น” ตามด้วยตัวเลขแสดงปริมาณ “๑๗,๕๐๐๐ กิโลกรัมต่อวัน” ในตัวอย่างที่ 3 เพื่อแสดงปริมาณของสิ่งปฏิกูลว่ามีจำนวนเท่าใด

17. แสดงผล

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 112 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น สะสม แสดง เกิด สร้าง ตัด ตั้ ง สัม จัด ได้ ปรากฏ ผลิต สำเร็จ ปลูก เสีย บำเพ็ญ เสนอ ประดิษฐ์ ได้รับ เปลี่ยนแปลง ค้นพบ แปรเปลี่ยน จัดตั้ง ชะล้าง สร้างเสริม วางขึ้น มีการเปลี่ยนแปลง เป็นผล

- ตัวอย่าง
1. “กลุ่มนายทุนที่**เกิดขึ้นใหม่**ได้พยายามเข้าร่วมกับข้าราชการผู้มีบทบาทใน อำนาจรัฐ” (2524)
 2. “กิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานในมหาวิทยาลัย**จัดขึ้น**สะท้อนให้เห็นถึง ความพยายามในการมีส่วนร่วมที่จะรับใช้สังคม” (2531-2)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “เกิดขึ้นใหม่” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงผลที่เกิดขึ้น คือ เกิด “กลุ่มนายทุน” และใช้กริยาวิเศษณ์ “จัดขึ้น” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงผลที่เกิดจากการจัด ตั้งกล่าว คือ เกิด “กิจกรรมต่างๆ”

18. แสดงเวลา

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 7 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วย คำบุพบท ตลอด ใน

- ตัวอย่าง 1. “การศึกษาในความหมายนี้จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต” (2526)
2. “วิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ยืดเยื้อไปจนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว” (2545)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “ต่อเนื่อง” ตามด้วยบุพบท “ตลอด” และคำนาม “ชีวิต” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงเวลาของ “กระบวนการเรียนรู้” ว่ามีระยะเวลาที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิตและใช้กริยาวิเศษณ์ “เกิดขึ้น” ตามด้วยบุพบท “ใน” และคำนาม “รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว” เพื่อแสดงเวลาที่เกิด “วิกฤตเศรษฐกิจ” ว่าเกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั่นเอง

19. แสดงสถานะ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 9 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *ยัง* *ยังคง* *กำลัง* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์

- ตัวอย่าง 1. “การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าครั้งนี้ยังแสดงถึงค่านิยมเดิมในการปกครองที่ยังคงอยู่” (2524-2)
2. “ไทยต้องเผชิญกับลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตกที่กำลังแข่งขันกันแสวงหาอาณานิคมในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำว่า “ยังคง” ตามด้วยกริยา “อยู่” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงสถานะของ “ค่านิยมเดิมในการปกครอง” ว่าค่านิยมนี้ยังคงมีอยู่และใช้กริยาช่วย “กำลัง” ตามด้วยกริยาวิเศษณ์ “แข่งขันกันแสวงหา” เพื่อแสดงสถานะของ “ลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก” ว่าลัทธินี้กำลังแข่งขันกันแสวงหาอาณานิคมทั่วโลก

20. แสดงสภาพ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 86 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ที่แสดงสภาพ เช่น *สกปรก* *ล้มละลาย* *ติดขัด* *แน่น* *เหลือ* *ล้ำสมัย* *ซับซ้อน* *ผิดธรรมชาติ* *สวยงาม* *บริสุทธิ์* *อ่อนวัย* *วุ่นวาย* *อ่อนตัว* *สมบูรณ์* *ยั่งยืน* *อุดมสมบูรณ์* *รุนแรง* *เรียบง่าย* *ทันสมัย* *สมคูลย์* *ตกต่ำ* *ลงตัว* *ครบวงจร* *ตกค้าง* *ชัดเจน* *เสื่อมโทรม* *กระจุกตัว* *ฟุ้งกระจาย* *น่านิยม* *น่าเบื่อหน่าย* *น่าอยู่* *น่าวิตก* *น่าสนใจ* เป็นธรรมชาติ *สิ้นเนื้อประดาตัว* *สวยสงบรมเย็น*

- ตัวอย่าง 1. “การปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบที่ล้ำสมัย” (2526)
2. “การจรรยาบรรณคิดสร้างสรรค์ความหุนหุนที่นำเบื่อหน่าย” (2532)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “ล้ำสมัย” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงสภาพของ “ระบอบ” ว่าระบอบดังกล่าวอยู่นั้นอยู่ในสภาพล้ำสมัยและใช้กริยาวิเศษณ์ “น่าเบื่อหน่าย” เพื่อแสดง

สภาพของ “ความหงุดหงิด” ว่าความหงุดหงิดดังกล่าวอยู่ในสภาพที่น่าเบื่อหน่าย

21. แสดงส่วนเติมเต็ม

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 49 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น มี เป็น ขาด
กล่าว

ตัวอย่าง 1. “กฎหมายอาจควบคุมได้ก็เฉพาะในส่วนที่เป็นวัตถุและการกระทำเท่านั้น”
(2524-2)

2. “กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้วัฒนธรรมต่างชาติและข้อมูลข่าวสารที่ขาดการ
กลั่นกรองหลั่งไหลเข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็ว” (2541)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “เป็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงส่วนเติมเต็มที่ตามมา
นั่นก็คือ “วัตถุและการกระทำ” และใช้กริยา “ขาด” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงส่วนเติมเต็มที่ตามมา
นั่นก็คือ “การกลั่นกรอง”

22. แสดงสาเหตุ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 25 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น
ก่อ ทำให้ ก่อให้เกิด เปิดโอกาสให้มี กลิ่นให้สูญสิ้น เปิดให้เข้ามาลงทุน แสดงให้เห็น หรือใช้กริยา
หรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยคำว่า เนื่องจาก เพราะ

ตัวอย่าง 1. “การที่สหรัฐอเมริกาก้าวเข้ามามีบทบาทแทนญี่ปุ่นเป็นจุดเริ่มที่ทำให้สังคมไทย
เข้าไปผูกพันกับทุนนิยมโลก” (2524-1)

2. “มูลนิธินี้จะสนับสนุนโครงการพัฒนาที่ต้องล่าช้าติดขัดเพราะกฎระเบียบหรือ
งบประมาณ” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ทำให้” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงว่า “จุดเริ่ม” นี้เป็น
สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ตามมา นั่นก็คือ “สังคมไทย เข้าไปผูกพันกับทุนนิยมโลก” และใช้
กริยาช่วย “ต้อง” และกริยาวิเศษณ์ “ล่าช้าติดขัด” ตามด้วยคำว่า “เพราะ” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่า
“กฎระเบียบหรืองบประมาณ” เป็นสาเหตุที่ทำให้โครงการพัฒนาต้องล่าช้าติดขัด

23. แสดงหน้าที่

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาวิเศษณ์ เช่น
มีบทบาท มีหน้าที่ ทำหน้าที่ ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์

ตัวอย่าง 1. “ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีหน้าที่อบรมสมาชิกของตนให้มีความเป็น
มนุษย์โดยสมบูรณ์” (2525)

2. “เยาวชนกลายเป็นกลุ่มคนของสังคมที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งบริ โภคและการบริการ” (2544)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิ “มีหน้าที่” ตามด้วยกริยาวิ “อบรม()ให้มี” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงหน้าที่ของ “สถาบันพื้นฐาน” และใช้กริยาวิ “ทำหน้าที่” ตามด้วยกริยา “ผลิต” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงหน้าที่ของ “กลุ่มคนของสังคม”

ข. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ซึ่ง” กับอนุพจน์หลัก

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ซึ่ง” กับอนุพจน์หลัก 18 ลักษณะ รวมทั้งหมด 98 ครั้ง ดังนี้

1. แสดงเจตนา

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ซึ่ง” กับอนุพจน์หลักเพื่อแสดงเจตนา จำนวน 7 ครั้ง จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) แสดงการคาดคะเน และ (2) แสดงแนะนำ

1.1 แสดงการคาดคะเน

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย อาจ ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิ

ตัวอย่าง

1. “คำนิยามนี้เป็นผลจากคำสอนเรื่องกฎแห่งกรรมทางพระพุทธศาสนาซึ่งอาจสรุปเป็นคำพูดได้ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ” (2524-2)
2. “บางที่เรียกว่าจริยธรรมซึ่งอาจมีได้หลายรูปแบบในทางปฏิบัติ” (2528)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “อาจ” ตามด้วยกริยาวิ “สรุปเป็น()ได้” ในตัวอย่างที่ 1 และใช้กริยาวิ “มีได้” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการคาดคะเนว่าเหตุการณ์นั้นอาจเกิดขึ้นได้

1.2 แสดงการแนะนำ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย ควร ตามด้วยกริยา

ตัวอย่าง

“การได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของชาติตนก็คือการได้ศึกษาตนเองซึ่งชาวไทยไม่ควรละเลย” (2527)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำปฏิเสธ “ไม่” และกริยาช่วย “ควร” ตามด้วยกริยา “ละเลย” เพื่อแสดงการแนะนำว่าไม่ควรละเลยการศึกษาตนเอง

2. แสดงการเปรียบเทียบ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 4 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น *เปรียบ* หรือใช้กริยาตามด้วยกริยาช่วย *เสมือน* *กว่า* *มากกว่า*

- ตัวอย่าง
1. “คนในกรุงเทพมหานครกลับไปใช้สิทธิน้อยกว่าคนในต่างจังหวัดซึ่ง*ด้อยกว่า*” (2528)
 2. “ชีวิตของผู้คนพึ่งพาผูกพันอยู่กับสายน้ำซึ่ง*เปรียบเสมือน*เส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิต” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ด้อย” ตามด้วยกริยาช่วย “กว่า” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบสถานภาพของคนในต่างจังหวัดว่ามีสถานภาพด้อยกว่าคนในกรุงเทพมหานคร และใช้กริยา “เปรียบ” ตามด้วยกริยาช่วย “เสมือน” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบ “สายน้ำ” กับ “เส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิต” ว่ามีลักษณะบางประการร่วมกันอยู่

3. แสดงความเป็นเจ้าของ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิลี *มี* และ *มี()* เป็น

- ตัวอย่าง
1. “บรรดาประชาชนผู้ซื้อขายหุ้นและบริษัทจดทะเบียนหรือรับอนุญาตซึ่งมีหุ้นในตลาดเดือดร้อนกันโดยทั่วไป” (2528)
 2. “(องค์พระประมุขที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ)มีคณะรัฐบาลซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้า” (2534)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “มี” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงว่าบรรดาประชาชนผู้ซื้อขายหุ้นและบริษัทจดทะเบียนหรือรับอนุญาตเป็นเจ้าของหุ้นในตลาด และใช้กริยาวิลี “มี()เป็น” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่าคณะรัฐบาลมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล

4. แสดงความเป็นไปได้

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *สามารถ* ตามด้วยกริยาวิลี

- ตัวอย่าง “อากาศต่างไปจากอาหารหรือน้ำซึ่งเรา*สามารถเลือกบริโภค*ได้” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “สามารถ” ตามด้วยกริยาวิลี “เลือกบริโภค” เพื่อแสดงความเป็นไปได้ที่เราจะสามารถเลือกบริโภคอาหารหรือน้ำได้

5. แสดงความมุ่งหมาย

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *มุ่ง* จะ ตามด้วย กริยาหรือกริยาวิลี

- ตัวอย่าง
1. “การเพิ่มประสบการณ์อีกวิธีหนึ่งก็อาจจะได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษซึ่งจะช่วยในการเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้” (2525)
 2. “การจัดทำจุดสารวิชาเฉพาะเป็นโครงการขั้นต้นของการศึกษาทางไกลซึ่งมุ่งกระจายการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยออกไปสู่ชุมชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ” (2531-2)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำว่า “จะ” ตามด้วยกริยา “ช่วย” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงความมุ่งหมายว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษจะช่วยในด้านการเสริมสร้างประสบการณ์และความรู้ และใช้คำว่า “มุ่ง” ตามด้วยกริยาวิลี “กระจาย()ออกไปสู่” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงความมุ่งหมายว่าโครงการขั้นต้นของการศึกษาทางไกลมุ่งไปที่การกระจายการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยออกไปสู่ชุมชนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

6. แสดงการเน้น

- ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กริยา *เน้น*
- ตัวอย่าง “วรรณกรรมร้อยกรองปัจจุบันเป็นร้อยกรองขนาดสั้นซึ่งเน้นข้อคิดใดข้อคิดหนึ่ง” (2524-2)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “เน้น” เพื่อแสดงการเน้นว่าร้อยกรองขนาดสั้นนั้นจะให้ความสำคัญกับข้อคิดใดข้อคิดหนึ่ง

7. แสดงที่มา

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิลีตามด้วย คำบุพบท *จาก*

- ตัวอย่าง
1. “พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงแก้ไขปรับปรุงระบบไพร่ซึ่งตกทอดมาจากสมัยอยุธยา” (2524-1)
 2. “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งก็มีความอ่อนแอเช่นเดียวกัน” (2528)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิลี “ตกทอดมา” ตามด้วยคำบุพบท “จาก” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของ “ระบบไพร่” นั่นก็คือ “สมัยอยุธยา” และใช้กริยา “มา” ตามด้วยบุพบท “จาก” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของ “ผู้แทนราษฎร” นั่นก็คือ “การเลือกตั้ง”

8. แสดงประโยชน์

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น *ให้ช่วย เกิดประโยชน์*

- ตัวอย่าง
1. “สถานปฏิบัติกิจการเกษตรกรรมชุมชน คณะเกษตรศาสตร์มีการจัดป้ายนิเทศแสดงความรู้เรื่องยาแก่ประชาชนและจัดทำเอกสารซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับยาและหลักโภชนาการต่างๆ” (2531-2)
 2. “เราฟุ่มเฟือยเกินไปกับเรื่องสนุกสนานซึ่ง*ไม่เกิดประโยชน์*” (2540)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ให้” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นประโยชน์ของ “การจัดป้ายนิเทศแสดงความรู้เรื่องยาแก่ประชาชนและจัดทำเอกสาร” นั่นก็คือ “ความรู้เกี่ยวกับยาและหลักโภชนาการต่างๆ” และใช้กริยาวิเศษณ์ “เกิดประโยชน์” ร่วมกับคำบอกปฏิเสธ “ไม่” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นว่า “เรื่องสนุกสนาน” นั้นไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด

9. แสดงประสบการณ์

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 4 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *เคย* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์

- ตัวอย่าง
1. “กลุ่มผู้นำในการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นกลุ่มข้าราชการและนักศึกษาซึ่ง*เคยได้รับการศึกษาอบรมมาจากประเทศทางตะวันตก*” (2526)
 2. “ดินแดนของมหาอำนาจทั้งสองแทนที่จะเป็นเพียงประเทศเพื่อนบ้านซึ่ง*เคยมีกำลังและอำนาจทัดเทียมกัน*” (2534)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “เคย” ตามด้วยกริยาวิเศษณ์ “ได้รับ()มา” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นประสบการณ์ของ “กลุ่มข้าราชการและนักศึกษา” ว่าเคยได้รับการศึกษาอบรมมาจากประเทศทางตะวันตกมาก่อน และใช้กริยาช่วย “เคย” ตามด้วยกริยา “มี” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นประสบการณ์ของ “ประเทศเพื่อนบ้าน” ว่าเคยมีกำลังและอำนาจทัดเทียมกันมาก่อน

10. แสดงปริมาณ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยา เช่น *สูง เพิ่ม เหลือ* หรือใช้กริยาช่วย *ค่อยๆ* เพื่อแสดงปริมาณ ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยกริยาช่วย *สูง มาก ทุกที* หรือใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ตามด้วยอัตราส่วน

- ตัวอย่าง
1. “สาเหตุส่วนใหญ่มาจากยานพาหนะทางบกและโรงงานอุตสาหกรรมซึ่ง*เพิ่มจำนวนขึ้น*” (2532)

2. “การย้ายธรรมชาติด้วยการตัดไม้ทำลายป่าทำให้ป่าไม้ในเมืองไทยซึ่งเหลืออยู่เพียงหนึ่งในสี่ส่วนของพื้นที่ไม่สามารถคงภาวะสมดุลเหมือนอย่างแต่ก่อนได้” (2533)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “เพิ่ม” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นปริมาณของ “ยานพาหนะทางบกและโรงงานอุตสาหกรรม” ว่าได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น และใช้กริยาวิเศษณ์ “เหลืออยู่เพียง” ตามด้วยอัตราส่วน “หนึ่งในสี่” เพื่อแสดงปริมาณของ “ป่าไม้ในเมืองไทย” ที่เหลืออยู่

11. แสดงผล

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 13 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น สร้าง ตั้ง ปลุก สร้างสรรค์ แสดง มีผล มีผลกระทบ ประสบความสำเร็จ มี()เข้ามาแทนที่ นำไปสู่ ตัวอย่าง

1. “ชานาซึ่งปลุกข้าวเองกลับไม่มีข้าวจะกิน” (2532)
2. “การลดเงินเดือนของข้าราชการและลดข้าราชการออกเป็นการลดทอนรายจ่ายของประเทศให้น้อยลงซึ่งได้สร้างความไม่พอใจให้แก่ข้าราชการเป็นอย่างมาก” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ปลุก” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นผลของการกระทำอาการปลุกของชานา นั่นก็คือ “ข้าว” และใช้กริยาวิเศษณ์ “ได้สร้าง” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นผลของการกระทำอาการสร้างของ “การลดทอนรายจ่ายของประเทศให้น้อยลง” นั่นก็คือเกิด “ความไม่พอใจ”

12. แสดงเวลา

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กริยาวิเศษณ์ตามด้วยบุพบท ใน

- ตัวอย่าง
1. “รัชกาลที่ ๕ ทรงได้รับแนวความคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคจากระบอบประชาธิปไตยซึ่งแพร่เข้ามาในระยะนั้น” (2524-2)
 2. “หอสมุดสำหรับประชาชนแห่งแรกในประเทศไทยคือหอสมุดวชิรญาณซึ่งตั้งขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๔๘” (2524-2)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิเศษณ์ “แพร่เข้ามา” ตามด้วยบุพบท “ใน” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นเวลาที่แนวความคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคจากระบอบประชาธิปไตยแพร่เข้ามา นั่นก็คือ “ระยะนั้น” และใช้กริยาวิเศษณ์ “ตั้งขึ้น” ตามด้วยบุพบท “ใน” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นเวลาที่ตั้งหอสมุดวชิรญาณขึ้น นั่นก็คือ “พ.ศ. ๒๔๔๘”

13. แสดงสถานที่หรือตำแหน่ง

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาวลีหรือใช้กริยาหรือกริยาวลีตามด้วยคำบุพบท *ใน* *ริม*

ตัวอย่าง 1. “กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่อำเภอซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้ชิด เหตุการณ์มือคดในการปฏิบัติหน้าที่” (2528)
 2. “มีรายงานผลการวิจัยของ ดร.ไพฑูริย์ ภูริภักย์ เรื่อง “ฝนกรดในบริเวณชานเมืองของกรุงเทพมหานคร” ซึ่งตีพิมพ์ในจดหมายข่าวสิ่งแวดล้อม” (2532)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “อยู่” ตามด้วยคำบุพบท “ใน” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นสถานที่ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่อำเภออยู่ นั่นก็คือ “พื้นที่ใกล้ชิดเหตุการณ์” และใช้กริยาวลี “ตีพิมพ์” ตามด้วยคำบุพบท “ใน” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นตำแหน่งที่รายงานผลการวิจัยของ ดร.ไพฑูริย์ ภูริภักย์ เรื่อง “ฝนกรดในบริเวณชานเมืองของกรุงเทพมหานคร” ปรากฏ นั่นก็คือ “จดหมายข่าวสิ่งแวดล้อม”

14. แสดงสภาพ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *ยัง* *ยังคง* *กำลัง* ตามด้วยกริยาหรือกริยาวลี

ตัวอย่าง 1. “วัดซ่อมแซมของเก่าซึ่งกำลังทรุดโทรมลงไป” (2528)
 2. “นิสิตได้ไปใช้ความรู้ความสามารถในพื้นที่ซึ่งยังขาดแคลนแพทย์อยู่” (2531-2)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำว่า “กำลัง” ตามด้วยกริยาวลี “ทรุดโทรมลงไป”
 ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็นสภาพของ “ของเก่า” ว่าอยู่ในสภาพที่กำลังทรุดโทรม และใช้คำว่า “ยัง” ตามด้วยกริยาวลี “ขาดแคลน” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็นสภาพของ “พื้นที่” ว่าอยู่ในสภาพที่ยังขาดแคลนแพทย์อยู่

15. แสดงส่วนเติมเต็ม

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 29 ครั้ง โดยใช้กริยา *เป็น* *คือ* *ขาด*
 ตัวอย่าง 1. “พระมหากษัตริย์สามารถยึดอำนาจจากขุนนางส่วนชนชั้นล่างซึ่งแต่เดิมคือไพร่ทาส” (2524-1)
 2. “ประเทศไทยก็ยังคงแวดล้อมด้วยประเทศเพื่อนบ้านซึ่งล้วนเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตกทั้งสิ้น” (2534)
 จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “คือ” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงส่วนเติมเต็มที่ตามมา นั่นก็คือ “ไพร่ทาส” และใช้กริยา “เป็น” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงส่วนเติมเต็มที่ตามมา นั่นก็คือ “อาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก”

16. แสดงสาเหตุ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวลี *ทำให้* และ *ก่อให้เกิด*

- ตัวอย่าง
1. “ศัพท์เหล่านี้เป็นการเคลื่อนไหวของภาษาซึ่งทำให้ภาษายังคงมีใช้อยู่ได้” (2524-2)
 2. “วัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจซึ่งก่อให้เกิดความกลมเกลียวกันของคนในชาติ” (2541)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ทำให้” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงว่า “การเคลื่อนไหวของภาษา” เป็นสาเหตุให้ “ภาษา” ยังคงมีใช้อยู่ และใช้กริยาวลี “ก่อให้เกิด” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่า “สิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ” เป็นสาเหตุให้เกิด “ความกลมเกลียวกันของคนในชาติ”

17. แสดงหน้าที่

- ตัวอย่าง
- ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กริยาวลี *มีหน้าที่ป้องกัน*
- “คาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซอื่นๆ ทำลายบรรยากาศชั้นโอโซนซึ่งมีหน้าที่ป้องกันสิ่งมีชีวิตในโลก” (2532)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวลี “มีหน้าที่ป้องกัน” เพื่อแสดงหน้าที่ของ “บรรยากาศชั้นโอโซน” นั่นก็คือ “หน้าที่ป้องกันสิ่งมีชีวิตในโลก”

18. แสดงการประเมินค่า

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้คำนามที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง *ราคา* ตามด้วยกริยา *ถูก* เพื่อแสดงการประเมินค่า

- ตัวอย่าง
- “รัฐมาจ่ายเงินให้แรงงานจีนซึ่งราคาถูกดีกว่า” (2524-1)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้คำว่า “ราคา” ร่วมกับกริยา “ถูก” เพื่อแสดงการประเมินค่า “แรงงานจีน” ว่าแรงงานจีนนั้นมีค่าแรงที่ถูก

ค. ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์ “อัน” กับอนุพากย์หลัก

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์ “อัน” กับอนุพากย์หลัก 12 ลักษณะ รวมทั้งหมด 67 ครั้ง ดังนี้

1. แสดงเจตนา

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพากย์ “อัน” กับอนุพากย์หลักเพื่อแสดงเจตนา ประเภทแสดงการแนะนำ จำนวน 1 ครั้ง

แสดงการแนะนำ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย *ควร* จะตามด้วยกริยาวิ

ตัวอย่าง “นำมาซึ่งความเข้าใจระหว่างกันอัน*ควร*จะนับเป็นก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่งของมิตรภาพและสันติสุขของมวลมนุษยชาติ” (2527)
จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “ควร” จะ” ตามด้วยกริยาวิ “นับเป็น” เพื่อแสดงการแนะนำว่า*ควร*นับ “ความเข้าใจระหว่างกัน” เป็น “ก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่งของมิตรภาพและสันติสุขของมวลมนุษยชาติ”

2. แสดงการประเมินค่า

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กริยาวิ เช่น *สูงส่ง* ลึกซึ้ง *เลวร้าย* ทรงคุณค่า *เฉียบแหลม* คีจาม

ตัวอย่าง 1. “วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุประสงค์สร้างคุณค่าอัน*สูงส่ง*ลึกซึ้ง” (2541)
2. “ปวงชนชาวไทยรอดพ้นจากวิกฤตการณ์อัน*เลวร้าย*มาได้” (2545)
จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิ “สูงส่งลึกซึ้ง” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการประเมินค่าว่า “คุณค่า” นั้น*สูงส่ง*ลึกซึ้ง และใช้กริยาวิ “เลวร้าย” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการประเมินค่าว่า “วิกฤตการณ์” นั้น*เลวร้าย*

3. แสดงการเปรียบเทียบ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กริยาวิ *เปรียบ*เหมือน และ *เป็น*เหมือนหนึ่ง

ตัวอย่าง 1. “มนุษย์ยังสามารถตัดดวงเอาประโยชน์จากธรรมชาติอัน*เปรียบ*เหมือนขุมทรัพย์ได้” (2544)
2. “เราใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองถึงพระราชกระแสนของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถอัน*เป็น*เหมือนหนึ่งปรโตโมสะจากกัลยาณมิตรให้ถ่องแท็รอบคอบ” (2547)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิ “*เปรียบ*เหมือน” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบว่า “ประโยชน์จากธรรมชาติ” และ “ขุมทรัพย์” นั้นมีลักษณะคล้ายกัน และใช้กริยาวิ “*เป็น*เหมือนหนึ่ง” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการเปรียบเทียบว่า “พระราชกระแสนของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” และ “ปรโตโมสะจากกัลยาณมิตร” นั้นมีลักษณะคล้ายกัน

4. แสดงข้อเท็จจริง

- ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวิลี มี และ มี() เป็น
- ตัวอย่าง
1. “ราชอาณาจักรลาวอันมีเมืองหลวงพระบางและเวียงจันทน์เป็นเมืองสำคัญได้ ตกเป็นเมืองขึ้นของไทยในตอนปลายรัชกาลพระเจ้ากรุงธนบุรี” (2534)
 2. “ขอมให้ความชั่วอันมีโมหะจิตชี้นำ” (2547)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิลี “มี()เป็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงข้อเท็จจริงว่า “ราชอาณาจักรลาว” มี “เมืองหลวงพระบางและเวียงจันทน์” เป็นเมืองสำคัญของอาณาจักร และใช้ กริยา “มี” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงข้อเท็จจริงว่า “ความชั่ว” มี “โมหะจิต” เป็นองค์ประกอบ

5. แสดงวัตถุประสงค์

- ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กริยาช่วย จะ ตามด้วย กริยาหรือกริยาวิลี
- ตัวอย่าง
1. “การพัฒนาชนบทจึงเท่ากับเป็นการพัฒนาแหล่งอาหารอันจะเป็นการสร้าง รากฐานสำคัญของความมั่นคงของประเทศชาติในอนาคต” (2522)
 2. “การนำเข้าของเทคโนโลยีจะช่วยพัฒนาทักษะ ความรู้ความชำนาญด้านต่างๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป” (2532)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาช่วย “จะ” ตามด้วยกริยา “เป็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงวัตถุประสงค์ว่า “การพัฒนาแหล่งอาหาร” จะเป็น “การสร้างรากฐานสำคัญของ ความมั่นคงของประเทศชาติ” ในอนาคต และใช้กริยาช่วย “จะ” ตามด้วยกริยาวิลี “นำไปสู่” ใน ตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงวัตถุประสงค์ว่า “ทักษะ ความรู้ความชำนาญด้านต่างๆ” จะนำไปสู่ “การพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น”

6. แสดงผล

- ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยาวิลี เช่น นำมา มีผล นำ()มาสู่ มีผลทำให้
- ตัวอย่าง
1. “ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามยังก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันอัน นำมาซึ่งความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติ” (2527)
 2. “เกิดวิกฤตการณ์อันนำความเดือดร้อนมาสู่พสกนิกร” (2545)
- จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิลี “นำมา” ตามด้วยคำบุพบท “ซึ่ง” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงผลของการเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน นั่นก็คือ เกิดความสมัครสมานสามัคคีของ

คนในชาติ และใช้กริยาวลี “นำ()มาสู่” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงผลของการเกิดวิกฤตการณ์
นั่นก็คือ จะเกิดความเดือนร้อนกับพสกนิกร

7. แสดงที่มา

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 5 ครั้ง โดยใช้กริยาหรือกริยาวลีตามด้วย
คำบุพบท จาก

ตัวอย่าง 1. “ไฟคือพลังงานอัน**อบอู่น**จากดวงอาทิตย์” (2533)
2. “มนุษย์ระบายของเสีย**อันเกิด**จากการบริโภคของตนออกสู่สิ่งแวดล้อม” (2544)
จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “อบอู่น” ตามด้วยคำบุพบท “จาก” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อ
แสดงที่มาของ “พลังงาน” ว่ามาจาก “ดวงอาทิตย์” และใช้กริยา “เกิด” ตามด้วยคำบุพบท “จาก” ใน
ตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงที่มาของ “ของเสีย” ว่ามาจาก “การบริโภคของตน”

8. แสดงประโยชน์

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 1 ครั้ง โดยลักษณะความสัมพันธ์นี้จะ
ใช้กริยาวลี **ยังประโยชน์**

ตัวอย่าง “สถาบันส่งเสริมสะท้อนถึงความสามารถในการปรับตัวไปในทิศทางที่เหมาะสมอัน
ยังประโยชน์แก่สังคมแวดล้อม” (2538)
จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวลี “ยังประโยชน์” เพื่อแสดงให้เห็นประโยชน์ของ
“ความสามารถในการปรับตัวไปในทิศทางที่เหมาะสม” ว่าสามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม
แวดล้อมได้

9. แสดงสภาพ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 12 ครั้ง โดยใช้กริยาวลี เช่น **ใหญ่หลวง**
อุดมสมบูรณ์ **งดงาม** **อบอู่น** **ยาวนาน** **หนักอึ้ง** **ไม่รู้จบสิ้น** **โคจรเด่น** **ล้อมโอบ** **มีดมน**

ตัวอย่าง 1. “มีผืนดินอัน**อุดมสมบูรณ์**” (2524-1)
2. “ประเทศไทยสามารถผ่านพ้นช่วงเวลา**อันเลวร้าย**” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวลี “อุดมสมบูรณ์” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงให้เห็น
สภาพของ “ผืนแผ่นดิน” ว่าอุดมสมบูรณ์ และใช้กริยาวลี “เลวร้าย” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงให้เห็น
สภาพของ “ช่วงเวลา” ว่าเป็นช่วงเวลา^{ที่}เลวร้าย

10. แสดงการชี้เฉพาะ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 24 ครั้ง โดยใช้กริยา *เป็น*

ตัวอย่าง 1. “ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทยอันเป็นเครื่องสะท้อนพฤติกรรมของคนในสังคมกำลังเสื่อมลง” (2541)

2. “อริยสัจคือมรรคมืองค์ ๘ อันเป็นทางดับทุกข์” (2547)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “เป็น” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงการชี้เฉพาะส่วนเติมเต็มที่ตามมา นั่นก็คือ “เครื่องสะท้อนพฤติกรรมของคนในสังคม” และใช้กริยา “เป็น” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงการชี้เฉพาะส่วนเติมเต็มที่ตามมา นั่นก็คือ “ทางดับทุกข์”

11. แสดงสาเหตุ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กริยา *ทำให้* ตามด้วยกริยา

หรือกริยาวิ

ตัวอย่าง 1. “กิจกรรมทางวัตถุใดๆ มีผลเท่าการสังคายนาพระไตรปิฎก รวมถึงพระธรรมวินัยอันทำให้พระพุทธศาสนาบริสุทธิ์” (2538)

2. “มีวิกฤตการณ์อันทำให้แผ่นดินลุกเป็นไฟ” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยา “ทำให้” ตามด้วยกริยา “บริสุทธิ์” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงว่า “การสังคายนาพระไตรปิฎก รวมถึงพระธรรมวินัย” เป็นสาเหตุที่ทำให้ “พระพุทธศาสนา” บริสุทธิ์ และใช้กริยา “ทำให้” ตามด้วยกริยาวิ “ลุกเป็นไฟ” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงว่า “วิกฤตการณ์” เป็นสาเหตุที่ทำให้ “แผ่นดิน” ลุกเป็นไฟ

12. แสดงคุณลักษณะ

ผู้วิจัยพบการขยายความลักษณะนี้ จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กริยาวิ ตามด้วยคำว่า

ด้วย

ตัวอย่าง 1. “น้ำพระทัยอันเปี่ยมล้นไปด้วยพระเมตตาของทุกพระองค์ยังคงตราตรึงอยู่ในหัวใจของคนไทยทุกคน” (2545)

2. “ลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตกหวังจะได้ครอบครองดินแดนโพ้นทะเลอันอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ” (2545)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนใช้กริยาวิ “เปี่ยมล้นไปด้วย” ตามด้วยคำว่า “ด้วย” ในตัวอย่างที่ 1 เพื่อแสดงคุณลักษณะว่า “น้ำพระทัย” นี้เปี่ยมล้นไปด้วย “พระเมตตาของทุกพระองค์” และใช้กริยาวิ “อุดมไปด้วย” ตามด้วยคำว่า “ด้วย” ในตัวอย่างที่ 2 เพื่อแสดงคุณลักษณะว่า “ดินแดนโพ้นทะเล” อุดมไปด้วย “ทรัพยากรธรรมชาติ”

จากการศึกษาความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” กับอนุพากย์หลัก ผู้วิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” มีความแตกต่างกันหลายประการ

ตารางต่อไปนี้จะแสดงการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน”

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางการขยายความระหว่างอนุพากย์ “ที่” “ซึ่ง” “อัน”

ที่	ครั้ง	ซึ่ง	ครั้ง	อัน	ครั้ง
แสดงผล	112	แสดงผล	13	แสดงผล	5
แสดงสภาพ	86	แสดงสภาพ	5	แสดงสภาพ	12
แสดงการประเมินค่า	45	แสดงการประเมินค่า	1	แสดงการประเมินค่า	6
แสดงเจตนา	40	แสดงเจตนา	7	แสดงเจตนา	1
แสดงสาเหตุ	25	แสดงสาเหตุ	2	แสดงสาเหตุ	3
แสดงการเปรียบเทียบ	24	แสดงการเปรียบเทียบ	4	แสดงการเปรียบเทียบ	2
แสดงประโยชน์	19	แสดงประโยชน์	3	แสดงประโยชน์	1
แสดงที่มา	17	แสดงที่มา	3	แสดงที่มา	5
แสดงส่วนเติมเต็ม	49	แสดงส่วนเติมเต็ม	29	-	-
แสดงความมุ่งหมาย	29	แสดงความมุ่งหมาย	5	-	-
แสดงเวลา	7	แสดงเวลา	2	-	-
แสดงหน้าที่	6	แสดงหน้าที่	1	-	-
แสดงปริมาณ	9	แสดงปริมาณ	6	-	-
แสดงประสบการณ์	11	แสดงประสบการณ์	4	-	-
แสดงคุณลักษณะ	41	-	-	แสดงคุณลักษณะ	3
แสดงข้อเท็จจริง	14	-	-	แสดงข้อเท็จจริง	3

ผู้วิจัยพบว่าความสัมพันธ์ทางการขยายความที่มีเหมือนกันในอนุพากย์ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” มี 8 ลักษณะ ได้แก่ แสดงผล แสดงสภาพ แสดงการประเมินค่า แสดงเจตนา แสดงสาเหตุ แสดงการเปรียบเทียบ แสดงประโยชน์ และแสดงที่มา ทั้งนี้อนุพากย์ที่แสดงผล แสดงเจตนา แสดงการเปรียบเทียบ และแสดงประโยชน์ปรากฏในอนุพากย์ “ที่” มากที่สุด รองลงมาคืออนุพากย์ “ซึ่ง” และปรากฏในอนุพากย์ “อัน” น้อยที่สุด ส่วนอนุพากย์ที่แสดงสภาพ แสดงสาเหตุ แสดงการประเมินค่า และแสดงที่มา ปรากฏในอนุพากย์ “ที่” มากที่สุด รองลงมาคืออนุพากย์ “อัน” และปรากฏในอนุพากย์ “ซึ่ง” น้อยที่สุด

สำหรับความสัมพันธ์ทางการขยายความที่เหมือนกันในอนุพากย์ “ที่” และ “ซึ่ง” มี 6 ลักษณะ ได้แก่ อนุพากย์ที่แสดงแสดงส่วนเติมเต็ม แสดงความมุ่งหมาย แสดงเวลา แสดงหน้าที่ แสดงปริมาณ และแสดงประสบการณ์ โดยอนุพากย์ทุกลักษณะปรากฏในอนุพากย์ “ที่” มากกว่าอนุพากย์ “ซึ่ง”

ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความที่เหมือนกันในอนุพจน์ “ที่” และ “อัน” มี 2 ลักษณะ ได้แก่ อนุพจน์ที่แสดงคุณลักษณะและแสดงข้อเท็จจริง โดยปรากฏในอนุพจน์ “ที่” มากกว่า อนุพจน์ “อัน” ผู้วิจัยไม่พบลักษณะความสัมพันธ์ที่เหมือนกันในอนุพจน์ “ซึ่ง” และ “อัน” ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความที่เหลือนั้นแตกต่างกันไปตามอนุพจน์ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” กล่าวคือ อนุพจน์ที่พบในอนุพจน์ “ที่” เท่านั้น มี 7 ลักษณะ ได้แก่ อนุพจน์ที่แสดงสถานะ แสดงจุดหมาย แสดงความเกี่ยวข้อง แสดงประเภท แสดงความสำคัญ แสดงความต้องการ และแสดงลักษณะเฉพาะ อนุพจน์ที่พบในอนุพจน์ “ซึ่ง” เท่านั้น มี 4 ลักษณะ ได้แก่ อนุพจน์ที่แสดงความเป็นไปได้ แสดงความเป็นเจ้าของ แสดงการเน้น และแสดงสถานที่หรือตำแหน่ง ส่วนอนุพจน์ที่พบในอนุพจน์ “อัน” เท่านั้น มี 2 ลักษณะ ได้แก่ อนุพจน์ที่แสดงวัตถุประสงค์ และแสดงการชี้เฉพาะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์คุณศัพท์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพจน์หลัก ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนเรียงความเลือกใช้ออนุพจน์ “ที่” ในการขยายความมากที่สุด เลือกใช้ออนุพจน์ “ซึ่ง” รองลงมาและเลือกใช้ออนุพจน์ “อัน” น้อยที่สุด

เมื่อศึกษาประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับโครงสร้างผิว (Surface Structure) ผู้วิจัยพบว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ในโครงสร้างประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีชนิดของคำเป็น “ประพันธสรรพนาม” โดยคำว่า “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” นี้จะปรากฏในลักษณะการแทนคำนามที่อยู่ข้างหน้ากับทำหน้าที่ประธานหรือกรรมในอนุพจน์เสมอ

ส่วนความสัมพันธ์ทางการขยายความของอนุพจน์ “ที่ ซึ่ง อัน” กับอนุพจน์หลักชี้ให้เห็นว่าผู้เขียนเรียงความขณะเลืกรางวัลทุนภูมิพลนิยมนิยามใช้ออนุพจน์ “ที่” ในการขยายความมากที่สุด ส่วนอนุพจน์ “ซึ่ง” ใช้มากเป็นอันดับสอง และใช้ออนุพจน์ “อัน” ในการขยายความน้อยที่สุด

การศึกษาประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในระดับโครงสร้างพื้นผิวนี้ทำให้ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์ในการจำแนกประโยชน์ความซ้อนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระดับตรรกะและกรอบการก ในบทที่ 4 ต่อไป

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยพบอนุพจน์คุณศัพท์ “ที่ ซึ่ง อัน” ในตำแหน่งประธาน กรรมตรง กรรมรองรวมทั้งหมด 822 ครั้ง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 จำนวนอนุพาคัยคุณศัพท์ “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ขยายประธาน กรรมตรง และกรรมรอง

ตำแหน่งที่ขยาย คำ	ประธาน	เปอร์เซ็นต์	กรรมตรง	เปอร์เซ็นต์	กรรมรอง	เปอร์เซ็นต์	รวม	เปอร์เซ็นต์
ที่	179	21.78	454	55.23	10	1.21	643	78.22
ซึ่ง	15	1.82	88	10.71	7	0.85	110	13.38
อัน	13	1.58	53	6.45	3	0.36	69	8.40
รวม	207	25.18	59.5	72.39	20	2.42	822	100

จากตาราง “ที่” ปรากฏมากที่สุดโดยปรากฏใน 4 ตำแหน่ง คือ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายประธาน จำนวน 179 ครั้งหรือ 21.78 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตรง จำนวน 454 ครั้งหรือ 55.23 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมรอง จำนวน 8 ครั้งหรือ 0.97 เปอร์เซ็นต์ และปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตัวที่ 3 จำนวน 2 ครั้งหรือ 0.24 เปอร์เซ็นต์

“ซึ่ง” ปรากฏมากเป็นอันดับที่ 2 โดยปรากฏใน 3 ตำแหน่ง คือ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายประธาน จำนวน 15 ครั้งหรือ 1.82 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตรง จำนวน 88 ครั้งหรือ 10.71 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมรอง จำนวน 7 ครั้งหรือ 0.85 เปอร์เซ็นต์ ไม่พบว่าปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตัวที่ 3

“อัน” ปรากฏมากเป็นอันดับที่ 3 โดยปรากฏใน 3 ตำแหน่ง คือ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายประธาน จำนวน 13 ครั้งหรือ 1.58 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตรง จำนวน 53 ครั้งหรือ 6.45 เปอร์เซ็นต์ ปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมรอง จำนวน 3 ครั้งหรือ 0.37 เปอร์เซ็นต์ ไม่พบว่าปรากฏในอนุพาคัยที่ขยายกรรมตัวที่ 3 เช่นเดียวกับ “ซึ่ง”

จากตาราง ผู้วิจัยพบว่านอกจากผู้เขียนเรียงความจะใช้ “ที่” ขยายในส่วนประธาน กรรมตรง กรรมรอง และกรรมตัวที่ 3 มากที่สุด คือ 78.22 เปอร์เซ็นต์ ส่วนซึ่งและอันให้มากรองลงมา คือ 13.38 และ 8.40 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ผู้วิจัยยังสังเกตว่าผู้เขียนเรียงความเลือกใช้ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ขยายในส่วนกรรมตรงมากเป็นอันดับ 1 คือ 72.39 เปอร์เซ็นต์ เลือกใช้ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ขยายในส่วนประธาน กรรมรอง มากเป็นอันดับ 2 และ 3 คือ 25.18 และ 2.19 ตามลำดับ

เหตุที่พบ “ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ขยายในส่วนกรรมตรงมากอาจเป็นเพราะในส่วนกรรมตรงมีการใช้คำนามที่มีความหมายกว้างมากจึงจำเป็นต้องมีการใช้ “ที่” เพื่อจำกัดความหมายให้แคบลง หรืออาจมีการใช้ “ซึ่ง” และ “อัน” ในการขยายความคำนามให้ชัดเจนขึ้นดังที่ผู้เขียนเรียงความต้องการ เช่น

1. “นักศึกษาจะไม่ช็อกกับสภาพที่เป็นจริง” (2523)
2. “มีเจ้าของที่ดิน ชาวนา ผู้เช่านาและชาวนารับจ้างซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากอีสาน” (2524-1)
3. “อริยสังคัมมรรคมืองค์ ๘ อันเป็นทางดับทุกข์” (2547)

ในตัวอย่าง 1. คำนาม “สภาพ” มีความหมายกว้างมาก ผู้เขียนเรียงความจึงใช้อนุพจน์ “ที่เป็นจริง” มาจำกัดความหมายของคำว่า “สภาพ” ว่าเป็นสภาพที่เป็นจริงเท่านั้น ในตัวอย่าง 2. และ 3. คำนาม “เจ้าของที่ดิน ชาวนา ผู้เช่านาและชาวนารับจ้าง” และ “มรรคมืองค์ ๘” มีความหมายที่ชัดเจนอยู่แล้วแต่ผู้เขียนเรียงความต้องการขยายความให้ชัดเจนขึ้นจึงใช้อนุพจน์ “ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากอีสาน” และ “อันเป็นทางดับทุกข์” มาขยายเพื่อให้รู้ว่า “เจ้าของที่ดิน ชาวนา ผู้เช่านา และชาวนารับจ้าง” นั้นส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากภาคอีสาน และ “มรรคมืองค์ ๘” นั้นเป็นหนทางดับทุกข์ ตามลำดับ

ผลการศึกษาในบทนี้บ่งชี้ให้เห็นว่า “ที่” ยังคงนิยมใช้มากเป็นอันดับที่หนึ่งในภาษาถึงทางการอย่างเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพลที่ผู้เขียนใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาคำนี้ ส่วน “ซึ่ง” ปรากฏใช้มากเป็นอันดับสอง และ “อัน” ปรากฏใช้มากเป็นอันดับสาม การที่คำว่า “ที่” ปรากฏใช้มากนี้สอดคล้องกับนวนิพนธ์ พันธุมธา (2549) ที่กล่าวว่าประโยคขยายที่มี “ที่” นำหน้ามีใช้มากกว่าประโยคขยายที่มี “ซึ่ง” หรือ “อัน” นำหน้า และประภารัตน์ พรหมปภากร (2539) ที่กล่าวว่า “ที่” เป็นรูปแบบของคุณานุประโยคที่เด่นชัดเป็นที่นิยมใช้มากในภาษาไทยและมีแนวโน้มที่จะเป็นรูปแบบของคุณานุประโยคในภาษาไทยต่อไป ส่วนคำว่า “ซึ่ง” นั้น ประภารัตน์พบว่านิยมใช้มากเป็นอันดับที่สอง ส่วน “อัน” นิยมใช้เป็นอันดับที่สาม

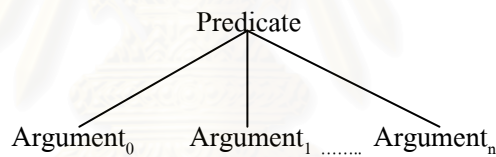
บทที่ 4

การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับตรรกะและกรอบการก

ในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในระดับโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure) เพื่อหาหลักเกณฑ์ในการบ่งชี้โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่จะนำมาศึกษาในระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการก (Case Frame) ในบทนี้

ผู้วิจัยใช้แนวคิดการวิเคราะห์ระดับตรรกะตามแนวคิดของ แบนาร์ด วอกัว (Vauquois, 1978) ศาสตราจารย์ประจำศูนย์ G.E.T.A (Groupe d' Etude de la Traduction Automatique) มหาวิทยาลัย Grenoble I ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดไวยากรณ์พึ่งพา (Dependency Grammar) ของลูเชียง เตินิแยร์ (Tesniere, 1959) นำมาประยุกต์กับการเขียนแสดงความสัมพันธ์แบบโปรลอก (PROLOG) ซึ่งย่อมาจาก PROgramming in LOGic (สุนันท์ อัญชลินุกูล, 2539)

การวิเคราะห์ระดับตรรกะจะเป็นการวิเคราะห์ประโยคเพื่อหาโครงสร้างกลางของภาษา โดยกำหนดให้คำกริยาหรือเรียกว่า Predicate เป็นศูนย์กลางของประโยคโดยเขียนเป็นโครงสร้างระดับตรรกะได้ดังนี้

หรืออาจเขียนในระดับแวนอนตามแนวคิดแบบโปรลอกได้ว่า $P(A_0, A_1, \dots, A_n)$ โดย P ย่อมาจาก Predicate และ A ย่อมาจาก Argument โครงสร้างดังกล่าวประกอบด้วย Predicate คือ คำกริยาหลักของประโยค ในที่นี้เรียกว่า “คำแสดง” และ Argument คือ องค์ประกอบบังคับที่จะเกิดร่วมกับคำแสดง ในที่นี้เรียกว่า “องค์ประกอบบังคับ” จำนวนองค์ประกอบบังคับย่อมขึ้นอยู่กับคำแสดงของประโยค เช่น ประโยค “It rains” ในภาษาอังกฤษ มี rains เป็นคำแสดงประเภทที่ไม่มีองค์ประกอบบังคับหรือ $P(\emptyset)$ ส่วนประโยค “A dog runs” ในภาษาอังกฤษ มี runs เป็นคำแสดงและมี “dog” เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 ดังนั้นคำแสดง runs จึงเป็นคำแสดงประเภทที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

สำหรับการวิเคราะห์กรอบการก (Case Frame) นั้น ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องไวยากรณ์การกซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบังคับกับคำแสดงว่ามีลักษณะทางความหมายที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร องค์ประกอบบังคับจะมีความสัมพันธ์กับคำแสดงในรูปแบบใด ย่อมขึ้นอยู่กับชนิดของคำแสดง เช่น คำแสดง “คือ” ในประโยค “มิชชันนารีที่มีโรงพิมพ์ภาษาไทย

คือหมอบรัดเลย์” สัมพันธ์กับองค์ประกอบบังคับที่อยู่ข้างหน้า ได้แก่ “มิชชันนารีที่มีโรงพิมพ์ภาษาไทย” โดยองค์ประกอบบังคับตัวนี้มีกรากเป็นผู้ทรงสภาพ ส่วนองค์ประกอบบังคับที่อยู่ข้างหลัง ได้แก่ “หมอบรัดเลย์” จะมีการกเป็นผู้เสริม จากความสัมพันธ์นี้ ผู้วิจัยเขียนเป็นกรอบการกได้ว่า คือ[ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม]

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1 เกณฑ์การพิจารณาจำนวนองค์ประกอบบังคับของคำแสดง

4.2 การวิเคราะห์คำแสดงในระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการก (Case Frame)

4.1 เกณฑ์การพิจารณาจำนวนองค์ประกอบบังคับของคำแสดง

1. เนื่องจากประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ปรากฏในข้อมูลเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพลเป็นประโยคโครงสร้างพื้นผิว จึงอาจจะมีการละประธานหรือกรรมของประโยค ในการวิเคราะห์ระดับตรรกะนี้ ต้องวิเคราะห์จากโครงสร้างประโยคที่สมบูรณ์ ดังนี้

ตัวอย่าง “ภาวะเงินเฟ้อต้องเกิดขึ้นแน่หากขาดมาตรการควบคุมที่ดีพอ”

จากตัวอย่าง ประโยคที่ขีดเส้นใต้ขาดส่วนประธานไป ผู้วิจัยจึงแทนส่วนประธานที่ถูกละไปด้วยเครื่องหมาย x ดังนั้น ผู้วิจัยสามารถแสดงองค์ประกอบบังคับของประโยคข้างต้นได้ว่า “x ขาดมาตรการควบคุมที่ดีพอ” ประโยคดังกล่าวประกอบด้วยประโยคหลัก คือ “x ขาดมาตรการควบคุม” และอนุพากย์คุณศัพท์ “ที่ดีพอ”

2. การวิเคราะห์ประโยคในระดับตรรกะวิเคราะห์จากประโยคความเดียวแต่เนื่องจากประโยคความซ้อนเกิดขึ้นจากการนำเอาประโยคความเดียว 2 ประโยคมาซ้อนกันโดยมีประโยคหนึ่งเป็นอนุพากย์หลักและอีกประโยคหนึ่งเป็นอนุพากย์คุณศัพท์ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์คำแสดงและองค์ประกอบบังคับพร้อมทั้งกรอบการกของอนุพากย์หลักและอนุพากย์คุณศัพท์รวมกัน ไป

3. การพิจารณาหาองค์ประกอบบังคับของคำแสดงแต่ละคำ จะคำนวณจากจำนวนองค์ประกอบบังคับ (Argument) ที่ปรากฏกับคำแสดงนั้นๆ เรียกส่วนที่จำเป็นต้องปรากฏรวมกันนี้ว่า “องค์ประกอบบังคับ” เช่น

ตัวอย่าง “กลุ่มที่ใช้สินค้าเหล่านี้คือขุนนาง ข้าราชการ และพวกพ่อค้าในกรุงเทพฯ”

จากตัวอย่าง วิเคราะห์องค์ประกอบบังคับได้ดังนี้

1. คือ(กลุ่ม, ขุนนาง ข้าราชการ และพวกพ่อค้าในกรุงเทพฯ)

2. ใช้(กลุ่ม, สินค้าเหล่านี้)

จากตัวอย่างที่ 1. เป็นการวิเคราะห์ห่องค์ประกอบบังคับของอนุพจน์หลัก ส่วน
ตัวอย่างที่ 2. เป็นการวิเคราะห์ห่องค์ประกอบบังคับของอนุพจน์คุณศัพท์

4. ในกรณีที่ต้องบังคับประกอบบังคับปรากฏคำบุพบทร่วมด้วย ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยจะ
ตัดคำบุพบทออก

เช่น

ตัวอย่าง “เขาวชนอยู่ในอาคารที่ใช้เครื่องปรับอากาศ” (2544)

จากตัวอย่าง อนุพจน์หลักที่ขีดเส้นใต้ สามารถวิเคราะห์ห่องค์ประกอบบังคับได้
ว่าอยู่(เขาวชน,อาคาร) ในที่นี้ จะมีการตัดคำบุพบท “ใน” ออกเพราะการวิเคราะห์ระดับตรรกะเป็น
การวิเคราะห์ที่เน้นไปที่คำแสดงและองค์ประกอบบังคับ ผู้วิจัยไม่ได้จัดว่าคำบุพบทเป็นส่วนหนึ่ง
ของคำแสดงหรือองค์ประกอบบังคับ จึงตัดคำบุพบททิ้งไป

5. ในกรณีที่คำแสดงเรียงติดต่อกันไปหลายคำโดยมีองค์ประกอบบังคับคั่นกลางคำแสดง
เหล่านั้น ทั้งนี้องค์ประกอบบังคับนั้นอาจจะปรากฏหรือถูกละไปก็ได้ ผู้วิจัยใช้เครื่องหมาย () เพื่อ
แสดงให้เห็นว่าระหว่างคำแสดงนั้นมียุทธประกอบบังคับปรากฏอยู่ เช่น

ตัวอย่าง “อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัฒนธรรมอ่อนแอลงคือการไม่เข้มงวดกับสมาชิกของ
สังคม”

จากตัวอย่าง อนุพจน์ที่ขีดเส้นใต้ สามารถวิเคราะห์ห่องค์ประกอบบังคับได้ว่า
ทำให้()อ่อนแอลง(สาเหตุ,วัฒนธรรม)

ในที่นี้ คำแสดง ทำให้()อ่อนแอลง จะมีเครื่องหมาย () คั่นกลางเพื่อแสดงให้เห็น
ว่ามีองค์ประกอบบังคับ “วัฒนธรรม” ปรากฏอยู่

6. ในกรณีที่คำแสดงปรากฏเรียงติดต่อกันไป 2 คำขึ้นไปโดยอาจจะปรากฏองค์ประกอบ
บังคับระหว่างคำแสดงนั้นหรือไม่ก็ได้ ผู้วิจัยจะถือว่าคำแสดงที่ปรากฏเรียงกัน 2 คำขึ้นไปนี้เป็น
คำกริยา 1 หน่วยเพื่อให้สะดวกต่อการวิเคราะห์และการนำไปใช้ทดสอบการบอกขอบเขตประโยค
ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม Unitex

7. วิธีการอ่านความสัมพันธ์ในรูปโปรลอกจะอ่านความสัมพันธ์จากองค์ประกอบบังคับใน
วงเล็บตัวแรกทางซ้ายสุดก่อน แล้วอ่านคำแสดงที่อยู่นอกวงเล็บ แล้วกลับไปอ่านองค์ประกอบ
บังคับตัวที่สองที่อยู่ในวงเล็บ และอ่านองค์ประกอบบังคับตัวที่สาม และอ่านไปเรื่อยๆ ทางขวามือ
จนครบจำนวนองค์ประกอบบังคับ ตัวอย่าง ให้(แม่,เงิน,ลูก) จะอ่านได้ว่า แม่ ให้ เงิน ลูก

8. ในบทนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์พิเศษ ดังต่อไปนี้

8.1 ในบทนี้ P คือ คำแสดง

8.2 ในบทนี้ A_0 คือ องค์ประกอบบ่งคับตัวที่ 1

8.2 ในบทนี้ A_1 คือ องค์ประกอบบ่งคับตัวที่ 2

8.3 ในบทนี้ A_2 คือ องค์ประกอบบ่งคับตัวที่ 3

8.4 ในบทนี้ A_3 คือ องค์ประกอบบ่งคับตัวที่ 4

4.2 การวิเคราะห์คำแสดงในระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการก (Case Frame)

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงการวิเคราะห์จำนวนองค์ประกอบบ่งคับของคำแสดงและกรอบการกไปพร้อมกันเพราะนอกจากจะทำให้สามารถคำนวณหาจำนวนองค์ประกอบบ่งคับของคำแสดงแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบบ่งคับกับคำแสดงประเภทต่างๆ นั้นมีความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์กันในลักษณะใดและคำแสดงเหล่านั้นจะปรากฏในกรอบการกใดบ้าง

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบการกทั้งหมด 14 ชนิด ได้แก่

1. เครื่องมือ
2. จุดหมาย
3. ผล
4. ผู้ก่อเหตุ
5. ผู้ถูก
6. ผู้ทรงสภาพ
7. ผู้ทำ
8. ผู้ประสบ
9. ผู้ร่วม
10. ผู้รับประโยชน์
11. ผู้รับเหตุ
12. ผู้เสริม
13. สถานที่
14. แหล่งเดิม

การท้ั้ง 14 ชนิดข้างต้้นปรากฏในกรอบการท้ั้งหมด 60 กรอบการท้ ได้แก่

- กรอบการท้ที่ 1 [ผู้ท้รงสภาพ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาอกรรมแสดงสภาพ
- กรอบการท้ที่ 2 [ผู้ทำ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาอกรรมแสดงอาการ
- กรอบการท้ที่ 3 [ผู้ประสบ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาอกรรมแสดงการประสบ
- กรอบการท้ที่ 4 [ผู้ท้รงสภาพ+ ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงสภาพ
- กรอบการท้ที่ 5 [ผู้ทำ+แหล่งเดิม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้แหล่งเดิม
- กรอบการท้ที่ 6 [ผู้ทำ+ผู้รับประ โยชน์]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้รับประ โยชน์
- กรอบการท้ที่ 7 [ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ร่วม
- กรอบการท้ที่ 8 [ผู้ทำ+ผล]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผล
- กรอบการท้ที่ 9 [ผู้ทำ+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้สถานที่
- กรอบการท้ที่ 10 [ผู้ทำ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้เสริม
- กรอบการท้ที่ 11 [ผู้ทำ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้จุดหมาย
- กรอบการท้ที่ 12 [ผู้ทำ+เครื่องมือ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้เครื่องมือ
- กรอบการท้ที่ 13 [ผู้ทำ+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาสกรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก
- กรอบการท้ที่ 14 [ผู้ถูก+ผู้ทำ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาทที่บ่งชี้ผู้ทำ
- กรอบการท้ที่ 15 [ผู้ถูก+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาทที่บ่งชี้ผู้เสริม

- กรอบการกที่ 16 [__ผู้ถูก+เครื่องมือ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้เครื่องมือ
- กรอบการกที่ 17 [__ผู้ทำ+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้สถานที่
- กรอบการกที่ 18 [__ผู้ทำ+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก
- กรอบการกที่ 19 [__ผู้ทำ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้เสริม
- กรอบการกที่ 20 [__ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ร่วม
- กรอบการกที่ 21 [__ผู้ทำ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้จุดหมาย
- กรอบการกที่ 22 [__ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้รับประโยชน์
- กรอบการกที่ 23 [__ผู้ทำ+ผล]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผล
- กรอบการกที่ 24 [__ผู้ทำ+เครื่องมือ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้เครื่องมือ
- กรอบการกที่ 25 [__ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริยาคาริต
- กรอบการกที่ 26 [__ผู้ประสบ+ผู้ร่วม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบที่บ่งชี้ผู้ร่วม
- กรอบการกที่ 27 [__ผู้ประสบ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบที่บ่งชี้จุดหมาย
- กรอบการกที่ 28 [__ผู้ประสบ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบที่บ่งชี้ผู้เสริม
- กรอบการกที่ 29 [__ผู้ประสบ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสบ
- กรอบการกที่ 30 [__ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพที่บ่งชี้ผู้เสริมและผู้ถูก
- กรอบการกที่ 31 [__ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพที่บ่งชี้ผู้เสริม 2 ตัว

- กรอบการกที่ 32 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาทวิกรรม
- กรอบการกที่ 33 [ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและผู้เสริม
- กรอบการกที่ 34 [ผู้ถูก+ผู้ทำ+แหล่งเดิม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและแหล่งเดิม
- กรอบการกที่ 35 [ผู้ถูก+ผู้ทำ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและจุดหมาย
- กรอบการกที่ 36 [ผู้ถูก+ผู้ทำ+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและสถานที่
- กรอบการกที่ 37 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและสถานที่
- กรอบการกที่ 38 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก 2 ตัว
- กรอบการกที่ 39 [ผู้ทำ+เครื่องมือ+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้เครื่องมือและผู้ถูก
- กรอบการกที่ 40 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ร่วม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้ร่วม
- กรอบการกที่ 41 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและจุดหมาย
- กรอบการกที่ 42 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและ
 ผู้รับประโยชน์
- กรอบการกที่ 43 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและสถานที่
- กรอบการกที่ 44 [ผู้ทำ+แหล่งเดิม+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้แหล่งเดิมและ
 จุดหมาย
- กรอบการกที่ 45 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้เสริม
- กรอบการกที่ 46 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+สถานที่]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาการิตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและสถานที่

- กรอบการกที่ 47 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+เครื่องมือ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและเครื่องมือ
- กรอบการกที่ 48 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ถูก
- กรอบการกที่ 49 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผล]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผล
- กรอบการกที่ 50 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและจุดหมาย
- กรอบการกที่ 51 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ร่วม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ร่วม
- กรอบการกที่ 52 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ทำ]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ทำ
- กรอบการกที่ 53 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้เสริม
- กรอบการกที่ 54 [ผู้ประสบ+ผู้เสริม+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสบที่บ่งชี้ผู้เสริม 2 ตัว
- กรอบการกที่ 55 [ผู้ประสบ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตแสดงการประสบที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้เสริม
- กรอบการกที่ 56 [ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากรรมวาทที่บ่งชี้ผู้ทำ ผู้ถูกและแหล่งเดิม
- กรอบการกที่ 57 [ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม+ผล]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ
- กรอบการกที่ 58 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+แหล่งเดิม+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ แหล่งเดิมและผู้เสริม
- กรอบการกที่ 59 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+จุดหมาย]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ ผู้ถูกและจุดหมาย
- กรอบการกที่ 60 [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+ผู้เสริม]
 ปรากฏกับคำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ ผู้ถูกและผู้เสริม

ผลการวิเคราะห์คำแสดง จำนวนองค์ประกอบบังคับ การกและกรอบการกทั้งหมด

มีดังต่อไปนี้

4.2.1 จำนวนองค์ประกอบบังคับ การกและกรอบการก

การวิเคราะห์ระดับตรรกะ (Logic Level) ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ การวิเคราะห์คำแสดง และองค์ประกอบบังคับของคำแสดง จากการศึกษาคำแสดงที่ปรากฏในข้อมูลเรียงความทั้ง 20 ฉบับ ผู้วิจัยพบคำแสดง 574 คำ (คำแสดงทั้งหมดแสดงไว้ในภาคผนวก ก.) โดยผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์คำแสดง จำนวนองค์ประกอบบังคับ และกรอบการกพร้อมกันไป ดังนี้

ก. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ $P(A_0)$

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 147 คำ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ จากการศึกษาพบ 127 คำ ได้แก่

1.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 127 คำ โดยเป็นคำแสดงที่เป็น คำกริยากรรมแสดงสภาพที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทรงสภาพ” เช่น ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1
อุดมสมบูรณ์	พื้นที่ราบ
[กริยากรรมแสดงสภาพ	ผู้ทรงสภาพ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทรงสภาพ” ในกรอบการก

ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	พื้นที่ราบ / อุดมสมบูรณ์
กรอบการก	[_ผู้ทรงสภาพ]
อุดมสมบูรณ์	เป็นกริยากรรมแสดงสภาพ
พื้นที่ราบ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทรงสภาพ

2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ จากการศึกษาพบ 18 คำ ได้แก่

2.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 18 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็น คำกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” เช่น

ตัวอย่าง	
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1
ขยายตัว	สังคมเมือง
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ]

	คำแสดงชนิดกริยานี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” ในกรอบการก	
ดังต่อไปนี้		
ตัวอย่าง	สังคมเมือง / ขยายตัว	
กรอบการก	[ผู้ทำ]	
	ขยายตัว	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
	สังคมเมือง	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ

3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสพ จากการศึกษาพบ 2 คำ ได้แก่

3.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสพ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นคำกริยากรรมแสดงการประสพที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสพ” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	
เร่าร้อน	ชีวิต	
[กริยากรรมแสดงการประสพ]	ผู้ประสพ]	

คำแสดงชนิดกริยานี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสพ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชีวิต / เร่าร้อน	
กรอบการก	[ผู้ประสพ]	
	เร่าร้อน	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
	ชีวิต	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสพ

ข. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ $P(A_0, A_1)$

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 339 คำ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ จากการศึกษาพบ 45 คำ ได้แก่

1.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 45 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นคำกริยากรรมแสดงสภาพที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทรงสภาพ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง			
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	

เป็น	ชีวิต	ไท
[กิจกรรมแสดงสภาพ	ผู้ทรงสภาพ	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทรงสภาพ” และ “ผู้เสริม”
ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชีวิต / เป็น / ไท
กรอบการก	[ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม]
เป็น	เป็นกิจกรรมแสดงสภาพ
ชีวิต	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทรงสภาพ
ไท	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม

2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ จากการศึกษาพบ 270 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ

2.1.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการที่บ่งชี้

แหล่งเดิม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยเป็นคำแสดง
ที่เป็นคำกริยาแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และมีองค์ประกอบ
บังคับตัวที่ 2 เป็น “แหล่งเดิม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
รอดพ้น	ปวงชนชาวไทย	วิกฤตการณ์ทางการเมืองนี้
[กริยาแสดงอาการ	ผู้ทำ	แหล่งเดิม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ
“แหล่งเดิม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ปวงชนชาวไทย / รอดพ้น / วิกฤตการณ์
กรอบการก	[ผู้ทำ+แหล่งเดิม]
รอดพ้น	เป็นกริยาแสดงอาการ
ปวงชนชาวไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
วิกฤตการณ์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นแหล่งเดิม

2.1.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้

ผู้รับประโยชน์

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 5 คำ โดยเป็นคำแสดงที่เป็นคำกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และมีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับประโยชน์” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เกื้อหนุน	สถาบันหนึ่ง	สังคมไทย
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้รับประโยชน์]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้รับประโยชน์” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	สถาบันหนึ่ง / เกื้อหนุน / สังคมไทย
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]
เกื้อหนุน	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
สถาบันหนึ่ง	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
สังคมไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับประโยชน์

2.1.3 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ร่วม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 14 คำ โดยเป็นคำแสดงที่เป็นคำกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และมีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ร่วม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เกาะกลุ่ม	กลุ่มธุรกิจ	ธุรกิจการเงิน
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ร่วม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้ร่วม”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	กลุ่มธุรกิจ / เกาะกลุ่ม / ธุรกิจการเงิน
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
เกาะกลุ่ม	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ

กลุ่มธุรกิจ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ทำ
ธุรกิจการเงิน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผู้ร่วม

2.1.4 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผล

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 18 คำ โดยเป็นคำแสดงที่เป็นคำกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผล” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ก่อ	ข่าว	ความสับสนร้าวฉาน
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผล]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผล”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ข่าว / ก่อ / ความสับสนร้าวฉาน
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผล]
ก่อ	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
ข่าว	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ทำ
ความสับสนร้าวฉาน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผล

2.1.5 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้

สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 9 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นคำกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เช่า	ชานา	ที่นา
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ

“สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชานา / เซ่า / ที่นา
กรอบการก	[_ผู้ทำ+สถานที่]
	เซ่า เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
	ชานา เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	ที่นา เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นสถานที่

2.1.6 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้

ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 5 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ขอบคุณ	เรา	บรรดากระแสดัฒนธรรม และความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้เสริม”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	เรา / ขอบคุณ / บรรดากระแสดัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]
ขอบคุณ	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
เรา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	บรรดากระแสดัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น
	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม

2.1.7 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 16 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
กล่าว	x	สังคมรัตน์โกสินทร์ในช่วง ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	x / กล่าว / สังคมรัตน์โกสินทร์ในช่วง ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา
กรอบการก	[_ผู้ทำ+จุดหมาย]
กล่าว	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
สังคมรัตน์โกสินทร์ในช่วง ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา	
	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นจุดหมาย

2.1.8 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้

เครื่องมือ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “เครื่องมือ” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ใช้	กลุ่ม	สินค้าเหล่านี้
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	เครื่องมือ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “เครื่องมือ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	กลุ่ม / ใช้ / สินค้าเหล่านี้
กรอบการก	[_ผู้ทำ+เครื่องมือ]
ใช้	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
กลุ่ม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
สินค้าเหล่านี้	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นเครื่องมือ

2.1.9 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 115 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
กำหนด	รัฐบาล	ราคารับซื้อข้าว
[กริยากรรมแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้ถูก”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	รัฐบาล / กำหนด / ราคารับซื้อข้าว
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ถูก]
กำหนด	เป็นกริยากรรมแสดงอาการ
รัฐบาล	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
ราคารับซื้อข้าว	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก

2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก

2.2.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 8 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ถูก()ท่วมตาย	สัตว์	น้ำ
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” และ “ผู้ทำ”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	สัตว์ / ถูก()ท่วมตาย / น้ำ
กรอบการก	[ผู้ถูก+ผู้ทำ]
ถูก()ท่วมตาย	เป็นกริยากรรมวาจก

สัตว์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ถูก
น้ำ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผู้ทำ

2.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ได้รับ	ปัญหาทางวัฒนธรรม	การแก้ไข
กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้เสริม

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” และ “ผู้เสริม

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ปัญหาทางวัฒนธรรม / ได้รับ / การแก้ไข
กรอบการก	[ผู้ถูก+ผู้เสริม]
ได้รับ	เป็นกริยากรรมวาจก
ปัญหาทางวัฒนธรรม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ถูก
การแก้ไข	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผู้เสริม

2.2.3 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้เครื่องมือ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 3 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “เครื่องมือ” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ถูกกำหนด	เป้าหมาย	ค่านิยมของแต่ละบุคคล
กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	เครื่องมือ

คำกริยาชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” และ

“เครื่องมือ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	เป้าหมาย / ถูกกำหนด / ค่านิยมของแต่ละบุคคล
กรอบการก	[_ผู้ถูก+เครื่องมือ]
ถูกกำหนด	เป็นกิจกรรมรวมจาก
เป้าหมาย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ถูก
ค่านิยมของแต่ละบุคคล	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นเครื่องมือ

2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ

2.3.1 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 13 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ชิมลง	ฝนกรด	ใต้ดิน
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ

“สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ฝนกรด / ชิมลง / ใต้ดิน
กรอบการก	[_ผู้ทำ+สถานที่]
ชิมลง	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
ฝนกรด	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ทำ
ใต้ดิน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นสถานที่

2.3.2 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 23 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เข้ามาครอบงำ	ตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง	วิถีชีวิตของคนไทย
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้ถูก”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง / เข้ามาครอบงำ / วิถีชีวิตของคนไทย	
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ถูก]	
	เข้ามาครอบงำ	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	ตัวแปรสำคัญประการหนึ่ง	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	วิถีชีวิตของคนไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก

2.3.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง		
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เส้นทางไปพบเห็น	คนไทยในถิ่นอื่น	ภูมิประเทศ
กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้เสริม

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้เสริม”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	คนไทยในถิ่นอื่น / เดินทางไปพบเห็น / ภูมิประเทศ	
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้เสริม]	
	เดินทางไปพบเห็น	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	คนไทยในถิ่นอื่น	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	ภูมิประเทศ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม

2.3.4 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ร่วม

ผู้ร่วม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ร่วม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เข้าไปผูกพัน	ธนาคารเหล่านี้	ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ ส่งออกและนำเข้า
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ร่วม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผู้ร่วม”

ในกรอบการกดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ธนาคารเหล่านี้ / เข้าไปผูกพัน / ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศส่งออกและนำเข้า	
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]	
	เข้าไปผูกพัน	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	ธนาคารเหล่านี้	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศส่งออกและนำเข้า	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ร่วม

2.3.5 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 4 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
แข่งขันกันแสวงหา	ลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก	อาณานิคมในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก / แข่งขันกันแสวงหา / อาณานิคมในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก	
กรอบการก	[_ผู้ทำ+จุดหมาย]	
	แข่งขันกันแสวงหา	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	ลัทธิจักรวรรดินิยมตะวันตก	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ

อาณาจักรในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการก
เป็นจุดหมาย

2.3.6 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้

ผู้รับประโยชน์

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิด
นี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่
2 เป็น “ผู้รับประโยชน์” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ออกไปทำงานสนองคุณ	บัณฑิต	บ้านเมือง
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้รับประโยชน์]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ
“ผู้รับประโยชน์” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง บัณฑิต / ออกไปทำงานสนองคุณ / บ้านเมือง

กรอบการก [_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]

ออกไปทำงานสนองคุณ เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ

บัณฑิต เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ

บ้านเมือง เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับประโยชน์

2.3.7 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผล

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 11 คำ โดยคำแสดงชนิด
นี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่
2 เป็น “ผล” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ร่วมมือประกอบ	นักศึกษา	กิจกรรม
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผล]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ “ผล”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	นักศึกษา / ร่วมมือประกอบ / กิจกรรม	
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผล]	
	ร่วมมือประกอบ	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	นักศึกษา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	กิจกรรม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผล

2.3.8 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้

เครื่องมือ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 3 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “เครื่องมือ” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เลือกใช้	x	น้ำมัน
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	เครื่องมือ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” และ

“เครื่องมือ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง x / เลือกใช้ / น้ำมัน

กรอบการก [_ผู้ทำ+เครื่องมือ]

เลือกใช้	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
น้ำมัน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นเครื่องมือ

2.4 คำแสดงชนิดกริยากริต

ลักษณะความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำแสดงชนิด

กริยากริตและองค์ประกอบบังคับ คือ องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 จะเป็น “ผู้ก่อเหตุ” ส่วนองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 จะเป็น “ผู้รับเหตุ” ดังที่ วิภาส โภธิแพทย์ (2542) กล่าวถึงหน่วยสร้าง “ให้” “ทำ” และ “ทำให้” ว่าองค์ประกอบที่ทำหน้าที่เป็นผู้แสดงกริยาที่เป็นสาเหตุให้เกิดเหตุการณ์ผล (ประธาน 1) คือ “ผู้ก่อเหตุ” ส่วนองค์ประกอบที่ทำหน้าที่เป็นผู้แสดงกริยาที่เป็นผลของเหตุการณ์เหตุ (ประธาน 2) คือ “ผู้รับเหตุ”

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 16 คำ เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ทำให้()ต้องขาดทุน	เกษตรกรรม	เกษตรกร
[กรียากาไรต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ” และ “ผู้รับเหตุ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	เกษตรกรรม / ทำให้()ต้องขาดทุน / เกษตรกร
กรอบการก	[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ]
ทำให้()ต้องขาดทุน	เป็นกรียากาไรต
เกษตรกรรม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ
เกษตรกร	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ

3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสบ พบ 24 คำ แบ่งเป็น

3.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบ

3.1.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบที่บ่งชี้

ผู้ร่วม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงการประสบที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสบ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ร่วม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ผูกพัน	ธุรกิจ	ธุรกิจต่างชาติ
[กริยากรรมแสดงการประสบ	ผู้ประสบ	ผู้ร่วม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสบ” และ “ผู้ร่วม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ธุรกิจ / ผูกพัน / ธุรกิจต่างชาติ
กรอบการก	[_ผู้ประสบ+ผู้ร่วม]
ผูกพัน	เป็นกริยากรรมแสดงการประสบ
ธุรกิจ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสบ
ธุรกิจต่างชาติ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ร่วม

3.1.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสมที่บ่งชี้

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 7 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงการประสมที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
นึก	คนในสังคมไทย	ความสงบเรียบร้อยเดิม
[กริยากรรมแสดงการประสม	ผู้ประสม	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสม” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	สมาชิกหลายคนในสังคมไทย / นึก / ความสงบเรียบร้อยเดิม
กรอบการก	[_ผู้ประสม+จุดหมาย]
นึก	เป็นกริยากรรมแสดงการประสม
สมาชิกหลายคนในสังคมไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็น
ผู้ประสม	
ความสงบเรียบร้อยเดิม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นจุดหมาย

3.1.3 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสมที่บ่งชี้

ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 15 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงการประสมที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
เข้าใจ	คนอื่น	สภาพปัญหา
[กริยากรรมแสดงการประสม	ผู้ประสม	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสม” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	คนอื่น / เข้าใจ / สภาพปัญหา
----------	-----------------------------

กรอบการก	[ผู้ประสบ+ผู้เสริม]
เข้าใจ	เป็นกิจกรรมแสดงการประสบ
คนอื่น	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสบ
สภาพปัญหา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม

3.2 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสบ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมแสดงการประสบที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสบ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2
ลึ้มคิด	เรา	ผลกระทบอื่นๆ
[กริยาเรียงแสดงการประสบ	ผู้ประสบ	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสบ” และ “จุดหมาย”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง เรา / ลึ้มคิด / ผลกระทบอื่นๆ

กรอบการก [ผู้ประสบ+จุดหมาย]

ลึ้มคิด เป็นกริยาเรียงแสดงการประสบ

เรา เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสบ

ผลกระทบอื่นๆ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นจุดหมาย

ค. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2)$

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 83 คำ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงสภาพ จากการกศึกษาพบ 3 คำ แบ่งเป็น

1.1. คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพที่บังคับผู้เสริมและผู้ถูก

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นคำกริยาเรียงแสดงสภาพที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทรงสภาพ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
มี()เข้ามาแทนที่	การจัดระบบการศึกษาใหม่	โรงเรียน	x
[กริยาเรียงแสดงสภาพ	ผู้ทรงสภาพ	ผู้เสริม	ผู้ถูก]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทรงสภาพ” “ผู้เสริม” และ “ผู้ถูก” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	การจัดระบบการศึกษาใหม่ / มี()เข้ามาแทนที่ / โรงเรียน / x		
กรอบการก	[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้ถูก]		
	มี()เข้ามาแทนที่	เป็นกริยาเรียงแสดงสภาพ	
	การจัดระบบการศึกษาใหม่	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	
มีการกเป็นผู้ทรงสภาพ			
	โรงเรียน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม	
	x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก	

1.2 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพที่บังคับผู้เสริม 2 ตัว

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงสภาพที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทรงสภาพ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
มี()เป็น	ชาติไทยของเรา	วัฒนธรรมไทย	เอกลักษณ์
[กริยาเรียงแสดงสภาพ	ผู้ทรงสภาพ	ผู้เสริม	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทรงสภาพ” “ผู้เสริม” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชาติไทยของเรา / มี()เป็น / วัฒนธรรมไทย / เอกลักษณ์		
กรอบการก	[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม]		
	มี()เป็น	เป็นกริยาเรียงแสดงสภาพ	
	ชาติไทยของเรา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทรงสภาพ	
	วัฒนธรรมไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม	
	เอกลักษณ์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้เสริม	

2. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ จากการศึกษาพบ 77 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำแสดงชนิดกริยาทวิกรรม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นคำกริยาทวิกรรมแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้รับประโยชน์” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ให้	พ่อแม่	รางวัล	x
[กริยาทวิกรรม	ผู้ทำ	ผู้ถูก	ผู้รับประโยชน์]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “ผู้รับประโยชน์” ในรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

พ่อแม่ / ให้ / รางวัล / x

กรอบการก [ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์]

ให้ เป็นกริยาทวิกรรม

พ่อแม่ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ

รางวัล เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก

x เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้รับประโยชน์

2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก

2.2.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บังคับผู้ทำและ

ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ถูก()กำหนดให้เป็น	การศึกษา	x	เครื่องมือ
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” “ผู้ทำ” และ “ผู้เสริม” ในรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	การศึกษา / ถูก()กำหนดให้เป็น / x / เครื่องมือ
กรอบการกร	[__ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้เสริม]
	ถูก()กำหนดให้เป็น เป็นกริยากรรมวาจก
การศึกษา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ถูก
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ทำ
เครื่องมือ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้เสริม

2.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและ

แหล่งเดิม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “แหล่งเดิม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ถูก()ปลดออก	บางคน	x	งาน
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ	แหล่งเดิม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” “ผู้ทำ” และ “แหล่งเดิม” ในกรอบการกร ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง	บางคน / ถูก()ปลดออก / งาน
กรอบการกร	[__ผู้ถูก+ผู้ทำ+แหล่งเดิม]
	ถูก()ปลดออก เป็นกริยากรรมวาจก
บางคน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ถูก
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ทำ
งาน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นแหล่งเดิม

2.2.3 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและ

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ถูก()ถาม	คนไทย	x	เรื่อง
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” “ผู้ทำ” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	คนไทย / ถูก()ถาม / เรื่อง
กรอบการก	[ผู้ถูก+ผู้ทำ+จุดหมาย]
ถูก()ถาม	เป็นกริยากรรมวาจก
คนไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ถูก
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ทำ
เรื่อง	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นจุดหมาย

2.2.4 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บ่งชี้ผู้ทำและ

สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ถูก()ทิ้งผู้	ซากถ่านไฟฉาย	x	สิ่งแวดล้อม
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” “ผู้ทำ” และ “สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ซากถ่านไฟฉาย / ถูก()ทิ้งผู้ / สิ่งแวดล้อม
กรอบการก	[ผู้ถูก+ผู้ทำ+สถานที่]
ถูกทิ้งผู้	เป็นกริยากรรมวาจก
ซากถ่านไฟฉาย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ถูก
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ทำ
สิ่งแวดล้อม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นสถานที่

2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ

2.3.1 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและ

สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 6 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
แจกจ่าย()ไปยัง	พระองค์	งบประมาณ	กระทรวงต่างๆ
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง พระองค์ / แจกจ่าย()ไปยัง / งบประมาณ / กระทรวงต่างๆ

กรอบการก [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่]

แจกจ่าย()ไปยัง เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ

พระองค์ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ

งบประมาณ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก

กระทรวงต่างๆ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นสถานที่

2.3.2 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูก 2 ตัว

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 3 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ห้าม()รับประทาน	ประเทศฮอลแลนด์	ประชาชน	สัตว์น้ำทุกชนิด
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	ผู้ถูก]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “ผู้ถูก” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ประเทศฮอลแลนด์ / ห้าม()รับประทาน / ประชาชน / สัตว์น้ำทุกชนิด
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ถูก]
	ห้าม()รับประทาน เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	ประเทศฮอลแลนด์ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	ประชาชน เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก
	สัตว์น้ำทุกชนิด เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก

2.3.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้เครื่องมือและผู้ถูก

ผู้ถูก

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 7 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “เครื่องมือ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ใช้()แก้	x	เครื่องมือ	ปัญหาต่างๆ ของประเทศ
กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	เครื่องมือ	ผู้ถูก

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “เครื่องมือ” และ “ผู้ถูก” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	x / ใช้()แก้ / เครื่องมือ / ปัญหาต่างๆ ของประเทศ
กรอบการก	[_ผู้ทำ+เครื่องมือ+ผู้ถูก]
	ใช้()แก้ เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
	x เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
	เครื่องมือ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นเครื่องมือ
	ปัญหาต่างๆ ของประเทศ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก

2.3.4 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้ร่วม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ร่วม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
เข้ามาขอทำ	ชาติแรก	สนธิสัญญาเป็นไมตรี	ไทย
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	ผู้ร่วม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “ผู้ร่วม”

ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชาติแรก / เข้ามาขอทำ / สนธิสัญญาเป็นไมตรี / ไทย		
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ร่วม]		
เข้ามาขอทำ	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ		
ชาติแรก	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ		
สนธิสัญญาเป็นไมตรี	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก		
ไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ร่วม		

2.3.5 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและ

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 4 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
นำ()ไปสู่	ปัญหาต่างๆ	x	ปัญหาความยากจน
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ

“จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ปัญหาต่างๆ / นำ()ไปสู่ / ปัญหาความยากจน		
กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ถูก+จุดหมาย]		
นำ()ไปสู่	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ		
ปัญหาต่างๆ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ		
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก		
ปัญหาความยากจน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นจุดหมาย		

2.3.6 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้รับประโยชน์

ผู้รับประโยชน์

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 4 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้รับประโยชน์” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
นำ()มาใช้	x	การศึกษาการเปลี่ยนแปลง	ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ
อนุรักษ์ทำนุบำรุง		ของสังคมไทยทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต	
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	ผู้รับประโยชน์]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “ผู้รับประโยชน์” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง x / นำ()มาใช้อนุรักษ์ทำนุบำรุง / การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต / ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

กรอบการก [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์]

นำ()มาใช้อนุรักษ์ทำนุบำรุง เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
x เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก
เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้รับประโยชน์

2.3.7 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้รับประโยชน์

สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
นำ()มาสร้าง	x	อาคารเหล่านั้น	ประเทศ
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ

“สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	x / นำ()มาสร้าง / อาคารเหล่านั้น / ประเทศ
กรอบการก	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่]
	นำ()มาสร้าง เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
อาคารเหล่านั้น	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก
ประเทศ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นสถานที่

2.3.8 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้แหล่งเดิมและ

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “แหล่งเดิม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
เปลี่ยนจาก()ไปนิยม	จิตรกรรมไทย	รูปแบบเดิม	วิธีการทางตะวันตก
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	แหล่งเดิม	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “แหล่งเดิม” และ

“จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	จิตรกรรมไทย / เปลี่ยนจาก()ไปนิยม / รูปแบบเดิม / วิธีการทางตะวันตก
กรอบการก	[_ผู้ทำ+แหล่งเดิม+จุดหมาย]
	เปลี่ยนจาก()ไปนิยม เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
จิตรกรรมไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
รูปแบบเดิม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นแหล่งเดิม
วิธีการทางตะวันตก	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นจุดหมาย

2.3.9 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการที่บ่งชี้ผู้ถูกและผู้เสริม

ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 11 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงอาการที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
แบ่ง()ออกเป็น	x	ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันสงฆ์กับสถาบันหลักต่างๆในสังคม	๔ สถาบันหลัก
[กริยาเรียงแสดงอาการ	ผู้ทำ	ผู้ถูก	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง x / แบ่ง()ออกเป็น / ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันสงฆ์กับสถาบันหลักต่างๆในสังคม / ๔ สถาบันหลัก

กรอบการก	[ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้เสริม]
แบ่ง()ออกเป็น	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันสงฆ์กับสถาบันหลักต่างๆในสังคม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก
๔ สถาบันหลัก	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้เสริม

2.4 คำแสดงชนิดกริยาการิต

2.4.1 คำแสดงชนิดกริยาการิตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้เสริม

สถานที่

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาการิตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “สถานที่” เช่น

ตัวอย่าง			
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ทำให้()	กระแสโลกาภิวัตน์	วัฒนธรรมต่างชาติ	สังคมไทย
หลังไหลเข้าสู่		และข้อมูลข่าวสาร	
[กริยากริต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	สถานที่]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “สถานที่” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	“กระแสโลกาภิวัตน์ / ทำให้()หลังไหลเข้าสู่ / วัฒนธรรมต่างชาติและข้อมูลข่าวสาร / สังคมไทย		
กรอบการก	[_ ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+สถานที่]		
	ทำให้()หลังไหลเข้าสู่	เป็นกริยากริต	
	กระแสโลกาภิวัตน์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ	
	วัฒนธรรมต่างชาติและข้อมูลข่าวสาร	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ	
	สังคมไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นสถานที่	

2.4.2 คำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและ

เครื่องมือ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “เครื่องมือ” เช่น

ตัวอย่าง			
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ให้()หันกลับไปใช้	ไทย	x	นโยบายทางการทูต
[กริยากริต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	เครื่องมือ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “เครื่องมือ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ไทย / ให้()หันกลับไปใช้ / x / นโยบายทางการทูต	
กรอบการก	[_ ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+เครื่องมือ]	
	ให้()หันกลับไปใช้	เป็นกริยากริต

ไทย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ
นโยบายทางการทูต	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นเครื่องมือ

2.4.3 คำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ถูก

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 3 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ชักจูง()ให้รู้จักคัด	เกษตรกรจังหวัด และอำเภอ	เกษตรกร	พันธุ์พืช
[กริยากริต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผู้ถูก]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “ผู้ถูก” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

กรอบการก	เกษตรกรจังหวัดและอำเภอ / ชักจูง()ให้รู้จักคัด / เกษตรกร / พันธุ์พืช		
	[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก]		
	ชักจูง()ให้รู้จักคัด	เป็นกริยากริต	
	เกษตรกรจังหวัดและอำเภอ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ	
	เกษตรกร	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ	
	พันธุ์พืช	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก	

2.4.4 คำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผล

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 3 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผล” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ชักนำ()ให้เกิด	สถาบันสงฆ์	x	ความร่วมมือกัน ในการประกอบ พิธีกรรมทางศาสนา
[กริยากริต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผล]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “ผล” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง สถาบันสงฆ์ / ชักนำ()ให้เกิด / x / ความร่วมมือกันในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

กรอบการก [_ ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผล]

ชักนำ()ให้เกิด เป็นกริยาการิต

สถาบันสงฆ์ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ

x เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ

ความร่วมมือกันในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผล

2.4.5 คำแสดงชนิดกริยาการิตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและ

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 4 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาการิตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “จุดหมาย” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ทำให้()กลายเป็น	ค่านิยมในการคลังทำบุญหรือชื้อบุญ	พระสงฆ์หลายรูป	ผู้สะสมทรัพย์
[กริยาการิต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง ค่านิยมในการคลังทำบุญหรือชื้อบุญ / ทำให้()กลายเป็น / พระสงฆ์หลายรูป / ผู้สะสมทรัพย์

กรอบการก [_ ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+จุดหมาย]

ทำให้()กลายเป็น เป็นกริยาการิต

ค่านิยมในการคลังทำบุญหรือชื้อบุญ

เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ

พระสงฆ์หลายรูป เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ

ผู้สะสมทรัพย์ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นจุดหมาย

2.4.6 คำแสดงชนิดกริยากริที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ร่วม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ร่วม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ทำให้()เกาะกุม	มูลเหตุ	ค่านิยมด้านความอยากมั่งมี เป็นเจ้าของมูลนาย	วิถีชีวิตของคนไทย
[กริยากริ	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผู้ร่วม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “ผู้ร่วม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง มูลเหตุ / ทำให้()เกาะกุม / ค่านิยมด้านความอยากมั่งมีเป็นเจ้าของมูลนาย / วิถีชีวิต
ของคนไทย

กรอบการก [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ร่วม]

ทำให้()เกาะกุม เป็นกริยากริ

มูลเหตุ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ

ค่านิยมด้านความอยากมั่งมีเป็นเจ้าของมูลนาย เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2

มีการกเป็นผู้รับเหตุ

วิถีชีวิตของคนไทย เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ร่วม

2.4.7 คำแสดงชนิดกริยากริที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้ทำ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ทำ” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ทำให้()ไม่ได้ถูก ()ล้มล้างไป	การเกิดธรรมชุดิกนิกาย	ค่านิยมพฤติกรรม	x
[กริยากริ	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผู้ทำ]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “ผู้ทำ” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	การเกิดกรรมยุติภิกขุ / ทำให้()ไม่ได้ถูก()ล้มล้างไป / ค่านิยมพฤติกรรม / x
กรอบการก	[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ทำ]
	ทำให้()ไม่ได้ถูก()ล้มล้างไป เป็นกริยากริ
การเกิดกรรมยุติภิกขุ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ก่อเหตุ
ค่านิยมพฤติกรรม	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผู้รับเหตุ
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการเป็นผู้ทำ

2.4.8 คำแสดงชนิดกริยากริที่บ่งชี้ผู้รับเหตุและผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 17 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง			
คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
พยายามกระตุ้น	รัฐบาล	ข้าราชการ	ความสำคัญและประโยชน์
()ให้เห็น			
กริยากริ	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผู้เสริม

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ”

“ผู้รับเหตุ” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	รัฐบาล / พยายามกระตุ้น()ให้เห็น / ข้าราชการ / ความสำคัญและประโยชน์
กรอบการก	[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม]
	พยายามกระตุ้น()ให้เห็น เป็นกริยากริ
รัฐบาล	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการเป็นผู้ก่อเหตุ
ข้าราชการ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการเป็นผู้รับเหตุ
ความสำคัญและประโยชน์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการเป็นผู้เสริม

3. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสพ จากการศึกษพบ 3 คำ แบ่งเป็น

3.1 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสพที่บ่งชี้

ผู้เสริม 2 ตัว

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงแสดงการประสมที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสม” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้เสริม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
เห็น()เป็น	เรา	x	สัญลักษณ์
[กริยาเรียงแสดงการประสม ผู้ประสม	ผู้เสริม	ผู้เสริม]	

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสม” “ผู้เสริม” และ “ผู้เสริม” ในรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	เรา / เห็น()เป็น / x / สัญลักษณ์
กรอบการก	[ผู้ประสม+ผู้เสริม+ผู้เสริม]
เห็น()เป็น	เป็นกริยาเรียงแสดงการประสม
เรา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสม
x	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้เสริม
สัญลักษณ์	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้เสริม

3.2 คำแสดงชนิดกริยาริตแสดงการประสม ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาริตแสดงการประสมที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ

และผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 2 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาริตแสดงการประสมที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ประสม” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3
ต้องการให้()เป็น	ชาติตะวันตก	ไทย	แหล่งปลูกข้าว
[กริยาริตแสดงการประสม ผู้ประสม	ผู้รับเหตุ	ผู้เสริม]	

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ประสม” “ผู้รับเหตุ” และ “ผู้เสริม” ในรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	ชาติตะวันตก / ต้องการให้()เป็น / ไทย / แหล่งปลูกข้าว
กรอบการก	[ผู้ประสม+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม]

ต้องการให้()เป็น	เป็นกริยากริิตแสดงการประสพ
ชาติตะวันตก	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ประสพ
ไทย	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ
แหล่งปลูกข้าว	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้เสริม

ง. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบงคับ 4 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 5 คำ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงอาการ

1.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก

1.1.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจกที่บงชี้ผู้ทำ ผู้ถูกและ

แหล่งเดิม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากรรมวาจกที่มีองค์ประกอบบงคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบงคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบงคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบงคับตัวที่ 4 เป็น “แหล่งเดิม” เช่น ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบ บงคับตัวที่ 1	องค์ประกอบ บงคับตัวที่ 2	องค์ประกอบ บงคับตัวที่ 3	องค์ประกอบ บงคับตัวที่ 4
ถูก()เกณฑ์() ออก	ผู้ผลิต	x	ส่วนเกิน	พื้นที่
[กริยากรรมวาจก	ผู้ถูก	ผู้ทำ	ผู้ถูก	แหล่งเดิม

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ถูก” “ผู้ทำ” “ผู้ถูก” และ “แหล่งเดิม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง ผู้ผลิต/ ถูก()เกณฑ์()ออก / x / ส่วนเกิน / พื้นที่

กรอบการก [ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม]

ถูก()เกณฑ์()ออก	เป็นกริยากรรมวาจก
ผู้ผลิต	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ถูก
x	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ทำ
ส่วนเกิน	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก
พื้นที่	เป็นองค์ประกอบบงคับตัวที่ 4 มีการกเป็นแหล่งเดิม

1.2 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาเรียงที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ทำ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้ถูก” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “แหล่งเดิม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 เป็น “ผล” เช่น

คำแสดง	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 3	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 4
อาศัยผู้ยืม()จาก()มาประกอบ	ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ	เงิน	ต่างประเทศ	ธุรกิจ
[กริยากรรมวาจก	ผู้ทำ	ผู้ถูก	แหล่งเดิม	ผล]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ทำ” “ผู้ถูก”

“แหล่งเดิม” และ “ผล” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	กรอบการก
ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ / อาศัยผู้ยืม()จาก()มาประกอบ / เงิน / ต่างประเทศ/ ธุรกิจ	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม+ผล]
อาศัยผู้ยืม()จาก()มาประกอบ	เป็นกริยาเรียงแสดงอาการ
ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ทำ
เงิน	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้ถูก
ต่างประเทศ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นแหล่งเดิม
ธุรกิจ	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 มีการกเป็นผล

1.3 คำแสดงชนิดกริยาการีต

1.3.1 คำแสดงชนิดกริยาการีตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ แหล่งเดิม

และผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยาการีตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “แหล่งเดิม” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง	คำแสดง	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 3	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 4
ทำให้()เปลี่ยน จาก()มาเป็น	สนธิสัญญาเบาว์ริง	เศรษฐกิจของไทย	การผลิตแบบ พึ่งตนเอง เพื่อการยังชีพ	เศรษฐกิจ	แบบการค้า

[กริยากริต ผู้ก่อเหตุ ผู้รับเหตุ แหล่งเดิม ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ” “ผู้รับเหตุ”
“แหล่งเดิม” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง สนธิสัญญาเบาว์ริง / ทำให้ () เปลี่ยนจาก () มาเป็น / เศรษฐกิจของไทย / การผลิต
แบบพึ่งตนเองเพื่อการยังชีพ / เศรษฐกิจแบบการค้า

กรอบการก [_ ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+แหล่งเดิม+ผู้เสริม]

ทำให้() เปลี่ยนจาก() มาเป็น เป็นกริยากริต

สนธิสัญญาเบาว์ริง เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ

เศรษฐกิจของไทย เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ

การผลิตแบบพึ่งตนเองเพื่อการยังชีพ

เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นแหล่งเดิม

เศรษฐกิจแบบการค้า เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 มีการกเป็นผู้เสริม

1.3.2 คำแสดงชนิดกริยากริตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ ผู้ถูกและ

จุดหมาย

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิด
นี้เป็นกริยากริตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น
“ผู้รับเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 เป็น “จุดหมาย”
เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบ	องค์ประกอบ	องค์ประกอบ	องค์ประกอบ
	บังคับตัวที่ 1	บังคับตัวที่ 2	บังคับตัวที่ 3	บังคับตัวที่ 4

ทำให้()สามารถ การเข้าใจปัญหาของชนบท เรา แนวทางการเปลี่ยนแปลง เป้าหมาย

กำหนด()ไปสู่ และพยายามหาทางแก้ไข ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สักมและการเมือง

[กริยากริต ผู้ก่อเหตุ ผู้รับเหตุ ผู้ถูก จุดหมาย]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ” “ผู้รับเหตุ”
“ผู้ถูก” และ “จุดหมาย” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง การเข้าใจปัญหาของชนบทและพยายามหาทางแก้ไขอย่างจริงจัง / ทำให้ ()
สามารถกำหนด () ไปสู่ / เรา / แนวทางการเปลี่ยนแปลงของประเทศทั้งทาง
เศรษฐกิจ สักมและการเมือง / เป้าหมาย

กรอบการก	[ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+จุดหมาย]
	ทำให้()สามารถกำหนด()ไปสู่ เป็นกริยากริรต
	การเข้าใจปัญหาของชนบทและพยายามหาทางแก้ไขอย่างจริงจัง
เรา	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ
แนวทางการเปลี่ยนแปลงของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ
เป้าหมาย	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก
	เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 มีการกเป็นจุดหมาย

1.3.3 คำแสดงชนิดกริยากริรตที่บ่งชี้ผู้รับเหตุ ผู้ถูกและผู้เสริม

ผู้เสริม

จากการศึกษาพบคำแสดงชนิดนี้ 1 คำ โดยคำแสดงชนิดนี้เป็นกริยากริรตที่มีองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 เป็น “ผู้ก่อเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 เป็น “ผู้รับเหตุ” องค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 เป็น “ผู้ถูก” และองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 เป็น “ผู้เสริม” เช่น

ตัวอย่าง

คำแสดง	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 1	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 2	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 3	องค์ประกอบ บังคับตัวที่ 4
เน้นให้()มุ่งพัฒนา	สมัชชาสหประชาชาติ	ประเทศ	ประเทศของตน	ประเทศ
()ให้เป็น				อุตสาหกรรม
[กริยากริรต	ผู้ก่อเหตุ	ผู้รับเหตุ	ผู้ถูก	ผู้เสริม]

คำแสดงชนิดนี้จะปรากฏกับการก “ผู้ก่อเหตุ “ผู้รับเหตุ” “ผู้ถูก” และ “ผู้เสริม” ในกรอบการก ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมัชชาสหประชาชาติ / เน้นให้()มุ่งพัฒนา()ให้เป็น / ประเทศ / ประเทศของตน / ประเทศอุตสาหกรรม

กรอบการก [ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+ผู้เสริม]

เน้นให้()มุ่งพัฒนา()ให้เป็น เป็นกริยากริรต

สมัชชาสหประชาชาติ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 1 มีการกเป็นผู้ก่อเหตุ

ประเทศ เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 2 มีการกเป็นผู้รับเหตุ

ประเทศของตน เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 3 มีการกเป็นผู้ถูก

ประเทศอุตสาหกรรม เป็นองค์ประกอบบังคับตัวที่ 4 มีการกเป็นผู้เสริม

จากการศึกษาประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับตรรกะและกรอบการกในบทนี้ ผู้วิจัย พบคำแสดง 574 คำ จำแนกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ (1) คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ (2) คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ และ (3) คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม ในจำนวนนี้พบคำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการมากที่สุดโดยพบทั้งหมด 370 คำ รองลงมา ได้แก่ คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ พบทั้งหมด 175 คำ และที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม พบ 29 คำ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มขององค์ประกอบบังคับจะได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ $P(A_0)$ พบ 147 คำ แบ่งเป็น

1.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงสภาพ 127 คำ

1.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงอาการ 18 คำ

1.3 คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสม ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงการประสม 2 คำ

2. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ $P(A_0, A_1)$ พบ 339 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงสภาพ 45 คำ

2.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

2.2.1 คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงอาการ 184 คำ

2.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก 12 คำ

2.2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 58 คำ

2.2.4 คำแสดงชนิดกริยาการีต 16 คำ

2.3 คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงการประสม 24 คำ

3. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2)$ พบ 83 คำ แบ่งเป็น

3.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ 3 คำ

3.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

3.2.1 คำแสดงชนิดกริยาทวิกรรม 1 คำ

3.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก 5 คำ

3.2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 39 คำ

3.2.4 คำแสดงชนิดกริยาการีต 32 คำ

3.3 คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม แบ่งเป็น

3.3.1 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสม 1 คำ

3.3.2 คำแสดงชนิดกริยากริตแสดงการประสม 2 คำ

4. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ พบ 5 คำ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก 1 คำ

2. คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 1 คำ

3. คำแสดงชนิดกริยากริต 3 คำ

จากการจำแนกคำแสดงตามจำนวนองค์ประกอบบังคับ ผู้วิจัยพบว่าคำแสดงที่มีจำนวนมากที่สุดคือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ $P(A_0, A_1)$ พบทั้งหมด 339 คำ คำแสดงที่มีจำนวนมากเป็นอันดับที่สอง คือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ $P(A_0)$ พบ 147 คำ คำแสดงที่มีจำนวนมากเป็นอันดับสาม คือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2)$ พบ 83 คำ และคำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ พบน้อยที่สุด คือ พบ 5 คำ ทั้งนี้คำแสดงชนิดต่างๆ มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับองค์ประกอบบังคับในกรก 14 ชนิดและคำแสดงที่พบปรากฏในกรอบการกทั้งหมด 60 กรอบการก

ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อแสดงให้เห็นว่าเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ได้จากการคำนวณองค์ประกอบบังคับและกรอบการก

บทที่ 5

การประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับการทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ในบทที่ 3 อันเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคระดับพื้นผิวที่แสดงลักษณะของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” มาประยุกต์ใช้ในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีหัวข้อต่างๆ ดังนี้

5.1 กฎสำหรับบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน”

5.2 โปรแกรม Unitex

5.3 ขั้นตอนการทดสอบด้วยโปรแกรม Unitex

5.4 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5.1 กฎสำหรับบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน”

5.1.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนกฎ

ในการเขียนกฎสำหรับบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” นั้น มีสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. NP หมายถึง นามวลี
2. (NP) หมายถึง นามวลีที่ถูกละไปหรือไม่ปรากฏ
3. V1 หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว
4. V2 หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว
5. V3 หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว
6. V4 หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว
7. ที่ หมายถึง ประพันธสรรพนาม “ที่”
8. ซึ่ง หมายถึง ประพันธสรรพนาม “ซึ่ง”
9. อัน หมายถึง ประพันธสรรพนาม “อัน”
10. / หมายถึง หรือ
11. + หมายถึง ตามด้วย

5.1.2 กฎสำหรับทดสอบ

ผู้วิจัยนำโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ได้วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 3 หัวข้อ 3.2 หน้าแรกของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อนมาเขียนเป็นกฎโดยแทนที่คำกริยาในประโยคหลัก และอนุพจน์ด้วยคำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับตั้งแต่ 1 ตัวจนถึง 4 ตัวตามที่วิเคราะห์ไว้ในบทที่ 4 แล้วตรวจสอบว่าโครงสร้างใดบ้างที่ปรากฏจริงในข้อมูลเรียงความที่ใช้ศึกษา ได้กฎที่จะใช้ในการทดสอบครั้งนี้ จำนวน 37 กฎ จำแนกตามหน้าที่ขยายในตำแหน่งประธาน กรรมตรง กรรมรอง และกรรมตัวที่ 3 โดยโครงสร้างอนุพจน์คุณศัพท์จะอยู่ในเครื่องหมาย [] ในแต่ละกฎ สาเหตุที่ผู้วิจัยแสดงโครงสร้างกฎในรูปแบบแนวนอน (linear) เนื่องจากโปรแกรม Unitex เอื้อต่อการเขียนกราฟให้แก่กฎไวยากรณ์ที่ได้ในรูปกราฟแนวนอน ดังนั้นการสร้างกฎในแนวนอนก็เพื่อให้เอื้อต่อการทดสอบด้วยโปรแกรม Unitex นั่นเอง กฎที่ได้มีดังต่อไปนี้

5.1.2.1 หน้าที่ขยายในตำแหน่งประธาน

กฎที่จำแนกตามหน้าที่ขยายในตำแหน่งประธาน พบ 15 กฎ ดังนี้

กฎที่ 1 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V2]+V1

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 2 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V2]+V3+(NP)+V3+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 3 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]+V2+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 4 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+NP+V2]+V2+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 5 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+(NP)+V3+(NP)+V3+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 6 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+V1

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 7 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+V2+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 8 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+(NP)+V2

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว

กฎที่ 9 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V1

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 10 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V2+(NP)

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้

ที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว

กฎที่ 2 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+NP+V2]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลี และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว

กฎที่ 3 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” และตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 4 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 5 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+(NP)]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้

กฎที่ 6 NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+(NP)]+V4+NP+V4+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 7 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน]+(NP)+V3+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 8 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน]+V1]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 9 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน]+V2+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 10 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน]+V2+NP+V2+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 11 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน]+V3+NP+V3+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 12 NP+V3+(NP)+[ที่/ซึ่ง/อัน]+V2+NP]+V3+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 5 NP+V4+(NP)+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]+V4+NP

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว และตามด้วยนามวลี

5.1.2.4 หน้าที่ขยายในตำแหน่งกรรมตัวที่ 3

กฎที่จำแนกตามหน้าที่ขยายในตำแหน่งกรรมตัวที่ 3 พบ 3 กฎ ดังนี้

กฎที่ 1 NP+V4+NP+(NP)+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยนามวลีหรือไม่ก็ได้ ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

กฎที่ 2 NP+V4+NP+V4+NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว

กฎที่ 3 NP+V4+NP+V4+NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]

อธิบายได้ว่า ประโยคเริ่มต้นด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ตามด้วยนามวลี ตามด้วย “ที่” หรือ “ซึ่ง” หรือ “อัน” ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว และตามด้วยนามวลี

ต่อไป ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้กฎทั้ง 37 กฎกับการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม Unitex

ในการทดสอบด้วยโปรแกรม Unitex นี้ ผู้วิจัยใช้วิธีสร้างกราฟจากกฎที่ได้ทั้ง 37 กฎข้างต้น เพื่อแสดงจุดเริ่มต้นของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” รวมไปถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของประโยค จนไปถึงสิ้นสุด ณ จุดสิ้นสุดประโยคเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ได้

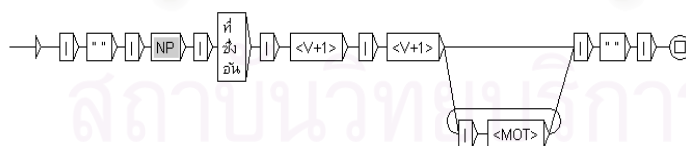
5.2 โปรแกรม Unisex

Unisex เป็น โปรแกรมที่ประยุกต์ใช้ในการทดสอบหาขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

โปรแกรม Unisex เป็นโปรแกรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้วิเคราะห์ข้อความในภาษาธรรมชาติ โดยมีข้อมูลทางภาษาศาสตร์และเครื่องมือต่างๆ เป็นองค์ประกอบของการวิเคราะห์ องค์ประกอบของการวิเคราะห์นี้จะประกอบด้วยพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ กฎไวยากรณ์ และตารางแสดงไวยากรณ์ของคำ ในเบื้องต้น โปรแกรมนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้วิเคราะห์ภาษาฝรั่งเศสโดย Sébastien Paumier ณ Institut Gaspard – Monge (IGM) ต่อมาโปรแกรม Unisex ได้พัฒนาเพื่อใช้วิเคราะห์ภาษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายห้องทดลอง RELEX

พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ใน โปรแกรมนี้สามารถระบุคำศัพท์ที่เป็นคำศัพท์ทั่วไป และคำศัพท์ที่เป็นคำผสมพร้อมทั้งรากศัพท์และคำไวยากรณ์ (ทั้งทางด้านความหมายและวิบัติปัจจัย) คุณลักษณะเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการช่วยค้นหาและจับคู่โครงสร้างทางภาษาที่ต้องการจากข้อมูล พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถอธิบายกลุ่มคำศัพท์ขนาดใหญ่ด้วยโครงสร้างง่ายๆ โดยจะแสดงรายการคำศัพท์ในเมนู DELA พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์นี้พัฒนาขึ้นใช้โดยนักภาษาศาสตร์หลายท่านเพื่อให้วิเคราะห์ได้หลายภาษา เช่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ ภาษากรีก ภาษาอิตาลี ภาษาสเปน ภาษาเยอรมัน ภาษาไทย ภาษาเกาหลี ภาษาโปแลนด์ ภาษาฮังการี และ ภาษาโปรตุเกส เป็นต้น

กฎไวยากรณ์ในโปรแกรมนี้จะอยู่ในรูปกราฟที่ผู้ใช้สามารถสร้างและปรับปรุงแก้ไขได้ โดยง่าย กฎไวยากรณ์ดังกล่าวสร้างขึ้นจากกฎทางภาษาศาสตร์ที่ผู้ใช้วิเคราะห์จากข้อมูล เช่น กฎทางภาษาศาสตร์ที่ว่า NP+ที่/ซึ่ง/อัน+V1+V1 สร้างเป็นกฎทางไวยากรณ์ในโปรแกรม Unisex ได้ว่า

โปรแกรม Unisex จะใช้กฎการเวียนเกิดซ้ำหรือ Recursive transition networks (RTN) ในการกำหนดให้เครื่องวนหาส่วนใดส่วนหนึ่งในโครงสร้างซ้ำๆ จนพบสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการ เช่น ผู้ใช้ต้องการให้เครื่องคอมพิวเตอร์วนหาเว้นวรรคท้ายประโยค เครื่องก็จะวนหาเว้นวรรคโดยไล่คำไปที่ละคำจนพบเว้นวรรค เครื่องจึงจะหยุดกระบวนการเวียนเกิดซ้ำนี้ การเวียนเกิดซ้ำจะแทนด้วยเครื่องหมาย

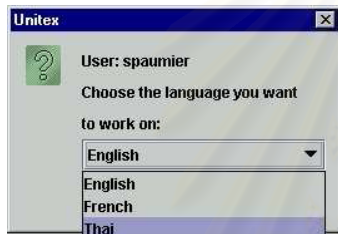
กฎไวยากรณ์ในโปรแกรมจะสิ้นสุดเมื่อพบเครื่องหมายวงกลมที่มีรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสซ้อนด้านใน หรือเรียกว่า final state อันเป็นเครื่องหมายที่แสดงการสิ้นสุดของโครงสร้าง

โปรแกรม Unitek เป็นเครื่องมือที่ผู้ใช้สามารถป้อนข้อมูลทางภาษาศาสตร์ลงไปได้อย่างง่ายดายด้วยการสร้างเป็นกราฟเพื่อแสดง โครงสร้างที่ผู้ใช้ต้องการให้เครื่องทำตามคำสั่ง เป็นโปรแกรมที่มีลักษณะโดดเด่นหลายประการ เช่น ใช้งานง่าย ใช้งานได้กับภาษาที่มีตัวเขียนเฉพาะแบบ เช่น หลายๆ ภาษาในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้กับสำนวนและคำพ้องได้

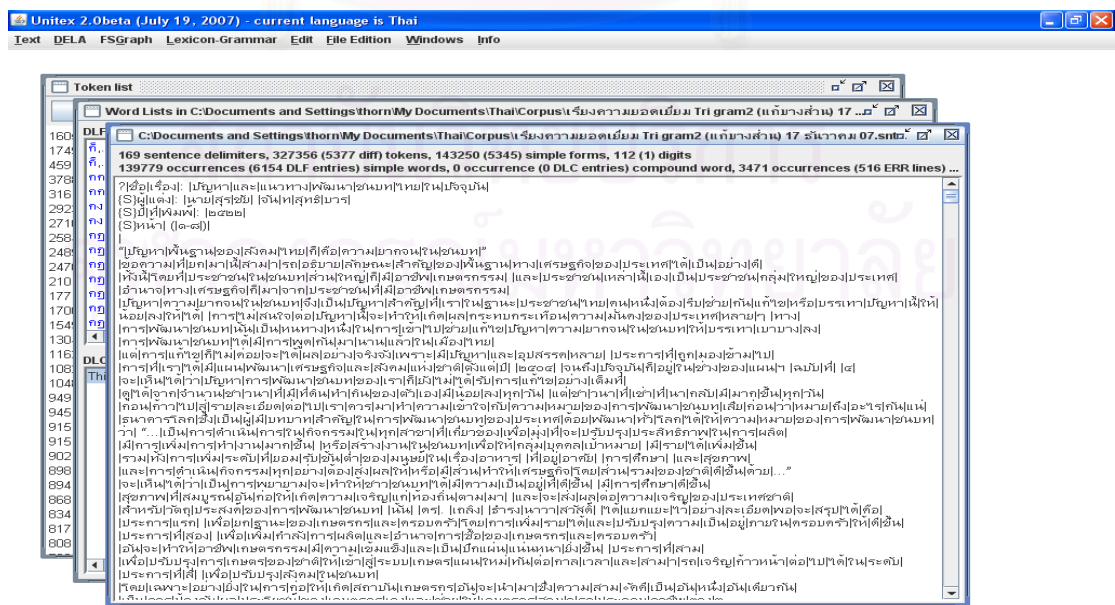
สัญลักษณ์ของโปรแกรม Unitek มีดังนี้

เมื่อติดตั้งโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์เรียบร้อย หากจะเริ่มใช้งาน ให้คลิกที่สัญลักษณ์ของโปรแกรม แล้วโปรแกรมจะถามว่าต้องการดำเนินการโปรแกรมด้วยภาษาใด ดังนี้

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ภาษาไทย ผู้วิจัยจึงเลือกดำเนินการ โปรแกรมด้วยภาษาไทย จากนั้นจะพบกับหน้าจอการใช้งานของโปรแกรม Unitek ดังนี้

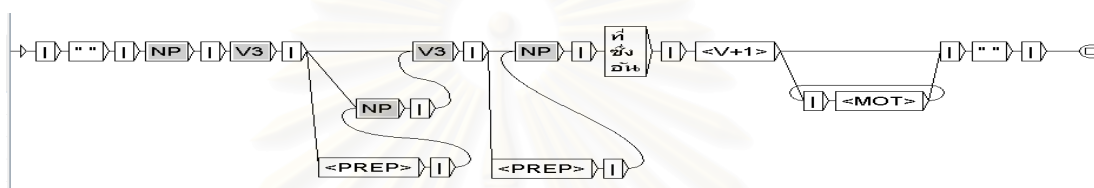

โปรแกรม Unix ประกอบด้วยเมนู Text, DELA, FSGraph, Lexicon-Grammar, Edit, File Edition, Windows และ Info

เมนู Text ใช้เพื่อสั่งให้โปรแกรมดำเนินการทดสอบและแสดงผลการทดสอบออกมาในรูปแบบของ concordance

เมนู DELA ใช้เพื่อสร้างพจนานุกรมคำศัพท์ต่างๆ เช่น พจนานุกรมคำกริยา พจนานุกรมคำนาม พจนานุกรมประพันธสรรพนาม เป็นต้น

เมนู FSGraph ใช้เพื่อสร้างกราฟที่ได้จากกฎของประโยคความซ้อนที่ได้วิเคราะห์ไว้โดยกราฟนี้จะแสดงจุดเริ่มต้น ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ในประโยค และส่วนจบประโยค ยกตัวอย่างเช่น กราฟที่ 1

จากตัวอย่าง อธิบายได้ว่ากราฟจะเริ่มต้นด้วยเครื่องหมายลูกศรแล้วตามด้วยการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) ตามด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัวส่วนที่ 1 (แสดงด้วยเครื่องหมาย V3) ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัวส่วนที่ 2 (แสดงด้วยเครื่องหมาย V3) โดยจะมีนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) หรือบุพบท (PREP) ตามด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) นำหน้ามาก่อนหรือไม่ก็ได้ แล้วตามด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) ซึ่งอาจจะนำหน้าด้วยคำบุพบท (PREP) หรือไม่ก็ได้ แล้วตามด้วยคำว่า ที่ หรือ ซึ่ง หรือ อัน ตามด้วยกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย V+1) ตามด้วยการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) โดยอาจจะมีคำใดๆ ก็คำก็ได้ นำหน้ามาก่อน แสดงด้วยเครื่องหมาย <MOT> แล้วตามด้วยการจบประโยค แสดงด้วยเครื่องหมายวงกลมที่มีเครื่องหมายสี่เหลี่ยมจัตุรัสซ้อนอยู่ด้านใน ส่วนต่างๆ ของประโยคมีเครื่องหมาย | คั่นเพื่อแสดงการตัดคำ

เมนู Lexicon-Grammar สามารถเรียกคุณสมบัติที่ผู้ใช้กำหนดให้แก่ส่วนต่างๆ เช่น กำหนดให้คำศัพท์ที่เป็นคำนามมีคุณสมบัติเป็น N หรือกำหนดให้คำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับตัวเดียวมีคุณสมบัติเป็น V+1 เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้เมนูนี้ในการเรียกใช้คุณสมบัติที่กำหนดให้แก่ส่วนต่างๆ ข้างต้นกับกราฟที่สร้างขึ้นได้

เมนู Edit ใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลระหว่างที่ผู้ใช้จัดการกับข้อมูลบนหน้าจอของโปรแกรมนี้

เมนู File Edition ใช้เพื่อจัดการกับไฟล์ข้อมูล เช่น สร้างไฟล์ใหม่ เปิดไฟล์เดิม เป็นต้น

เมนู Windows ใช้เพื่อจัดการกับหน้าต่างที่เปิดขึ้นมาภายในโปรแกรมนี้ เช่น จัดเรียงหน้าต่างหลายๆ หน้าต่างให้เรียงต่อกันหรือซ้อนทับกัน เป็นต้น

เมนู Info เป็นเมนูที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรม Unitex และคำอธิบายเมื่อผู้ใช้ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับโปรแกรมนี้

5.3 ขั้นตอนการทดสอบด้วยโปรแกรม Unitex

5.3.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนกราฟ

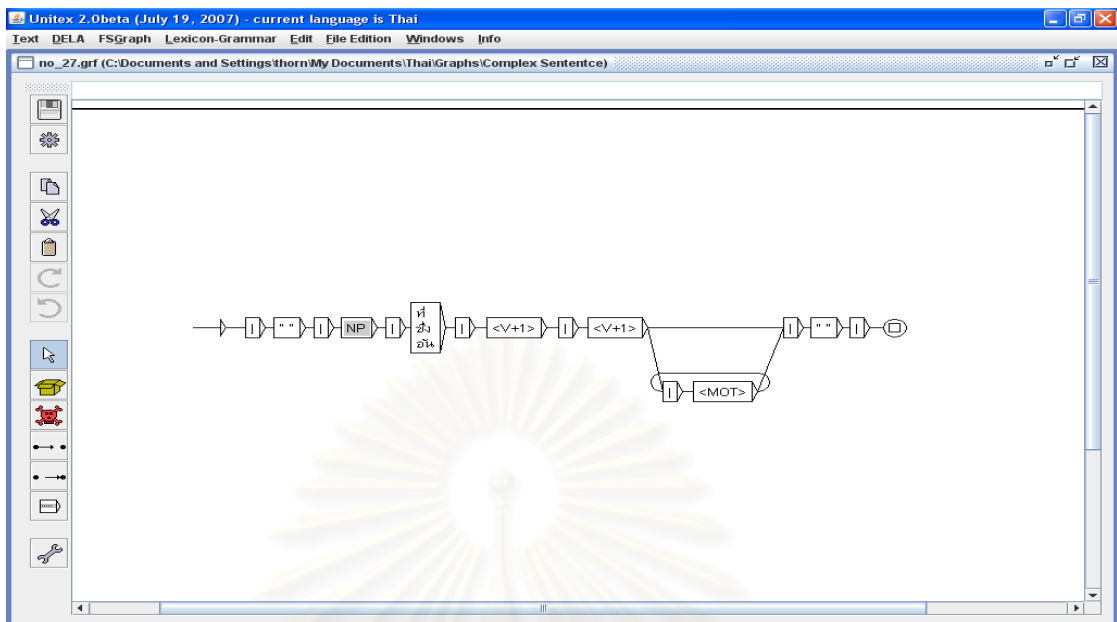
ในการเขียนกราฟสำหรับบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” นั้น มีสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

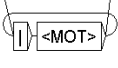
1. \rightarrow แสดง จุดเริ่มต้นของกราฟ
2. | แสดง การตัดคำ
3. \square แสดง ตำแหน่งของส่วนต่างๆ ของประโยค
4. “ ” หมายถึง การเว้นวรรค
5. \ominus แสดง จุดสิ้นสุดของกราฟ
6. — แสดง การเชื่อมโยง
7. NP หมายถึง นามวลี
8. $\langle V+1 \rangle$ หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัวที่เป็นกริยาเดี่ยว
9. $\langle V+2 \rangle$ หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัวที่เป็นกริยาเดี่ยว
10. $V2(2)$ หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัวที่เป็นกริยาเรียงกันหลายตัว
11. $V3$ หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัวที่เป็นกริยาเรียงกันหลายตัว
12. $V4$ หมายถึง กริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัวที่เป็นกริยาเรียงกันหลายตัว
13. ที่ ซึ่ง อัน หมายถึง ประพันธสรรพนาม ที่ ซึ่ง อัน
14. PREP หมายถึง คำบุพบท
15. หมายถึง คำใดๆ ก็คำก็ได้ ในที่นี้เรียกว่าเครื่องหมายการวนเกิดซ้ำ

5.3.2 กราฟและกราฟย่อย (sub-graph)

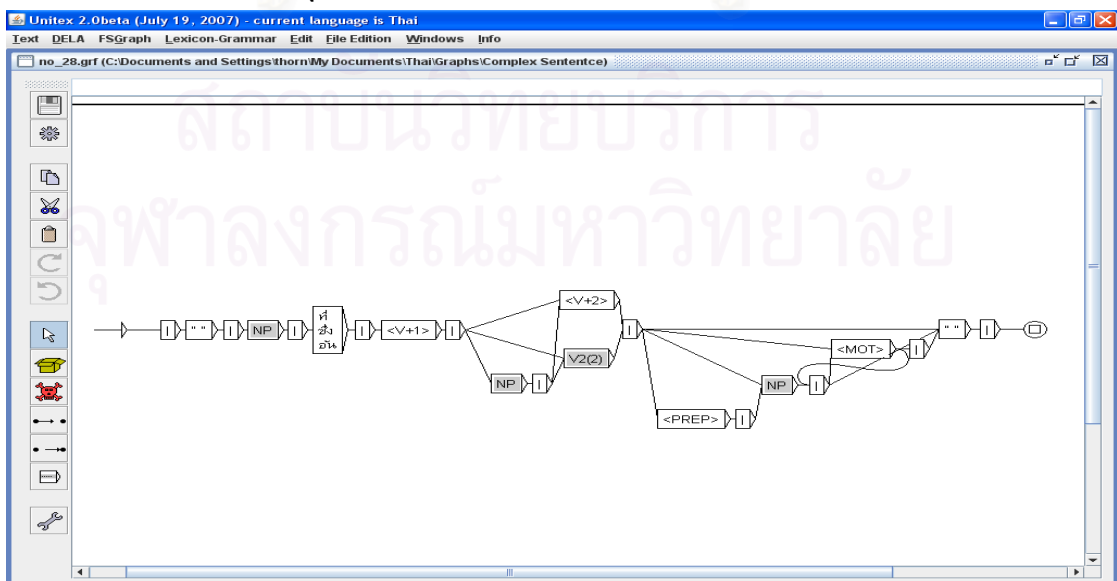
เมื่อได้กฎที่จะใช้ทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” แล้ว ผู้วิจัยก็จะนำเอากฎดังกล่าวมาสร้างเป็นกราฟในเมนู FSGraph เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” จากกฎดังกล่าวได้ กราฟดังกล่าวเทียบได้กับกฎไวยากรณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อขอให้เครื่องทราบว่าประโยคที่ต้องการทั้งหมดนั้นเริ่มต้นและสิ้นสุด ณ ตำแหน่งใดและในประโยคนั้นๆ ประกอบด้วยส่วนใดบ้าง ลักษณะของกราฟที่ปรากฏใน โปรแกรมมีดังนี้

ตัวอย่างกราฟที่สร้างจากกฎที่ 6

จากตัวอย่าง กราฟเริ่มต้นที่เครื่องหมายลูกศร ตามด้วยการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) ตามด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) ตามด้วย ที่ หรือ ซึ่ง หรือ อัน ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย V+1) ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย V+1) ตามด้วยคำใดๆ ก็ได้ (แสดงด้วยเครื่องหมาย) ไล่ไปจนกว่าจะพบการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) และตามด้วยเครื่องหมายจบกราฟ คือ เครื่องหมาย ⊙ ทั้งนี้ ทุกส่วนของประโยคจะค้นด้วยเครื่องหมาย | เพื่อแสดงการตัดคำ

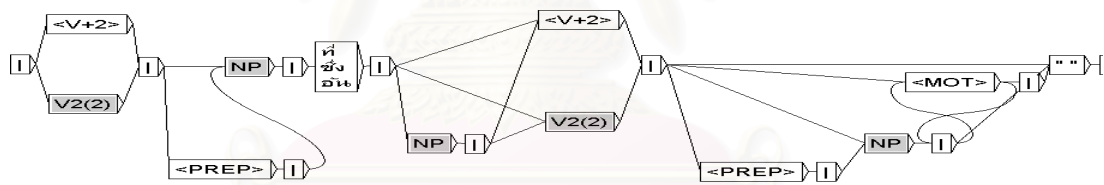
ตัวอย่างกราฟที่สร้างจากกฎที่ 7

จากตัวอย่าง กราฟเริ่มต้นที่เครื่องหมายลูกศร ตามด้วยการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) ตามด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) ตามด้วย ที่ หรือ ซึ่ง หรือ อัน ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว (แสดงด้วยเครื่องหมาย <V+1>) ตามด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัวที่เป็นกริยาเดี่ยว (แสดงด้วยเครื่องหมาย <V+2>) หรือคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัวที่เป็นกริยาเรียงต่อกัน (แสดงด้วยเครื่องหมาย V2(2)) โดยที่ทั้งคู่นี้อาจนำด้วยนามวลี (แสดงด้วยเครื่องหมาย NP) ตามด้วยการเว้นวรรค (แสดงด้วยเครื่องหมาย “ ”) หรือเครื่องหมายการวนเกิดซ้ำ (แสดงด้วยเครื่องหมาย) ตามด้วยการเว้นวรรค หรือนามวลีตามด้วยเครื่องหมายการวนเกิดซ้ำตามด้วยการเว้นวรรค หรือคำบุพบทตามด้วยนามวลีตามด้วยเครื่องหมายการวนเกิดซ้ำตามด้วยการเว้นวรรค แล้วจบประโยค แสดงด้วยเครื่องหมายเครื่องหมายจบกราฟ คือ เครื่องหมายวงกลมที่มีสี่เหลี่ยมจัตุรัสซ้อนด้านใน ทั้งนี้ ทุกส่วนของประโยคจะค้นด้วยเครื่องหมาย | เพื่อแสดงการตัดคำ

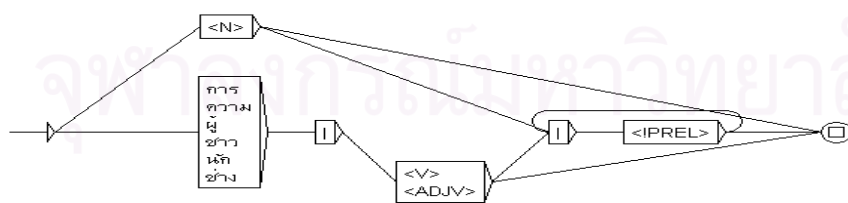
กราฟย่อย (sub-graph)

กราฟย่อยเป็นกราฟที่ซ่อนอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของกฎเพื่อให้เงื่อนไขหรือรายละเอียดเพิ่มเติมโดยส่วนที่มีกราฟย่อยซ่อนอยู่จะมีสี่เหลี่ยม เช่น ตัวอย่าง กราฟที่ 31

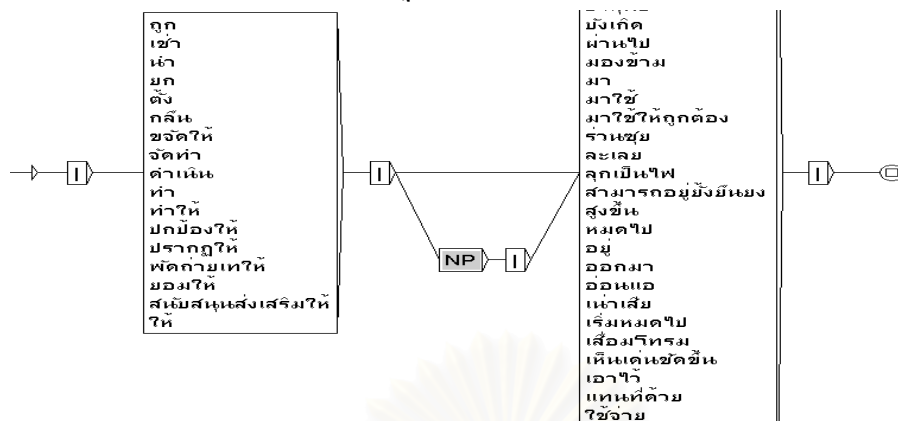
จากตัวอย่าง มีกราฟย่อยปรากฏอยู่ 2 ส่วน คือ ในส่วนของ NP และ V2(2) เพื่อแสดงเงื่อนไขของ NP และ V2(2)

กราฟย่อยที่ปรากฏในส่วน NP มีดังนี้

ในส่วนของ NP นั้น มีเงื่อนไขปรากฏอยู่ คือ NP จะเป็นคำนามทั่วไป หรือคำนามที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า การ ความ ผู้ ชาว นัก ช่าง ที่ตามด้วยกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ ทั้งคู่อาจจะตามด้วยคำใด ๆ ก็ได้ที่ไม่ใช่ประพันธสรรพนาม

กราฟย่อยที่ปรากฏในส่วน V2(2) มีดังนี้

ในส่วนของ V2(2) นั้น มีเงื่อนไขปรากฏอยู่ คือ V2(2) จะเป็นคำกริยาที่เกิดเรียงต่อกัน 2 ส่วนโดยสามารถปรากฏได้ 2 ลักษณะ คือ ส่วนแรกปรากฏติดกับส่วนที่สองได้เลย หรือส่วนแรกปรากฏ มี NP คั่น แล้วจึงปรากฏส่วนที่ 2

5.3.3 พจนานุกรม

ในโปรแกรม Unitex กำหนดชนิดของคำโดยยึดชนิดของคำตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยกำหนดชนิดของคำเป็น 11 ชนิด (Kosawat, 2003) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ชนิดของคำในโปรแกรม Unitex

สัญลักษณ์	ชนิดของคำ	ตัวอย่าง
N	คำนาม	กตिका ธรรมบท
PRO	คำสรรพนาม	แก คุณ
V	คำกริยา	กระดิก เทิน
ADJV	คำวิเศษณ์ (คุณศัพท์หรือกริยาวิเศษณ์)	กตัญญู ธรรมดา
PREP	คำบุพบท	กระทั่ง ของ
CONJ	คำเชื่อมอนุพจน์	จึง ฉวย โดยที่
NIBAT	คำนิบาต	ก็ ก็ดี ก็ตาม
INTJ	คำอุทาน	ชะ ถึงว่า
EXP	สำนวน	ปลาช้องเดียวกัน น้ำสั่งฟ้า ปลาสั่งฝน
PFX	วิภัติ	กรรม กรรมตุ โทร
SFX	ปัจจัย	กระเทียบ กระเฟียด

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างพจนานุกรมคำประพันธ์สรรพนามและคำกริยาขึ้นจากผลการวิเคราะห์ในบทที่ 3 และบทที่ 4 ส่วนพจนานุกรมคำนาม ผู้วิจัยนำมาจากพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ที่กำหนดไว้ในโปรแกรม Unitex ส่วนพจนานุกรมคำชนิดอื่นๆ ที่เหลือ ไม่ว่าจะเป็นคำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ (คุณศัพท์หรือกริยาวิเศษณ์) คำบุพบท คำเชื่อมอนุพจน์ คำนิบาต คำอุทาน ส่วนวน วิภัติถิ ปัจจัย ผู้วิจัยไม่ได้นำมาประกอบการทดสอบครั้งนี้

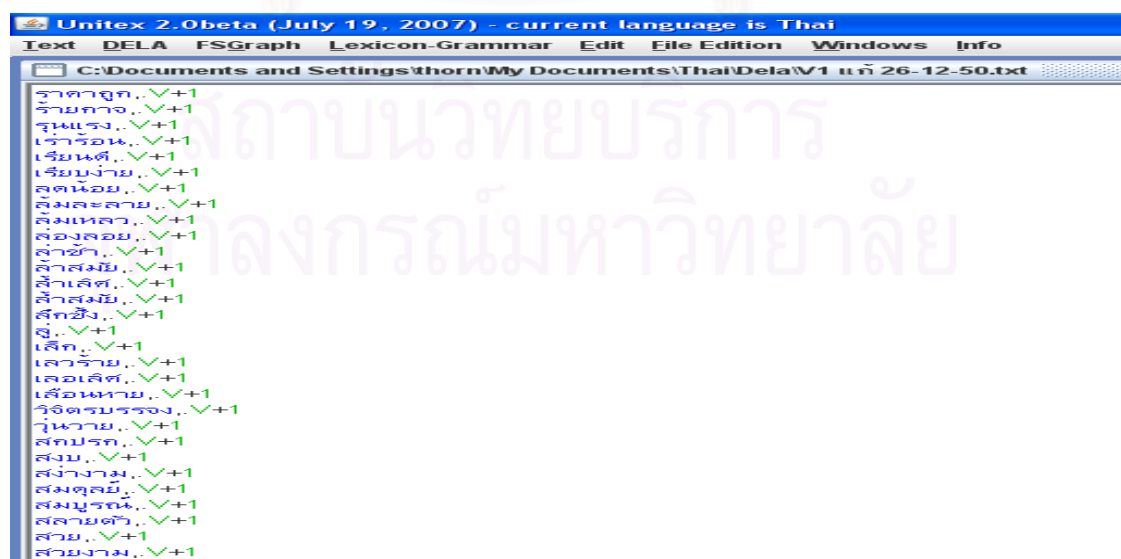
พจนานุกรมที่ผู้วิจัยใช้ในการทดสอบการบอกรวมขอบเขตประโยคความซ้อนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

5.3.3.1 พจนานุกรมคำกริยา

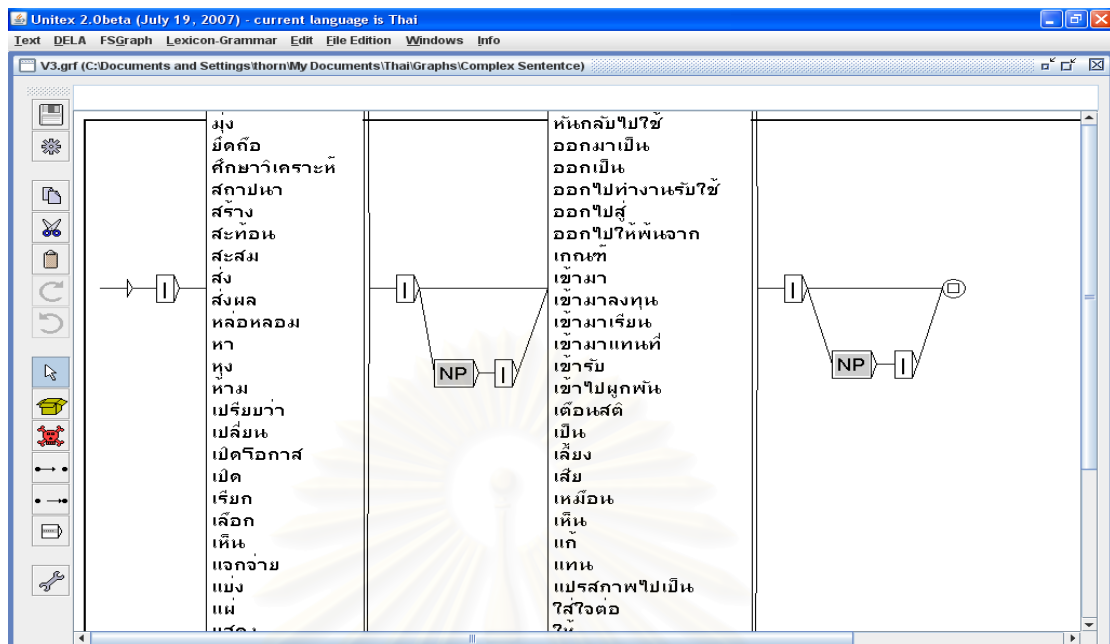
ผู้วิจัยสร้างพจนานุกรมคำกริยาขึ้นจากผลการวิเคราะห์คำแสดงและองค์ประกอบบังคับในบทที่ 4 โดยแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ หากเป็นคำกริยาเดี่ยว ผู้วิจัยจะบรรจุคำกริยาประเภทนี้ไว้ในพจนานุกรมคำกริยาในหัวข้อ DELA โดยพจนานุกรมที่สร้างขึ้นประกอบด้วยพจนานุกรมคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ <V+1> และพจนานุกรมคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ <V+2> แต่หากเป็นคำกริยาที่เกิดเรียงติดต่อกัน ผู้วิจัยจะใช้วิธีเขียนเป็นกราฟเพื่อให้โปรแกรมรู้จักโครงสร้างของคำกริยาประเภทนี้ โดยกราฟของคำกริยาที่เกิดเรียงติดต่อกัน ประกอบด้วยคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ V2(2) คำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ V3 และคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ V4 ลักษณะของพจนานุกรมประเภทต่างๆ มีดังนี้

1. พจนานุกรมคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ <V+1>

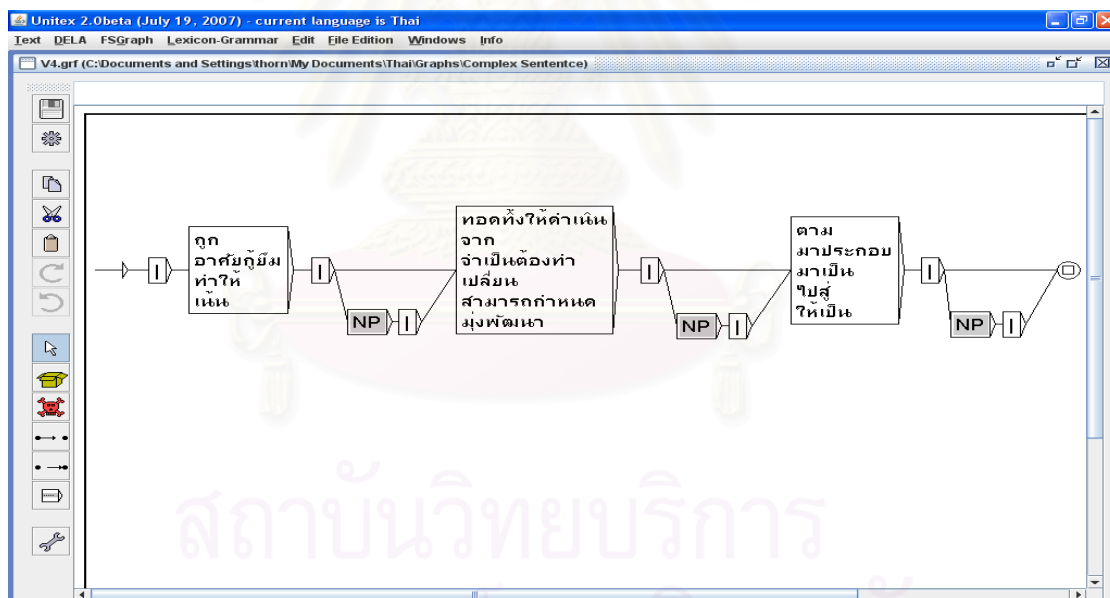
ตัวอย่าง

ตัวอย่างกราฟของคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ V3

ตัวอย่างกราฟของคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ V4

การสร้างกราฟย่อยให้กับคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ V2(2) คำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ V3 และคำกริยาที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ V4 เช่นนี้ก็เพื่อให้เอื้อต่อการประยุกต์ใช้ในการทดสอบบอกรอบเขตประโยชน์ความซ้อนด้วยโปรแกรม Unifex เนื่องจากการสร้างพจนานุกรมคำกริยานั้นจะทำได้กับคำกริยาที่เป็นคำกริยาเดี่ยวเท่านั้น ดังนั้นคำกริยาที่เกิดเรียงต่อกันตั้งแต่ 2 ขึ้นไปจึงจำเป็นต้องใช้วิธีสร้างกราฟย่อยเพื่อให้โปรแกรม Unifex

รู้จักโครงสร้างของคำกริยาประเภทนี้และสามารถบอกขอบเขตประโยคความซ้อนที่มีคำกริยาประเภทนี้ปรากฏในประโยคได้

5.3.3.2 พจนานุกรมคำประพันธสรรพนาม

พจนานุกรมคำประพันธสรรพนามในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประกอบด้วยคำประพันธสรรพนาม 3 คำ คือ คำว่า *ที่* *ซึ่ง* และ *อัน* โดยผู้วิจัยได้บรรจุคำประพันธสรรพนามทั้ง 3 คำไว้ในพจนานุกรมคำประพันธสรรพนาม แสดงชนิดของคำด้วยสัญลักษณ์ PREL ดังนี้

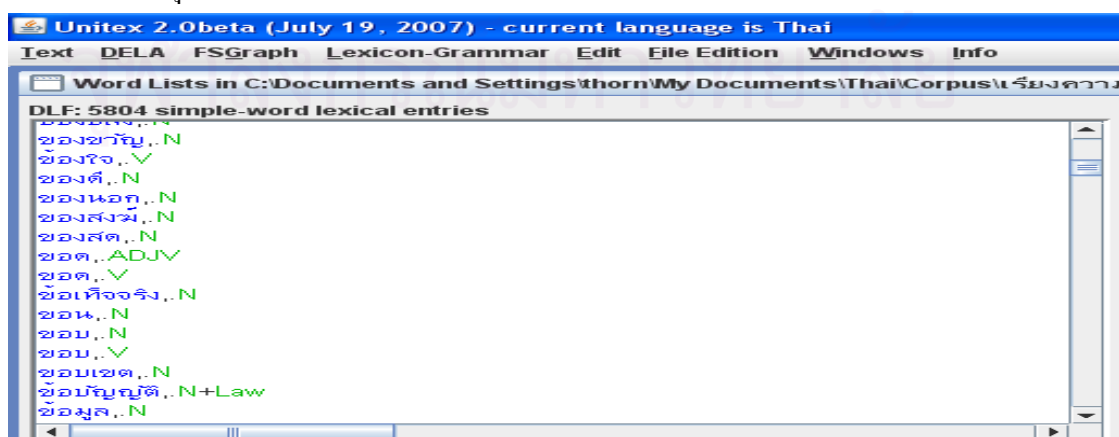
ตัวอย่างพจนานุกรมคำประพันธสรรพนาม

5.3.3.3 พจนานุกรมคำนาม

สำหรับพจนานุกรมคำนามนั้น ผู้วิจัยจะยึดการจัดประเภทคำนามตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ที่กำหนดไว้ในโปรแกรม Unitex (Kosawat, 2003) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างพจนานุกรมคำนามในโปรแกรม Unitex

ตัวอย่างนี้ เป็นการแสดงตัวอย่างหน้าจอพจนานุกรมที่กำหนดไว้ในโปรแกรม Unitex ซึ่งจัดประเภทของคำตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 เช่น สัญลักษณ์ “V” แทนคำกริยา สัญลักษณ์ ADJV แทนคำคุณศัพท์ สำหรับคำนามนั้นจะแทนด้วยสัญลักษณ์ “N” โดยคำนามบางคำอาจจะมีลักษณะพิเศษเพิ่มเติม เช่น คำนาม “ข้อบัญญัติ” นอกจากมีประเภทของคำเป็นคำนาม (แทนด้วยสัญลักษณ์ “N”) แล้ว ยังมีลักษณะพิเศษเพิ่มเติม คือ เป็นคำนามที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย (แทนด้วยสัญลักษณ์ “N+Law”)

5.3.4 ข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบ

ข้อมูลที่ใช้ทดสอบในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ ข้อมูลเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล อันดับที่ 1 หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 จนถึงปี พ.ศ. 2547 รวมทั้งหมด 20 ฉบับ จำนวน 244 หน้า นำมาแบ่งคำด้วยโปรแกรม jWordSeg ที่พัฒนาโดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยวิทยาการมนุษยภาษา (Human Language Technology Laboratory – HLT) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

ตัวอย่างข้อมูลที่แบ่งคำด้วยโปรแกรม jWordSeg และนำมาใช้ในการทดสอบครั้งนี้ เช่น

|การ|รับ|นักศึกษา| |สถาบัน|อุดมศึกษา|รับ|นักเรียน|ที่|จบ| มศ. |๕| |หรือ|เทียบเท่า|ปรากฏ
ว่า	มี	นักเรียน	หลัง	ไหล	จะ	เข้า	มหาวิทยาลัย	เป็น	จำนวน	มาก		จากการ	ให้	สัมภาษณ์	ของ	พ.อ.				
อาทร		ชน	เห็น	ชอบ		ปลัด	ทบวง	มหาวิทยาลัย		เปิดเผย	ให้	ทราบ	ว่า	ปี		๒๕๒๓		มี	นักศึกษา	เข้า
สมัคร	สอบ	ประมาณ		๑๕๐,๑๐๐		คน		มหาวิทยาลัย	รับ	ได้	ประมาณ		๑๕,๕๑๕		คน		หรือ			
เท่ากับ	ร้อยละ		๗		เท่านั้น		แต่	อย่างไรก็ตาม	ก็	ยังมี	มหาวิทยาลัย	ใน	ภูมิภาค		จะ	รับ	นักเรียน	ใน		
ท้องถิ่น	ร้อยละ		๔๐		ของ	โควตา	ที่	รับ	ได้		นอกจาก	นั้น	ยัง	ให้	โควตา	พิเศษ	เช่น		โครงการ	
พัฒนา	ชนบท	ลุ่มน้ำ	แม่กลอง		จะ	รับ	นักเรียน	ใน	บริเวณ	นั้น		๗		จังหวัด	เข้า	ศึกษา	ใน			
มหาวิทยาลัย	เกษตรศาสตร์		ส่วน	นักเรียน	ที่	สอบ	เข้า	มหาวิทยาลัย	ไม่	ได้	ก็	จะ	กระจัดกระจาย	ไป						
เข้า	เรียน	ใน	มหาวิทยาลัย	ของรัฐ	และ	ของ	เอกชน		หรือ	เข้า	เรียน	ใน	มหาวิทยาลัย	เปิด	เช่น					
มหาวิทยาลัย	รามคำแหง		มหาวิทยาลัย	สุโขทัย	ธรรมาธิราช		หรือ	คอย	สอบ	ใหม่	ในปี	ต่อไป								
การ	ที่	นักเรียน	ต้องการ	เข้า	มหาวิทยาลัย	มาก	ก็	เพราะ	ค่านิยม	ใน	ปริญญา	ได้	ค่า	ตัว	แพง	กว่า	ผู้			
จบ	มศ.	๕		หลาย	เท่านั้น		และ	ระบบ	มหาวิทยาลัย	เปิด	ยังไม่	กว้างขวาง	ในการ	เปิด	สาขา		เมื่อ			
เปรียบเทียบ	อัตรา	การ	เพิ่ม	ของผู้	สำเร็จ	มศ.	๕		มี	มากกว่า	อัตรา	การ	เพิ่ม	ของ	ที่นั่ง	ใน				
มหาวิทยาลัย	ประมาณ		๗		เท่า	ตัว		สิ่งที่	น่า	สนใจ	จากการ	สำรวจ	มหาวิทยาลัย		๑๐		แห่ง		พบ	
ว่า	นักเรียน	ที่	ผู้	ปกครอง	มี	อาชีพ	เกษตรกรรม	สอบ	ได้	เพียง	ร้อยละ		๗.๑๔		แสดง	ว่า	โอกาส			
ของ	บุตร	หลาน	ประชาชน	ใน	ชนบท		ซึ่งเป็น	คน	ส่วนใหญ่	ของประเทศ	มี	น้อย	ที่สุด	ที่	สามารถ					
สอบ	ได้	มาก	ที่สุด	คือ	บุตร	หลาน	ของผู้	มี	อาชีพ	ค้าขาย	หรือ	เป็น	เจ้าของ	กิจการ		ถึง	ร้อยละ			

๔๓.๖๐ | และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร | อย่างไรก็ตาม | สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด | นอกจากนั้นก็ยังมีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรราชเปิดระบบการสอนทางไกลรับไม่จำกัดจำนวน | ในปี | ๒๕๒๓ | มีนักศึกษาประมาณ | ๕๐,๐๐๐ | คน | นับเป็นทางสายใหม่ของประชาชนชนบทที่สำคัญ

จากตัวอย่าง โปรแกรม jWordSeg จะตัดคำด้วยวิธี tri-gram model กล่าวคือ จะตัดคำทุกรูปแบบที่เป็นไปได้โดยอาศัยพหุนุกรมของโปรแกรมเอง ถ้าพบว่าสามารถตัดคำหนึ่งๆ ได้หลายรูปแบบ โปรแกรมก็จะคำนวณความน่าจะเป็นของคำแต่ละรูปแบบโดยดูจากชนิดของคำและคำบริบทที่อยู่ก่อนหน้า 2 คำ แล้วโปรแกรมก็จะเลือกตัดคำที่มีความน่าจะเป็นสูงสุด ค่าความน่าจะเป็นดังกล่าวได้มาจากค่าสถิติของการเกิดเรียงกันของคำโดยมีการฝึกฝนระบบไว้ล่วงหน้าด้วยหลักการเรียนรู้ด้วยเครื่อง หรือ Machine Learning ตัวอย่างการตัดคำ เช่น คำว่า “ตากลม” มีความเป็นไปได้ 2 แบบ คือ อาจจะตัดคำเป็น “ตา|กลม” หรือ “ตากล|ม” เมื่อเป็นเช่นนี้ โปรแกรม jWordSeg ก็จะตัดคำโดยดูจากความน่าจะเป็นสูงสุด สมมุติว่าในที่นี้ ความน่าจะเป็นที่จะตัดคำเป็น “ตากล|ม” มีสูงสุด โปรแกรมก็จะตัดคำนี้เป็น “ตากล|ม”

5.4 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5.4.1 เกณฑ์ชี้วัดผลการทดสอบ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้การคำนวณค่า ความแม่นยำ (Precision) ความครบถ้วน (Recall) ความผิดพลาด (Error) และความพร่อง (Silence) (Baeza-Yates and Riberto-Neto, 1999) เป็นเกณฑ์ชี้วัดผลการทดสอบ

5.4.1.1 ความแม่นยำ (Precision)

ความแม่นยำ (Precision) คือ ประโยคที่ถูกต้องที่ปรากฏในผลการทดสอบโดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยคที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง) หารด้วยจำนวนประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ทั้งหมดแล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความแม่นยำ (Precision) เป็นเปอร์เซ็นต์ ค่าความแม่นยำนี้ตรงข้ามกับค่าความผิดพลาด (Error)

สูตรในการหา ความแม่นยำ (Precision) มีดังนี้

$\frac{\text{ประโยคที่ถูกต้อง}}{\text{ประโยคที่พบ}} \times 100 = \text{ความแม่นยำ (Precision) (\%)}$

ประโยคที่พบ

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมติว่ามีจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 120 ประโยค เครื่องบอกรบขอบเขตประโยคได้ถูกต้องจำนวน 40 ประโยคจากจำนวนประโยคที่บอกรบขอบเขตประโยคได้ทั้งหมด 70 ประโยค คำนวณ ความแม่นยำ (Precision) ได้ดังนี้

$$\frac{40}{70} \times 100 = 57.15 \%$$

70

ดังนั้น ความแม่นยำ (Precision) ของตัวอย่างข้างต้น คือ 57.15 %

5.4.1.2 ความครบถ้วน (Recall)

ความครบถ้วน (Recall) คือ ประโยคที่ต้องการทั้งหมดให้ปรากฏในผลการทดสอบโดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกรบขอบเขตประโยคได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยคที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ จำนวนประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกรบขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง)หารด้วยจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดแล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความครบถ้วน (Recall) เป็นเปอร์เซ็นต์ ความครบถ้วน (Recall) นี้ตรงข้ามกับค่าความพร่อง (Silence)

สูตรในการหา ความครบถ้วน (Recall) มีดังนี้

$$\frac{\text{ประโยคที่ถูกต้อง}}{\text{ประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด}} \times 100 = \text{ความครบถ้วน (Recall) (\%)}$$

ประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมติว่ามีจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 120 ประโยค เครื่องบอกรบขอบเขตประโยคได้ถูกต้องจำนวน 40 ประโยคจากจำนวนประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกรบขอบเขตประโยคได้ทั้งหมด 70 ประโยค คำนวณ ความครบถ้วน (Recall) ได้ดังนี้

$$\frac{40}{120} \times 100 = 33.33 \%$$

120

ดังนั้น ความครบถ้วน (Recall) ของตัวอย่างข้างต้น คือ 33.33 %

5.4.1.3 ความผิดพลาด (Error)

ความผิดพลาด (Error) คือ ประโยคที่ปรากฏในผลการทดสอบแต่เป็นประโยคที่ไม่ถูกต้องโดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกรบขอบเขตประโยคได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยคที่ผิดพลาด (ในที่นี้ คือ จำนวนประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกรบขอบเขตประโยคได้ไม่ถูกต้อง) หารด้วยจำนวนประโยคที่เครื่อง

คอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ทั้งหมดแล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความผิดพลาด (Error) เป็นเปอร์เซ็นต์

สูตรในการหา ความผิดพลาด (Error) มีดังนี้

$$\text{ประโยคที่ผิดพลาด} \times 100 = \text{ความผิดพลาด (Error) (\%)} \\ \text{ประโยคที่พบ}$$

ประโยคที่พบ

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมติว่ามีจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 120 ประโยค เครื่องบอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้องจำนวน 40 ประโยคจากจำนวนประโยคที่บอกขอบเขตประโยคได้ทั้งหมด 70 ประโยค แสดงว่าเครื่องบอกขอบเขตประโยคได้ไม่ถูกต้องจำนวน 30 ประโยค ก็จะคำนวณความผิดพลาด (Error) ได้ดังนี้

$$\frac{30}{70} \times 100 = 42.85 \%$$

70

ดังนั้น ความผิดพลาด (Error) ของตัวอย่างข้างต้น คือ 42.85 %

5.4.1.4 ความพร้อม (Silence)

ความพร้อม (Silence) คือ ประโยคที่ต้องการทั้งหมดแต่กลับไม่พบในผลการทดสอบโดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดลบด้วยประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ จำนวนประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง) หารด้วยจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด แล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความพร้อม (Silence) เป็นเปอร์เซ็นต์

สูตรในการหา ความพร้อม (Silence) มีดังนี้

1. ประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด - ประโยคที่ถูกต้อง = ผลลัพธ์

2. ผลลัพธ์ $\times 100 =$ ความพร้อม (Silence) (%)

ประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด

ตัวอย่างการคำนวณ

สมมติว่ามีจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด 120 ประโยค เครื่องบอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้องจำนวน 40 ประโยคจากจำนวนประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ทั้งหมด 70 ประโยค คำนวณ ความพร้อม (Silence) ได้ดังนี้

$$1. 120 - 40 = 80$$

$$2. \frac{80}{120} \times 100 = 66.67 \%$$

120

ดังนั้น ความพร่อง (Silence) ของตัวอย่างข้างต้น คือ 66.67 %

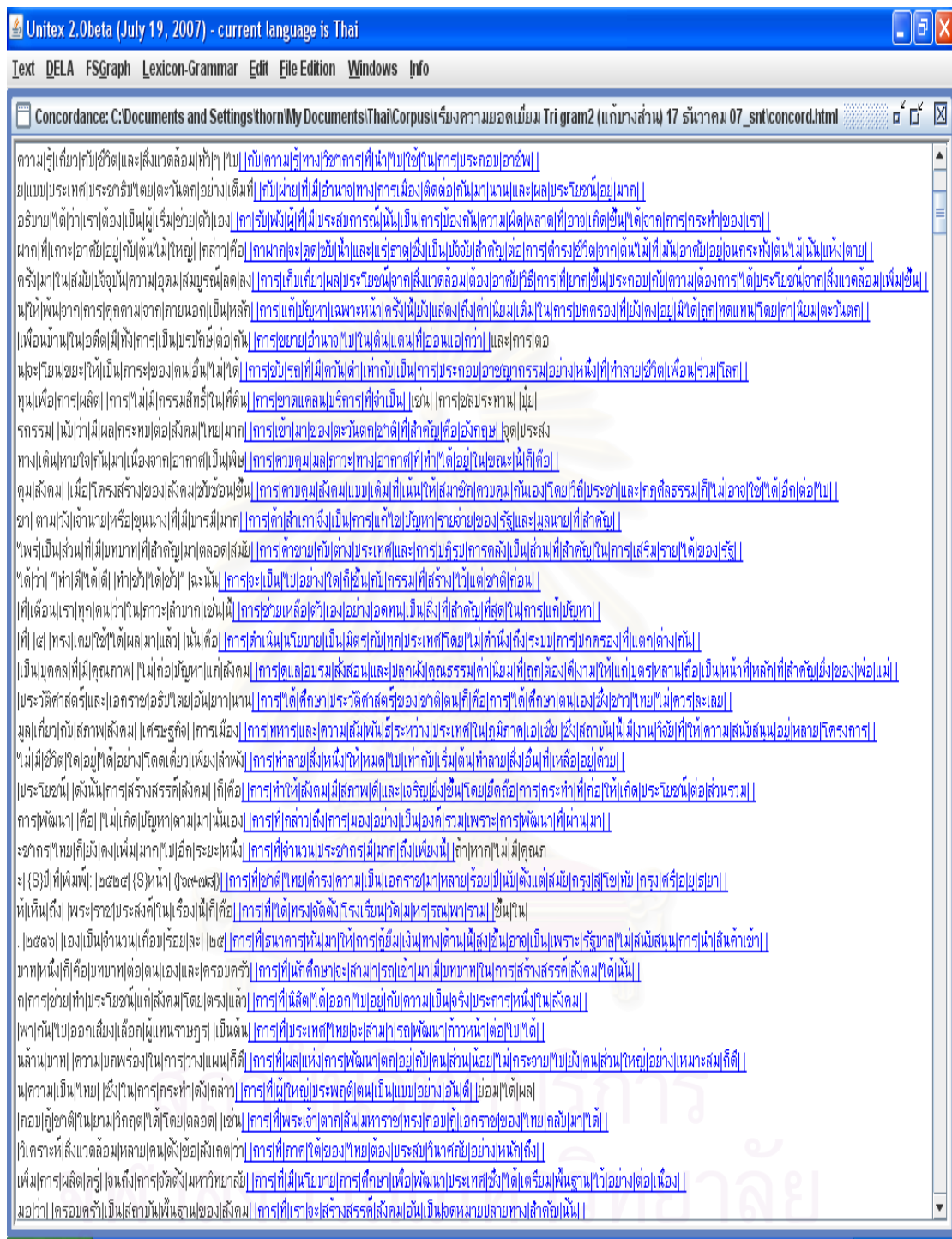
5.4.2 ผลการทดสอบ

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้ข้อมูลประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ปรากฏในเรียงความ ขณะเลศรางวัลทนภูมิพล พ.ศ. 2522 - 2547 ในการวิเคราะห์ จำนวน 822 ประโยค จากการทดสอบ การบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ พบประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคได้ จำนวน 887 ประโยค ตรวจสอบ แล้วพบว่าเป็นประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยค ได้ถูกต้อง จำนวน 600 ประโยค เป็นประโยคความซ้อนที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตไม่ ถูกต้องหรือความผิดพลาด (Error) จำนวน 287 ประโยค และเป็นประโยคความซ้อนที่ต้องการแต่ กลับไม่พบในผลการทดสอบ 222 ประโยค

ตัวอย่างผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ มีดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

ตัวอย่างข้างต้นเป็นตัวอย่างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคได้ ประโยคดังกล่าวจะเน้นด้วยเส้นใต้โดยประโยคจะเริ่มต้นด้วยเครื่องหมาย || แสดงการเว้นวรรคหน้าประโยค คำแต่ละคำในประโยคค้นด้วยเครื่องหมาย | เพื่อแสดงการตัดคำและจบประโยคด้วยเครื่องหมาย || แสดงการเว้นวรรคหลังประโยค

ประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตได้ทั้งหมด 887 ประโยคนี้ประกอบด้วยประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้องสมบูรณ์และความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคผิดพลาดดังกล่าวไปแล้วข้างต้น

ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคได้ทั้งหมด ผู้วิจัยเน้นตัวอักษรหนา แสดงไว้ในภาคผนวก ข.

จากผลการทดสอบดังกล่าว ผู้วิจัยคำนวณด้วยค่าความแม่นยำ (Precision) ความครบถ้วน (Recall) ความผิดพลาด (Error) และความพร่อง (Silence) ได้ดังนี้

5.4.2.1 ความแม่นยำ (Precision)

ความแม่นยำ (Precision) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 68 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยคที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง) 600 ประโยคหารด้วยจำนวนประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ 887 ประโยค คูณด้วย 100 ได้ค่าความแม่นยำ (Precision) 68 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{600}{887} \times 100 = 68 \%$$

887

5.4.2.2 ความครบถ้วน (Recall)

ความครบถ้วน (Recall) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 73 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยคที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง) 600 ประโยคหารด้วยจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้ 822 ประโยค คูณด้วย 100 ได้ค่าความครบถ้วน (Recall) 73 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{600}{822} \times 100 = 73 \%$$

822

5.4.2.3 ความผิดพลาด (Error)

ความผิดพลาด (Error) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 32 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตผิดพลาด (ในที่นี้ คือ ประโยคที่ตรวจสอบแล้วและพบว่าไม่ใช่ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ตามที่ผู้วิจัยต้องการ) 287 ประโยคหารด้วย

จำนวนประโยคจำนวนประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ 887 ประโยค คุณด้วย 100 ได้ค่าความผิดพลาด (Error) 32 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{287}{887} \times 100 = 32 \%$$

887

ความผิดพลาดในการทดสอบเกิดจากปัจจัยต่อไปนี้

5.4.2.3.1 การเว้นวรรค

ประโยคที่เว้นวรรคผิดพลาดพบ 114 ประโยค หรือ 12.85 เปอร์เซ็นต์ การเว้นวรรคที่ผิดพลาดทำให้ได้ประโยคความซ้อนที่ไม่สมบูรณ์ เช่น

ตัวอย่าง

1. จาก|นिरास|नरिनर्त्त| |นาย|नरिनर्त्त|रिबेस (อิน)|) |จาก|โคลง|ที่|นำมา|กล่าว|ข้าง|ต้น| |จะ|เห็น|ได้|
ว่า|เป็น|พระ|
2. |นำมา|ซึ่ง|ความ|ไม่|เข้าใจ|กัน|ของ|คน|ใน|ชาติ| |จาก|จุด|ประสงค์|ดัง|ที่|กล่าว|มา| |ถ้า|เรา|สาม|าร|ร|
ดำเนิน|

จากตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ การเว้นวรรคที่ผิดพลาดทำให้ได้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่ “จากโคลงที่นำมากล่าวข้างต้น” และ “จากจุดประสงค์ดังที่กล่าวมา” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

5.4.2.3.2 นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”

นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” พบ 105 ประโยค หรือ 11.84 เปอร์เซ็นต์ นามวลีที่ขึ้นต้นด้วย “การ” มีคำว่า “ที่” ปรากฏร่วมด้วย จึงทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สับสนกับ โครงสร้างประโยคความซ้อนที่มี “ที่ ซึ่ง อัน” เป็นประพันธสรรพนาม จึงทำให้ได้ประโยคความซ้อนที่ไม่ต้องการ เช่น

ตัวอย่าง

1. |๒๕๑๖| |เอง|เป็น|จำนวน|เกือบ|ร้อย|ละ| |๒๕| |การ|ที่|ธนาคาร|หัน|มา|ให้|การ|กู้ยืม|เงิน|ทาง|ด้าน|
นี้|สูง|ขึ้น|อาจ|เป็น|เพราะ|รัฐบาล|ไม่|สนับสนุน|การ|นำ|สินค้า|เข้า| |
2. |ให้|คน|ที่|ไม่|ชอบ|การ|เปลี่ยนแปลง|ใช้|ต่อไป| |การ|ที่|วัฒนธรรม|ไม่|ได้|รับ|การ|พัฒนา|ให้|มี|
ประสิทธิภาพ|สูง|ขึ้น|จน|สนอง|ความ|ต้องการ|ในยุค|ใหม่|นี้|ได้|ก็|เพราะ|ไม่มี|คน|กลุ่ม|ใด|จะ|ให้|
ความ|สนใจ|ลง|แรง|ทำ|ใน|เรื่อง|นี้| |

จากตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” มีคำว่า “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในนามวลี “การที่ธนาคารหันมาให้การกู้ยืมเงินทางด้านนี้สูงขึ้น” และ “การที่วัฒนธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจนสนองความต้องการในยุคนี้ได้” ซึ่งเครื่อง

เข้าใจว่า “ที่” เป็นประพันธสรรพนามขยาย “การ” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 แต่ในความเป็นจริง “ที่” ในที่นี้ไม่ได้เป็นประพันธสรรพนามแต่เป็นส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”

5.4.2.3.3 คำเปลงนาม

จากการทดสอบ พบว่า “ที่” เป็นคำเปลงนามในประโยค 13 ประโยค หรือ 1.47 เปอร์เซ็นต์ โดยคำว่า “ที่” ปรากฏนำหน้ากริยาลิเพื่อให้อกริยาลินั้นกลายเป็นามวลี ลักษณะนี้อาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าใจว่า “ที่” เป็นประพันธสรรพนาม จึงทำให้ได้เป็นประโยคที่ไม่ต้องการ เช่น

ตัวอย่าง

1. งานศิลปะของชาติไทยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เราสามารถนำมาเผยแพร่และแนะนำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางขึ้น
2. มาใช้วิธีเกณฑ์ทหารรับใช้ส่วนกลางโดยตรง สิ่งนี้อาจไม่เป็นที่ตระหนักเข้าใจในความหมายสำคัญชัดเจนนักในระยะแรก

ในตัวอย่างที่ 1 “ที่” ปรากฏต้นกริยาลิ “รู้จักอย่างกว้างขวางขึ้น” เพื่อให้กริยาลินี้กลายเป็นามวลี “ที่รู้จักอย่างกว้างขวางขึ้น” และในตัวอย่างที่ 2 “ที่” ปรากฏต้นกริยาลิ “ตระหนักเข้าใจในความหมายสำคัญชัดเจนนักในระยะแรก” เพื่อให้กริยาลินี้กลายเป็นามวลี “ที่ตระหนักเข้าใจในความหมายสำคัญชัดเจนนักในระยะแรก”

5.4.2.3.4 นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ”

นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ” พบ 10 ประโยค หรือ 1.13 เปอร์เซ็นต์ นามวลีที่ขึ้นต้นด้วย “ความ” มีคำว่า “ที่” ปรากฏร่วมด้วย จึงทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สับสนกับโครงสร้างประโยคความซ้อนที่มี “ที่ ซึ่ง อัน” เป็นประพันธสรรพนาม จึงทำให้ได้ประโยคความซ้อนที่ไม่ต้องการ เช่น

ตัวอย่าง

1. ของระบบเหล่านี้เอง อีกประการหนึ่งคือ ความต้องการปลดปล่อยแรงงานที่อยู่ในความควบคุมที่ต้องจำกัดพื้นที่การอยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายให้ออกไปทำการเพาะปลูกข้าว
2. และเปลี่ยนแปลงระเบียบการปกครองให้ทันสมัย มีความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามระเบียบใหม่

ในตัวอย่างที่ 1 และตัวอย่างที่ 2 นามวลี “ความต้องการปลดปล่อยแรงงานที่อยู่ในความควบคุมที่ต้องจำกัดพื้นที่การอยู่อาศัยและการเคลื่อนย้ายให้ออกไปทำการเพาะปลูกข้าว” และ นามวลี “ความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามระเบียบใหม่” มีคำว่า

“ที่” ปรากฏร่วมด้วยซึ่งอาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าใจว่า “ที่” เป็นประพันธสรรพนามจึงปรากฏลักษณะประโยคเช่นนี้ในผลการทดสอบ

5.4.2.3.5 ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ

จากการทดสอบ พบว่า “ที่” ที่เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความทำให้เครื่องเข้าใจผิดพลาดว่าคำว่า “ที่” ลักษณะนี้เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” โดย “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความต่างๆ ดังนี้

ก. คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ ได้แก่

1. คำเชื่อม “เท่าที่” พบ 13 ประโยค หรือ 1.47 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

ทุกข์|ทรมาน|เพราะ|ความ|ยากจน|มาก|เพียง|ใด| |กลยุทธ์|ในการ|พัฒนา|เศรษฐกิจ|ของ|ประเทศ|เท่า|
ที่|ผ่าน|มาก็|เน้น|หนัก|เฉพาะ|การ|พัฒนา|ภาค|อุตสาหกรรม| |

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ “เท่าที่” เชื่อมข้อความ “กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ” กับข้อความ “ผ่านมา”

2. คำเชื่อม “ดังที่” พบ 7 ประโยค 0.79 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

ของ|งบ|พัฒนา|เศรษฐกิจ|และ|สังคม|ที่ตั้ง|ไว้| |ผล|ก็คือ|เกิด|ความ|แตกต่าง|ทาง|รายได้|ระหว่าง|
ประชาชน|ใน|ชนบท|กับ|ใน|เมือง|ดัง|ที่เป็น|อยู่|

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ “ดังที่” เชื่อมข้อความ “เกิดความแตกต่างทางรายได้ระหว่างประชาชนในชนบทกับในเมือง” กับข้อความ “เป็นอยู่”

3. คำเชื่อม “อย่างที่” พบ 1 ประโยค หรือ 0.11 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

แต่|ถ้า|หาก|เรา|มี|ความ|ขยัน|หมั่น|เพียร| |เราก็|สามารถ|ประสบ|ความ|สำเร็จ|อย่าง|ที่|ต้องการ|ได้| |

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ “อย่างที่” เชื่อมข้อความ “เราก็สามารถประสบความสำเร็จ” กับข้อความ “ต้องการได้”

2. ต่างๆ ในสังคมรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง คนไทยจึงควรภาคภูมิใจที่ชาติไทยของเรามีภาษาเป็นของตนเอง

ในตัวอย่างที่ 1 “ที่” ปรากฏต้นอนุพากย์เต็มเต็มกริยา “เราจะต้องรักษาสິงเหล่านี้ไว้ให้คงทนถาวรเป็นมรดกของอนุชนรุ่นหลังต่อไป” และในตัวอย่างที่ 2 “ที่” ปรากฏต้นอนุพากย์เต็มเต็มกริยา “ชาติไทยของเรามีภาษาเป็นของตนเอง”

5.4.2.3.7 คำนาม

จากการทดสอบ พบคำนามที่ประกอบด้วยคำว่า “ที่” 3 คำ หรือ 0.34 เปอร์เซ็นต์ ได้แก่คำว่า *ที่สวน ที่ไร่ และ สถานที่* โดยคำว่า “ที่” ในคำนามทั้ง 3 คำนี้ไม่ได้เป็นประธานสรรพนามแต่เป็นส่วนหนึ่งในคำนามนั้นๆ

5.4.2.3.8 คำบุพบท

จากการทดสอบ พบ “ที่” และ “ซึ่ง” ที่เป็นคำบุพบท มิใช่คำประธานสรรพนาม โดย “ที่” ปรากฏ 1 ครั้ง และ “ซึ่ง” ปรากฏ 1 ครั้ง รวม 2 ครั้ง หรือ 0.22 เปอร์เซ็นต์ เช่น ตัวอย่าง

1. มามนุษยา | วันวิสาขบูชา | วันอาสาฬหบูชา | ฯลฯ | พุทธศาสนิกชนก็จะไปทำบุญที่วัดมีการรักษาศีล และ
2. ชีวิตประจำวัน | ในด้านการบริหารประเทศ | ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็น และมีตัวแทนเข้าร่วมบริหารประเทศโดยผ่านการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย

ในตัวอย่างที่ 1 “ที่” เป็นคำบุพบทแสดงสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนไปทำบุญ คือ “วัด” และในตัวอย่างที่ 2 “ซึ่ง” เป็นคำบุพบทนำหน้ากรรมของกริยา “แสดงออก” นั่นก็คือ “ความคิดเห็น”

5.4.2.4 ความพร่อง (Silence)

ความพร่อง (Silence) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 27 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดลบด้วยประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ จำนวนประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้อง)หารด้วยจำนวนประโยคที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด แล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความพร่อง (Silence) เป็นเปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$1. 822 - 600 = 222$$

$$2. \frac{222}{100} \times 100 = 27 \%$$

ผู้วิจัยพบว่าความพร่องในการทดสอบเกิดจากปัจจัยต่อไปนี้

5.4.2.3.1 การเว้นวรรค

ผู้วิจัยพบว่ากรณีที่โปรแกรมตัดคำตัดการเว้นวรรคผิดพลาดเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถพบประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ต้องการได้ทั้งหมด (ดูความผิดพลาดด้านการเว้นวรรคในหัวข้อ 5.4.2.4.1)

5.4.2.4.2 โครงสร้างของนามวลี

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างของนามวลีในการทดสอบครั้งนี้เป็นโครงสร้างแบบคร่าวๆ (ดูโครงสร้างนามวลีที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้ในหัวข้อ 5.3.2 และหัวข้อย่อย “กราฟย่อย (sub-graph)” เรื่องกราฟย่อยที่ปรากฏในส่วน NP) จึงทำให้ไม่สามารถพบประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ต้องการได้ทั้งหมด (ดูความผิดพลาดด้านนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” ในหัวข้อ 5.4.2.3.2 และนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ” ในหัวข้อ 5.4.2.3.4)

5.4.2.4.3 การตัดคำผิด

ผู้วิจัยพบว่ากรณีที่โปรแกรมตัดคำตัดคำผิดพลาดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผลการทดสอบพบไม่สามารถพบประโยคที่ต้องการได้ทั้งหมดเพราะเมื่อเกิดการตัดคำที่ผิดพลาดแล้วกราฟที่สร้างจากกฎในโปรแกรม Unitex ก็ไม่สามารถจับคู่กับประโยคที่ต้องการได้ทั้งหมด

5.4.2.4.4 กริยาเรียง

ผู้วิจัยพบว่ากริยาที่เกิดเรียงต่อกันไปหลายคำเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลการทดสอบพบไม่สามารถพบประโยคที่ต้องการได้ทั้งหมดเนื่องจากกราฟที่สร้างจากกฎจะจับคู่กับประโยคที่ปรากฏคำกริยาเดียวได้ดีกว่าประโยคที่ประกอบด้วยกริยาเรียงกันหลายตัว

5.4.3 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในกลุ่มข้อมูลอื่น

ผู้วิจัยนำเอากฎที่สร้างจากโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ทั้ง 37 โครงสร้างไปทดลองทดสอบกับกลุ่มข้อมูลอื่น โดยข้อมูลที่ทดลองนำมาทดสอบนี้ คือ ข้อมูลที่ได้จากรวบรวมบทความทางวิทยาศาสตร์จากคลังข้อมูลของหน่วยปฏิบัติการวิจัยวิทยาการมนุษยภาษา (Human Language Technology Laboratory – HLT) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ที่แบ่งคำด้วยโปรแกรม jWordSeg เช่นเดียวกัน ข้อมูลทั้งหมดมีจำนวน 194 หน้า พบจำนวนประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ทั้งหมด 298 ประโยค ผลการทดสอบมีดังนี้

จากการทดลองทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ในข้อมูลบทความทางวิทยาศาสตร์ พบประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่อง

คอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยชน์ได้ จำนวน 272 ประโยค ตรวจสอบแล้วพบว่าเป็นประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยชน์ได้ถูกต้องจำนวน 155 ประโยค เป็นประโยชน์ความซ้อนที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตไม่ถูกต้อง 117 ประโยค

จากผลการทดลองทดสอบดังกล่าว ผู้วิจัยคำนวณค่าความแม่นยำ (Precision) ค่าความครบถ้วน (Recall) และค่าความผิดพลาด (Error) ได้ดังนี้

5.4.3.1 ค่าความแม่นยำ (Precision)

ความแม่นยำ (Precision) ของการทดสอบนี้มีค่าเป็น 57 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยชน์ที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ถูกต้อง 155 ประโยค)หารด้วยจำนวนประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ 272 ประโยค คูณด้วย 100 ได้ค่าความแม่นยำ (Precision) 57 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{155}{272} \times 100 = 57 \%$$

272

5.4.3.2 ความครบถ้วน (Recall)

ความครบถ้วน (Recall) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 52 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้และตรวจสอบแล้วว่าเป็นประโยชน์ที่ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ถูกต้อง 155 ประโยค)หารด้วยจำนวนประโยชน์ที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้ 298 ประโยค คูณด้วย 100 ได้ค่าความครบถ้วน (Recall) 52 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{155}{298} \times 100 = 52 \%$$

298

5.4.3.3 ความผิดพลาด (Error)

ความผิดพลาด (Error) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 43 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตผิดพลาด (ในที่นี้ คือ ประโยคที่ตรวจสอบแล้วและพบว่าไม่ใช่ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ตามที่ผู้วิจัยต้องการ) 117 ประโยค หารด้วยจำนวนประโยชน์จำนวนประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ 272 ประโยค คูณด้วย 100 ได้ค่าความผิดพลาด (Error) 43 เปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$\frac{117}{272} \times 100 = 43 \%$$

272

5.4.3.4 ความพร้อม

ความพร้อม (Silence) ของการทดสอบครั้งนี้มีค่าเป็น 48 เปอร์เซ็นต์โดยคำนวณจากการนำเอาประโยชน์ที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดลบด้วยประโยชน์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ถูกต้อง (ในที่นี้ คือ จำนวนประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยชน์ได้ถูกต้อง)หารด้วยจำนวนประโยชน์ที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมด แล้วคูณด้วย 100 เพื่อให้ได้ค่า ความพร้อม (Silence) เป็นเปอร์เซ็นต์ ตามสูตรการคำนวณต่อไปนี้

$$1. 298 - 155 = 143$$

$$2. \frac{143}{298} \times 100 = 48 \%$$

298

ผู้วิจัยพบว่าความพร้อมในการทดสอบเกิดจากปัจจัยต่อไปนี้

5.4.3.4.1 การเว้นวรรค

ผู้วิจัยพบว่ากรณีที่โปรแกรมตัดคำตัดการเว้นวรรคผิดพลาดเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถพบประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ต้องการได้ทั้งหมด (ดูความผิดพลาดด้านการเว้นวรรคในหัวข้อ 5.4.2.4.1)

5.4.3.4.2 โครงสร้างของนามวลี

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างของนามวลีในการทดสอบครั้งนี้เป็นโครงสร้างแบบคร่าวๆ (ดูโครงสร้างนามวลีที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้ในหัวข้อ 5.3.2 หัวข้อย่อย “กราฟย่อย (sub-graph)” เรื่องกราฟย่อยที่ปรากฏในส่วน NP) จึงทำให้ไม่สามารถพบประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ต้องการได้ทั้งหมด (ดูความผิดพลาดด้านนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” ในหัวข้อ 5.4.2.3.2 และนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ” ในหัวข้อ 5.4.2.3.4)

5.4.3.4.3 การตัดคำผิด

ผู้วิจัยพบว่ากรณีที่โปรแกรมตัดคำตัดคำผิดพลาดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผลการทดสอบพบไม่สามารถพบประโยชน์ที่ต้องการทั้งหมดเพราะเมื่อเกิดการตัดคำที่ผิดพลาดแล้วกราฟที่สร้างจากกฎในโปรแกรม Unitex ก็ไม่สามารถจับคู่กับประโยชน์ที่ต้องการได้ทั้งหมด

5.4.3.4.4 กราฟ

ผู้วิจัยพบว่ากราฟที่ได้จากกฎทั้ง 37 กฎนั้นเกิดจากการศึกษาข้อมูลในเรื่องความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล ดังนั้นกราฟดังกล่าวอาจจะไม่สามารถครอบคลุมโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในข้อมูลที่ได้จากรวมบทความทางวิทยาศาสตร์ทั้งหมดได้ จึงทำให้ไม่สามารถพบประโยคที่ต้องการได้ทั้งหมด

5.4.3.4.5 พจนานุกรม

ผู้วิจัยพบว่าพจนานุกรมที่ใช้ในโปรแกรม Unitex ที่ใช้ในการทดสอบครั้งนี้เกิดจากการศึกษาข้อมูลในเรื่องความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล ดังนั้นพจนานุกรมดังกล่าวอาจจะไม่สามารถครอบคลุมองค์ประกอบ เช่น คำกริยาและคำนามของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในข้อมูลที่ได้จากรวมบทความทางวิทยาศาสตร์ทั้งหมดได้ จึงทำให้ไม่สามารถพบประโยคที่ต้องการได้ทั้งหมด

ผู้วิจัยสังเกตว่าปัจจัยในข้อ 5.4.3.4.4 และ 5.4.3.4.5 น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ค่าความแม่นยำและความครบถ้วนในผลการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์ลดลงและทำให้ค่าความผิดพลาดและความพร่องนั้นเพิ่มขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในเรื่องความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพลกับการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์พบว่าค่าที่ได้แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในกลุ่มข้อมูล 2 กลุ่ม

ค่าชี้วัดผลการทดสอบ (%)	ผลการทดสอบในเรื่องความชนะเลิศฯ (%)	ผลการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์ (%)
ความแม่นยำ	68	57
ความผิดพลาด	32	43
ความครบถ้วน	73	52
ความพร่อง	27	48

จากตาราง ผู้วิจัยพบว่าค่าความแม่นยำของผลการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์น้อยกว่าค่าความแม่นยำของผลการทดสอบในเรื่องความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล 11 เปอร์เซ็นต์ ค่าความครบถ้วนโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์น้อยกว่าค่าความครบถ้วนใน

เรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล 21 เปอร์เซนต์ และค่าความผิดพลาดโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์ที่พบว่ามีมากกว่าค่าความผิดพลาดในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล 11 เปอร์เซนต์ ค่าความผิดพลาดดังกล่าวทำให้ค่าความแม่นยำของผลการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์มีค่าน้อยกว่าค่าความแม่นยำของผลการทดสอบในเรียงความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล โดยค่าความผิดพลาดที่พบในการทดสอบโดยรวมบทความทางวิทยาศาสตร์เกิดจากปัจจัยต่อไปนี้

5.4.3.3.1 การเว้นวรรค

ประโยคที่เว้นวรรคผิดพลาดพบ 91 ประโยค หรือ 33.45 เปอร์เซนต์ การเว้นวรรคที่ผิดพลาดทำให้ได้ประโยคความซ้อนที่ไม่สมบูรณ์ เช่น

ตัวอย่าง

1. |ให้|เข็ม|ที่|ทำ|จาก|ซิลิกอน|นี้|มี|ความ|แหลม|คม|เข็ม|ที่|ได้|มี|ความ|ยาว|8|ไม|โคร|เมตร|และ|ความ|กว้าง|
2. ออก|สู่|ทะเล|ลึก|กับ|คลื่น|สี|นา|มิ|ที่|มุ่ง|สู่|ชาย|ฝั่ง|คลื่น|สี|นา|มิ|ที่|มุ่ง|สู่|ชาย|ฝั่ง|มี|ชื่อ|เรียก|ว่า|คลื่น|สี|นา|มิ|

จากตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ การเว้นวรรคที่ผิดพลาดทำให้ได้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ได้แก่ “เข็มที่ได้มีความยาว” และ “คลื่นสีนามิที่มุ่งสู่ชายฝั่งมีชื่อเรียกว่า” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ

5.4.3.3.2 นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”

นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” พบ 11 ประโยค หรือ 4.04 เปอร์เซนต์ นามวลีที่ขึ้นต้นด้วย “การ” มีคำว่า “ที่” ปรากฏร่วมด้วย จึงทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์สับสนกับโครงสร้างประโยคความซ้อนที่มี “ที่ ซึ่ง อัน” เป็นประพันธสรรพนาม จึงทำให้ได้ประโยคความซ้อนที่ไม่ต้องการ เช่น

ตัวอย่าง

1. |โรค|นั้น|ส่วน|ใหญ่|เป็น|โปร|ตีน|ที่|อยู่|ใน|เลือด|การ|ที่|จะ|แยก|โปร|ตีน|ใน|เลือด|ที่|อยู่|ใน|น้ำ|ลาย|ออก|มา|ให้|ได้|ทั้ง|หม|ค|นั้น|
2. |"เหิน|น้ำ"|หรือ|ไฮ|ดร|อ|แพ|ล|น|ิง|คือ|การ|ที่|มี|น้ำ|มา|คั่น|กลาง|ระ|หว|าง|พื้น|ผิว|สัมผัส|ของ|ยาง|กับ|ถนน|

จากตัวอย่างที่ขีดเส้นใต้ นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” มีคำว่า “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในนามวลี “การที่จะแยกโปรตีนในเลือดที่อยู่ในน้ำลายออกมาให้ได้ทั้งหมดนั้น” และ “การที่มีน้ำมาคั่นกลางระหว่างพื้นผิวสัมผัสของยางกับถนน” ซึ่งเครื่องเข้าใจว่า “ที่” เป็นประพันธสรรพนามขยาย “การ” ในตัวอย่างที่ 1 และ 2 แต่ในความเป็นจริง “ที่” ในที่นี้ไม่ได้เป็นประพันธสรรพนามแต่เป็นส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”

5.4.3.3.3 คำเปลงนาม

จากการทดสอบ พบว่า “ที่” เป็นคำเปลงนามในประโยค 3 ประโยค หรือ 1.10 เปอร์เซนต์ โดยคำว่า “ที่” ปรากฏนำหน้ากริยาลิเพื่อให้อกริยาลินั้นกลายเป็นามวลี ลักษณะนี้อาจทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าใจว่า “ที่” เป็นประพจน์สรรพนาม จึงทำให้ได้เป็นประโยคที่ไม่ต้องการ เช่น

1. รอยเกล้าๆเท่านั้น | เทคนิคการขยายผิวหนังนี้ | เป็นวิธีเดียวกันกับที่ใช้ในการผ่าตัดเสริม | ทรวงอกของคุณผู้หญิง |
2. อากาศมีความหนาแน่น | หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่า | มีน้ำหนักมากกว่าที่เคยคิดกันไว้เสียอีก | สาเหตุก็เนื่อง

ในตัวอย่างที่ 1 “ที่” ปรากฏต้นกริยาลิ “ใช้ในการผ่าตัดเสริมทรวงอกของคุณผู้หญิง” เพื่อให้กริยาลินี้กลายเป็นามวลี “ที่ใช้ในการผ่าตัดเสริมทรวงอกของคุณผู้หญิง” และในตัวอย่างที่ 2 “ที่” ปรากฏต้นกริยาลิ “เคยคิดกันไว้เสียอีก” เพื่อให้กริยาลินี้กลายเป็นามวลี “ที่เคยคิดกันไว้เสียอีก”

5.4.3.3.4 ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ

จากการทดสอบ พบว่า “ที่” ที่เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความทำให้เครื่องเข้าใจผิดพลาดว่าคำว่า “ที่” ลักษณะนี้เป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” โดย “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความต่างๆ ดังนี้

ก. คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ ได้แก่

1. คำเชื่อม “เท่าที่” พบ 1 ประโยค หรือ 0.36 เปอร์เซนต์ เช่น

ตัวอย่าง

“แชมป์สิ่งมีชีวิตที่มีเกราะป้องกันที่แข็งแรงที่สุด | เท่าที่เคยมีชีวิตอยู่บนพื้นโลกก็เป็นได้ | เพราะนักวิทยาศาสตร์”

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภทแสดงการเปรียบเทียบ “เท่าที่” เชื่อมข้อความ “เคยมีชีวิตอยู่บนพื้นโลกก็เป็นได้” กับข้อความที่อยู่ข้างหน้า

ข. คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเวลา ได้แก่

1. คำเชื่อม “ยามที่” พบ 1 ประโยค หรือ 0.36 เปอร์เซนต์ เช่น

ตัวอย่าง

“สตรีมีครรภ์อยู่ในบริเวณนั้น | {S;แว่นกันแดด | ยามที่ต้องออกไปเผชิญกับแสงแดดจ้าทุก | วันนั้น | นอกจาก”

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภท แสดงเวลา “ยามที่” เชื่อมข้อความ “ต้องออกไปเผชิญกับแสงแดดจ้าทุกวันนี้” กับข้อความที่อยู่ ข้างหน้า

2. เชื่อม “ตราบไคที่” พบ 1 ประโยค หรือ 0.36 เปอร์เซนต์ เช่น

ตัวอย่าง

ไม่ได้ผลเสียทีเดียวนัก | ด้วยเหตุผลที่ว่า ตราบไคที่ แมวยังผลิตโปรตีนดังกล่าวได้อยู่แม้ ในปริมาณน้อยก็ตาม |

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภท แสดงเวลา “ตราบไคที่” เชื่อมข้อความ “แมวยังผลิตโปรตีนดังกล่าวได้อยู่แม้อยู่ในปริมาณน้อยก็ตาม” กับข้อความที่อยู่ข้างหน้า

ค. คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงเงื่อนไข ได้แก่

คำเชื่อม “ทั้งที่” พบ 2 ประโยค หรือ 0.73 เปอร์เซนต์ เช่น

ตัวอย่าง

1. มาแยกไม่ออกว่า | จุดเสีย | หรือวิ่งอยู่ | บางคันก็เปลี่ยนเลนไปมาทั้งที่เปิดสัญญาณไฟ | ซึ่งมีแนว

2. รถที่เปิดสัญญาณไฟกำลังวิ่งอยู่ | หรือจุด | บางท่านก็เปลี่ยนเลนไปมาทั้งที่เปิด | สัญญาณไฟ | ซึ่งจะ

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภท แสดงเงื่อนไข “ทั้งที่” เชื่อมข้อความ “บางคันก็เปลี่ยนเลนไปมา” กับข้อความ “เปิดสัญญาณไฟ” ใน ตัวอย่างที่ 1 และเชื่อมข้อความ “บางท่านก็เปลี่ยนเลนไปมา” กับข้อความ “เปิดสัญญาณไฟ” ใน ตัวอย่างที่ 2

ง. คำเชื่อมข้อความประเภทแสดงลักษณะ ได้แก่

คำเชื่อม “ตามที่” เป็นคำเชื่อมที่ให้ความหมายเกี่ยวกับลักษณะ

(วิจินต์ ภาณุพงศ์, 2532) พบ 1 ประโยค หรือ 0.36 เปอร์เซนต์ เช่น

ตัวอย่าง

สิ่งที่ควรทำเป็นประจำคือ | วัดระดับลมยาง | ต้องได้มาตรฐานตามที่บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ | กำหนด | (สำหรับ

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความประเภท แสดงลักษณะ “ตามที่” เชื่อมข้อความ “ต้องได้มาตรฐาน” กับข้อความ “บริษัทผู้ผลิตรถยนต์

กำหนด” โดย “ตามที่” บอกลักษณะของ “มาตรฐาน” ว่าต้องมีลักษณะตามที่ “บริษัทผู้ผลิตรถยนต์กำหนด” เท่านั้นจะเป็นลักษณะอื่นไม่ได้

5.4.3.3.5 อนุพакย์เต็มเต็มกริยา

จากการทดสอบ พบ “ที่” ปรากฏต้นอนุพакย์เต็มเต็มกริยา จำนวน 1 ครั้ง หรือ 0.36 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

ล้วนเป็น|เบตเตอรี|สำหรับ|เครื่องจักร|ทั้งหมด| |โชค|ดี|ที่|โลก|ของเรา|ยังไม่|เจริญ|ก้าวหน้า|ไป|ถึง|ขนาด|นั้น| |

จากตัวอย่าง “ที่” ปรากฏต้นอนุพакย์เต็มเต็มกริยา “โลกของเรายังไม่เจริญก้าวหน้าไปถึงขนาดนั้น”

5.4.3.3.6 คำบุพบท

จากการทดสอบ พบ “ที่” ที่เป็นคำบุพบทมิใช่คำประพันธ์สรรพนาม โดย “ที่” ปรากฏ 1 ครั้ง หรือ 0.36 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

เป็น|สาเหตุ|ของการ|เกิด|คลื่น|สี|นา|มิ| |โดย|ปกติ| |การ|เคลื่อน|ตัว|ของ|เปลือก|โลก|แบบ|นี้|จะ|ก่อให้เกิด|ร่อง|รอย|ที่|พื้น|ทะเล|โดย|ปรากฏ|เป็น|ร่อง|ลึก|ที่|พื้น|ทะเล| |

จากตัวอย่าง “ที่” เป็นคำบุพบทแสดงสถานที่ที่ร่องรอยอันเกิดจากการเคลื่อนตัวของเปลือกโลกจะเกิดขึ้นได้ นั่นก็คือ “พื้นทะเล”

5.4.3.3.7 อนุพакย์บอกเวลา

ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ที่” ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งในอนุพакย์บอกเวลา โดย “ที่” ปรากฏต้นอนุพакย์บอกเวลาและอนุพакย์บอกเวลานี้จะปรากฏหลังคำนามหรือตัวเลขแสดงเวลา จากการทดสอบพบอนุพакย์บอกเวลา 4 ประโยค หรือ 1.47 เปอร์เซ็นต์ เช่น

ตัวอย่าง

1. และ|สร้าง|หุ่นยนต์|ที่มี|ขา|หลาย|ขา|แต่|ไร้|สมอง| |งาน|วิจัย|ของ|พวกเขา|นั้น|พบกับ|ความ|ก้าวหน้า|อย่าง|เต็ม|ที่|เมื่อ|สอง|สาม|ปี|ที่|ผ่าน|มา|นี้|เอง| |
2. |แล้ว|ก็|เกิด|โรค|ประหลาดๆ| |ขึ้น|หลังจาก|นั้น| |เมื่อ|ไม่กี่|เดือน|ที่|ผ่าน|มาก็|มี|ข่าว|การ|เกิด|โรค|ติดต่อ|ที่|ข้าม|พันธุ์|มา|จาก|สัตว์|อีก| |

ในตัวอย่างที่ 1 “ที่” ปรากฏต้นอนุพากย์บอกเวลา “ผ่านมานี้เอง” ขยายคำบอกเวลา “สองสามปี” และในตัวอย่างที่ 2 “ที่” ปรากฏต้นอนุพากย์บอกเวลา “ผ่านมา” ขยายคำบอกเวลา “ไม่กี่เดือน”

จากการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในบทนี้ ผู้วิจัยพบว่าไม่สามารถประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กรอบการกในการทดสอบบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในครั้งนี้ได้เนื่องจากโปรแกรมที่ใช้ในการทดสอบ คือ โปรแกรม Unixtex มีข้อจำกัดที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ไม่เอื้อต่อการนำไปประยุกต์ใช้กับผลการวิเคราะห์ภาษาในระดับที่ลึกลงไปกว่าระดับพื้นผิว ดังนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยจึงยังไม่สามารถประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กรอบการกกับการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยโปรแกรม Unixtex ได้

โปรแกรม Unixtex มีหลักการทำงาน คือ ค้นหาและจับคู่โครงสร้างทางภาษาที่ต้องการจากข้อมูลที่มีอยู่ ทั้งนี้การค้นหาและจับคู่โครงสร้างทางภาษาดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับกฎไวยากรณ์และพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้น ซึ่งกฎไวยากรณ์และพจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นนั้นเกิดจากการวิเคราะห์ภาษาในระดับพื้นผิว จึงกล่าวได้ว่าโปรแกรม Unixtex ใช้ในการค้นหาและจับคู่โครงสร้างทางภาษาที่ต้องการโดยอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างภาษาในระดับพื้นผิวเป็นหลัก

เมื่อนำโปรแกรม Unixtex มาใช้ในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยไม่ใช้กรอบการกประกอบการทดสอบ พบค่าความแม่นยำ (Precision) 68 เปอร์เซ็นต์และค่าความครบถ้วน (Recall) 73 เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้พบค่าความผิดพลาด (Error) 32 เปอร์เซ็นต์ ค่าความแม่นยำที่ได้แสดงให้เห็นถึงความถูกต้องแม่นยำของโปรแกรม Unixtex ในการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่ถูกต้อง ค่าความครบถ้วนแสดงให้เห็นถึงความสามารถของโปรแกรม Unixtex ในการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ได้ตามที่ผู้วิจัยต้องการ ส่วนค่าความผิดพลาดนั้นแสดงให้เห็นการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ผิดพลาดอันเกิดจากการใช้โปรแกรม Unixtex ในการทดสอบครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาประโยชน์ความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ โดยมุ่งศึกษา 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) ศึกษาวิเคราะห์ประโยชน์ความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในเรื่องความชนะเลิศรางวัลทุนภูมิพล พ.ศ. 2522-2547 (2) ประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกรายละเอียดของประโยชน์ความซ้อนได้

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานการวิจัย คือ การศึกษาประโยชน์ความซ้อนที่ใช้ “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยการคำนวณองค์ประกอบบังคับ (Argument) และกรอบการก (Case Frame) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดประโยคด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผลศึกษาพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นประเด็นที่ยังไม่สามารถนำเอาผลการวิเคราะห์กรอบการกไปใช้ในการทดสอบการบอกรายละเอียดประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้เนื่องจากข้อจำกัดของโปรแกรมที่ใช้ในการทดสอบ นั่นก็คือ โปรแกรม Unitex เนื่องจากโปรแกรมนี้ออกแบบขึ้นเพื่อให้เอื้อต่อการวิเคราะห์ภาษาในระดับโครงสร้างพื้นผิวยังไม่สามารถใช้วิเคราะห์ภาษาในระดับโครงสร้างลึกอย่างการวิเคราะห์การกหรือกรอบการกได้

ผลการศึกษาทั้งหมด สรุปได้ดังต่อไปนี้

6.1.1 การศึกษา “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยชน์ความซ้อน

การศึกษา “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยชน์ความซ้อนนี้เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับโครงสร้างพื้นผิว (Surface Structure) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

6.1.1.1 การศึกษาชนิดของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยชน์ความซ้อน

“ที่” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 9 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มนาม คำเชื่อมอนุพากย์เติมเต็มกริยา คำบุพบท ส่วนหนึ่งของคำนามประสม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ ส่วนหนึ่งของนามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ” คำเปล่งนาม และส่วนหนึ่งในอนุพากย์บอกเวลา

“ซึ่ง” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม คำบุพบท คำเชื่อมข้อความ และคำเชื่อมบอกรายละเอียด

“อัน” อาจแบ่งเป็นชนิดย่อยได้ 4 ชนิด ได้แก่ ประพันธสรรพนาม ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ คำเชื่อมข้อความ และคำเชื่อมแสดงตัวอย่าง

“ที่” “ซึ่ง” และ “อัน” ปรากฏเป็นประพันธสรรพนามได้เหมือนกัน ส่วน “ที่” และ “ซึ่ง” นั้นปรากฏเป็นคำบุพบทได้เหมือนกัน สำหรับ “ที่” และ “อัน” นั้นปรากฏเป็น ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความได้เหมือนกัน และ “ซึ่ง” และ “อัน” นั้นปรากฏเป็นคำเชื่อมข้อความได้เหมือนกัน จะเห็นได้ว่า “ที่” มีชนิดของคำมากที่สุด คือ 9 ชนิด แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเรียงความนิยมใช้ “ที่” มาก ส่วน “ซึ่ง” และ “อัน” นั้น มีชนิดของคำเท่ากัน คือ 4 ชนิด แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเรียงความนิยมใช้ทั้งสองคำนี้รองลงมา

6.1.1.2 การศึกษาหน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในประโยคความซ้อน

ก. หน้าที่ของคำ “ที่ ซึ่ง อัน” ในอนุพจน์คุณศัพท์

1. หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์ มี 2 หน้าที่ ได้แก่

1.1 หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่ประธานของอนุพจน์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+ประธานอนุพจน์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)

1.2 หน้าที่แทนประธานหลักและหน้าที่กรรมของอนุพจน์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กรรมอนุพจน์(ที่)+ประธานอนุพจน์+กริยาอนุพจน์+(ประธานอนุพจน์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)

2. หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์ มี 2 หน้าที่ ได้แก่

2.1 หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่ประธานของอนุพจน์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+ประธานอนุพจน์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)

2.2 หน้าที่แทนกรรมตรงและหน้าที่กรรมของอนุพจน์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมอนุพจน์(ที่,ซึ่ง)+(ประธานอนุพจน์)+กริยาอนุพจน์

3. หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานหรือกรรมของอนุพจน์ มี 2 หน้าที่ ได้แก่

3.1 หน้าที่แทนกรรมรองและหน้าที่ประธานของอนุพจน์ มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมรอง+ประธานอนุพจน์(ที่,ซึ่ง,อัน)+กริยาอนุพจน์+(กรรมอนุพจน์)

3.2 หน้าทีที่แทนกรรมรองและหน้าทีที่กรรมของอนุพากย์
มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+กรรมรอง+กรรมอนุพากย์(ที)+ประธานอนุพากย์+กริยาอนุพากย์

ข. หน้าทีของคำว่า “ที” ในอนุพากย์เต็มเต็ม

1. หน้าทีของคำว่า “ที” ในอนุพากย์เต็มเต็มนาม

1.1 หน้าทีเต็มเต็มประธาน มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+ที+ประธานอนุพากย์+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)+กริยาหลัก+(กรรมหลัก)

1.2 หน้าทีเต็มเต็มกรรมตรง มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+กรรมตรง+ที+ประธานอนุพากย์+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)

2. หน้าทีของคำว่า “ที” ในอนุพากย์เต็มเต็มกริยา

หน้าทีเต็มเต็มกริยา มีโครงสร้างเป็น ประธานหลัก+กริยาหลัก+ที+(ประธานอนุพากย์)+กริยาอนุพากย์+(กรรมอนุพากย์)

6.1.1.3 ลักษณะการใช้อนุพากย์ “ที ซึ่ง อัน” เพื่อแสดงเนื้อความต่างๆ

6.1.1.3.1 ลักษณะการใช้อนุพากย์ “ที” เพื่อแสดงเนื้อความต่างๆ

พบ 23 ลักษณะ รวม 669 ครั้ง ได้แก่ แสดงผล 112 ครั้ง แสดงสภาพ 86 ครั้ง แสดงส่วนเต็มเต็ม 49 ครั้ง แสดงความสำคัญ 48 ครั้ง แสดงการประเมินค่า 45 ครั้ง แสดงคุณลักษณะ 41 ครั้ง แสดงเจตนา 40 ครั้ง แสดงความเกี่ยวข้อง 38 ครั้ง แสดงความมุ่งหมาย 29 ครั้ง แสดงสาเหตุ 25 ครั้ง แสดงการเปรียบเทียบ 24 ครั้ง แสดงประโยชน์ 19 ครั้ง แสดงที่มา 17 ครั้ง แสดงจุดหมาย 15 ครั้ง แสดงข้อเท็จจริง 14 ครั้ง แสดงลักษณะเฉพาะ 14 ครั้ง แสดงประสบการณ์ 11 ครั้ง แสดงสถานะ 9 ครั้ง แสดงปริมาณ 9 ครั้ง แสดงเวลา 7 ครั้ง แสดงหน้าที่ 6 ครั้ง แสดงประเภท 6 ครั้ง แสดงความต้องการ 5 ครั้ง

6.1.1.3.2 ลักษณะการใช้อนุพากย์ “ซึ่ง” เพื่อแสดงเนื้อความต่างๆ

พบ 18 ลักษณะ รวม 98 ครั้ง ได้แก่ แสดงส่วนเต็มเต็ม 29 ครั้ง แสดงผล 13 ครั้ง แสดงเจตนา 7 ครั้ง แสดงสถานที่หรือตำแหน่ง 6 ครั้ง แสดงปริมาณ 6 ครั้ง แสดงความมุ่งหมาย 5 ครั้ง แสดงสภาพ 5 ครั้ง แสดงความเป็นเจ้าของ 5 ครั้ง แสดงการเปรียบเทียบ 4 ครั้ง แสดงประสบการณ์ 4 ครั้ง แสดงที่มา 3 ครั้ง แสดงประโยชน์ 3 ครั้ง แสดงสาเหตุ 2 ครั้ง แสดงเวลา 2 ครั้ง แสดงความเป็นไปได้ 1 ครั้ง แสดงการเน้น 1 ครั้ง แสดงหน้าที่ 1 ครั้ง แสดงการประเมินค่า 1 ครั้ง

6.1.1.3.3 ลักษณะการใช้อนุพากย์ “อัน” เพื่อแสดงเนื้อความต่างๆ

พบ 12 ลักษณะ รวม 67 ครั้ง ได้แก่ แสดงการชี้เฉพาะ 24 ครั้ง แสดงสภาพ 12 ครั้ง แสดงการประเมินค่า 6 ครั้ง แสดงที่มา 5 ครั้ง แสดงผล 5 ครั้ง แสดงคุณลักษณะ 3 ครั้ง แสดงข้อเท็จจริง 3

ครั้ง แสดงสาเหตุ 3 ครั้ง แสดงการเปรียบเทียบ 2 ครั้ง แสดงวัตถุประสงค์ 2 ครั้ง แสดงประโยชน์ 1 ครั้ง แสดงเจตนา 1 ครั้ง

6.1.2 การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ระดับตรรกะ (Logic Level) และกรอบการก (Case Frame)

จำนวนองค์ประกอบบังคับ การกและกรอบการก

ผู้วิจัยพบคำแสดงทั้งหมด 574 คำ จำแนกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ (1) คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ (2) คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ และ (3) คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม ในจำนวนนี้ พบคำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการมากที่สุดโดยพบทั้งหมด 370 คำ รองลงมา ได้แก่ คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ พบทั้งหมด 175 คำ และที่พบน้อยที่สุด ได้แก่ คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม พบ 29 คำ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มขององค์ประกอบบังคับจะได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ $P(A_0)$ พบ 147 คำ แบ่งเป็น

1.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ 127 คำ

1.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ 18 คำ

1.3 คำแสดงชนิดคำกริยาแสดงการประสม ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสม 2 คำ

2. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ $P(A_0, A_1)$ พบ 339 คำ แบ่งเป็น

2.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ 45 คำ

2.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

2.2.1 คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ 184 คำ

2.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาก 12 คำ

2.2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 58 คำ

2.2.4 คำแสดงชนิดกริยาการีต 16 คำ

2.3 คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสม ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสม 24 คำ

3. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2)$ พบ 83 คำ แบ่งเป็น

3.1 คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ 3 คำ

3.2 คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

3.2.1 คำแสดงชนิดกริยาทวิกรรม 1 คำ

3.2.2 คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก 5 คำ

3.2.3 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 39 คำ

3.2.4 คำแสดงชนิดกริยากริยาริต 32 คำ

3.3 คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ แบ่งเป็น

3.3.1 คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสพ 1 คำ

3.3.2 คำแสดงชนิดกริยากริยาริตแสดงการประสพ 2 คำ

4. คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ พบ 5 คำ ได้แก่

คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ แบ่งเป็น

1. คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก 1 คำ

2. คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ 1 คำ

3. คำแสดงชนิดกริยากริยาริต 3 คำ

จากการจำแนกคำแสดงตามจำนวนองค์ประกอบบังคับ พบว่าคำแสดงที่มีจำนวนมากที่สุดคือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว หรือ $P(A_0, A_1)$ พบทั้งหมด 339 คำ คำแสดงที่มีจำนวนมากเป็นอันดับที่สองคือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว หรือ $P(A_0)$ พบ 147 คำ คำแสดงที่มีจำนวนมากเป็นอันดับสามคือ คำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2)$ พบ 83 คำ และคำแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว หรือ $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ พบน้อยที่สุดคือ พบ 5 คำ

ด้านการวิเคราะห์กรอบการก ผู้วิจัยพบการกทั้งหมด 14 ชนิด ได้แก่ เครื่องมือ จุดหมาย ผล ผู้ก่อเหตุผู้ถูก ผู้ทรงสภาพ ผู้ทำ ผู้ประสพ ผู้ร่วม ผู้รับประโยชน์ ผู้รับเหตุ ผู้เสริม สถานที่ แหล่งเดิม โดยการกทั้ง 14 ชนิดปรากฏในกรอบการก 60 กรอบแตกต่างกันไป

6.1.3 การประยุกต์ผลการวิเคราะห์กับการทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

6.1.3.1 กฎที่ใช้ในการทดสอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ พบ 37 กฎ ดังนี้

กฎที่ 1 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V2]+V1

กฎที่ 2 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V2]+V3+(NP)+V3+NP

กฎที่ 3 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]+V2+NP

กฎที่ 4 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+NP+V2]+V2+NP

กฎที่ 5 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+(NP)+V3+(NP)+V3+NP

กฎที่ 6 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+V1

กฎที่ 7 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+V2+NP

กฎที่ 8 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+(NP)+V2

- กฎที่ 9 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V1
- กฎที่ 10 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V2+(NP)
- กฎที่ 11 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V3+(NP)+V3+NP
- กฎที่ 12 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V4+(NP)+V4+NP+V4+NP
- กฎที่ 13 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+NP]+V1
- กฎที่ 14 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+NP]+V2+NP
- กฎที่ 15 NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+NP]+V3+(NP)+V3+NP
- กฎที่ 16 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+(NP)+V3]
- กฎที่ 17 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+NP+V2]
- กฎที่ 18 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]
- กฎที่ 19 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]
- กฎที่ 20 NP+V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+(NP)]
- กฎที่ 21 NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+(NP)]+V4+NP+V4+NP
- กฎที่ 22 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]
- กฎที่ 23 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]
- กฎที่ 24 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]
- กฎที่ 25 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP+V2+NP]
- กฎที่ 26 V2+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V3+NP+V3+NP]
- กฎที่ 27 NP+V3+(NP)+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]+V3+NP
- กฎที่ 28 NP+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V2]+NP
- กฎที่ 29 NP+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]+(V3)+NP
- กฎที่ 30 NP+V3+(NP)+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]
- กฎที่ 31 NP+V3+(NP)+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]
- กฎที่ 32 NP+V3+(NP)+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]
- กฎที่ 33 NP+V3+NP+V3+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+NP+V2]
- กฎที่ 34 NP+V4+(NP)+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+(NP)+V3+NP]+V4+NP
- กฎที่ 35 NP+V4+NP+(NP)+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]
- กฎที่ 36 NP+V4+NP+V4+NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V1]
- กฎที่ 37 NP+V4+NP+V4+NP+V4+NP+[ที่/ซึ่ง/อัน+V2+NP]

6.1.3.2 ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการทดสอบพบค่าความแม่นยำ (Precision) 68 เปอร์เซ็นต์ ความครบถ้วน (Recall) 73 เปอร์เซ็นต์ ความผิดพลาด (Error) 32 เปอร์เซ็นต์ และความพร่อง (Silence) 27 เปอร์เซ็นต์ การทดสอบครั้งนี้ยังไม่ได้ใช้กรอบการกั้นในการทดสอบเนื่องจากข้อจำกัดของโปรแกรม Unitex

6.2 อภิปรายผล

นอกจากสรุปผลการวิจัยข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม กล่าวคือ ในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าไม่สามารถใช้กรอบการกั้นในการสร้างกฎเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ได้เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของโปรแกรมที่ยังไม่สามารถประยุกต์ใช้กรอบการกั้นโปรแกรม Unitex ได้

การทดสอบทำได้โดยใช้วิธีสร้างกฎไวยากรณ์ในรูปกราฟจากโครงสร้างวากยสัมพันธ์ของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” เพื่อให้โปรแกรม Unitex แสดงขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” จากจุดเริ่มต้นไปถึงจุดสิ้นสุดของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” โดยกราฟดังกล่าวจะแสดงส่วนประกอบภายในของโครงสร้างประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” รูปแบบต่างๆ ประกอบกับการกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยการเว้นวรรค ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการวิเคราะห์โครงสร้างประโยคความซ้อนในระดับพื้นผิวและการจำแนกองค์ประกอบบังคับนั้นใช้สร้างกฎเพื่อเขียนกราฟในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ในครั้งนี้ได้

6.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” แนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ในเรื่องความชนะเลิศรางวัลวิทยพัฒน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

6.3.1 ในการทดสอบครั้งนี้ ผู้วิจัยยังไม่ได้ใช้กรอบการกั้นในการทดสอบเนื่องจากโปรแกรม Unitex ยังไม่เอื้อต่อการประยุกต์ใช้กับกรอบการกั้น ผู้วิจัยจึงเสนอให้พัฒนาโปรแกรมเพื่อที่จะสามารถนำกรอบการกั้นมาประยุกต์ใช้ในการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อนด้วยโปรแกรม Unitex ได้ซึ่งอาจจะทำให้ผลการทดสอบดียิ่งขึ้น

6.3.2 จากการทดสอบการบอกขอบเขตประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยพบความผิดพลาดที่เกิดจากปัจจัยสำคัญต่างๆ ดังนี้

1. การเว้นวรรค
2. นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “การ”
3. คำเปลงนาม
4. นามวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ความ”
5. ส่วนหนึ่งของคำเชื่อมข้อความ
6. อนุพากย์เติมเต็มกริยา
7. คำนาม
8. คำบุพบท
9. การตัดคำผิด

ปัจจัยข้างต้นทำให้การบอกขอบเขตประโยคความซ้อนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผิดพลาด 32 เปอร์เซ็นต์ ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการศึกษาปัจจัยดังกล่าวอย่างลึกซึ้งเพื่อนำมาปรับปรุงการบอกขอบเขตประโยคด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สมบูรณ์มากขึ้น

6.3.3 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะประโยคความซ้อนที่ปรากฏประโยคเดี่ยว ไม่รวมประโยคความซ้อนที่เกิดหลายประโยคร่วมกันแบบประโยคความรวมซับซ้อน และผู้วิจัยยังไม่ได้ศึกษาประโยคความเดี่ยวและประโยคความรวม ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ศึกษาประโยคความรวมซับซ้อน ประโยคความเดี่ยว และประโยคความรวมเพื่อให้สามารถบอกขอบเขตประโยคได้กว้างขวางขึ้น

6.3.4 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะประโยคความซ้อนที่ปรากฏประพันธสรพนาม “ที่ ซึ่ง อัน” เท่านั้น จึงเสนอให้มีการศึกษาประพันธสรพนามหรือคำเชื่อมอื่นที่ปรากฏในโครงสร้างประโยคความซ้อน เช่น คำว่า “ผู้” หรือ “ว่า” เป็นต้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

คุษฎีพร ชำนิโรคนานต์. อนุพากษ์ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

นววรรณ พันธุมเมธา. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2527.

นววรรณ พันธุมเมธา. ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ประภรณ์ พรหมปกาศกร. การแปรและการเปลี่ยนแปลงของคณานุประโยคในภาษาไทยสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาสาส์น บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

พรทิพย์ กิจสมบัติ. การใช้คำ ที่ ซึ่ง อัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ภาณุ สังขะวร. ความสัมพันธ์ทางอรรถศาสตร์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยคภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

เมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา. การศึกษาคณานุประโยคในวรรณกรรมสารคดีในสมัยรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาสาส์น คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

วรวุฑฒ์พิสิฐ, พระ. หลักภาษาไทย. ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

วิจินต์ ภาณุพงศ์. โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.

วิภาส โพรทิแพทย์. หน่วยสร้างการวิเคราะห์ในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์. ภาษา สังคม และการเปลี่ยนแปลง. เอกสารวิชาการรวมบทความภาษาและภาษาศาสตร์ (กรกฎาคม 2526), หน้า 28-45.

สุนันท์ อัญชิตินุกูล. คำแสดงระดับตรรกในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1-6. โครงการวิจัยเสริมหลักสูตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ปราณี กุลละวณิชย์ และกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง และสร้อยญา เสวตมาลัย. ทฤษฎีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

อุปกิตศิลปสาร. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

ภาษาอังกฤษ

Baeza-Yates, Ricardo and Riberto-Neto, Berthier. Modern Information Retrieval. New York: ACM Press, 1999.

Chafe, Wallace L. Meaning and the Structure of Language. Chicago, the University of Chicago Press, 1970.

Fillmore, Charles J. “The Case for Case” in Bach, E. and Harnish, R.M. (eds). Universals in linguistic theory. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968.

Kosawat, Krit. Méthodes de segmentation et d'analyse automatique de textes thaï.
Thèse pour obtenir le grade de Docteur de l' Université de Marne-La-Vallée,
2003.

Kullavanijaya, Pranee. A historical study of /thii/ in Thai. London: Routledge, 2002.

Nilsen, L.F. and Nilsen, A.P. Semantic Theory. Massachusetts: Newbury House
Publishers, 1975.

Prasithratsint, Amara. Spoken and written Thai : A stylistic continuum. Paper
presented at the First Hong Kong Conference on Language and Society :
Sociolinguistics today : Eastern and Western Perspective. Hong Kong, 25-28,
1988.

Tesnière, Lucien. Eléments de syntaxe structurale. Paris, Klincksieck, 1959.

Tiancharoen, Supanee. A comparative study of spoken and written Thai : linguistic and
sociolinguistic perspectives. Unpublished Ph.D. dissertation, University of
Georgetown, 1987.

Vauquois, Bernard. Description de la structure intermédiaire. Communication :
présentée au colloque de Luxembourg, 1978.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าแสดง จำนวนองค์ประกอบบังคับและกรอบการก

ตารางต่อไปนี้แสดงรายการค่าแสดง จำแนกตามจำนวนองค์ประกอบบังคับและกรอบการก โดยมีคำอธิบายสัญลักษณ์ต่างๆ ดังนี้

1. $P(A_0)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว ในประโยคหลัก
2. $P(A_0, A_1)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ในประโยคหลัก
3. $P(A_0, A_1, A_2)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ในประโยคหลัก
4. $P(A_0, A_1, A_2, A_3)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ในประโยคหลัก
5. $p(a_0)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 1 ตัว ในอนุพากย์คุณศัพท์
6. $p(a_0, a_1)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 2 ตัว ในอนุพากย์คุณศัพท์
7. $p(a_0, a_1, a_2)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 3 ตัว ในอนุพากย์คุณศัพท์
8. $p(a_0, a_1, a_2, a_3)$ คือ ค่าแสดงที่มีองค์ประกอบบังคับ 4 ตัว ในอนุพากย์คุณศัพท์

ค่าแสดงในประโยคหลัก	ค่าแสดงในอนุพากย์คุณศัพท์
$P(A_0)$	
$P(A_0)$	$p(a_0)$
ก. ค่าแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -ค่าแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ] เกิด คำคล้า เดือดร้อน ทุกข์ยาก เป็น มี รุนแรง สกปรก สงบ เสียด หูหนวก	ก. ค่าแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -ค่าแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ] เกิดขึ้น ดึงาม ทรงคุณคำมหาศาล แท้จริง ผิด ผิดพลาด เย็น สงบ สง่างาม สำคัญ ไสสะอาด อุดมสมบูรณ์

<p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสพ [ผู้ประสพ] เหน็ดเหนื่อย เร่าร้อน</p>	<p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [ผู้ทำ] ออกลูก</p>
P(A₀)	p(a₀,a₁)
<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [ผู้ทรงสภาพ] กว้าง เกิด ดี ดับสลาย เดือดร้อน ตกค้าง แปรเปลี่ยน มี ลดน้อย เหลือล้น สำคัญ เสีย เสื่อมโทรม หมด อ่อนแอ</p>	<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] กลายเป็น ก่อรูปเป็น เกิด เป็น มี มี ผลให้เกิด อยู่ [ผู้ทรงสภาพ+สถานที่] ตั้งอยู่ [ผู้ทรงสภาพ+ผู้ร่วม] เกี่ยวข้อง [ผู้ทรงสภาพ+ผู้รับประโยชน์] เอื้ออำนวย</p>
<p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [ผู้ทำ] เติบโต รวมตัวกัน สลายตัว</p>	<p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [ผู้ทำ+ผู้ถูก] ดำเนิน ทำลาย</p>

	<p>นำมาใช้</p> <p>เน้น</p> <p>บุกเบิก</p> <p>แบ่ง</p> <p>เพิ่ม</p> <p>เรียก</p> <p>[_ผู้ทำ+จุดหมาย]</p> <p>ไขว่คว้า</p> <p>รับผิดชอบ</p> <p>หา</p> <p>แสวงหา</p> <p>[_ผู้ทำ+ผล]</p> <p>ตั้ง</p> <p>สร้าง</p> <p>[_ผู้ทำ+สถานที่]</p> <p>หยั่งรากลง</p> <p>คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก</p> <p>[_ผู้ถูก+ผู้ทำ]</p> <p>ถูกมองข้าม</p> <p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสพ</p> <p>[_ผู้ประสพ+ผู้เสริม]</p> <p>รู้จัก</p> <p>สุข</p> <p>[_ผู้ประสพ+จุดหมาย]</p> <p>ปรารถนา</p>
--	---

$P(A_0)$	$p(a_0, a_1, a_2, a_3)$
ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ] เตือดร้อน	ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ [_เครื่องมือ+แหล่งเดิม+ผล] อาศัยกั๊ยม()จาก()มาประกอบ
$P(A_0, A_1)$	
$P(A_0, A_1)$	$p(a_0)$
ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] กลายเป็น ขาด คือ ต่าง เป็น เปรียบเสมือน มี เหมือน อยู่ [_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่] ตั้งอยู่ เกิดขึ้น -คำแสดงชนิดกริยาการิต [_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ] ปรากฏให้()เห็นเด่นชัด [_ผู้ทรงสภาพ+แหล่งเดิม] เลื่อนหาย ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ	ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ] กระจุกตัว กว้าง กว้าง กว้าง กว้าง เกิด เกิดขึ้น เกิดประโยชน์ เกี่ยวข้องกัน แข็งกร้าว แข็งแกร่ง กดโกง ครบวงจร คล้ายคลึง กุ่มค่า งดงาม จำเป็น เฉียบขาด เฉียบแหลม ชัดเจน ชับซ้อน ตั้ง ดี

-คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ	ดีงาม
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]	ดีพอ
กำหนด	เด่นชัด
แก้ไข	ตกค้าง
ขจัด	ตกต่ำ
ขาย	ต่างกัน
จ่าย	ต่ำ
ซ่อมแซม	ติดขัด
ดำเนิน	ติดลบ
บ่งชี้	ถูก
ตอบสนอง	ถูกต้อง
นำหน้า	ทรงคุณค่า
ปลูกฝัง	ทรุดโทรม
พบ	ทันสมัย
พัฒนา	ทุจริต
ฟื้นฟู	แท้จริง
ฟุ่มเฟือย	น่ากลัว
ยกเลิก	น่าชื่นชม
รวบรวม	น่านิยมน
ระบุน	น่าเบื่อหน่าย
รักษา	น่าวิตก
ลด	น่าสนใจ
ตั้งสอน	น่าอยู่
สูญเสีย	แน่นอน
อบรม	บริสุทธิ์
อ้อม	ประเสริฐ
	ปรากฏ
[_ผู้ทำ+ผล]	เป็นจริง
ก่อ	เป็นมา
นำมา	เปลี่ยนแปลง
ปลูกสร้าง	แปรเปลี่ยนไป
สรรค้สร้าง	ผิดธรรมชาติ

สร้าง	แพร่สะพัด
เสริมสร้าง	มาก
หล่อหลอม	มีชื่อ
	มีคมน
[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]	ไม่มีวันขาดทุน
เกาะกลุ่ม	ไม่มีวันเปลี่ยนแปลง
เข้าร่วม	ไม่ยั่งยืน
เผชิญ	ไม่รู้จบสิ้น
เห็นด้วย	ยับเยิน
	ยาก
[_ผู้ทำ+เครื่องมือ]	ยาวนาน
ใจ	ร่วมเย็น
	ราคาถูก
[_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]	ร้ายกาจ
ดูแล	รุนแรง
สนับสนุน	เรียบง่าย
	ไร้คุณภาพ
[_ผู้ทำ+จุดหมาย]	ล้มละลาย
ผ่านพ้น	ล่าช้า
รอดพ้น	ล้ำสมัย
หา	ล้ำเลิศ
อาศัย	ล้ำสมัย
	ลึกซึ้ง
[_ผู้ทำ+สถานที่]	เล็ก
ผ่าน	เลวร้าย
	เลอเลิศ
-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ	ล้มเหลว
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]	วิจิตรบรรจง
เริ่มต้นทำลาย	วุ่นวาย
เลิกแต่ง	สกปรก
ส่งผลทำลาย	สงบ
หันมาทบทวน	สมดุลย์

<p>[_ผู้ทำ+ผู้เสริม] เดินทางไปพบเห็น ทำตนเป็น ประพฤติปฏิบัติตนเป็น</p> <p>[_ผู้ทำ+ผล] ก่อให้เกิด ยังให้เกิด</p> <p>[_ผู้ทำ+สถานที่] ก้าวขึ้นมาอยู่</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม] เข้าไปผูกพัน</p> <p>[_ผู้ทำ+จุดหมาย] ยินยอมรับ เตรียมรับ โอนอ่อนผ่อนตาม</p> <p>[_ผู้ทำ+เครื่องมือ] รู้จักเลือกใช้</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์] ออกไปทำงานสนอง</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยากริธา [_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ] ทำให้()ต้องขาดทุน ทำให้()ไม่ได้ผล</p>	<p>สมบูรณ์ สวय สวयงาม สะสมพอกพูน สำคัญ สิ้นเนื้อประดาตัว สูง สูงส่ง สูญพันธุ์ เสีย เสื่อมโทรม หนักอึ้ง หนาแน่น เห็นแก่ตัว เหมาะสม เหลืออยู่ ใหญ่ ใหญ่หลวง อบอวน อ่อนวัย อุดมสมบูรณ์ อ่อนตัว ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยาอาการแสดงอาการ [_ผู้ทำ] ขยายตัว เจริญเติบโต เติบโต แแตก ปลิวไสว มาใหม่</p>
---	--

<p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผล] ทำให้เกิด</p> <p>ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสบ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบ [_ผู้ประสบ+ผู้เสริม] เข้าใจ ซึ้ง ชื่นชม ทราบ งมแง</p> <p>[_ผู้ประสบ+จุดหมาย] นึกถึง คิดถึง</p>	<p>รวมตัวกัน คู่ สำเร็จการศึกษา หมุน หลงทาง หลังไหล ไหลป่า</p>
P(A₀,A₁)	p(a₀,a₁)
<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] กลายเป็น เกิด ขาด ครอบคลุม คือ ใช่ ตรง ต่าง ปรากฏ เป็น เปรียบ มี</p>	<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] เกิด ขาด ขาดแคลน คือ ใช่ ด้อย ตรงกันข้าม ต่อเนื่อง แตกต่าง ปรากฏ เป็น เยี่ยม</p>

ห่างไกล	เปี่ยมล้น
เหมาะ	มี
เหมือน	ไว้
	เสมอภาค
[_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่]	เหนือ
กระจัดกระจาย	อุดม
เกิดขึ้น	เอื้ออำนวย
อยู่	
	[_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่]
[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้ร่วม]	เกิดขึ้น
เกี่ยวข้อ	คงอยู่
	อยู่
	[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้ร่วม]
[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้รับประโยชน์]	เกี่ยว
เอื้ออำนวย	เกี่ยวข้อ
	ควบคู่
-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ	สอดคล้อง
[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม]	เหมาะสม
มี()เป็น	
	-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ
[_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่]	[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม]
กระจุกตัวอยู่	มีใช้
สงบอยู่	
อยู่ห่างไกล	[_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่]
	กระจัดกระจายอยู่
ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ	ตกค้างอยู่
-คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ	ปรากฏอยู่
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]	
กุม	
กรีน	[_ผู้ทรงสภาพ+แหล่งเดิม]
กอบโกย	ตกทอดมา
ขจัด	

ครอบครอง	
คลอนแคลน	[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้ร่วม]
ควบคุม	ใกล้ชิด
คัดเลือก	อยู่คู่
กิน	อยู่เคียงคู่
ฆ่า	
โจมตี	ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ
ดำเนิน	-คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ
ดูแลรักษา	[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]
ต่อต้าน	กล่าว
ตัดดวง	ได้
ต้าน	ได้รับ
ทอดทิ้ง	ตรัส
ทำ	ตอบ
ทำลาย	ประสบความสำเร็จ
เน้น	สร้างเสริม
บัง	สอบ
บำเพ็ญ	เสริมสร้าง
บูรณะ	แสดง
ปกป้อง	
ประกอบ	[_ผู้ทำ+ผล]
ปรับปรุง	ก่อ
ปลูกฝัง	ค้นพบ
เปิด	จัดตั้ง
เผชิญ	ตั้ง
เผยแพร่	ทอ
พัฒนา	ประดิษฐ์
พิจารณา	ปลูก
เพิ่ม	ผลิต
ยกเลิก	ลงทุน
ยอมรับ	สร้าง
ยึด	สะสม

ขีดเขี้ยว	ตั้งสม
เรียก	[_ผู้ทำ+จุดหมาย]
วาง	กั้นคว่ำ
แหวดล้อม	จบ
ตั้ง	ตาม
สูญสิ้น	มุ่ง
เสนอ	หา
เสริม	
เสียด	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]
แสดง	กำหนด
หย่อน	กระทำ
หยุด	แก้
	แก้ไข
[_ผู้ทำ+ผล]	ขจัด
จัด	ขวาง
จัดตั้ง	จัดขวาง
จัดทำ	ค้าขาย
จัดสรร	คุกคาม
ตั้ง	จรจรโลง
ผลิต	จัด
พระราชนิพนธ์	แจกจ่าย
รวบรวม	เช่า
สร้าง	เชื่อมโยง
สรุป	ดัดแปลง
สะท้อน	ดำเนิน
	ดำเนินการ
[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]	ตัด
กล่าว	ตีพิมพ์
ได้	ถาโถม
ได้รับ	ท่อง
รับ	ทำ
	เน้น

[_ผู้ทำ+สถานที่]	บำเพ็ญ
ขึ้น	บุกเบิก
เข้ามา	ป้องกัน
มา	เปรียบ
	เปรียบเสมือน
	เปลี่ยนแปลง
[_ผู้ทำ+จุดหมาย]	เผชิญ
ค้นหา	เผชิญหน้า
ทำตาม	เผยแพร่
รับผิดชอบ	พัฒนา
ลงทุน	พิจารณา
สืบทอด	เพิ่ม
หมายความ	ยก
หมายถึง	ย่ำ
หา	แยก
อธิบาย	รวบรวม
อาศัย	รักษา
	รับผิดชอบ
[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]	เรียก
เจริญสัมพันธไมตรี	ละเลย
แฝง	วาง
พึ่งพา	ศึกษา
พึ่งพาอาศัย	ศึกษาวิจัย
	ส่งออก
[_ผู้ทำ+เครื่องมือ]	สนอง
ใช้	สัก
	ต้นคลอน
[_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]	สืบทอด
รับใช้	เสนอ
ส่งเสริม	เสีย
สนับสนุน	หุง
อนุรักษ์	เหยียบย่ำ

-คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก	ก่ ^๕ ขึ้น
[_ผู้ถูก+ผู้ทำ]	[_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์]
ถูก()ท่วมตาย	เกื้อหนุน
ถูกคุกคาม	ช่วย
ถูกใช้จ่าย	ทำนุบำรุง
ถูกถาม	ยังประโยชน์
ถูกทอดทิ้ง	ส่งเสริม
ถูกแทนที่	สนับสนุน
ถูกปลดออก	สร้างสรรค์
ถูก()ละเลย	[_ผู้ทำ+สถานที่]
ถูกควบคุม	ขึ้น
ถูกจัดระเบียบ	เข้า
-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ	เข้ามา
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]	แทรกซึม
แก้ไขปรับปรุง	มา
นับรวม	อย่างกราย
นิยมสวมใส่	ลง
ร่วมกันแก้ไข	[_ผู้ทำ+เครื่องมือ]
รวมกันต่อต้าน	ใช้
[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]	[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
เข้ามาพร้อม	ต่อสู้
[_ผู้ทำ+สถานที่]	ทำสงคราม
เข้าเรียน	ผูกพัน
เช่า()อยู่	พึ่ง
[_ผู้ทำ+ผล]	พึ่งพา
ก่อให้เกิด	พึ่งพิง
จัดให้มี	ร่วม

ทำให้เกิด	-คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก
นำมา	[_ผู้ถูก+ผู้ทำ]
มุ่งผลิต	ถูกกำหนด
ร่วมมือประกอบ	ถูกชะล้าง
[_ผู้ทำ+จุดหมาย]	-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ
มุ่งหา	[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]
ยอมให้()ชี้หน้า	ก่อเป็น
เรียนต่อ	ขายตัวเป็น
[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]	เปิดโอกาสให้มี
รับเอา	มาขายตัวเป็น
ลงนาม	รู้จักสังเกต
[_ผู้ทำ+เครื่องมือ]	สรุปเป็น
เลือกใช้	[_ผู้ทำ+ผล]
หันกลับไปใช้	ก่อให้เกิด
-คำแสดงชนิดกริยากริยิต	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]
[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ]	ขจัดปิดเป่า
ทำให้()ได้พัฒนา	เข้ามาขอทำ
ทำให้()ต้องไร้ผล	เข้ามาครอบงำ
ทำให้()ตื่นเงิน	คิดพิจารณา
ทำให้()บังเกิด	ดำรงรักษา
ทำให้()สูงขึ้น	เดินทางไปศึกษา
ทำให้()เสีย	นำกลับมาใช้ใหม่
ทำให้()เริ่มหมดไป	นำไปค้าขาย
ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ	นำไปใช้
1. คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการ	นำไปปฏิบัติ
ประสพ	นำมาใช้
[_ผู้ประสพ+ผู้เสริม]	ยอมทำ
	เลือกบริโภคร

พิศวง	[ผู้ทำ+จุดหมาย]
พอใจ	แข่งขันกันแสวงหา
ขอบคุณ	นำไปสู่
ซาบซึ้ง	นำมา
ตราตรึง	นำมาเสนอ
ทน	สอบเข้า
นับถือ	ให้ความสำคัญ
ยึดถือ	[ผู้ทำ+เครื่องมือ]
ยึดมั่น	ใช้()ซื้อหา
เห็น	
[ผู้ประสบ+จุดหมาย]	[ผู้ทำ+สถานที่]
คำนึง	ใช้ชีวิตอยู่
ตระหนัก	ตั้งอยู่
ลึ้มคิดถึง	ตัดผ่าน
ย่อท้อ	นำเข้ามา
ใส่ใจ	แผ่ขยายไป
หวาดกลัว	แฝงตัวอยู่
เห็นจริง	แพร่เข้ามา
[ผู้ประสบ+ผู้ร่วม]	ฟุ้งกระจายอยู่
ผูกพัน	ล่องลอยอยู่
	อาศัยอยู่
	[ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
	มาพร้อม
	[ผู้ทำ+แหล่งเดิม]
	หลุดออก
	-คำแสดงชนิดกริยากริิต
	[ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ]
	ทำให้()ดำรงชีวิตอยู่

	<p>ทำให้()น่าเสียด ทำให้()บริสุทธิ์ ทำให้()ไม่สามารถจะอยู่ยั่งยืนง ทำให้()ร่วงชวย ทำให้()ลุกเป็นไฟ ทำให้()เสื่อมโทรม ทำให้()อ่อนแอ เปิดให้()เข้ามาลงทุน แสดงให้()เห็น</p> <p>[ผู้ก่อเหตุ+ผล] ทำให้เกิด</p> <p>ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสบ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสบ [ผู้ประสบ+ผู้เสริม] เข้าใจ เห็น นับถือ ถ่อม นิยม ยึดถือ ยึดมั่น รู้จัก</p> <p>[ผู้ประสบ+จุดหมาย] ต้องการ คำนึง ประสงค์</p>
P(A₀,A₁)	p(a₀,a₁,a₂)
<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ</p>	<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ</p>

<p>[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] กลายเป็น เกิด ครอบคลุม คือ ปรากฏ เป็น [1] มี</p> <p>ข.คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก] เปลี่ยน ดำเนิน พิจารณา เรียก</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้เสริม] ได้ ได้รับ</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้รับประโยชน์] ส่งเสริม</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ</p> <p>[_ผู้ทำ+ผล] ก่อให้เกิด</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้เสริม] ตกเป็น</p>	<p>[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม] มี()ประชิดติด มี()เป็น</p> <p>[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้ถูก] มี()เข้ามาแทน</p> <p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่] กระจาย()ออกไปสู่</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม] กำจัด()ออกไปให้พ้น</p> <p>[_ผู้ทำ+เครื่องมือ+ผู้ถูก] ใช้()แก่ ใช้()ตัดสิน ใช้()เตือนสติ ใช้()แทน ใช้()พาด</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้เสริม] โน้มนำให้มี แบ่ง()ออกเป็น ยึด()เป็น</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+จุดหมาย] นำ()ไปสู่ นำ()มาสู่</p>
--	--

<p>[_ผู้ทำ+จุดหมาย] นำไปสู่</p>	<p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ถูก] นำ()มาใช้อนุรักษ์</p> <p>[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์] ให้ ปล่อย()ให้() ผลิต()ออกไปทำงานรับใช้</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยากริธา [_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ร่วม] ทำให้()เข้าไปผูกพัน ทำให้()ยังคงเกาะกุมแน่น อบรมให้()รู้จักฟัง</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก] ทำให้()ต้องทำ ทำให้()ปฏิบัติ</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม] ทำให้()มี() ทำให้()ไม่มี มุ่งให้()รู้จัก</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผล] ให้()ตั้ง</p> <p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสพ [_ผู้ประสพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม] เห็น()เป็น ยึดถือ()เป็น</p>
-------------------------------------	---

$P(A_0, A_1, A_2)$	
$P(A_0, A_1, A_2)$	$p(a_0)$
ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก ถูก()ส่งเข้ามศึกษา ถูก()ส่งเข้ามอุปสมบท ถูกกำหนดให้เป็น -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ [_ผู้ทำ+เครื่องมือ+ผู้เสริม] ไข้()กลมกลืน [_ผู้ทำ+เครื่องมือ+ผู้ถูก] ไข้()เลี้ยง [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+สถานที่] นำ()เข้ามาเรียน [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้เสริม] แผล()ออกมาเป็น [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประโยชน์] ส่ง()มาบำรุง -คำแสดงชนิดกริยากริรด [_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม] กระตุ้นให้()สนใจ จัดให้()เป็น ทำให้()กลายเป็น ทำให้()ขาด ทำให้()ปนเปื้อน ทำให้()ไม่มี	ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ] สำคัญ โดดเด่น ถูกต้อง แท้จริง น่าอยู่ แน่ชัด แน่น เปลี่ยนแปลง แปลกออกไป พร้อม ฝูงกระจาย มั่นคง ยาว สูญพันธุ์ เหลือ อุดมสมบูรณ์ ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [_ผู้ทำ] ขยายตัว เข้าเวรประจำการ กรองราชย์ เรียนดี

<p>ส่งผลให้()แปรสภาพไปเป็น</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+จุดหมาย] ทำให้()ต้องหา</p> <p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสบ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสบ [_ผู้ประสบ+จุดหมาย+ผู้เสริม] ต้องการให้()เป็น</p> <p>[_ผู้ประสบ+ผู้เสริม+ผู้เสริม] เห็น()เป็น</p>	
P(A₀,A₁,A₂)	p(a₀,a₁)
<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม] มี()เป็น</p> <p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยาทวิกรรมแสดงอาการ [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้รับประ โยชน์] ให้</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก [_ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้แหล่งเดิม] ถูกเกณฑ์()ออก</p> <p>-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้เสริม] กระตุ้น()ให้เห็น พระราชทาน()เป็น พากันชักนำ()ไปเป็น</p>	<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม] เกิด ขาด ครอบคลุม เป็น มี เหลือ อยู่</p> <p>[_ผู้ทรงสภาพ+ผู้ร่วม] สอดคล้อง เหมาะสม</p> <p>ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [_ผู้ทำ+ผู้ถูก] จับ</p>

ศึกษาวิเคราะห์ให้หยั่งเห็น	ทำ
สถาปนา()ขึ้นเป็น	ปลูกฝัง
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ถูก]	อัญเชิญ
ชักจูง()ให้รู้จักคิด	[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]
เลือก()มาแทน	ได้
ห้าม()รับประทาน	ได้รับ
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผล]	[_ผู้ทำ+ผล]
ชักนำ()ให้เกิด	จัด
นำ()มาสร้าง	ผลิต
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+จุดหมาย]	[_ผู้ทำ+สถานที่]
นำ()ไปใช้	ชิมลง
นำ()ไปสู่	ตั้งอยู่
นำ()มาขยาย	อาศัยอยู่
ระบายน()ออกสู่	[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม]
[_ผู้ทำ+ผู้ถูก+ผู้ร่วม]	ประสาน
ส่ง()ไปเจริญสัมพันธไมตรี	[_ผู้ทำ+จุดหมาย]
[_ผู้ทำ+เครื่องมือ+จุดหมาย]	มุ่ง
ใช้()ได้ตรง	-คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ
[_ผู้ทำ+แหล่งเดิม+จุดหมาย]	[_ผู้ทำ+ผู้ถูก]
เปลี่ยนจาก()ไปนิยม	แก้งเมินเฉย
-คำแสดงชนิดกริยาการิต	แสดงออก
[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้เสริม]	[_ผู้ทำ+ผู้เสริม]
ทำให้()กลายเป็น	สะสมเป็น
ทำให้()ขาด	
ทำให้()มี	

<p>ทำให้()ใส่ใจ สะท้อนให้()เห็น แสดงให้()เห็น ให้()เข้ารับ</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+เครื่องมือ] ทำให้()ต้องใช้</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+จุดหมาย] ทำให้()บรรลุ</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ทำ] ทำให้()ไม่ได้ถูก()ล้มล้าง</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก] ทำให้()ไม่สามารถคง</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผล] ทำให้()ไม่อาจสร้าง</p> <p>[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+สถานที่] ทำให้()หลังไหลเข้าสู่</p> <p>ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงการประสพ [_ผู้ประสพ+จุดหมาย+ผู้เสริม] ต้องการให้()เป็น</p>	<p>ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสพ [_ผู้ประสพ+จุดหมาย] ต้องการ</p> <p>[_ผู้ประสพ+ผู้เสริม] รับรู้</p>
P(A₀,A₁,A₂)	p(a₀,a₁,a₂)
<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมวางก [_ผู้ถูก+ผู้ทำ+สถานที่] ถูก()ทิ้งสู่</p>	<p>ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+ผู้เสริม+ผู้เสริม] มี()เป็น</p>

$P(A_0, A_1, A_2, A_3)$	
$P(A_0, A_1, A_2, A_3)$	$p(a_0, a_1)$
ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมวาจก [_ผู้ถูก+ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม] ถูก()เกณฑ์()ออก	ก. คำแสดงชนิดกริยาแสดงสภาพ -คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงสภาพ [_ผู้ทรงสภาพ+สถานที่] ตกค้างอยู่
- คำแสดงชนิดกริยาเรียงแสดงอาการ [_ผู้ทำ+ผู้ถูก+แหล่งเดิม+ผล] อาศัยผู้ยืม()จาก()มาประกอบ	ข. คำแสดงชนิดกริยาแสดงอาการ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงอาการ [_ผู้ทำ+ผู้ถูก] พัฒนา
-คำแสดงชนิดกริยากริิต [_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+แหล่งเดิม+ผู้เสริม] ทำให้()เปลี่ยนจาก()มาเป็น	[_ผู้ทำ+ผู้ร่วม] ฟังพา
[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+จุดหมาย] ทำให้()สามารถกำหนด()ไปสู่	ค. คำแสดงชนิดกริยาแสดงการประสพ -คำแสดงชนิดกริยากรรมแสดงการประสพ [_ผู้ประสพ+จุดหมาย]
[_ผู้ก่อเหตุ+ผู้รับเหตุ+ผู้ถูก+ผู้เสริม] เน้นให้()มุ่งพัฒนา()ให้เป็น	ปรารณา

ภาคผนวก ข.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการทดสอบการบอกขอบเขตประโยชน์ความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

ประโยคที่แสดงในภาคผนวกนี้เป็นประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถบอกขอบเขตประโยคได้จำนวน 887 ประโยค ประโยคความซ้อน “ที่ ซึ่ง อัน” ที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคได้ถูกต้องจำนวน 600 ประโยคแสดงด้วยตัวอักษรปกติ ประโยคที่เครื่องคอมพิวเตอร์บอกขอบเขตประโยคผิดพลาดจำนวน 287 ประโยคแสดงด้วยตัวเอียง ข้อมูลทั้งหมดมีดังต่อไปนี้

สังคมขยายตัวไป แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า กฎหมายอาจควบคุมได้เฉพาะในส่วนที่เป็นวัตถุและการกระทำเท่านั้น |

เส้นเปลือย และสร้างมลภาวะให้สิ่งแวดล้อม กระดาษแต่ละแผ่นไม่ว่าจะเป็นกระดาษในสมุดจดงานที่ยังใช้ไม่หมด |

แทนก่อนได้หรือไม่ได้ และหากจำเป็นต้องซื้อ กระดาษที่ใช้ผลิตสมุดนั้นใช้ประโยชน์ได้ทนทานนานเท่าใด |

เทพฯ เป็นอัมพตเพราะการจราจรที่ติดขัด กรุงเทพฯป่วยเป็นโรคมะเร็งในปอดเพราะควันพิษจากท่อไอเสียและกรุงเทพฯ กำลังจะหุบหนวเพราะระดับเสียงที่ตั้งเกินขนาด |

ใต้เพราะลำคลองทุกแห่งมีแต่น้ำเน่าเหม็น กรุงเทพฯ เป็นอัมพตเพราะการจราจรที่ติดขัด กรุงเทพฯ

เทพมหานครเป็นตัวอย่างที่ดีเจนนในเรื่องนี้ กรุงเทพฯ เหมือนคนพิการที่เติบโตขึ้นอย่างไม่สมประกอบ |

มทุกที่ทรมานเพราะความยากจนมากเพียงใด กลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเท่าที่ผ่านมาก็เน้นหนักเฉพาะการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม |

รัตนโกสินทร์ต่อเนื่องหรือเปลี่ยนแปลงจากอดีต กล่าวโดยส่วนรวมมีทั้งส่วนที่เปลี่ยนแปลง สภาพสังคมทั่ว

ลุ่มใดจะให้ความสนใจแรงทำในเรื่องนี้ กลุ่มที่ได้รับการศึกษาดีพอจะคิดทำได้ก็เป็นกลุ่มที่หลงใหลในวัฒนธรรมต่างชาติมากที่สุด |

มืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกัน กลุ่มที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจก็พยายามกอบโกยโอกาสทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มฐานะของตนยิ่งขึ้น

รุ่นหลังๆ มีระดับการศึกษาเฉลี่ยสูงขึ้นมาก กลุ่มที่มีอิทธิพลทางการเมืองมากที่สุด คือ กลุ่มข้าราชการ

वालกรรรมมหาวิทยาลัยนั้นจำแนกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มที่มีภารกิจทางการเรียนการสอน |

วลเคลื่อนไหวค่าข้าวสาร ค่ารถเมล์ เป็นต้น กลุ่มนักศึกษานี้ได้กลายเป็นกลุ่มที่มีบทบาททางการเมืองนอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวแทนพิทักษ์ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นมาเพื่อแสดงความคิดเห็นบนวิถีทางประชาธิปไตยมีพรรคการเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่ |

ขา ตามวังเจ้านายหรือขุนนางที่มีบารมีมาก | การค้าสำเภาจึงเป็นการแก้ไขปัญหารายจ่ายของรัฐและมูลนายที่สำคัญ |

ไพร่เป็นส่วนที่มีบทบาทที่สำคัญมาตลอดสมัย | การค้าขายกับต่างประเทศและการปฏิรูปการคลังเป็นส่วนที่สำคัญในการเสริมรายได้ของรัฐ |

ทั้ง |๒| ฝ่าย ไม่พร้อมที่จะทำสงครามกัน | การคุกคามของประเทศทั้ง ๒ ต่อรัฐไทยจึงออกมาในลักษณะที่ต่างฝ่ายต่างเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์โดยใช้การเจรจา |

ได้ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ฉะนั้น | การจะเป็นไปอย่างใดก็ขึ้นกับกรรมที่สร้างไว้แต่ชาติก่อน |

ที่เตือนเราทุกคนว่าในภาวะลำบากเช่นนี้ | การช่วยเหลือตัวเองอย่างอดทนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการแก้ปัญหา |

ที่ |๑| ทรงเคยใช้ได้ผลมาแล้ว | นั่นคือ | การดำเนินนโยบายเป็นมิตรกับทุกประเทศโดยไม่คำนึงถึงระบบการปกครองที่แตกต่างกัน |

เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ | ไม่ก่อปัญหาแก่สังคม | การดูแลอบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ถูกต้องดีงามให้แก่บุตรหลานถือเป็นหน้าที่หลักที่สำคัญยิ่งของพ่อแม่ |

ประวัติศาสตร์และเอกราชอธิปไตยอันยาวนาน | การได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของชาติตนก็คือการได้ศึกษาตนเองซึ่งชาวไทยไม่ควรละเลย |

มูลเกี่ยวกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การทหารและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย | ซึ่งสถาบันนี้มีงานวิจัยที่ให้ความสนับสนุนอยู่หลายโครงการ |

ไม่มีชีวิตใดอยู่ได้อย่างโดดเดี่ยวเพียงลำพัง | การทำลายสิ่งหนึ่งให้หมดไปเท่ากับเริ่มต้นทำลายสิ่งอื่นที่เหลืออยู่ด้วย |

ประโยชน์ | ดังนั้นการสร้างสรรค์สังคม | ก็คือ | การทำให้สังคมมีสภาพดีและเจริญยิ่งขึ้นโดยยึดถือการกระทำที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม |

การพัฒนา คือ | ไม่เกิดปัญหาตามมานั่นเอง | การที่กล่าวถึงการเมืองอย่างนี้เป็นองค์รวมเพราะการพัฒนาที่ผ่านมา |

ะชากรไทยก็ยังคงเพิ่มมากขึ้นไปอีกระยะหนึ่ง | การที่จำนวนประชากรมีมากถึงเพียงนี้ | ถ้าหากไม่มีคุณภ

๑ | (S)ปีที่พิมพ์: |๒๕๒๕ | (S)หน้า | (๒๙-๗๔) | การที่ชาติไทยดำรงความเป็นเอกราชมาหลายร้อยปีนับตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย | กรุงศรีอยุธยา |

ที่เห็นถึง | พระราชประสงค์ในเรื่องนี้ก็คือ | การที่ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนวัดมหารัชมงคลมา | ขึ้นใน

| ๒๕๑๖ | แง่เป็นจำนวนเกือบร้อยละ |๒๕ | การที่ธนาคารหันมาให้การกู้ยืมเงินทางด้านนี้สูงขึ้นอาจเป็นเพราะรัฐบาลไม่สนับสนุนการนำสินค้าเข้า |

บาทหนึ่งก็คือบทบาทต่อตนเองและครอบครัว | การที่นักศึกษาจะสามารถเข้ามาเป็นบทบาทในการสร้างสรรค์สังคมได้นั้น |

กการช่วยทำประโยชน์แก่สังคมโดยตรงแล้ว | การที่นิสิตได้ออกไปอยู่กับความเป็นจริงประการหนึ่งในสังคม |
 พวกมันไปออกเสียงเลือกผู้แทนราษฎร | เป็นต้น | การที่ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้ |
 นล้านบาท | ความบกพร่องในการวางแผนที่ดี | การที่ผลแห่งการพัฒนาตกอยู่กับคนส่วนน้อยไม่กระจายไปยังคนส่วนใหญ่อย่างเหมาะสมก็ดี |
 นความเป็นไทย | ซึ่งในการกระทำดังกล่าว | การที่ผู้ใหญ่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดี | ย่อมได้ผล |
 กอบกู้ชาติในยามวิกฤตได้โดยตลอด | เช่น | การที่พระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชของไทยกลับมาได้ |
 วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมหลายคนตั้งข้อสังเกตว่า | การที่ภาคใต้ของไทยต้องประสบวินาศภัยอย่างหนักถึง |
 เพิ่มการผลิตครู | จนถึงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย | การที่มีนโยบายการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศซึ่งได้เตรียมพื้นฐานไว้อย่างต่อเนื่อง |
 มอว่า | ครอบครัวยุคใหม่เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม | การที่เราจะสร้างสรรค์สังคมอันเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญนั้น |
 และอุปสรรคหลาย | ประการที่ถูกมองข้ามไป | การที่เราได้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี |
 ดการศึกษาที่เรานำมาใช้ได้บ้างแล้ว...” | การที่เราเอาการจัดระบบการศึกษาแบบใหม่ของเราเข้ามาใช้โดยมิได้มีความเข้าใจในแนวความคิดที่แท้จริง |
 ปรพัฒนาอย่างที่เราคิดไว้ | สาเหตุเนื่องมาจาก | การที่เราเอากระบวนการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาใช้ทั้งระบบ |
 วนของวิถีชีวิตของคนไทยที่ไม่มาแต่ดั้งเดิม | การที่เราไม่สนใจวัฒนธรรมต่างชาติว่าเป็นสิ่งดีงามและสูงส่งกว่าวัฒนธรรมไทยนั้น |
 ข้างหนึ่งของไม้ท่อนนั้นก็จะลอยขึ้นมาด้วย | การที่เราแยกปลายข้างหนึ่งของท่อนไม้ก็คือ | การกระท
 อยให้คนที่ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงใช้ต่อไป | การที่วัฒนธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจนสนองความต้องการในยุคใหม่ได้ก็เพราะไม่มีคนกลุ่มใดจะให้ความสนใจลงแรงทำในเรื่องนี้ |
 มนอกหลักสูตร | เพื่อทำประโยชน์ให้แก่สังคม | การที่สังคมไทยจะพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้ต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพและมีคุณธรรม |
 ่างมากมายเช่นนี้เกิดจากสาเหตุหนึ่ง | คือ | การที่สังคมไทยเป็นสังคมที่กำลังพัฒนาจำเป็นต้องใช้สินค้าประเภทที่ต้องลงทุน |
 ยาว | ถือเป็นการพัฒนาชาติได้สักทางหนึ่ง | การนิยมไทยนอกจากการบริโภคอาหารไทยดังตัวอย่างที่กล่าวข้างต้นแล้วนั้น |

วงตะวันตก กลุ่มคนระชากรนี้ไม่มีความคิดว่า การปกครองระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบที่ล้าสมัย |

นทรบาทมราชชนนีทรงเคยชี้แนะแนวทางว่า การปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักศาสนานี้ จะต้องลด คว้า

มานต์ตาเถร กระทำสิ่งเหล่านี้ได้อย่างสม่ำเสมอ การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะถ้าเราไม่ทำสิ่งเหล่านี้อย่างต่อเนื่องสิ่งที่เราทำไปก็จะสูญเปล่า |

ะเลยเรื่องสวัสดิการของผู้ใช้แรงงานเกิดขึ้น การประท้วงเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมจะนำไปสู่การเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้น |

วที่ จะพิจารณาแก้ไขปรับเปลี่ยนเป็นอย่างยิ่ง การปรับเปลี่ยนเจตคติต่อโลกธรรมชาติซึ่งเป็นวิถีรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นนามธรรมนั้น |

หาวิทยาลัยจะทำได้ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป |

นั้น มีอยู่มากมายหลายประการ ตัวอย่างเช่น การปลูกสร้างบ้านเรือนแบบไทยให้มีลักษณะที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของประเทศไทย |

เป็นการเรียนการสอนในระดับวิชาชีพชั้นสูง การปลูกฝังคุณธรรมเป็นแต่เพียงหลักการที่กล่าวถึงกัน |

ก่อกำ ค้า ไม่สมควรซื้อหรือฝังอยู่ตลอดเวลา การปลูกฝังให้ผู้ซื้อนิยมสินค้าไทยนั้นนับเป็นพื้นฐานที่ดีแล้ว |

วงต้นมีข้อสังเกตบางประการที่น่าสนใจคือ การเปลี่ยนเป็นการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปไม่ใช่การปฏิวัติหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการลุกขึ้นสู้ของชนชั้นล่าง |

ซึ่งในระบบราชการสมัยใหม่ที่ทรงสร้างขึ้นมา การเปลี่ยนแปลงซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงกระทำโดยอาศัยพระราชอำนาจในฐานะผู้ทรงอำนาจสูงสุดของอาณาจักร |

งขยายเข้ามามีผลต่อส่วนอื่นๆ ของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมที่เป็นผลจากอิทธิพลตะวันตกอย่างเด่นชัดมีหลายครั้ง |

นา การให้ขุนนางสวมเสื้อเข้าเฝ้า เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงที่เห็นเป็นรูปธรรมเด่นชัดจะเริ่มปรากฏในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว |

งพระราชบัญญัติว่าด้วยคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๔๗๖ การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างพื้นฐานของสังคมจึงยังไม่สามารถทำได้สำเร็จภายในคณะราษฎรเองก็เริ่มมีความแตกแยกทางความคิดปรากฏตัวออกมาคือ |
ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับหลวงประดิษฐมนูธรรมหรืออาจเรียกว่า |

เช่นรูปแบบเรื่องสั้น สารคดี ปกิณกะ ฯลฯ การแปลถ้อยคำสำนวนบางสำนวนมาโดยตรงแบบที่เรียกว่า |

กัน | เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว การผนึกกำลังกันของกลุ่มประเทศภาคีอาเซียนจึงเปลี่ยนทิศทางไปที่ความร่วมมือกันเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการค้ามากขึ้น |

นวนมาก เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ในภายหลัง การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นนิคส์ อาจจะเป็นกลอุบายของประเทศที่เคยพัฒนาผ่านขั้นตอนเหล่านี้มาแล้ว |

เบื้องต้นของการศึกษาในมหาวิทยาลัย ก็คือ การผลิตกำลังคนที่มีความสมบูรณ์เพียบพร้อมทั้งทางความคิดและจิตใจให้แก่สังคม |
แบ่งแยกภายในสังคมเดียวกัน | ประการสุดท้าย | การผลิตเชิงอุตสาหกรรมทำให้ศิลปะหัตถกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานแบบประณีตศิลป์ชั้นสูงเริ่มหมดไป |
ในเชิงของการเพิ่มพูนความรู้แต่ทางเดียว | การผลิตนักวิชาการผู้นำในสังคมที่มุ่งแต่ความรู้ด้านเดียว |
เหมาะสมกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป | การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสามารถสร้างประโยชน์แก่สังคมในทางตรงและทางอ้อม |
ที่ความรู้ในเรื่องดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็น | การฝึกอบรมควรเริ่มตั้งแต่ในครอบครัวบิดามารดาควรประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดี |
หลังห้องเที่ยว | เมื่อมีของดีแล้วไม่รู้จักรักษา | การพัฒนาการท่องเที่ยวจะกลายเป็นตัวทำลายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเองเหมือนกับพืชยาที่ขยับเขยื้อนกว่าจะเหยียวยาวได้ในปัจจุบัน |
องเดินไปด้วยกันแบบบัวไม่ช้ำน้ำไม่ขุ่น | การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องควบคู่กับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนจึงจะเป็นการพัฒนาปัจจุบันเพื่อสร้างสรรค์อนาคตที่แท้จริงแนวคิดพุทธธรรมคือ |
ของประชาชนให้สูงขึ้น | แต่ในขณะที่เดียวกัน | การพัฒนานั้นได้ส่งผลให้ทรัพยากรที่มีอยู่ถูกทำลายอย่างรวดเร็ว |
ที่ไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นฐานของสังคมไทย | การพัฒนาในแนวคิดที่เน้นความเป็นนิคส์แต่เพียงอย่างเดียวเป็นการนำเศรษฐกิจของชาติไปผูกติดกับกระแสเศรษฐกิจของโลกมากเกินไป |
นไทยทุกคนต้องช่วยกันคิด | ช่วยกันวินิจฉัย | การพัฒนาเป็นสิ่งที่ดี | และการพัฒนาอุตสาหกรรมก็ |
วงของผู้รู้ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างบนแน่นนอน | การเพิ่มภารกิจที่เพิ่มความสงบสุขเพิ่มคุณภาพชีวิตการอยู่ดี |
รพัฒนาประเทศไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ | การแพร่ขยายความเป็นนิคส์ไปสู่ประเทศโลกที่สามจึงมีข้อจำกัดว่า |
รรลุถึงเป้าหมายในการสร้างสังคมในดีที่สุด | การมีครูที่มีคุณภาพกรับด้วยความรู้และคุณธรรมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาศึกษา |
ขวเป็นทุนอยู่แล้ว | ซึ่งหากจะกล่าวไปแล้ว | การยอมรับวัฒนธรรมอื่นโดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตกก็นับเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย |
มการปลูกฝังให้มีศรัทธาเสียก่อน | ในแง่นี้ | การรณรงค์ให้ตื่นตัวในเอกลักษณ์ไทยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและจำเป็นอย่างยิ่ง |
ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของสมาชิกในครอบครัว | การรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง | และการป้องกันโรคภัยไข้ |
ยเป็นที่ยอมรับและยกย่องของนานาชาติ | การรักษาวัฒนธรรมไทยที่คนไทยทำไม่ได้ไม่ยาก | โดยเฉพาะ

ว่าวัฒนธรรมคือการรักษาชาติ” | อย่างไรก็ตาม | การรักษาวัฒนธรรมไทยมิใช่เป็นเพียงหน้าที่ของรัฐบาลหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่ตั้งโครงการรณรงค์เพื่อส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรมไทยเพียงระยะเวลาหนึ่งแล้วก็จะหยุดพักไปเท่านั้น |

| การสร้างคุณธรรมแก่ประชาชนจึงไม่บวร | การรับอิทธิพลวัฒนธรรมจากต่างประเทศเป็นเรื่องที่กล่าวกันมานาน |

| การถอนฐานทัพอเมริกันออกจากภูมิภาคนี้ | การลดความแข็งแกร่งของสหภาพโซเวียต หรือสันติภาพที่กำลังเกิดขึ้นในกัมพูชา |

ปฎิ | การสูญพันธุ์ของนกทำให้แมลงเพิ่มขึ้น | การลดลงของงูทำให้หนูระบาดเกษตรกรรมที่ผิดธรรมชาติทำให้เกษตรกรต้องขาดทุนเพราะสารเคมีที่ใช้ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น |

ธรรม | และมีความเป็นรูปธรรมยิ่งกว่า | คือ | การลงทุนทบทวนพิจารณาถึงแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งกำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในขณะนี้ |

ที่แท้จริงของมนุษย์ | ฯลฯ | ทางด้านกฎกรรม | การละครไทยมาถึงจุดที่มีการเปลี่ยนแปลงแยกเป็นหลายประเภท |

ปล่องน้ำมัน | และก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ | การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมก็เป็นเรื่องที่ต้องแก้การอนุโมทนา |

ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่ำกว่าครึ่งทั้งสิ้น | การเลือกตั้งในการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติก็เช่นเดียวกัน |

แผนการศึกษาให้เหมาะสมได้ต่อไปในอนาคต | การวางแผนการศึกษาที่ได้นั้น | นอกจากจะคำนึงถึงสภาพ

ขยายพันธุ์สัตว์การคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม | การวิจัยเกี่ยวกับโรคระบาดสัตว์อันเป็นตัวทำลายเศรษฐกิจของชาติ |

คุณค่าด้านวัตถุสิ่งของมากกว่าผลผลิตของจิตใจ | การวิพากษ์วิจารณ์ถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสังคมไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ |

| ๑ | การศึกษาแบบธรรมชาตินิยม | หมายถึง | การศึกษาตลอดชีวิตที่บุคคลได้รับและสะสมความรู้ | ทักษะ

แม้ว่านกขุนทองต้องได้รับการปฏิรูปเสียใหม่ | การศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการที่แท้จริงของตลาดแรงงาน |

จและสังคม | ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ | เป็นต้นมา | การศึกษาถูกรวมให้เป็นภารกิจที่มีความสำคัญสูงในแผนพัฒนาฯ ทุกฉบับ |

มนุษย์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว | การศึกษาที่แท้จริงต้องพัฒนาจิตวิญญาณ | และยกระดับควา

ขั้นปฐมวัยจนถึงระดับใหญ่ที่สุดคือขั้นอุดมศึกษา | การศึกษาที่มีรากฐานความคิดเช่นนี้มีความหมายเพียงแต่การเรียนรู้เทคนิค |

เป็นการศึกษาที่จัดอยู่ทั่วไป | รูปแบบที่ | ๑ | การศึกษาในระบบโรงเรียนหมายถึงกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดไว้ในกรอบระบบโรงเรียน |

ก) เพราะ รัชกาลที่ ๕ ทรงเล็งเห็นว่า การศึกษาเป็นภารกิจสำคัญอย่างที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการป้องกันอันตรายจากการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก

จึงยังไม่มีผู้ใดได้คิดอยู่กับค่านิยมเก่าๆ เช่น การส่งเสริมให้คนที่มีเงินทองและมีสติปัญญาพอควรเข้าเรียน

ปริมาณสัตว์น้ำลดลง การประมงไม่ได้ผล การสูญเสียป่าไม้ทำให้สัตว์ป่าสูญพันธุ์ เชื้อหรือไม่ว่าแผ่นดินอีสานในอดีตเคยเป็นป่าทึบและเป็นที่เกิดของนกกระเรียนไทยที่สูญพันธุ์ไปแล้ว

ยาทไทย โดยให้เหตุผลอย่างเป็นปัจจุบันว่า การแสดงออกซึ่งความนอบน้อมต่อตนเองไม่ใช่เครื่องหมายของคนอ่อนแอ

ร้างจากขณะที่พวกเขาเหล่านั้นยังเป็นเด็ก การให้การศึกษาอบรมในวัยเด็กที่ถูกต้องและเหมาะสม

ดการสูญเสียชีวิตโดยความเท่าไม่ถึงการณ์ การให้ความรู้และจำหน่ายยาโดยเภสัชกรที่ถูกต้องนับเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ร้านขายยาโดยทั่วไปด้วย

วิทยาลัยมุ่งหมายอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ การให้บริการแก่สังคมจะเห็นได้ว่ามีหน่วยงานในจุฬาลงกรณ์ฯ ซึ่งทำหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาวิชาการเฉพาะสาขา

ประชาชนมากกว่าที่ทุกๆ ฝ่ายคาดกันเอาไว้ การให้อภัยก็เป็นลักษณะที่ดีอีกอย่างหนึ่งของสังคมไทย

และปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องดีงามให้แก่ลูก การอบรมสั่งสอนคือหน้าที่หลักที่สำคัญยิ่งของพ่อแม่ผู้เป็นเสาหลักของโครงสร้างสังคม

อย่างจริงจัง เติบโตและเหมาะสมแล้วหรือยัง การอบรมมีความสำคัญสำหรับสังคมที่กำลังพัฒนา เพราะ

โครงการต่างๆ ออกมาพร้อมนโยบายการเงิน การคลังที่สนับสนุนการพัฒนาชนบทอย่างจริงจัง อย่างไรก็ดี

การกอบโกยเอาจากธรรมชาติให้ได้มากที่สุด กำลังกลายเป็นคัมภีร์ที่กลับมาประหารตนเอง ภัยคุกคาม

เพราะบรรพบุรุษของเราได้เสียสละอุทิศชีวิต กำลังทั้งกายและใจสะสมสิ่งเหล่านี้ไว้ให้พวกเราจึงจำเป็นต้องรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ให้คงทนถาวรเป็นมรดกของอนุชนรุ่นหลังต่อไป

วะตนเองพร้อมอยู่แล้วทั้งเครื่องมือและกิจการ กำลังทางเศรษฐกิจทำให้เกิดแหล่งอำนาจอีกแหล่งหนึ่งซึ่งแยกจากอำนาจทางการเมืองและสังคม

ของฝนกรด ไม้ใหญ่ๆ ในกลุ่มอาเซียน กำลังเผชิญมลพิษในอากาศที่รุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากความ

งเกิดผล คือ เริ่มใช้มาตรการทางกฎหมาย กำหนดควารับซื้อข้าวที่แน่นอน บังคับการสกัดข้าวของ

วยหนังสือและเทปบันทึกเสียงธรรมชาติ กิจกรรมที่สำคัญของกรมสถานประการหนึ่งคือการจัดงานเทศกาลมหาชาติ

ว่าเข้าสู่ใรรูปอย่างทั่วถึงเท่าที่ควรจะเป็น เกิดการสูญเสียน้ำที่กักกันไว้ลงสู่แม่น้ำและทะเลเป็นส่วนมาก |

องผู้คน การทำลายป่าทำให้อากาศแปรปรวน เกิดฝนแล้งหรือน้ำท่วมทำลายพืชพรรณที่เป็นอาหารของพวกเขา |

มเหนื่อยยาก แม้ในยามที่บ้านเมืองคับขัน เกิดวิกฤตการณ์อันนำความเดือดร้อนมาสู่พลชนิกทรทุกพระองค์ก็ไม่ทรงทอดทิ้งราษฎรให้เผชิญกับความทุกข์ยากโดยลำพัง |

และกลุ่มต่างๆ เพื่อช่วยในการพัฒนาสังคม จัดความยากไร้และความไม่รู้ของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทที่ห่างไกล |

เพื่อพยุงราคาพืชผลให้มีราคาสูงอยู่เสมอ จัดพ่อค้าคนกลางที่คดโกง การประชาสัมพันธืในเรื่อง |

นอกจากจะนำงานวิจัยไปประยุกต์ใช้แล้ว ขณะเดียวกันสังคมไทยก็จะได้บุคคลากรที่มีความรู้มีความสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการประกอบอาชีพ |

รุงเทพฯ จึงมีน้อยกว่า ๑: ๑.๓๐๐ คน ขณะที่ชนบทบางแห่งมีมากกว่า ๑: ๑.๐๐๐.๐๐๐ คน |

รบบการปกครองจนมีความรัดกุมมากขึ้น ขณะที่ไทยยังใช้ระบบการปกครองแบบเดิม อีกทั้งการ |

บางองค์กรตั้งขึ้นได้ไม่นานก็หยุดชะงักลง ขณะที่บางองค์กรยังคงดำเนินงานต่อมา สมาคมประชาช |

ทั้งประเทศใช้น้ำต่อคนประมาณ ๑๕๐ ลิตร ขณะที่ประชากรในกรุงเทพมหานครใช้น้ำประมาณถึง ๒ |

ที่อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นทุกๆ ปี นอกจากนี้ ขณะที่อยู่ในอาคารที่ใช้เครื่องปรับอากาศ เช่น นั้งเีย |

อื่นๆ ก็หนาวเสียตาย (S) อย่างยิ่ง มีข่าวว่า ขณะนี้วิชาภาษาไทยในระดับมหาวิทยาลัยไม่มีใครเลือกเรียนแล้ว ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นได้รับความนิยมมากขึ้น |

่าให้โลกอันสวยงามต้องแปรเปลี่ยนไป ขณะนี้สภาพอันเสื่อมโทรมของสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติได้ปรากฏให้เห็นเด่นชัดทุกขณะ |

นไทยควรช่วยกันรักษา เพราะในปัจจุบันนี้ ขนบธรรมเนียมและประเพณีไทยอันเป็นเครื่องสะท้อนพฤติกรรมของคนในสังคมกำลังเสื่อมลง |

จะเป็นการสูญเสียเงินตราโดยไม่จำเป็น ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงามก็เป็นวัฒนธรรมไทยอีกประการหนึ่งที่คนไทยควรช่วยกันรักษา |

นก่อน ทำให้เกิดสารพิษละลายอยู่ในแม่น้ำ ขยะมูลฝอยหลายชนิดที่เป็นสารสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ละลายตัวได้ยากหรือไม่ละลายตัวเลย |

สภสรค์ขึ้นได้ด้วยอิทธิพลอำนาจใดๆ ดังนั้น ข้อควรพิจารณาในการเสนอแนวคิดหรือคุณธรรมพึงปฏิบัติที่เห็นสมควรได้รับการเชิดชูเป็นเอกลักษณ์ไทยแก่ประชาชน |

เองเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่คนรุ่นหลังต่อไป | เชื้อจำกั๊ดอีกประการหนึ่งของการขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นในขณะที่เราไม่ยอมช่วยเหลือตัวเองก็คือ | |

ได้แก่ | เยอโรมนี่ | เคนมาร์ก | รัสเซียบนต้น | ขอทำสัญญาเช่นเดียวกับที่ไทยทำกับอังกฤษ | เนื้อหาที่ส

วามต้องการของตนเองในที่สุด | อย่างไรก็ตาม | ข้อที่แตกต่างกันระหว่างการปรับตัวของสถาบันสงฆ์ในยุคต้นรัตนโกสินทร์และในยุคปัจจุบันก็คือ | |

มกับที่เลี้ยงดูพวกเขามาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษ | ขอให้ทุกคนรู้เอาไว้ว่าปัญหาหนักก็ไม่หนักหนาเท่ากับการขาดอาหารเพราะอาหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการดำรงชีพของมนุษย์ | |

รองจากรัฐบาลพลเอกชาติชาย | ชุณหะวัณ | ของกลุ่มผู้นำทางทหารที่เรียกตนเองว่าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ | |

ภาค | จะรับนักเรียนในท้องถิ่นร้อยละ ๔๐ | ของโควตาที่ได้รับได้ | นอกจากนี้ยังมีให้โควตาพิเศษ | |

นพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓๗ | เพียงร้อยละ ๑๓.๗ | ของงบประมาณเศรษฐกิจและสังคมที่ตั้งไว้ | ผลก็คือเกิดค

แบบแผนแต่มีความสำคัญมากในการเรียนรู้ | ของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในชนบทผู้ด้อยโอกาสที่จะได้เข้ามาศึกษาในระบบโรงเรียนโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา | |

ทางธรรมชาติโดยทั่วไปจะถูกกระทบกระเทือน | ของเสียจากโรงงานให้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษ | ประเทศ

ยกว่า | หรือเมื่อกระบวนการบริโภคเสร็จสิ้น | ของเสียที่ได้นั้นก่อนมลพิษให้สิ่งแวดล้อมน้อยกว่า | ยกตัวอ

ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน | | เข้าลักษณะตัวใครตัวมัน | ขาดความร่วมมือสามัคคี | บางครั้งยังออกมาในรูปแบบของการเอาตัวเอาเปรียบผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า | |

ในสภาพสังคมที่ค่อนข้างมีความสับสนวุ่นวาย | ขาดระบบที่เป็นระเบียบแน่นอนอาจทำให้นักศึกษามีความสับสนในบทบาทของตน | |

ที่ทุจริตให้พ้นไปจากหน่วยงานให้มากที่สุด | ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ควรทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา | |

การค้าข้าวเพราะหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ | ข้าวเป็นสินค้าที่ตลาดโลกต้องการมากและเมื่อเกิดสงครามเกาหลีขึ้นความต้องการข้าวยิ่งทวีมากขึ้น | |

ละมาก ๆ | นับว่าขาดคุณธรรมสถานหนึ่งด้วย | ข้าวเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ที่สำคัญยิ่งของสังคมไทยแต่มีปัญหาเรื่องราคาตลอดมาไม่เคยเว้น | |

มีการแก้ไขและช่วยเหลือปรับปรุงตนเองเลย | เขาก็คงทำให้เรากลับมาดีขึ้นตามแนวทางที่เขาเห็นว่าควร | |

นครสวรรค์ซึ่งมีพื้นที่ ๓,๒๐๐ | ตารางกิโลเมตร | เข้าด้วยกันเป็นผืนป่าต่อเนื่องที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยและในประเทศเอเชียอาคเนย์ | |

เรื่องยากลำบาก | แต่หากเราได้ศึกษาอดีต | เข้าใจการวิวัฒนาการของระบบและปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาทุกช่วงสมัย |

กับปัญหาการผลิตและการตลาดที่ไม่แน่นอน | คนกลุ่มนี้จะมีลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือจะเป็นนายหน้า |

จนคนที่หมดหวัง | หรือยังหาทางไขไม่พบ | คนที่ก้าวล่วงความช่วยเหลือจากผู้เฒ่าอายุให้เขาเข้าใจและร่วมกันเป็นกำลังในการแก้ไขปัญหาของตัวเองของชาติบ้านเมืองของเรา |

งด้านเมืองได้มีอิทธิพล | เอ็งยี่สิบปีข้างหน้า | คนที่มีความบริสุทธิ์ใจที่รักษาไว้ | ที่เห็นยิวไว้จะมีมาก |

| เนื่องจากมีการชิงดีชิงเด่นกันมากในสังคม | คนที่มีความสามารถไม่ได้รับใช้สังคมอย่างดีพอมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบสูง |

รชกรกิจของบุคคลนั้นๆ | อยู่ไม่น้อย | กล่าวคือ | คนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมมีโอกาสมากกว่าผู้ที่มีฐานะยากจน |

มาก | แต่ในความเป็นจริงมิได้เป็นเช่นนั้น | คนที่มีอายุถึงวัยแต่งงานตั้งครอบครัวมีความพร้อมแต่ทางร่างกายเท่านั้น |

เกิดขึ้น | เราต้องรักษาความดีนั้นไปตลอด | คนที่ยังมีอายุน้อยมีกำไร | เพราะว่าสามารถที่จะถึง |

วรณ์ต่างๆ | ในสังคมรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง | คนไทยจึงควรภาคภูมิใจที่ชาติไทยของเรามีภาษาเป็นของตนเอง |

อันหนักอึ้งเกินกว่าที่รัฐบาลจะดูแลแก้ไขได้ | คนไทยในยุคนี้กำลังประสบปัญหาในชีวิตและสังคมอย่างรุนแรงที่สุดเท่าที่ประวัติศาสตร์ของชนเผ่านี้เคยมีมา |

ลายประการ | ประการสำคัญประการแรกก็คือ | คนไทยมีปรัชญาชีวิตที่สงบสุข | รักความสบายอย่างง่าย |

มีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาต่างกัน | เช่น | คนในเมืองมักมีโอกาสที่ดีกว่าชนบท | เหล่านี้เป็นต้น | ก |

วอีกด้วย | ในบรรดาสถาบันต่างๆ | ในสังคม | ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีหน้าที่อบรมสมาชิกของตนให้มีความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ |

ชาติอย่างจริงจัง | มีการเพิ่มจำนวนโรงเรียน | ครูและนักเรียนอันเป็นผลให้สังคมไทยได้เจริญขึ้นตามลำดับ | |

ความไม่พอใจต่อรัฐบาลที่บริหารประเทศขึ้น | ความขัดแย้งภายในสังคมไทยที่นำไปสู่เหตุการณ์ ๑๔ ตุ |

ทุนพาณิชย์เงินที่มีลักษณะนายหน้า | และขุนนาง | ความขัดแย้งระหว่างสภาพสังคมเดิมของไทยกับสิ่งใหม่ๆที่เข้ามาจากตะวันตกทำให้สังคมไทยต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองการค้ากับตะวันตก | |

วสัตว์อื่นๆ | เมื่อเทียบอัตราส่วนกับน้ำหนักตัว | ความคิดของมนุษย์จึงเป็นอาวุธที่ร้ายกาจและน่ากลัวกว่าเขี้ยวเล็บของสัตว์ทั้งปวงมนุษย์ใช้สมองแสวงหาความสุขใส่ตนมาตามลำดับ |

มัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว | ความคิดดัดแปลงเช่นนี้เนื่องจากกาการที่ได้เสด็จประพาสต่างประเทศหลายแห่ง |

บปัจจุบันว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ | ความเชื่อของศาสนาคริสต์ที่ผู้เขียนเห็นว่ามีประโยชน์ในการช่วยเหลือสังคมก็คือคำสอนที่ว่าให้มนุษย์ทุกคนมีความรักต่อพระผู้เป็นเจ้าและเพื่อนมนุษย์ |

งของระบบเหล่านี้เอง | อีกประการหนึ่งคือ | ความต้องการปลดปล่อยแรงงานที่อยู่ในความควบคุมที่ต้องจำกัดพื้นที่การอยู่อาศัยและการเคลื่อนไหวให้ออกไปทำการเพาะปลูกข้าว |

ทที่เป็นผลจากอิทธิพลตะวันตกเช่นกัน | คือ | ความต้องการให้เกิดการกระจายอำนาจของพระมหากษัตริย์และพระราชาวงศ์ออกไปของกลุ่มชนรุ่นใหม่ซึ่งได้รับการศึกษาแบบตะวันตก |

ราไม่ควรได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ | ความเป็นจริงเราก็คงไม่สามารถทำอะไรทุกอย่างเองได้ทุกคนควรเข้าใจว่าเราต้องเริ่มต้นช่วยเหลือตัวเองให้เต็มที่เสียก่อน |

ำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการดำรงชีพของมนุษย์ | ความเป็นชาติในอีกประการหนึ่งที่คนไทยต้องช่วยกันรักษาไว้คือลักษณะของเชื้อชาติ |

นต้นรัชกาลนี้เป็นเวลาเพียง 1๔ ปีเท่านั้น | ความเป็นไปของโรงเรียนซึ่งเป็นรากเหง้าเค้าเรือนของมหาวิทยาลัยในข้างหน้า |

ก็มักเสนอภาพชีวิตของครอบครัวกันดีอยู่ดี | ความเป็นอยู่ที่โอ้อวดดูดีตรงข้าม | ประกอบกับคน

รรวมในระดับศีลธรรมและในระดับสังขธรรม | ความเปลี่ยนแปลงของสถาบันสงฆ์ซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งในสังคม |

ชนคริสต์มาส 1๙๔๗ | ได้โดยไม่มีข้อขัดขวาง | ความไม่ชอบขัดแย้งเป็นค่านิยมอีกประการหนึ่งของคนไทยซึ่งมีผลต่อการรับวัฒนธรรมตะวันตกคำพังเพยหลายบทของไทยยืนยันความคิดนี้ได้เป็นอย่างดี |

เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป | ความไม่พร้อมของสังคมส่วนใหญ่หรือบกพร่องจากการรับเฉพาะส่วนที่เป็นวัตถุของต่างชาติโดยมิได้คำนึงว่าในบางกรณีวัตถุจำเป็นต้องดำเนินควบคู่ไปกับนามธรรมจึงจะประสบผล |

ในชนบท | ช่วยพัฒนาหมู่บ้าน | นำความเจริญ | ความรู้ที่ถูกต้องไปสู่ชนบท | นอกจากการช่วยทำประโยชน์

ต่อสังคมโดยรวม | และในสังคมที่ห่างไกล | ความรู้ที่เผยแพร่กันนั้นอาจเป็นความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าทางวิชาการโดยตรง |

เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคมอันได้แก่ | ความรู้รอบและความเชี่ยวชาญในสรรพวิทยาการที่อำนวยความสะดวกแก่การดำรงชีวิต |

แต่แก่นแท้ก็ยังเป็นแบบไทย | ตัวอย่างเช่น | ความล้มเหลวในระบบอบการปกครองที่คณะราษฎรพยายามนำมาใช้ |

ำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองไทยมากขึ้น | ความวิปริตของดินฟ้าอากาศส่งผลให้ผู้คนต้องประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรุนแรงที่สุดเท่าที่เคยมีมา |

้ำ | ปริมาณน้ำที่นั่นเป็นเครื่องหมายแห่งความรู้ | ความสามารถและคุณธรรมความดีของผู้ที่ได้รับ | นักศึก

ะบรมราชโองการมาแล้วกว่า 1๑๑ ปีก็ตาม | ความสำคัญที่ต้องพัฒนาชนบทเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้ว |

ชาชนในชนบทที่เป็นเจ้าของประเทศที่แท้จริง | ความสำคัญที่ต้องออกไปพัฒนาชนบทนั้นสำคัญแค่ไหน | ตั้ง

ว่า | แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณธรรมควบคู่กันไปด้วย | ความสำเร็จในชีวิตของประชาชนย่อมมีความสอดคล้องกับความสำเร็จของประเทศชาติอันเป็นสิ่งคัมภีร์ส่วนรวม |

ไม่เพียงจะความโลภของตนเสียก็รู้สึก | ความสุขที่แท้จริงนั้นไม่มีเลย | มีแต่ความร้อรอนไม่สิ้น

ระบบโทรศัพท์คิดเป็นมูลค่า 1๐00 | ล้านบาท | ค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นเนื่องจากความล่าช้าในการจราจรและปัญหาสาธารณสุขอีกประมาณ |

ให้แก่วัฒนธรรมก็ไม่ควรกระทำเช่นกัน | ค่านิยมอันดีงามของคนไทยนั้นมิได้อยู่หลายประการ | อันด

ประเทศต่างๆ | ในโลกได้แบ่งออกเป็น 1๒ | ค่าใหญ่คือประเทศที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ | กับประเทศที่เ็น

เอกลักษณ์ของเราที่ควรรักษาไว้คืออะไร | คำถามนี้ก็เป็นอีกคำถามหนึ่งที่ตอบได้ลำบาก | เพราะ

ของการพัฒนาอย่างที่แล้วมานั้นไม่ถูกต้อง | คำถามมีอยู่ว่าการพัฒนาที่ถูกต้องนั้นคืออะไร | อะไรค

งสำหรับข้าราชการหรือพนักงานของรัฐทุกคน | คำพูดที่กล่าวถึงข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ว่า | หัวไม่ส่าย |

อบ | ควรเน้นในสิ่งที่ทำให้เกิดกับประชาชน | คำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ | เพื่อจิตใจให้บุคคล

วาทแต่ขาดความรู้ | ตัวอย่างที่เห็นอยู่ทั่วไป | คือการที่พระสงฆ์พยายามแสดงบทบาทในสังคม | หวังจง

ดีโดยการเริ่มปรับเปลี่ยนตัวอย่างจากภายใน | คือเจตคติต่อโลกธรรมชาติและแม่ความเข้าใจและสำนึกที่ถูกต้องนั้นออกมาเป็นการกระทำภายนอก |

วงหมู่คณะพยายามผลักดันกระแสดความคิดใหม่ | คือแนวคิดแบบประชาธิปไตยมาตลอดรัชการนับแต่ครั้งกลุ่มขุนนางซึ่งได้รับการศึกษาจากยุโรปทำหนังสือกราบบังคมทูลถวายความเห็นเปลี่ยนแปลงระบบราชการแผ่นดิน |

รเท่าเจ้าของโครงการ | ปัญหาประการที่สอง | คือปัญหาอันเกิดจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในชนบทนั่นเอง |

นต้น | ประเภทที่สอง | วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ | คือสิ่งที่เป็นนามธรรมซึ่งสัมผัสจับต้องไม่ได้แต่สามารถถ่ายทอดให้แก่กันได้ |

นดังนี้คือ | ประเภทแรก | วัฒนธรรมทางวัตถุ | คือสิ่งที่เป็นรูปธรรม | เป็นผลผลิตที่คนไทยประดิษฐ์ขึ้น

นั้นให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์มากที่สุด คุณธรรมที่โลกควรได้รับคือการปลูกฝังฝังตัวอย่างเช่น |สอน
 ะเพณี"| |เอกลักษณ์ |หมายถึง |ลักษณะเฉพาะ |คุณสมบัติพิเศษที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากสิ่งอื่นดังนั้น | |
 อยู่ได้ |นอกจากนี้ |ขณะดูหนังหรือแปร่งฟัน |เคยหรือไม่ที่ได้เปิดน้ำทิ้งไว้ด้วยคิดว่าช่วงเวลาเพียงสักครู่คงไม่มีผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากมายเท่าใดนัก | |
 ังสังคมไทยที่เราควรรักษาและปฏิบัติต่อไป |โครงการไทยช่วยไทยเป็นสิ่งที่แสดงถึงข้อนี้ได้ชัดเจน | |
 น |เช่น |โครงการรักเจ้าพระยากับตาวีเศษ |โครงการเรือเยาวชนเพื่ออนุรักษ์ทะเลไทยที่ร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ | |
 ยทางประวัติศาสตร์ ณ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ |งานวิจัยเกี่ยวกับเชื้อและลักษณะที่ปรากฏของสี |เพื่อการ
 างวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและน่าศึกษาอย่างยิ่ง |งานศิลปกรรมทั้งหลายนั้นเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสุขอันประณีต | |
 กิจ |วัสดุอุปกรณ์ |ได้พัฒนาก้าวหน้าตามลำดับ |งานศิลปกรรมส่วนใหญ่ในปัจจุบันจึงมักปรากฏในรูปศิลปะสากลซึ่งเข้ากันได้ดีกับสภาพชีวิตปัจจุบันซึ่งต่างจากอดีตมากมายนัก | |
 ๑ |ระยะก่อนและหลัง |๑๔ |ตุลาคม |๒๕๑๖ |จอมพลสฤษดิ์ได้ทำการยุติวิสาหกิจที่ดำเนินโดยรัฐหันมาส่งเสริมการลงทุนของเอกชนแทน | |
 ซึ่งจะต้องเผชิญกับสภาพโศกเศร้าถูกทอดทิ้ง |จากกรที่พ่อแม่ต้องทำมาหากินในสภาพสังคมที่ดิ้นรนแข่งขัน | |
 จนในน้ำมีค่าต่ำกว่า |๒ |มิลลิกรัมต่อลิตร |จากกรที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติทำการศึกษาพบว่า | |
 บผลจากกรพัฒนา บางส่วนไม่ได้รับเลย |จากข้อมูลที่นายกรัฐมนตรีมีอยู่ |ปรากฏว่าชาวชนบทที่จัด
 มัยต่างพยายามรักษาเอาไว้อย่างดีเสมอมา |จากความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับคอมมิวนิสต์อินโดจีนที่กำลังดำเนินไปอย่างแน่นแฟ้นในเวลานั้นได้เกิดเหตุการณ์ที่กลายเป็นปัญหาของไทยต่อมา คือ |การ
 อยพลีภัยของประชาชนในกลุ่มประเทศอินโดจีนเข้ามายังประเทศไทยเป็นจำนวนมาก | |
 ด้น้ำไม่สามารถอยู่อาศัยได้เหมือนแต่ก่อน |จากคำพยากรณ์เหล่านี้ |มีนักวิชาการหลายคนตั้งข้อสังเกตว่า |กรที่จังหวัดสงขลาและชุมพรซึ่งอยู่ทางภาคใต้ของไทย | |
 |จากนิราศนรินทร์ |นายนรินทร์ธิเบศ (อินท) |จากโคลงที่นำมากล่าวข้างต้น |จะเห็นได้ว่าเป็นพระ | |
 ่งนำมาซึ่งความไม่เข้าใจกันของคนในชาติ |จากจุดประสงค์ดังที่กล่าวมา |ถ้าเราสามารถดำเนินก
 ด้ลบทบาทและหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ลง |จากเดิมที่ทรงเคยเป็นผู้นำในการบริหารราชอาณาจักรแผ่นดิน | |

พทย์, ครู, และปัญหาการว่างงาน เป็นต้น จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผลกระทบของการศึกษาแ
 ไปสมัครทำงานเราก็ไม่มีทางได้งานนั้น จากที่กล่าวมาชี้ว่าคนคงจะเริ่มเข้าใจแล้วว่า ถึงแม้ส
 ด้มากกว่าการฝึกฝนอาชีพเฉพาะอย่างเท่านั้น จากที่กล่าวมาพอจะสรุปความหมายของการศึกษา ได้
 ๆ หลายสายไหลรวมกันเป็นแม่น้ำสายใหญ่ จากนั้นก็กลายเป็นทะเลและมหาสมุทรอันก่อประโยชน์ให้สรรพชีวิตได้มากมายจนได
 งเริ่มต้นช่วยเหลือตัวเองให้เต็มที่เสียก่อน จากนั้นจึงขอความช่วยเหลือจากคนอื่นหรือจากต่างประเทศในส่วนที่เราไม่สามารถแก้ไขเองได้
 ก็ปัญหาได้อย่างไรแล้วจึงดำเนินการในทันที จากนั้นผลของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเราก็จะเห็นผล
 ระบบโรงเรียนการจัดตั้งมหาวิทยาลัย เป็นต้น จากประวัติของการศึกษาที่กล่าวมา เชื่อได้ว่า ผลขอ
 ในอีก 10 ปีข้างหน้า คือ พ.ศ. ๒๕๕๓ จากผลการวิจัยที่มีอยู่ทำให้สถาบันสิ่งแวดล้อมเกือบทุกหน่วยงานยืนยันว่า
 แต่ละวิธีก็ย่อมมีข้อดีข้อเสียเป็นธรรมดา จากสภาพและปัญหาของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นชุมชนวิทยาการและวิทยาการที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษา
 ขึ้นมาตามความคลี่คลายขยายตัวของสังคม จากสังคมมูลนายไปร่ำมาสู่สังคมที่ถูกจัดแบ่งให้ทำงานทางเกษตรกรรมเป็นหลักมาสู่สังคมที่เน้นความสำคัญทางอุตสาหกรรม
 กแตกต่างไปจากเดิมจนไม่อาจยอมรับได้ จากอยู่ที่การสร้างชีวิตที่ดีกว่าเดิมให้แก่ทุกคนในชนบทโดยอาศัยความร่วมมือของทั้งฝ่ายรัฐบาลและประชาชน
 การท้าวทายพระราชอำนาจของพระองค์ทั้งสิ้น จำต้องมีกรแก้ไขให้สถานภาพของพระองค์มันคงมากกว่าที่เป็นอยู่
 แพทยศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนการผลิตในสาขาที่มีมหาวิทยาลัยเปิดหรือมหาวิทยาลัยเอกชนผลิตได้
 จิตกรรม จากสมัยรัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา จิตรกรรมไทยเปลี่ยนจากรูปแบบเดิมที่เป็นภาพพระบารมีไปนิยมวิธีการทางตะวันตก
 เปลี่ยนแปลงกันหันที่มาจากเบื้องล่าง เช่น เงินซึ่งชนชั้นผู้นำยังคงยึดมั่นในประเพณีดั้งเดิมอย่างมั่นคง
 มคลองก็ต่อเมื่อแม่น้ำไหลเอ่อล้นสูงเท่านั้น จุดประสงค์ที่แท้จริงน่าจะอยู่ที่การต้องการเปิดพื้นที่นาออกไปเพื่อจับจองเป็นที่เพาะปลูกข้าวมากกว่า
 ารเข้ามาของตะวันตกชาติที่สำคัญคืออังกฤษ จุดประสงค์ที่สำคัญนอกจากจะเข้ามาเพื่อขายสินค้าแล้วยังต้องการให้ไทยเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญเพื่อนำไปเลี้ยงแรงงานในประเทศอาณานิคมของตนเอง
 ในอินเดีย

สถานการณ์ให้ความเห็นว่า วิกฤตการณ์นี้คือ จุดหักเหของสังคมไทยที่ต้องผลักดันตัวเองให้ก้าวไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่อันเป็นทิศทางที่ท้าทายความอยู่รอดต่อไป

ต้อื่นๆ ด้วย เช่น ใส่เดือน ซึ่งทำให้ดินร่วน จุลินทรีย์ที่ช่วยสร้างปุ๋ยตามธรรมชาติ รวมทั้งฆ่าลงมีชีว

นทางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จุฬาฯ เน้นการแสวงหาความรู้ในทางด้านการสอนซึ่งเป็นก่อสร้างความสามารถในการหาความรู้และทางด้านวิจัย

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทางศิลปวัฒนธรรมนั้น จุฬาฯ ได้มีปณิธานในการอนุรักษ์มรดกไทยที่ดั้งเดิมให้คงอยู่

จึงค่อยขยายไปยังสิ่งที่ใหญ่ขึ้น กว้างขึ้น เจตคติที่ถูกต้องของเยาวชนจะยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

บาลีให้ดีขึ้นด้วย สถาบันสงฆ์ในรัชสมัยนี้ เจ้าฟ้ามงกุฎซึ่งทรงผนวชในพระนามวชิรญาณภิกขุได้ทรงก่อตั้งธรรมยุติกนิกายขึ้นเป็นนิกายใหม่ที่เคร่งครัดในวัตรปฏิบัติของสงฆ์ยิ่งขึ้น

มหานครมีขยะกระเทยเกิดขึ้นถึง 1๕00 ตัน เจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดต้องทำงานอย่างหนักเพื่อเก็บซากกระเทยซึ่งส่วนใหญ่ทำจากโคม วัสดุประเภทนี้เตาเผาขยะของกรุงเทพมหานครไม่สามารถทำลายได้

L

ะเทศค่อยพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาประเทศ 1๔1 ฉบับที่ผ่านมา ได้ทำให้สังคมไทยลดหน้าไปมากทางภาค

มาถ หรือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ชนบทหมายถึงชุมชนที่ใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ ส่วนใหญ่ป

ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขึ้นตามลำดับ ช่วงนี้จึงนับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่ออันสำคัญของกาเชื่อมโยงระหว่างการจัดการศึกษาในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

รปฏิบัติที่ไม่ทิ้งศรัทธา หรือวิปัสสนาแต่เดิม ช่วยให้ความรู้ที่ได้จากพระไตรปิฎกสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ก้าวหน้า และดำรงอยู่อย่างเป็นปึกแผ่นมั่นคง ชาติไทยของเราที่มีวัฒนธรรมไทยเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นไทย

ติไทยของเรา และกล่าวถึงโดยทั่วกันว่า ชาติไทยเป็นชาติที่มีความสงบสุข เป็นดินแดนที่ผู้คนม

ศึกษา วรรณคดีอันล้ำค่าเป็นเครื่องยืนยันว่า ชาติไทยเรามีผู้มีความรู้ชั้นสูงสามารถสร้างสรรค์ผล

ไว้ช่วยเหลือเราจากปัญหาต่างๆ ได้อย่างไร ชาติในความหมายของแผ่นดินหมายถึงบริเวณทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นเขตของประเทศไทย

ไปตามลำดับ เกล็ดขนมีประการแรกคือชาติ ชาติเป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย สามารถพิจารณา

พล ด้วยเหตุนี้จึงจากการตรวจคุณภาพของน้ำ ชายฝั่งทะเลที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงพบว่า โอวชลบุรี

การพัฒนาตกอยู่กับคนในเมืองใหญ่ส่วนมาก ชาวชนบทซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศมีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับผลจากการพัฒนา |

บาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ชาวตะวันตกชาติแรกที่เข้ามาคือโปรตุเกส | จุดประสงค์ข

พิชิตทางน้ำ" คนไทยเป็นชนชาติเกษตรกรรม | ชีวิตของผู้คนพึ่งพาผูกพันอยู่กับสายน้ำซึ่งเปรียบเสมือนเส้นเลือดหล่อเลี้ยงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย |

ลายครอบครัวและชุมชนในชนบทให้แตกสลาย | ชีวิตที่เคยเป็นไทกลับกลายเป็นทาสของระบบเศรษฐกิจสมัยใหม่อย่างเดินไม่หยุด |

นส่วนใหญ่ใช้เวลาทั้งหมด | เพื่อการหาเงิน | ชีวิตที่เคยสงบเย็นกลับเร่งร้อนเหน็ดเหนื่อย | เพราะการแ

จะถูกครอบงำโดยอิทธิพลเหล่านี้เป็นอย่างดี | ชีวิตที่บริสุทธิ์อาจจะกลายเป็นผู้ต้องหาตามหน้าหนังสือพิมพ์ |

มีเหตุผลที่ใช้ได้กับคนไม่จำกัดชนชั้นฐานะ | เช่นชาวนาชาวไร่ที่ทำเกษตรกรรมจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงอิงอาศัยใคร |

อยหรือลง | สิ่งแวดล้อมนั้นก็เสื่อมโทรมเป็นพิษ | เช่นนี้เองคือเจตคติต่อโลกธรรมชาติที่ผิดพลาดซึ่งเยาวชนควรที่จะพิจารณาแก้ไขปรับเปลี่ยนเป็นอย่างยิ่ง |

วมคิดแก้ไขปัญหามือองในศิลปะบางแขนง | เช่นวรรณกรรมที่นักประพันธ์บางคนเห็นว่าวิธีการของสังคมนิยมและวิธีการของคอมมิวนิสต์น่าจะ เป็นวิธีการที่จะแก้ปัญหาความแตกต่างได้ |

แบบฝรั่ง | เลื้มนขนธรรมเนียมประเพณีของไทย | ใช้ความรู้ที่ศึกษามาไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ | เข้าตำรา

นฟู | และเชิดชูเอกลักษณ์ไทยให้เป็นที่ปรากฏ | ใช้วิธีการที่เหมาะสมแก่สภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต |

ทั้งยังสามารถตัวกันอย่างค่อนข้างแน่นแฟ้น | ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าในปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาอยู่ไม่น้อยที่ควรได้รับการแก้ไข |

วมประมาทและภาวกระทำความดีที่ไม่ดีเช่นกัน | ดังที่ได้เสนอไปแล้วว่าไอเอ็มเอฟ | เคยเตือนรัฐบาลไทยไว้แล้วว่าระบบเศรษฐกิจของไทยกำลังจะมีปัญหา |

วสนาพุทธเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ | ดังที่ีมีความพยายามที่จะกำหนดลงไป ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ |

ขทัย | เมื่อวันที่ | ๒๕ | มกราคม พ.ศ. | ๒๕๐๗ | ดังที่ฉันเขียนมาข้างต้นนี้มีความลึกซึ้งกินใจยิ่งนัก | เพราะ

เป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มีความสำคัญยิ่ง | เด็กและเยาวชนที่มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างอบอุ่นในครอบครัว |

ตัวให้เข้ากับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก | โดยการรับวัฒนธรรมตะวันตกอย่างเลือกสรรและคงวัฒนธรรมไทยที่ดีงามไว้ |

กรรมการชุดนี้ได้มีการประชุมกันหลายครั้ง โดยโครงการที่ใช้ในการพิจารณานั้นได้เทียบเคียงหลักการจัดการศึกษาในต่างประเทศ

นางเกษมไปจนเป็นที่สั่นคลอนพระราชอำนาจ โดยจะเห็นได้จากบทลงโทษมูลนายระดับสูงที่ทำความผิด

สามสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในสังคมไทย โดยจะเห็นได้ว่าเราใช้เป็นตัวลัทธิขงจื้อซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของประเทศในสังคมโลก

ที่สุดก็ได้แก่ การเผยแพร่อารยธรรมต่างชาติ โดยเฉพาะอารยธรรมตะวันตกซึ่งเป็นปัญหาที่สังคมไทยเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

งหวัด ยกเว้นกาญจนบุรีไม่มีพื้นที่ป่าอยู่เลย โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีต้นไม้เนื้อไม้ที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับลอนดอนและโตเกียว

การเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามายังตัวเมือง โดยเฉพาะกรุงเทพฯ ซึ่งมีโอกาสทางเศรษฐกิจดีกว่าในชนบท

ปฏิรูปสังคมเป็นการพัฒนาคนเพื่อพัฒนาสังคม โดยเฉพาะการสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีการศึกษาที่มีความรู้ให้แก่ชาวบ้านเมือง

ชาวมมีการประกาศในเชิงของผลทางความรู้ โดยเฉพาะจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือที่ลดลง ในปัจจุบัน แมก

นิเทศ และการบินที่ชัดเจนมายิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านการผลิตบัณฑิตที่เน้นการขยายการผลิตบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการด้านกำลังคนของประเทศ

ระอำนาจประโยชน์ให้แก่ประเทศหลายอย่าง โดยเฉพาะแนวร่วมในการป้องกันภัยอันเกิดจากคอมมิวนิสต์

พระวงอยู่แต่การป้องกันรักษาดินแดนของตน โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งยังมีดินแดนประเทศราชที่ทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสต่างต้องการเข้าไปยึดครองทั้งสิ้น

งการรุกรานเพื่อการขยายอำนาจระหว่างกัน โดยเฉพาะพม่านับได้ว่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงที่เคยทำสงครามกับไทยมามากที่สุด

ครอง มีพวกไพร่ ยาจก วณิกและทาส โดยเฉพาะไพร่นับถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองของอาณาจักร

กิจที่มีความสำคัญสูงในแผนพัฒนาฯทุกฉบับ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยซึ่งถูกกำหนดให้มีหน้าที่หลัก ๔

นสถานที่เหมาะสำหรับศึกษาวิจัยทางด้านทันตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเป็นห้องปฏิบัติการที่ดีสำหรับนิสิตและในขณะเดียวกันก็ยังเป็นบริการแก่สังคมในด้านทันตกรรม การรักษาและป้องกันโรคในช่องปากอีกด้วย

ะไม่เสียเปรียบผู้อื่นโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวชนบทหรือชาวบ้านที่ด้อยการศึกษา

งปรับปรุงตัวเองให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีเป้าหมายสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรอันเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ

เชื่อ, ความคิด, ค่านิยม, และโลกทัศน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการแสดงให้เห็นลักษณะทางจิตใจของคนไทยที่มีความประณีตละเอียดอ่อน |

ศ. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดพระเชตุพนที่ทรงจัดให้มีการจารึกวิชาการแพทย์และสมุนไพรไว้มากมาย |

สินค้าประเภทต่างๆ ที่วางขายตามท้องตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นวัยรุ่นหนุ่มฉุนแล้วแต่บรรจุอยู่ในหีบห่อที่มุ่งเน้นไปที่รูปลักษณะภายนอกโดยไม่คำนึงว่าบางครั้งเห็นห่อดังกล่าวก็มากเกินความจำเป็น |

ความเห็นผิดจากอวิชาในเรื่องต่างๆ ได้ โดยเฉพาะอาจใช้กับกรณีความเห็นผิดทางความคิดหรือค่านิยมซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในสังคมไทยปัจจุบัน |

เช่นกัน - การเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชน โดยใช้เทคโนโลยีที่เข้าถึงกลุ่มคนได้เป็นจำนวนมากอย่างรวดเร็ว |

เงินตรามาใช้เป็นมาตรวัดคุณค่าของคน โดยตีคุณค่าของใครสักคนจากทรัพย์สินเงินทองที่เขาคนนั้นมีมากกว่าคุณค่าความดีงามประจำตัว |

แก่นิสิตที่จะจบออกไปเป็นบัณฑิตอีกต่อหนึ่ง โดยทำให้นิสิตสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ |

นิยาย เริ่มมีปรากฏในตอนต้นรัชกาลที่ ๒ โดยนักเรียนไทยที่กลับจากยุโรปนำรูปแบบของวรรณกรรมประเภทนี้มาเผยแพร่ |

ทำให้จุฬฯ มีโครงการ “แพทย์ชนบท” ขึ้น โดยนำนักเรียนที่เรียนดีเข้ามาเรียนในคณะแพทยศาสตร์ |

บพร้อมทั้งทางความคิดและจิตใจให้แก่สังคม โดยเน้นไปในลักษณะที่ช่วยนักศึกษาให้พัฒนาตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้และรู้จักรับผิดชอบ |

โครงการจุฬฯ-ชนบทขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเน้นให้เรียนในสาขาวิชาที่ยังขาดแคลนเช่นเภสัชศาสตร์ |

ของใช้ตามการโฆษณาชวนเชื่ออย่างไร้สาระ โดยมองข้ามสิ่งที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นของตน ลืมไปว่า |

วมสัมพันธ์กันของสรรพสิ่งในโลกธรรมชาติ โดยมองว่าสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งหมดทั้งปวงในโลกนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน |

ใหญ่โลกเลียนแบบการดำรงชีวิตแบบตะวันตก โดยมิได้ปรับเปลี่ยนและเลือกสรรให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตแบบไทยเหมือนดังที่บรรพบุรุษได้เคยปฏิบัติมาแต่กาลก่อน |

น เพื่อจะได้ร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยมีการสอนวิชาที่เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม ในส่วน |

วเป็นองค์พระประมุขที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยมีคณะรัฐบาลซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ามาทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินแทนอำนาจและการตัดสินใจจึงไปอยู่ที่นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐบาล |

จัดระเบียบสังคมเศรษฐกิจใหม่ระหว่างประเทศ โดยมีนโยบายที่สำคัญประการหนึ่งคือเน้นให้ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายมุ่งพัฒนาประเทศของตนให้เป็นประเทศอุตสาหกรรม |

วรมณ์ทางเมืองในครั้งนั้นผ่านพ้นไปได้ด้วยดี โดยไม่มีกาเสียชีวิตเนื่องไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบประชาธิปไตยโดยพระองค์จะทรงเป็นประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ |

รุดดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยไม่ยึดติดกับทรัพย์สินเงินทองอันเป็นของนอกกาย |

รุมทางการศึกษาที่จัดไว้ในนอกระบบโรงเรียน โดยแยกเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของกิจกรรมใหญ่ในสถาบัน |

มีอสำคัญในการผดุงรักษาวัฒนธรรมของสังคม โดยรักษาของเก่าที่ดีเอาไว้ รับของใหม่เข้ามาแล้วด

หมที่แยกเลิกศึกษาและระบบไพร่ไปนานแล้ว โดยรัฐจ่ายค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนแทนการอนุญาตให้เก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากที่นาและไพร่ทาสปกครองได้อย่างเต็มที่เช่นในระบบเดิมทำให้ข้าราชการในปัจจุบันไม่อาจสร้างสมฐานะให้สอดคล้องกับตำแหน่งได้ |

ศึกษาให้ภาคอุตสาหกรรมมีส่วนรับผิดชอบ โดยรัฐผลิตคนที่มีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานที่จำเป็น |

รู้จักผิดชอบชั่วดีของประชาชนภายในชาติได้ โดยสรุปจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดข้างต้น | อาจกล่าวได้

ในปัจจุบันก็ได้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่นี้ โดยสังเกตจากช่วงเวลาที่ผ่านมา นักศึกษามีความกระต

การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยหาความรู้ใหม่ โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกทำวิจัยในสิ่งที่เป็นประโยชน์กับประชาชน |

ปัญหาสิ่งแวดล้อมครั้งสำคัญขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยองค์การยูเนสโกที่ประเทศไทย การประชุมครั้งนี้เป็นผลให้นักวิชาการสิ่งแวดล้อมไทยเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองไทยมากขึ้น |

.ศ. ๒๕๓๕ การปฏิรูปการปกครองในครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบและเนื้อหาของการปกครองอันส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมอย่างกว้างขวาง |

การออกค่ายสู่ชนบทของนิสิตในแต่ละปีนั้น ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมชนบทมากนิสิตจะออกไปสอนหนังสือชาวบ้านที่อยู่ห่างไกลความเจริญ |

งศิริราชสมบัติเป็นเวลานานร่วม |๔๐| ปี ได้ทรงดำเนินพระราชกรณียกิจที่สำคัญ บัดเป่าปัญหาเรณแ

มดีความงามของประเทศชาติ |รัชกาลที่ |๕| ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทแก่พระราชโอรสที่เสด็จไปศึกษาต่างประเทศให้ไปเรียนความดี |

เหล่านี้คือการจัดส่งเครื่องราชบรรณาการ ต้นไม้เงินต้นไม้ทองมาถวายพระมหาภคินีไทยเป็นประจำและการส่งไพร่พลเสบียงมาช่วยในยามที่ไทยเกิดสงคราม |

สถาบันหลักในการให้การศึกษาแก่ประชาชน |ต่อมาได้มีการจัดระบบการศึกษาใหม่ซึ่งมีโรงเรียนเข้ามาแทนที่ |

ชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความสำนึกและเข้าใจ | ต่อมาเมื่อเยาวชนเติบโตขึ้นกลายเป็นกลุ่มคนของสังคมที่ทำหน้าที่ผลิตสิ่งบริโภคและการบริการ |

ของบุคคลแต่ละคน | แต่ละหมู่เหล่าเป็นพิเศษ | ต้องฉลาดเลือกข้อธรรมะที่เหมาะสมแก่พื้นฐานดังกล่าว | แล

กวุฒิ | วิทยาลัยเอกชนขาดอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ | ต้องอาศัยอาจารย์พิเศษที่มาจากมหาวิทยาลัยอาจารย์ใหม่มหาวิทยาลัยภูมิภาคขาดแคลน |

นก็คือการช่วยเหลือตนเอง | ประการที่สอง | ตัวเราเองก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่เกิดขึ้น | เช่น ใน

ชนิด | แต่เกิดประโยชน์กับเกษตรกรน้อยมาก | ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการสร้างเขื่อนที่ใช้พลังงานน้ำผลิตกระแสไฟฟ้า |

สังคมไทยที่คุณธรรมมีปรากฏแต่ขาดความรู้ | ตัวอย่างที่เห็นอยู่ทั่วไป | คือการที่พระสงฆ์พยายามแสดง

ราให้คนอื่นกินข้าวให้ | แล้วเรอไม่ได้อะไร | ตัวอย่างนี้เป็นสามัญสำนึกที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้ | เมื่อ

เอง | และทรงแปลจากบทละครทางตะวันตก | ตัวอย่างบทละครพูดที่ทรงแปลและดัดแปลงมาเช่น | หมอ |

อย่างที่ได้ให้กับราษฎรชาวไทยตลอดมาเช่น | ตัวอย่างหลักธรรมสำหรับผู้ปกครองที่ได้กล่าวไปในส่วนที่แล้วนั้น |

ศึกษามุ่งให้จริยธรรมนำหน้า | วิชาตามหลัง | ต่างจากการศึกษาในยุคปัจจุบันที่มุ่งเนื้อหาวิชาการนำหน้าเป็นส่วนใหญ่ |

นใจในวัฒนธรรมของตน | เกรงจะถูกคุกคาม | ต่างจากความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเชื่อมั่นในวัฒนธรรมของตน |

มาย | ค่านิยม | ตลอดจนวิถีชีวิตของคนไทย | ต่างจากในประเทศอื่นบางประเทศที่ศาสนาได้ถูกยกขึ้นอ้างเป็นชนวนของความขัดแย้ง |

งดีเป็นเลิศจากโรงเรียนต่างๆ | ต่างพากันแข่งขันสอบคัดเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมากที่สุดไม่ว่าสังคม |

อมูลนาย | ได้แก่ | สามัญชนทั้งหญิงและชาย | ตามกฎหมายแล้วไพร่และทาสจะมีสถานะที่ต่างกัน | คือ |

ให้หลวงและเป็นกำลังป้องกันประเทศชาติ | ตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารที่ออกมาในปีเดียวกันกับพระราชบัญญัติห้ามขายคนเป็นทาส |

โนแม้ว่าเราลอร์ดทรงเพื่อบูชาแม่พระคงคา | ถึงเวลาที่เจ้าทุกคนต้องหันมาทบทวนถึงคุณค่าที่แท้จริงของประเพณีนี้ |

ร้อนรนไม่สิ้นสุด | ผู้ที่รู้จักสุขนั้นเอง | บัดนี้ | ถึงเวลาแล้วที่ต้องเข้าใจเสียใหม่ว่าความจำเป็นทางเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่ควรคำนึงถึง |

พระราชดำริให้เจ้าหน้าที่รัฐบาลนำไปปฏิบัติ | ทรงใช้คุณธรรมนานาประการในการดำเนินการดังกล่าวและทรงอดทนตรากตรำพระวรกายเป็นอันมาก |

พันธุภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง | คือ | ด้านสิ่งแวดล้อม | ทรงแนะนำให้ใช้ของที่มิได้อยู่ตามธรรมชาติแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม |

รมเข้าแก้ไข | จนเหตุการณ์สงบอย่างรวดเร็ว | ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งนายรัฐมนตรีที่เป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลทุกฝ่าย |

ทุกสิ่ง | หากแต่ทรงมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน | ทรงยกเลิกประเพณีปฏิบัติเดิมที่ล้าสมัยและไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนของพระองค์ |

เช่นระบบมูลนาย-ไพร่ | เจ้ารัตนนครบาล | ฯลฯ | ทรงรับเอาวิทยาศาสตร์ตะวันตกที่เป็นประโยชน์แก่ชาติ | เช่น

วพันธุเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดในชีวิตมนุษย์ | พรรคนะของมนุษย์ที่เฝ้ามองอิสรภาพข้างต้นนั้นแท้จริงแล้วไม่สมเหตุผล |

เกิดประโยชน์สูงสุด | การพัฒนาทรัพยากรทุน | ทรัพยากรทุนหมายถึงงบประมาณและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น |

ทนา | และนำจะนำมาใช้ในในเมืองไทยบ้าง | ทรัพยากรธรรมชาตินั้นเป็นวัตถุยอมอยู่ในสภาวะที่เป็นสามัญลักษณะคือเกิดขึ้น |

ทัศนคติดังกล่าวไว้ | ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า | ทัศนคติที่ติดังกล่าวนับวันจะเลือนหายไปจากสังคมธุรกิจ |

มา เช่น | ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในขณะนี้ | ทางแก้ไขที่ดีที่สุดก็คือคนไทยทุกคนก็ต้องมาร่วมตัวช่วยเหลือกัน |

ตอร์เพื่อสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง | ทางจพฯ | ได้มีการจัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ซึ่งทำการอบรมคอมพิวเตอร์แก่บุคคลทั่วไปอยู่เสมอ |

เจ้าอยู่หัวจะทรงรับรูปแบบมาจากตะวันตก | ทางด้านบทละครที่ใช้แสดงก็มีทั้งที่ทรงพระราชนิพนธ์เอง |

กติไม่รู้สึกละสิ่งนี้ไม่ใช่ของเราอีกต่อไป | ทางด้านภาษาถึงแม้จะเป็นสิ่งหนึ่งของไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อย |

ง | โบราณคดีและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย | ทางด้านวัฒนธรรมซึ่งวิจัยเกี่ยวกับภาษา | ภาษาถิ่น | ศิลปะ

งทำให้รู้สึกว่างานใช้แรงเป็นงานไม่สำคัญ | ทางด้านสื่อมวลชนซึ่งอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อยที่มีการศึกษาก็มักเสนอภาพชีวิตของครอบครัวกินดีอยู่ดี |

จึงไม่อาจตกถึงมือชาวชนบทอย่างเพียงพอ | ทางด้านองค์กรที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาชนบทในปัจจุบันก็มีมากมายจนนับสน |

และมูลนายที่กระทำผิดแล้วถูกถอดเป็นไพร่ | ทาสนั้นมีทั้งที่ผู้ที่เป็นมาโดยกำเนิด | คือ | ลูกทาส | ท

ยละเอียด |๔๔| และวิทยาลัยเอกชนร้อยละ |๖๖| ทำงานไม่ตรงกับที่เรียน ผู้ที่ทำงานนอกเขตเทศบาล

ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือจะเป็นนายหน้า ทำธุรกิจที่ต้องผูกพันกับธุรกิจต่างชาติ เป็นตัวเชื่อมในการแม่สื่อพหุทางเศรษฐกิจเข้ามาของต่างชาติ เช่น

ยาสมาแมลงได้ฆ่าไล่เดือนที่ทำให้ดินร่วนซุย ทำลายจุลินทรีย์ที่ช่วยสร้างปุ๋ย การสูญเสียพันธุ์ของนกทำให้

ของประชาชน ซึ่งรวมทั้งตัวเองด้วย ที่จะสร้างกำลังคนที่มีความรู้สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญวัฒนาของประเทศชาติเช่นนี้

รัฐจึงได้ทุ่มเททุนรอนลงเพื่อการนี้มากมาย ที่ทราบตามรายงานเฉพาะปีที่ผ่านมา ก็ได้ใช้จ่ายเงิน

ทุนการดำเนินงานเนื่องมาจากการค้าสำเนาเงิน ที่ภายในประเทศเราเองขาดคนที่มีความรู้ความชำนาญจึงต้องนำคนเงินเข้ามาช่วยค้าขายด้วย

สำคัญคือ รัฐบาลจะบังคับซื้อที่ดินที่เป็นที่ใหม่ ที่สวนและที่ไร่มาเป็นของรัฐทั้งหมด โดยการบังคับซื้อ

ยเงินราชการแทนการเกณฑ์ปีละ |๖| บาท ที่ดินแต่เดิมมีความสำคัญน้อยกว่าแรงงานมากเนื่องจากมีพื้นที่มากเปล่ารอการจับจองจำนวนมากได้เริ่มก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญและได้เกิดกลุ่มคนที่แตกต่างกัน

มหากษัตริย์พระองค์เดียวไม่อาจดูแลได้ทั่วถึง ที่ดินไม่ใช่เป็นปัญหาสำคัญเท่าไรเพราะยังมีผืนดินอันอุดมสมบูรณ์รอการจับจองอยู่เป็นจำนวนมาก

มีองในหน้าที่ต่างๆ ก็มีจำนวนหลายหมื่นคน ที่ดินอันเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยก็ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเป็นสิทธิ์ขาดสมเด็จพระราชประสงค์ดั้งเดิมที่จะทรงอุดหนุนกิจการของมหาวิทยาลัยให้มั่นคง

เป็นนายกรัฐมนตรีนานเกิดการนองเลือดขึ้น ทุกวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นสงบลงได้ก็ด้วยพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

บการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคม ทุกศาสนาจะมีคำสอนที่ดีงามเกี่ยวกับการพัฒนาตัวของเราให้เป็นคนดีขึ้นและการช่วยเหลือกันพัฒนาสังคม

พระพุทธเจ้าทรงค้นพบกฎของธรรมชาติที่ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นก็ต้องดับสลายไป กล่าวคือเม

วเตอร์ และมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมีมากกว่าที่เป็นอยู่การดึงแรงงานจากภาคเกษตรกรรมมาสู่อุตสาหกรรม

ประเทศมีความสมบูรณ์ทั้งความรู้และคุณธรรม เท่าที่เป็นอยู่ สังคมไทยมีความก้าวหน้าทางความรู้เื่อย

ส่งขายต่างประเทศ ได้เงินตราต่างประเทศ เท่าที่เป็นอยู่ การออมมีน้อย หน่วยงานทางวิชาการ

จากคอมมิวนิสต์ แต่ทว่าในความเป็นจริงแล้ว ไทยก็ยังคงเป็นด่านแรกของอาเซียนที่ต้องเผชิญหน้ากับกลุ่มประเทศอินโดจีนหากเกิดอะไรขึ้น

ระชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไทยจึงดำเนินนโยบายต่างประเทศสอดคล้องกับกลุ่มโลกเสรีอันมีสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำ

อมมิวนิสต์เพื่อนบ้านและพันธมิตรได้โดยลำพัง ไทยจึงต้องใช้นโยบายใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกและสถานการณ์รอบบ้านที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ไทยเป็นชาติที่มีอารยธรรม มีเอกราช และมีความเจริญ

และโดนัทท้าวท้าวอำนาจดังกล่าวข้างต้นแล้ว ไทยยังสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านโดยการขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนที่อ่อนแอกว่าอีกด้วย

ในวันที่ ๑๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๓๙๔ ไทยและอังกฤษจึงได้ลงนามร่วมกันในสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ที่รู้จักกันในนามสนธิสัญญาเบาว์ริง เพื่อรักษาอำนาจอธิปไตยของประเทศไว้และใช้โอกาสนี้รับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการจากตะวันตกอย่างเลือกสรรมาปรับปรุงประเทศให้เจริญทัดเทียมกับชาติตะวันตก

อบ และการตระหนักถึงคุณค่าของธรรมชาติ ธรรมชาติได้สร้างโลกที่สวยงาม และสร้างทุกสิ่งทุกอย่าง

วนปีมาแล้วตั้งแต่มนุษย์ได้อุบัติขึ้นในโลกนี้ ธรรมชาติให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มนุษย์

พยายามที่จะรักษาเอกราชของชาติตลอดมา นโยบายต่างประเทศของไทยเท่าที่ได้ดำเนินการมานั้น

ผล รัฐบาลชุดเดียวกันนี้ได้ใช้นโยบาย ๒ นโยบายที่ตรงกันข้ามเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ก็ไม่บังเกิดผล

ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาล นโยบายสำคัญที่รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศก็คือการสร้างสัมพันธไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ

โยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้น นักเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จึงหันไปใช้วิธีการซึ่งมีประสิทธิภาพซึ่งได้มาจากต่างชาติ

alism ใน "ชุมนุมพระจันทร์เสี้ยว" เป็นต้น นักเขียนกลุ่มหนึ่งซึ่งมีการศึกษาด้านศิลปะแนวใหม่ได้นำแนวคิดเหล่านี้แสดงไว้ในเรื่องสั้นที่เขียน

หาราชทรงกอบกู้เอกราชของไทยกลับมาได้ นักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จหลายคนก็ได้รับความนับถือว่าสามารถสร้างเนื้อสร้างตัวมาจากคนที่เคยลำบากจนมาก่อน

คน คือการสอนเน้นแต่ทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาขาดประสบการณ์ที่เป็นจริงในสังคมโดยเฉพาะในชนบท

ได้อย่างเด็ดขาด..."] นอกจากตนเองแล้ว นักศึกษายังมีบทบาทที่สำคัญในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัวอีกด้วย

วกที่สุด | รองลงมาคือประทุษร้ายต่อร่างกาย | นั่นคือพวกอาชญากรหรือคนชั่วที่ประสงค์ต่อทรัพย์สินเงินทองโดยทุจริตมีมากที่สุดในสังคมไทย |

กำลังก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยการวิจัย | นั่นคือเรามีผลงานวิจัยที่รับรางวัลวิจัย | รางวัลสิ่งประ

ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยสิ่งภายนอก | นั่นคืออิสรภาพอันเกิดจากภายในของเขา | ความเข้าใจใน

ดดังกล่าวได้เป็นอย่างดี | ในปัจจุบันพบว่า | น้ำทิ้งที่ออกจากโรงงานอุตสาหกรรมมีปริมาณเกินกว่าความสามารถที่แม่น้ำจะรับไว้ได้ |

อยู่ริมฝั่งแม่น้ำไรน์ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ | น้ำที่ใช้ดับไฟได้ชะล้างเอาสารเคมีหลายชนิดที่เป็นพิษไหลลงสู่แม่น้ำไรน์ด้วย |

ทางการตลาด | รวมไปถึงการวิจัยและพัฒนา | นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ | เพื่อนำไปสู่การ

..๒๕๒๙ | โดยมีวัตถุประสงค์ประการแรกคือ | นำวิทยาการที่มีในมหาวิทยาลัยไปใช้ในกาให้คำปรึกษาและแนะนำ |

บัตริธรรม | ชุมชนสงบร่มเย็น | ไม่มีอาชญากรรม | นี่เป็นลักษณะชุมชนที่มีความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ | สังคม |

ควรจะทำตามๆ กันเพราะกำลังเป็นที่นิยม | แนวคิดทางพระพุทธศาสนาประการสุดท้ายที่เยาวชนควรจะนำมาพิจารณาก็คืออิสรภาพอันถือเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดในชีวิตมนุษย์ |

งเดิมถือว่าธรรมชาติมีอำนาจเหนือกว่ามนุษย์ | แนวคิดนี้เป็นแนวคิดของคนในสังคมที่วิทยาศาสตร์ยังไม่เจริญโดยทั่วไป |

ยทอดอารยธรรมตะวันตกในด้านของการศึกษา | แนวคิดแบบวิทยาศาสตร์ข้างต้นนี้จึงแพร่เข้ามาปรากฏอยู่ในกระบวนวิชาที่ปลูกฝังสั่งสอนกันตั้งแต่ระดับเล็กที่สุดคือชั้นปฐมวัยจนถึงระดับใหญ่ที่สุดคือชั้นอุดมศึกษา |

พลังแรงงานของประชาชนในการพัฒนาชนบท | แนวทางการพัฒนาชนบทดังที่กล่าวมาจะไม่ประสบผลเลยถ้าเรายังไม่มีการปฏิรูประบบบริหารให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนา |

กษณะของการพัฒนาการอย่างเห็นขั้นเป็นตอน | แนวทางการพัฒนาชนบทเพื่อแก้ปัญหาที่กล่าวมาควรจะต้องครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้ |

การปล่อยสินเชื่อกองการเกษตรอย่างเพียงพอ | แนวทางแก้ปัญหาเฉพาะหน้าส่วนหนึ่งที่ได้กล่าวมานั้นเป็นการเน้นหนักทางด้านปัญหาทางเศรษฐกิจอันเป็นปัญหาที่ชาวชนบทเดือดร้อนมากในปัจจุบันจึงต้องเร่งแก้ไขก่อนอื่นใด |

ู้และคุณธรรมควบคู่กันไป | ใอย่างผสมกลมกลืน | แนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงปฏิบัติเพื่อสังคมตลอดมา |

ยังต้องอาศัยความอดทนพยายามอย่างสูง | แนวทางปฏิบัติทั้งหลายที่วางขึ้นนั้นเป็นเพียงอุดมคติ | การ

ธรรม| บุคคลิกภาพ| และวัฒนธรรมแก่นักศึกษา| บทบาทของบิดามารดาที่มีต่อการพัฒนา| นักศึกษา| เช่น| ก|

รามในรัชสมัยนี้| อีกด้วย| เมื่อบ้านเมืองสงบ| บทบาทของพระสงฆ์ก็เปลี่ยนเป็นการพัฒนาและเจริญโรงเรียนสงฆ์เพื่อสร้างค่านิยมพฤติกรรมที่ดีในสังคม|

ำแข็งและถือว่าเป็นความคิดที่ประเสริฐยิ่ง| บทบาทสำคัญทั้งสามที่ได้กล่าวมาแล้วนับเป็นบทบาทที่พึงปรารถนาและสำคัญต่อการสร้างสรรค์สังคมไทย|

กประมาณ| ๓๐| เช่นเดิม| หรือมากกว่านี้| บริเวณเขตร้อนซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเส้นขนานที่| ๓๕| องศา|

ยเพื่อขอความช่วยเหลือ| บางคนก็ไปทำบุญ| บางคนก็ไปปรึกษาหมอดูเพื่อสะเดาะเคราะห์หรือบางคนก็ไปบนบานศาลกล่าวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือเพื่อให้ปัญหาที่ตนกำลังเผชิญหมดไป|

ๆ| ดำเนินปฏิบัติตามกฎบัตรเคร่งครัดตลอดมา| บางครั้งมีข้อที่ต้องเลือกระหว่างผลประโยชน์ของชาติกับการรักษาการศึกษา|

ไม่ตระหนักว่าเหตุที่แท้จริงของปัญหาเหล่านี้| บางส่วนมาจากวัฒนธรรมที่มีปัญหาและทราบได้ที่ปัญหาทางวัฒนธรรมอันเป็นปัญหารากฐานไม่ได้รับการแก้ไขให้หมดไป|

การทางสถานปัตยกรรมในพระบรมมหาราชวัง| บ้านและวัดซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมไทย| เป็นต้น|

วย| ขุนนาง| เกษ| และพรหมณ์ผู้ศิลปศาสตร์| บุคคลเหล่านี้ส่วนมากเป็นข้าราชการระดับสูงของราชสำนักและเป็นผู้ที่มีบทบาททางศาสนา|

จึงนำแบบอย่างนำมาปรับปรุงการละครไทย| แบบอย่างละครไทยที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก| ได้แก่| ละคร|

เลยและไม่เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย| ประกอบกับการที่ประเทศไทยได้เร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมนั้น|

มได้| อากาศแปรปรวนฝนแล้งเป็นเวลานาน| ประกอบกับดินและอากาศที่เสียไปก็ทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผล|

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาทุกช่วงสมัย| ประกอบกับมีการประเมินและการติดตามผลของความสำเร็จหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นเหล่านี้|

อย่างจริงจัง| เพราะมีปัญหาและอุปสรรคหลาย| ประการที่ถูกมองข้ามไป| การที่เราได้มีแผนพัฒนาเศร|

ๆ| ที่เคยใช้เป็นแหล่งประมงและเกษตรกรรม| ประชากรที่เกิดขึ้นทุกวันจะมีความเป็นอยู่อย่างไร|

อย่างจริงจัง| เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย| ประชาชนคือคำตอบที่ดีที่สุด| มิฉะนั้นประวัติศาสตร์ก็จะช|

นเยี่ยมประชาชนในถิ่นทุรกันดารทั่วประเทศ| ประชาชนชาวไทยซึ่งอยู่ภายใต้พระบรมโพธิสมภารต่างเทิดทูนองค์พระมหากษัตริย์ให้ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ|

วาทุนมุ่งแต่ตักตวงประโยชน์ส่วนตนเฉพาะหน้า ประชาชนนอกจากไม่ดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นส่วนรวมแล้ว |

ในชีวิตประจำวัน | ในด้านการบริหารประเทศ | ประชาชนสามารถแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและมีตัวแทนเข้าร่วมบริหารประเทศโดยผ่านการเลือกตั้งตามวิถีทางประชาธิปไตย |

จะสามารถเพิ่มพูนรายได้ให้สูงขึ้นกว่าเดิม | ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ต่างตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ |

คุกคามทางการเมืองและเศรษฐกิจจากตะวันตก | ประเทศที่พัฒนาเป็นจักรวรรดินิยมและขยายอำนาจอยู่ในบริเวณที่สำคัญคืออังกฤษและฝรั่งเศส |

ในทวีปเอเชีย | ประกอบกับในช่วงดังกล่าว | ประเทศไทยกำลังประสบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ข้าราชการและสามัญชนไม่พอใจที่รัฐบาลภายใต้ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ |

เศษมากกว่าประเทศอื่นๆ | ที่อยู่ไกลออกไป | ประเทศไทยนับเป็นประเทศหนึ่งที่มีพื้นที่ประชิดติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ |

ช่องว่างระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติมากขึ้นทุกที | ประเทศไทยเป็นตัวอย่างของการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ผิดพลาด |

ในเรื่องรองลงมา | ทรงเน้นย้ำอยู่เสมอว่า | ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการเกษตรเป็นรากฐานจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ |

ซึ่งจะยังผลให้ประเทศพัฒนาก้าวหน้าต่อไป | ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองระบบประชาธิปไตย |

ลายครั้ง | แต่ไม่ได้รายงานความเสียหายไว้ | ประเทศไทยมีทรัพยากรชายฝั่งที่มีค่ามากทางเศรษฐกิจ |

เครื่องจักรทั้งหมด | ก็น่าคิดว่ารากฐานของ | ประเทศนี้จะเป็นอย่างไรภาษาศิลปะวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นเอกราชของชาติไทย |

องแบบใดจนถึงขั้นสู้รบกันก็มี | อย่างเช่น | ประเทศเวียดนามที่ต้องแบ่งประเทศออกเป็น ๒ | ฝ่าย |

การเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ | ประเทศชาติต้องการกำลังคนที่มีความรู้ | และประสบการณ์ |

ต่อการเสริมสร้างระเบียบวินัยของคนในชาติ | ประเพณีที่สำคัญของไทยมีความสัมพันธ์กับคนไทยอยู่ตลอดชีวิต |

ซึ่งได้สืบทอดมาเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ | ประเพณีไทยก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนขึ้นในสังคม |

ระแสวัฒนธรรมตะวันตก | หากจะกล่าวไปแล้ว | ประเพณีแนวปฏิบัติของชนทุกชาติทุกภาษาย่อมต้องมีทั้งส่วนที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม |

ฐานการศึกษาของพระสงฆ์ระดับเปรียญ | ๗ | ประโยคที่ชัดเจนขึ้น | ส่งสมณทูตไปเจริญสัมพันธไมตรี |

เสริมเกษตรกรรมแบบธรรมชาติทางเล็งเห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับด้านเศรษฐกิจมีอาจเทียบกับการสูญเสียของคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ |

งการคลัง | ประกาศใช้ธนบัตรแทนเงินเหรียญ | ปรับปรุงเงินตรา ฯ | ตั้งยังเป็นประโยชน์ต่อความเจริญทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการค้าภายในและภายนอกประเทศทางด้านประเพณีและการศึกษา |

ใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูง | ปรับปรุงวิธีการคุมกำเนิดที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน | เพื่อลดอา

ม ๆ ที่ใช้ไม่ได้มีประสิทธิภาพ และปลอดภัยสูง | ปรับปรุงวิธีการคุมกำเนิดที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน | เพื่อลดอา

รกผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก | ปรากฏลักษณะของครอบครัวที่มีพ่อขมคอยปกป้องดูแลทุกข์สุขของลูกซึ่งเป็นประชาชนใกล้ชิด |

ใหญ่เป็นนักปริวิตก | จึงทำให้มีเงินออมน้อย | ปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นความเสื่อมในคุณธรรมที่แน่ชัดในปัจจุบัน |

ละสติปัญญาจัดตั้งองค์กรชาวบ้านเพื่อพิทักษ์ป่า | แปลงป่าให้สมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์จากป่าที่ตนเองปลูกอย่างถูกต้องตามกฎหมาย |

นึกในความเป็นครูทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี | ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องมิให้นักศึกษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาอำนาจของตน |

กัน | ขอพบขันธ์สีมา | รักษาประชาชนและมนตรี | " บัจฉัยหลักที่มีผลต่อพระพุทธศาสนาในยุคนี้ก็คือกฎหมายตราสามดวงซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชได้ทรงบัญญัติขึ้นเพื่อ

เปลี่ยนแปลงระบบค่านิยมพฤติกรรมของสถาบันสงฆ์ในสมัยนั้นให้เป็นไปตามหลักคำสอนในพระไตรปิฎก |

บประชาชนของตนกลับสู่ประเทศอยู่เสมอมา | ปัจจุบันปัญหาผู้อพยพลี้ภัยจากกัมพูชากำลังคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น |

วด้านที่ดีต่อไปและต้องพึ่งตนเองอยู่มาก | ปัจจุบันสภาพการณ์ของโลกและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ได้คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น |

มัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว | ปัญหา ก็ได้ปรากฏให้เห็นอย่างเห็นรูปธรรมที่ชัดเจนและรุนแรง |

นคของประเทศชาติในอนาคตต่อไป | (สรุป) | ปัญหาการพัฒนาชนบทเป็นปัญหาที่เผชิญหน้าและท้าทายแก่ประชาชนทุกคนในการให้ความสนใจหาทางแก้ไข |

มาจากปัญหาความยากจนในชนบทนั่นเอง เช่น | ปัญหาการอพยพเข้ามาทำงานในเมือง การมีสุขภาพที่ทรุดโทรม |

วยต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง | ปัญหาการเงินในระบบที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในรูปแบบของแชร์ลูกโซ่ |

ปีเกษตรกรจึงไม่ต่างจากปีอื่นๆ ที่ผ่านมา | ปัญหาของชาวชนบททั่วที่ผ่านมามีเราอาจจะพิจารณาโดยแยกสาเหตุออกเป็น |

ษฐกิจก็มาจากประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม | ปัญหาความยากจนในชนบทจึงเป็นปัญหาสำคัญที่เราในฐานะประชาชนไทยคนหนึ่งต้องรีบช่วยกันแก้ไขหรือบรรเทาปัญหานี้ให้น้อยลงให้ได้ |

นวนนี้ก็เป็นครัวเรือนชนบทเสียร้อยละ ๙๘ ปัญหาความยากจนในชนบทที่กล่าวมานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่ออนาคตของประเทศชาติ

ทยให้บรรเทาลง ตัวอย่างปัญหาสำคัญ เช่น ปัญหาความยากไร้ของชาวชนบทอันเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ

ดของมนุษย์ ในทรรศนะของพระพุทธศาสนา ปัญหาทรัพย์สินทางปัญญาและสิ่งแวดล้อมดังเช่นที่ผ่านมา

บสนนการปกครองแบบประชาธิปไตย.....” ปัญหาทั้งหลายที่ปรากฏในสังคมไทยเราจะเป็นสิ่งท้าทายให้นักศึกษาได้ช่วยกันป้องกัน

เนื่องและทวีความรุนแรงจนยากแก่การแก้ไข ปัญหาทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดนั้นคือความยากจนของประชาชนในชาติ

ที่สนองตอบความต้องการกำลังคนของสังคม ปัญหาที่กำลังประสบอยู่คือขาดแคลนกำลังคนในชนบทโดยเฉพาะสาขาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเกษตรศาสตร์

เศรษฐกิจของไทยจะมีฐานที่แข็งแกร่งกว่านี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะไม่รุนแรงและสามารถแก้ไขได้ง่ายกว่านี้มาก

พเศรษฐกิจของไทยกลับมามั่นคงอีกครั้งหนึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยครั้งนี้ ถ้าหากพิจารณาให้ดีแล้วจะพบว่าปัญหาที่ต้องเผชิญนี้ไม่ได้มีเพียงปัญหาทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียว

หรือเกษตรกรอันเป็นชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกันอีกประการหนึ่งคือลักษณะระบบการเมืองของประเทศมีลักษณะค่อนข้างไปในทางเผด็จการ

เข้ารับราชการ เมื่อมีการสร้างราชธานีใหม่ ปัญหาที่สำคัญคือการควบคุมกำลังคนให้มีระเบียบวินัย

ในชนบทจึงยังคงเป็นเพื่อนทุกข์อยู่เสมอมา ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการกระจายบริการทางเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลไม่ทั่วถึงโดยเห็นได้ชัดในท้องถิ่นทุรกันดาร

องภูมิอากาศโลก ปัญหาชั้นโคโนมีกรอญั่ว ปัญหาแนวท่วมหมบ้านเพราะไม่มีป่าไม้คอยอุ้มน้ำที่ไหลบ่าลงมาจากภูเขา

กิดความล่าช้าในการตัดสินใจของส่วนภูมิภาค ปัญหานี้ได้พอกพูนอยู่เป็นเวลาอันยาวนาน ผู้ที่เคยเป็น

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในชนบทนั่นเอง ปัญหาในประเด็นนี้ที่สำคัญที่สุดคือปัญหาทางเศรษฐกิจของชนบท

ลดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ด้วย อาทิ ปัญหาพรมแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียซึ่งเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองประเทศก็ได้อาศัยความเป็นสมาชิกในกลุ่มภาคีเดียวกันเป็นตัวประสานความสัมพันธ์ [จนนำไปสู่ความร่วมมือกันอย่างแข็งขันในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยตามแนวชายแดนที่ต่อเนื่องกัน]

ยึดเวลาแห่งการอยู่รอดให้ยาวนานออกไป ปัญหาวิกฤตการณ์พลังงานมักเกิดขึ้นกับประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่ความเป็นนิคส์อย่างไทย ถ้าทุกคนพร้อมใจกันประหยัดไฟฟ้าเพียงวันละ

ี่สังคมอย่างดีพอมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบสูง ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นก็มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากกรณีที่คนไทยปฏิบัติตามหลักการนี้ไม่ถูกต้อง

ดี | สำหรับ | ปัญหาที่เป็นปัญหาส่วนรวม เช่น | ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในขณะนี้ | ทางแก้ไขที่ดีที่สุดก็ |

มาทศอยุทธศาสตร์ทำสิ่งที่ได้อย่างสม่ำเสมอเช่นกัน | ปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็เป็นผลมาจากความประมาทและการกระทำสิ่งที่ไม่ดีเช่นกัน |

ต่อความก้าวหน้าในการพัฒนาชนบทของไทย | ปัญหาสำคัญที่เผชิญหน้าอยู่ในปัจจุบันคือระบบบริหารไม่ได้มีความเหมาะสมต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชนบทอย่างแท้จริง |

มีผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อผู้ที่ลงเล่นน้ำ | ปัญหาอีกอย่างหนึ่งซึ่งประชาชนในประเทศอุตสาหกรรมवादกลัวกันหนักหนาก็คืออุบัติเหตุที่อาจจะเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ |

กรรมสมัยใหม่อย่างสิ้นเชิง | ด้วยเหตุผลที่ว่า | ป่าซึ่งมีต้นไม้หนาที่บเกิดขึ้นได้โดยไม่มีใครไปพรุนดิน |

วปร่างของสังคมในภาคกลางในช่วง | ๒๐๐ | ปีที่ผ่านมา | ซึ่งผู้เขียนได้สรุปจากข้อเท็จจริงที่ได้ค้นคว

และทุกท้องถิ่นของประเทศไทยในช่วง | ๒๐๐ | ปีที่ผ่านมา | ซึ่งเป็นไปไม่ได้ที่ผู้เขียน | จะบรรยาย

ะได้กล่าวถึงสังคมรัตนโกสินทร์ในช่วง | ๒๐๐ | ปีที่ผ่านมา | ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งในแง่

วจากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์สังคม | ๒๐๐ | ปีที่ผ่านมา | เมื่อพิสูจน์ความเชื่อนี้ | ในเรียงความฉบับ

ในสำนักงานอธิการบดี | สำหรับในรอบ | ๑๐ | ปีที่ผ่านมา | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ปรับแนวทางการ

แบบของการบริหารทางวิชาการในรอบ | ๑๐ | ปีที่ผ่านมา | อาจจำแนกเป็น | ๒ | ลักษณะกล่าวคือ | ๑ |

อดเวลา | โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ | ๑๐ | ปีที่ผ่านมา | การพัฒนาทางด้านต่างๆ | มีแผนการดา

ลจากกรอบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ตลอด | ๒๐ | ปีที่ผ่านมาและแม้แต่ปัญหาชาวบ้านจำนวนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในบริเวณโรงไฟฟ้าแม่เมาะ |

สิ้น | กระดาษเหล่านี้จะกลายเป็นสิ่งเหลือใช้ | เป็นกากไร้ประโยชน์ที่เยาวชนต้องกำจัดออกไปให้พ้นจากระบบชีวิต |

ไม่แก้ปัญหาคือการ | ๑๔ | ตุลาคม | ๒๕๑๖ | เป็นการเคลื่อนไหวของสังคมที่สำคัญมาก | มีการเข้าร่วม

ชนบท | ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม | เป็นการเติบโตที่ต้องพึ่งพิงกับต่างชาติอย่างมาก | ซึ่ง

นแปลงการปกครองของไทยเมื่อ | พ.ศ. | ๒๔๗๕ | เป็นการปฏิวัติที่นำเอารูปแบบของการปกครองแบบฝรั่งเศสที่มุ่งแก้ปัญหาลัทธิ |

ไทย เทียวเมืองไทย ร่วมใจประหยัด” นั้น เป็นการพัฒนาจิตใจสำนึกการนิยมไทยเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเท่านั้น |
ช่วยตัวเองเป็นการพัฒนาตนเองอย่างหนึ่ง เป็นการพาตัวของเราเองไปยังจุดหมายที่สูงขึ้น |
ไปทางใดก็จะทำได้ง่าย | ประการที่สอง เป็นการยากที่เราจะสามารถใช้วัฒนธรรมใหม่ได้คล่องแคล่วชำนาญเท่ากับเจ้าของวัฒนธรรมเอง |
พระวิหาร เรายอมรับคำตัดสินของศาลโลก | เป็นการรักษาสัจจะอันเป็นคุณธรรมสำคัญ | เมื่อเรายอมรับ
ปัญหาและอุปสรรคนานัปการ แต่ก็นับได้ว่า เป็นการวางรากฐานทางการศึกษาอันสำคัญให้แก่สังคมไทย |
งๆ เป็นการเรียนเพื่อความรู้อตามหลักสูตร เป็นการศึกษที่จัดอย่างเร่งรัด | จำกัดทั้งสถานที่ เวลา
บไปจะได้รับประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร | เป็นการศึกษที่จัดอยู่ทั่วไป | รูปแบบที่ ๓ | การศึกษา
รูปแบบที่ ๒ | การศึกษาในระบบโรงเรียน | เป็นการศึกษที่สถาบันการศึกษารับผิดชอบโดยตรงจัดการศึกษาเป็นไปตามขั้นตอน |
วิธีการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ | เป็นการสร้างความกินดีอยู่ดีของประชาชนในชนบทให้ประชาชนเหล่านี้เป็นคนที่มีคุณภาพ |
ด้ | ได้แก่ - การให้คำปรึกษาทางวิชาการ | เป็นการให้ความรู้ที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย | ไปช่วยแก้ปัญหา
กจากจรรยาวัณนี้ เป็นเพียงคำขู่ค่อนซอด หรือ เป็นคำเตือนสติให้เราตระหนักถึงสิ่งที่กำลังจะเผชิญในอนาคต |
ที่เราทำไปก็จะเป็นบุญเปล่า | ประการสุดท้าย | เป็นคำสอนสำหรับผู้ที่เป็นผู้ปกครองของสังคมโดยผู้ที่เป็นผู้ปกครองจะต้องมีคุณธรรมของผู้ปกครอง |
สืบทอดกันมาช้านานไม่น้อยกว่า ๗๐๐ ปี | เป็นเครื่องแสดงความเป็นชาติเก่าแก่ซึ่งมีความเจริญรุ่งเรืองยิ่ง |
พัฒนาชุมชนเป็นงานสำคัญ | เป็นงานที่หนัก | เป็นงานที่ต้องทำด้วยความสามารถ ด้วยความฉลาด คือ
นริศรานูวัตติวงศ์ | งานจิตกรรมในสมัยนี้ เป็นช่วงที่เปลี่ยนแปลงจากยุคโบราณอย่างสิ้นเชิงมาเป็นยุคแห่งจิตกรรมร่วมสมัย |
สรุปสังคมใน พ.ศ. ๒๕๐๑ ถึงปัจจุบันได้ว่า เป็นช่วงที่สังคมได้เปลี่ยนไปเนื่องจากการแบ่งงานกันทำในระดับโลกแบบใหม่ |
กันว่า ชาติไทยเป็นชาติที่มีความสงบสุข | เป็นดินแดนที่ผู้คนมีความเป็นมิตร | มีน้ำใจไมตรีและยิ้ม

1. ศิลปะ ประพฤติตนอย่างดี | มีความสำรวม | เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ที่อยู่ในปกครอง |๓. |ปริจฉาจาคะ

อำเภอสนามชัย |เขต|จังหวัดฉะเชิงเทรา | เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ดี | เพราะชุมชนนี้เคยทำแต่ไร่มันสำ

ที่เกิดของนกกระเรียนไทยที่สูญพันธุ์ไปแล้ว | เป็นที่กำเนิดของกุรีหรือวัวแดงที่อพยพเข้าไปอยู่ในเขมร |

ให้อุตสาหกรรมของไทยได้พัฒนาไปมาก | เป็นที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือลักษณะการเติบโตของอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งพิงและขึ้นต่อกิจการต่างชาติที่เข้ามาลงทุนรวมทั้งไทยต้องสั่งซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์สารเคมีจากเมืองแม่ |

1.(S)ปีที่พิมพ์: ๒๕๒๓ (S)หน้า (1๙-๑๖) | เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ |

ควรวางการเคลื่อนย้ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย | เป็นที่ยินดีของชาว|จังหวัด|เพชรบูรณ์เป็นอันมาก|เพราะว่าการย้ายมาจะทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดดีขึ้น |

โลกเป็นแดนที่จะทะยานแสวงหาที่เสพเสวย | เป็นที่ให้ความสุขและทุกสิ่งที่เป็นปรารถนา |มองเห็นตนใน

ารรณาและสำคัญต่อการสร้างสรรค์สังคมไทย | เป็นบทบาทที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน | และเป็นที่ยอมรับก

ดักกล่าวอย่างละเอียดแล้วเบื้องต้น | ซึ่งถือว่า | เป็นบทบาทที่สังคมปรารถนา | และจะมีส่วนช่วยอย่างสำคัญ

มาบรรดาเงินชีวิตได้อย่างถูกต้องในสังคม | เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ | ไม่ก่อปัญหาแก่สังคม | การดูแลอบ

ก่อน | เป็นบุพนิมิตอันใด | สัมมาทิวก็เป็นตัวนำ | เป็นบุพนิมิตเพื่อการรู้ตามความเป็นจริงซึ่งมีอริยสัจ |๔ |

คนที่อ่อนแอกว่าอีกด้วย | อย่างเช่น | กัมพูชา | เป็นประเทศหนึ่งที่มีความใกล้ชิดผูกพันกับไทยในฐานะเมืองประเทศราชมาช้านาน |

ะทง |๒๗ | กี่ล้านแล้วแต่มีคุณค่าอย่างยิ่ง | เป็นประเพณีที่ทุกคนในสังคมจะได้ปฏิบัติร่วมกัน | ซึ่งก่อ

ภาพเศรษฐกิจ |สังคม|วัฒนธรรมและการเมือง | เป็นปัจจัยที่สำคัญแล้ว | ยังต้องพิจารณาในเรื่องของ |ปร

ขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต | เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดข้อพิพาทรุนแรงระหว่างกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติกับกลุ่มพัฒนา |

นี้ย่อมทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนมีดมัวลงไป | เป็นปัญหาใหญ่ที่เหมือนกระแสคลื่นอันใหญ่เข้ามาท่วมทั่วไปหมด |

นารีแพทย์ | ทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด | เป็นผลงานที่ได้รับรางวัลดีเด่นจากเงินทุนรัชดาภิเษกสมโภช |

ก) วัฒนธรรมทางวัตถุ คือสิ่งที่เป็นรูปธรรม เป็นผลผลิตที่คนไทยประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตทุกด้านนับตั้งแต่ปัจจัยสี่ |

นำชีวิตให้ดีขึ้นและดีขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เป็นผลให้จุดมุ่งหมายสูงสุดของมนุษย์คือการได้มีชีวิตอยู่อย่างสะดวกสบายท่ามกลางสิ่งบริโภคนวัตกรรม |

ห้ล้ำสมัยขึ้นไปเรื่อย ๆ จนเราตามไม่ทัน เป็นผลให้เทคโนโลยีที่เราใช้อยู่กลายเป็นของล้าสมัย |

โลหะต่างๆ และสารประกอบคาร์โบไฮเดรตได้ เป็นผลให้วัดวาอารามซึ่งเป็นโบราณสถานและบ้านเรือนผูกเรือนเร็วขึ้น |

ท่านเป็นผู้มีพระคุณต่อเราอย่างเหลือล้น เป็นผู้ที่ให้ความรักอันสูงส่งแก่เรา เป็นผู้ที่ยอมเสียส |

การพัฒนาไปสู่ความเป็นนิคส์ของไทยนั้น เป็นเพราะนโยบายทางการเมืองที่ต้องการเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าในจีนโตจีนและการลงทุนอันเนื่องมาจากค่าแรงขั้นต่ำที่ต่ำเกินไป |

วรรณนิยมาอย่างเด่นชัด ชาวตะวันตกอ้างว่า เป็นภาวะของชนผิวขาวในอันที่จะนำอารยธรรมตะวันตกซึ่งถือว่า |

แ่งซึ่งมีลักษณะเด่นอยู่หลายประการ อาทิ เป็นภาษาหนึ่งในจำนวนไม่กี่ภาษาในโลกที่มีเสียงวรรณยุกต์ |

ดและรูปของวรรณกรรมเรื่องกรอง กล่าวคือ เป็นร้อยกรองขนาดสั้นซึ่งเน้นข้อคิดใดข้อคิดหนึ่งเป็นทำนองสื่อสารความคิดนั้นระหว่างผู้แต่งและผู้อ่าน |

สำหรับระบบราชการนั้นเป็นระบบที่ใหญ่มาก เป็นระบบที่มีผลต่อความสำเร็จของสังคมไทยอย่างแท้จริง |

และการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ การค้าสำเภา เป็นรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐ ในประวัติศาสตร์ได้

ยเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นไทย เป็นลักษณะเด่นของชาติซึ่งบรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ไว้ตั้งแต่อดีต |

ไปเกือบสิบเท่า เกษตรกรจำนวนมากไร้ราย เป็นเศรษฐกิจจากการขายที่ดินของบรรพบุรุษให้กับนักลงทุนต่างชาติเงินทองที่ได้มาถูกใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย |

มีแต่สถาบันศาสนา วัง และครอบครัว เป็นสถาบันอันสำคัญที่ทำหน้าที่ให้การศึกษแก่กุลบุตรและกุลธิดาไทย |

่างใดก็ขึ้นกับกรรมที่สร้างไว้แต่ชาติก่อน เป็นสิ่งที่ต้องยอมรับ ผลจากค่านิยมนี้ในด้านการรับ

การปฏิเสธไม่รับวัฒนธรรมตะวันตกเลยนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้การทำเช่นนั้นอาจเป็นการทำให้ประเทศล้าหลัง |

การละเล่น พิธีที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นสิ่งที่สังคมไทยควรหวงแหนและรักษาเอาไว้ สถาบัน

ที่มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่แสดงศักยภาพหรือความสามารถของชาวบ้านและชุมชนในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยอันเป็นประสบการณ์จากอดีตถึงปัจจุบันมาปรับใช้ได้ อย่างสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต |

จะกล่าวเป็นอันขาด | หลักธรรมทั้งสี่ประการนี้ เป็นหลักเพื่อพัฒนาสังคมของเราที่ทุกคนต้องช่วยกันนำไปปฏิบัติ |

อบแทนผู้มีพระคุณ | มนุษย์กับต้องการมากขึ้น เป็นเหตุให้ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเคยอุดมสมบูรณ์ลดจำนวนอย่างรวดเร็ว |

ชนทั่วไป - | ไร่จิมพ์ใจฟ้าลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นแหล่งปฏิบัติการทางด้านเทคนิคการพิมพ์ของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง |

เพราะชาติไทยคือที่เกิดที่อาศัยของคนไทย เป็นแหล่งรวมของกลุ่มชนที่มีเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา และขนบธรรมเนียมประเพณีเดียวกัน |

ซึ่งเป็นภาระมุ่งบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการอุดมศึกษาที่ก่อเกิดประสิทธิภาพของการศึกษาทั้งระบบช่วยให้การสอน การให้บริการบริการทางวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงวัฒนธรรมและการบริหารงานดีขึ้น |

ทดลองๆ | ตลอดจนทรงตั้งทุนเล่าเรียนหลวง เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถได้ไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ |

๗ | ของขบพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ตั้งไว้ ผลก็คือเกิดความแตกต่างทางรายได้ระหว่างประชาชนในชนบทกับในเมืองดังที่เป็นอยู่และตัวด้วยรายได้อันน้อยนิดเกษตรกรในชนบทจึงยังคงเป็นเพื่อนทุกข์ อยู่เสมอมา |

งาน | เป็นต้น | จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผลกระทบของการศึกษาแบบใหม่ที่มีต่อด้านเศรษฐกิจนั้นยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก |

เพียงใด | ย่อมต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ด้วย | ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เป็นที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ |

ปัจจุบันที่ “หลงทาง” จึงมีจำนวนไม่น้อย | ผลของความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมที่มีต่อผู้รับเอาอิทธิพลตะวันตกเข้าไปก็คือทำให้เกิดช่องว่างระหว่างความคาดฝันกับความเป็นจริงซึ่งห่างไกลกันมาก |

วรรณคดีตะวันตกเป็นภาษาไทยเป็นจำนวนมาก | ผลจากความก้าวหน้านี้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางในวงการวรรณกรรมไทยช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของวรรณกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามลำดับเวลาจนเป็นเช่นปัจจุบัน |

วงรวดเร็วภายในระยะเวลาเพียงร้อยกว่าปี | ผลจากอิทธิพลตะวันตกที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันก็มีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย |

สภาพสังคมไทยก่อนจะรับหรือปฏิเสธส่วนใด | ผลโดยตรงของการใช้วิธีบริหารประเทศตามแบบตะวันตกซึ่งสนับสนุนการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง เช่นการมีกองทหารที่ฝึกวินัยและใช้กลยุทธ์แบบตะวันตก |

อ| ไม่มีความคิดพอจะพัฒนาวัฒนธรรมของตน | ผลที่เกิดขึ้นคือวัฒนธรรมไทยสนองความต้องการของคนได้น้อยลง |

ทำให้เสียเปรียบผู้ที่ยังคงใช้วิธีลาดปูนขาว | ผลที่ได้ในปัจจุบันนี้คือหอยหลอดนั้นเหลืออยู่น้อยจนหาจับได้ยากขึ้น |

ผู้จากต่างประเทศแทนการทอด้วยตัวเอง |ผลที่ตามมาก็คืออุตสาหกรรมพื้นบ้านไทยเริ่มเสื่อมทรุดลงเพราะคนหันมาปลูกข้าวแต่เพียงอย่างเดียว |

ไทยถูกชักนำเข้าสู่ระบบทุนนิยมตั้งแต่นั้นมา |ผลผลิตที่เคยเป็นไปเพื่อการยังชีพได้กลายเป็นสินค้าที่แลกเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินตรา |

นำมาเสนอ |จึงเป็นเพียงทัศนะหนึ่งเท่านั้น |ผู้เขียนมีมาตรฐาน ๒ |ประกาศว่าสังคมที่ก้าวหน้าคือสังคมที่มนุษย์มีอิสระในการแสดงออกและการปกครองตนเอง |

การที่ได้เสด็จประพาสต่างประเทศหลายแห่ง |ผู้ตามเสด็จได้พบเห็นการแสดงแบบแปลกแตกต่างไปจากที่เราเคยมี |

การณ์ที่เป็นจริงในสังคมโดยเฉพาะในชนบท |ผู้ที่จบจากสถาบันอุดมศึกษายิ่งเรียนสูงเท่าไรก็ไม่อยากไปทำงานในชนบทมากขึ้นเพียงนั้น |

วนเกิดขึ้นเป็นไปตามกระแสแห่งกฎธรรมชาติ |ผู้ที่ดำรงตนอยู่ในธรรมหมายถึงผู้ที่เข้าใจในกฎธรรมชาติ |

ะชาชนเองก็ไม่เห็นความสำคัญในการศึกษา |ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระยะแรกนี้ก็คือพวกเจ้านายและลูกหลานขุนนาง |

หดแห่งความขัดแย้งได้แล้ว |ยังทำให้คิดว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงเท่านั้นจึงทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้ |

วามเจริญทั้งปวงทั้งของตนเองและส่วนรวม |ผู้ที่เป็นครูจะต้องถือเป็นที่อันดับแรกที่จะต้องให้การศึกษา |

ึ่งว่า |“เป็นที่น่าเสียใจอยู่อย่างหนึ่งที่ว่า |ผู้ที่ไปศึกษาหาความรู้ |ความฉลาดจากต่างประเทศ |

ชอบโดยตรงจัดการศึกษาเป็นไปตามขั้นตอน |ผู้ที่ผ่านระบบไปจะได้รับประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร |

งนั้นไม่มีเลย |มีแต่ความร้อนรนไม่สิ้นสุด |ผู้ที่รู้จักสุขนั่นเอง |บัดนี้ |ถึงเวลาแล้วที่ต้องเข้าใจเส |

งกลายเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญ |งานการสำคัญ |ผู้ที่อยู่ในหน้าที่ในงานการสำคัญจะเป็นคนสุจริตที่ไม่คอรัปชั่น |

สภาพเป็นกรดมากๆ |เป็นอันตรายต่อสุขภาพ |ฝนกรดที่ซึ่มลงได้ดินทำให้ดินมีความเป็นกรดสูงต้นไม้ตายการเพาะปลูกไม่ได้ผล |

มีสภาพเป็นกรดมากๆ |มีอันตรายต่อสุขภาพ |ฝนกรดที่ซึ่มลงไปดินชั้นล่างทำให้ดินมีความเป็นกรดสูง |

อดีตโดยมีเสนาบดีกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชา |พร้อมกันนี้ก็ทรงจ้างชาวต่างประเทศที่มีความสามารถมาเป็นที่ปรึกษา |

การที่จะเข้ามายึดครองแผ่นดินไทยได้แล้ว |พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวยังได้ทรงวางแนวนโยบายสำคัญที่ทรงพิจารณาแล้วว่าเป็นหนทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์ที่ล่อแหลมในขณะ
นั้น |

ต้องในการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จของสังคม พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์โคลงบทหนึ่งซึ่งเป็นที่คุ้นเคยในหมู่ประชาชนชาวไทย

ทางเลือกสุดท้ายที่จะทำ คงจะเห็นได้ว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยในพสกนิกรของพระองค์และทรงพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะรักษาอำนาจอธิปไตยของชาติไทยไว้

เมื่อติดต่อกันมานานและผลประโยชน์อยู่มาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใฝ่หาประชาธิปไตยด้วยวิธีการที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้งสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ

ที่เรียกว่า “การพัฒนาแบบยั่งยืนยาวนาน” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลในรัชกาลปัจจุบันทรงเป็นนักพัฒนาที่มีความเข้าใจพระทัยในเรื่องนี้

โดยตลอดทั้งในยามสงบหรือในยามมีปัญหา พระเมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจที่เป็นรูปธรรมของคนไทยทั้งหมดไม่เหมือนกับสถาบันชาติและศาสนาซึ่งเป็นนามธรรม

ที่อิทธิพลของชาติตะวันตกกำลังเพิ่มขึ้นเช่นนี้ พระเมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ต่างทรงเล็งเห็นความจำเป็นที่สังคมไทยจะต้องปรับตัวให้เข้ากับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเร่งรัดให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความสำนึกทางการเมืองที่ถูกต้องเหมาะสม

พระเมหากษัตริย์องค์พระองค์พ่อหลวงโดยแท้ พระองค์พระราชทานแนวพระราชดำริอันประเสริฐมาให้คนไทยทุกคนได้น้อมนำไปปฏิบัติ

ตรีที่มีคุณภาพและคุณธรรมออกไปเป็นแม่พิมพ์ พ่อพิมพ์ที่ดีของชาติเผยแพร่วิชาความรู้และอบรมให้เขาเหล่านั้นเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในภายหน้า

ากกว่าสิ่งต่างๆ ที่ได้รับจากพร้าสอน พ่อแม่จึงควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อ

ทุกคนไม่ค่อยมีเวลาให้แก่กันเหมือนก่อน พ่อแม่อาจจะตื่นขึ้นแล้วไปทำงานแต่เช้าในขณะที่โลกยังหลับอยู่และกลับมาในเวลามืดค่ำหลังจากลูกเข้านอนแล้ว

บการทะนุบำรุงและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย พัฒนาระบบราชการและแนวทางการดำเนินงานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาชุมนุม วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา ฯลฯ พุทธศาสนิกชนก็จะไปทำบุญที่วัดมีการรักษาศีล และแจ

นั้นก็ต้องส่งสิ่งของมาแทนแรงงานทุกปี ไพร่ยังต้องรับใช้มุลนายด้วยขณะที่ทาสจะรับใช้นายเพียงอย่างเดียว

เวลาจะมีวิกฤตการณ์อันทำให้แผ่นดินลุกเป็นไฟ ไพร่ฟ้าข้าไทได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อนบ้างแต่ราชอาณาจักสยามก็ยังคงรักษาเอกราชอธิปไตยไว้ได้และยังคงเป็นบ้านหลังใหญ่อันอบอุ่นให้ปวงชนชาวไทยทุกคนได้อยู่อาศัย

ผิดแพ้นซึ่งกลัวยิ่งกว่าอุมาสิกาแก้วศีลชาติ แพ้นพ่านสอนสั่งอย่างไรก็ได้จะต้องปฏิบัติตามประหนึ่งว่าตัวเป็นทาสซึ่งแพ้นได้ออกเงินไปทำสารภีกรรมมาไว้

ก๊าซต่างๆ รวมทั้งออกซิเจนที่เราใช้หายใจ ไฟคือพลังงานอันอบอุ่นจากดวงอาทิตย์ เมื่อคืน น้ำ

นค้าเข้า และการเพิ่มผลผลิตภายในประเทศ ภาคชนบทเป็นภาคที่มีการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจ เดิมแ

ของต่างชาติ เช่น การส่งออก การบริการที่เกิดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ต่างชาติ

ๆ เพื่อสนองความจำเป็นในปัจจุบันของมนุษย์ ภายใต้เงื่อนไขความสมดุลของธรรมชาติที่นำไปสู่คุณภาพชีวิตอันพึงประสงค์ของโลกหลายในอนาคตอันยาวไกล

ซึ่งมองแสวงหาความสุขใส่ตนมาตามลำดับ ภายใต้ดวงอาทิตย์นี้ไม่มีอะไรที่มนุษย์ต้องการแล้วจะไม่ได้

และที่เดียวซึ่งทุกคนก็ต้องเดือนร้อนด้วยกัน ภาษาไทยก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่คนไทยต้องรักษาไว้ด้วยเหตุผลคล้ายกับเรื่องเชื้อชาติ

ส่งผลแผ่กระจายครอบคลุมไปทั่วทั้งโลก มนุษย์ซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาและเป็นผู้ได้รับผลแห่งการกระทำจึงจำเป็นต้องเริ่มหันมาใส่ใจรับผิดชอบ

ทุนพร้อมๆ กันไป การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในบรรดาทรัพยากรทั้งหลาย

ว่ามนุษย์นั้นแยกเป็นคนละส่วนกับธรรมชาติ มนุษย์พิเศษกว่าและอยู่เหนือธรรมชาติก็ด้วยความสามารถในการใช้เหตุผลนอกจากนี้มนุษย์ยังสามารถตัดดวงเอาประโยชน์จากธรรมชาติอันเปรียบเสมือนขุมทรัพย์นี้ได้โดยการให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือเหตุผล

นอกจากปัญหาป่าไม้ ปัญหามลพิษทางน้ำแล้ว เมลภาวะทางอากาศก็เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อทุกชีวิตเช่นเดียวกัน

เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลด้วย ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงกำลังเดินเข้าสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยเป็นชุมชนที่ประกอบไปด้วยปัญญาชนผู้มีการบุกเบิกหาความรู้

อีกด้วย นอกจากกิจกรรมที่จัดเป็นประจำแล้ว มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมพิเศษในวาระและโอกาสที่สำคัญในรูปของการประชุมทางวิชาการ

ยังประโยชน์แก่ชาวไทยไม่มีเวลาเสื่อมสูญ มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีจุดมุ่งหมายที่เป็นหลัก คือ การบุก

ยังประโยชน์แก่ชาติไทยไม่มีเวลาเสื่อมสูญ มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีจุดมุ่งหมายที่เป็นหลัก คือ การบุก

คติจะทำได้ยาก ด้วยเป็นเรื่องของจิตใจ มองไม่เห็นเป็นการกระทำที่ชัดเจน แต่เยาวชนก็ไม่คว

รรมชาติอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ กล่าวคือ มองเห็นว่าชีวิตนั้นอยู่ท่ามกลางโลกซึ่งดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติ

ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงอำนาจสูงสุด มาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญ

ต้องเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากการเพื่อขาย มาเป็นเพื่อการค้ายังชีพที่ช่วยลดรายจ่ายเกษตรกรแบบธรรมชาติสร้างสำนึกใหม่ในระบบนิเวศที่ว่า

รวมเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องอยู่กรณีหนึ่ง คือ แต่เดิมชาว
 ของการแก้ปัญหา ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีการจัดการปกครองแบบศักดินาที่แบ่งสถานภาพคนตามเนื้อที่นา |
 ศิลปะวัฒนธรรมในสมัยต่างๆ อย่างใกล้ชิด มีการที่คนศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปะและ
 ราชการเมืองที่ตนสังกัดหรือในการประชุมสภา มีการเปลี่ยนการสังกัดพรรคอย่างง่ายดายโดยปราศจากเหตุผลที่ได้ |
 หน้าที่บรรณาธิปไตยในโรงงานอุตสาหกรรม มีการแม่ข่ายของนายทุนพาณิชย์เงินที่มีลักษณะนายหน้า |
 วงธรรมชาติเสื่อมโทรมลง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ มีการสำรวจประชากรครั้งแรกในประเทศไทยซึ่งมีเพียง |
 รมซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำ ใน พ.ศ. ๒๕๒๙ มีข่าวใหญ่โด่งดังทั่วโลกเมื่อเกิดเพลิงไหม้โรงเก็บสารเคมีของบริษัทซานคอสซึ่งตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำไรน์ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ |
 รื่องที่น่าสะพรึงกลัว เมื่อ ๔-๕ ปีมาแล้ว มีข่าวใหญ่ที่สร้างความเศร้าสลดใจแก่ผู้คนทั่วโลก เม
 และเปลี่ยนแปลงระเบียบการปกครองให้ทันสมัย มีความต้องการผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานตามระเบียบใหม่ |
 มชอบ ปลุกฝังค่านิยม ไม่ให้ยึดติดกับวัตถุ มีความเป็นอยู่ตามฐานะที่แท้จริง ไม่ต้องมีสิ่งเทียม
 ทย รักษาเอกลักษณ์ ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความรักในระบอบประชาธิปไตยซึ่งเป็นระบอบการปกครองของชาติ |
 ตั้ง ทั้งนี้เพราะสภาพที่ตั้งของประเทศไทย มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์สำหรับภูมิภาคนี้ ประกอบกับมีเขตแดนติดต่อกับประเทศที่เป็นจุดแห่งความยุ่งยากไม่รู้จบสิ้นมาตลอดระยะเวลานับสิบปี |
 บว่าเป็นการช่วยเศรษฐกิจไทยทางอ้อมด้วย มีโครงการที่มีประโยชน์ต่อสังคมหลายโครงการในเรื่องนี้ |
 อกก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรดังกล่าว มีตัวอย่างที่ปรากฏมาแล้วในสหรัฐอเมริกา เมื่อเรื่อน้ำมัน
 ธรรมชาติที่ตนอาศัยอยู่มีแต่ความผาสุกสวัสดิ์ มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์สะอาด เลือ่อ่าน
 เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อยครั้งมาก มีทั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง และรัฐบาลที่มาจาก
 งอยู่บนพื้นฐานหลักธรรมอิทัปปัจจยตา คือ มีแนวคิดที่มองทั้งระบบการแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งเพียงเรื่องเดียวไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ |

ต่อเนื่อง ปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัย มีบทลงโทษที่รุนแรงเหมาะสมกับการกระทำผิดและมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง |
กว่ามาตรฐานที่กำหนดคือ ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร | มีปริมาณแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายและสารพิษปะปนอยู่จำนวนมาก |
บใหม่ของสังคมไทยในช่วงร้อยปีที่ผ่านมา | มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยเป็นอันมาก |
ที่เหมาะสมกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย | มีลักษณะเฉพาะที่เข้ากับจิตใจของคนไทยโดยมิได้สูญเสียเอกลักษณ์ความเป็นไทยแต่อย่างใด |
าชาติไว้เป็นมรดกให้ลูกหลานได้ภาคภูมิใจ | มีวัฒนธรรมที่สวยงามประณีต | สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพ |
วนปฏิบัติการเกษตรกรรมชุมชน | คณะเภสัชศาสตร์ | มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อที่ช่วยให้การเรียนรู้การสอนสำหรับนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ |
ธิพลของการโฆษณา | วัฒนธรรมมวลชนเช่นนี้ | มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานอันต่างจากจิตนิยมที่เขาเคยยึดถือมาแต่เดิม |
ห้กับโรงเรียนหรือครู | ครูเองก็มีงานหนัก | มีศิษย์ที่ต้องดูแลจำนวนมาก | ไม่สามารถดูแลได้เต็มที่ |
บางครั้งจัดให้มีรัฐธรรมนูญฉบับใช้ชั่วคราว | มีสภาที่มาจากการแต่งตั้ง | แต่ก็ไม่อำนาจวุฒิสภาเกือบ |
ความมีศฤงคารศักดิ์และทรัพย์สินเงินทอง | มีส่วนสร้างคนไทยที่ไร้คุณภาพขึ้นมามากมาย | ซึ่งคนจำพวก |
วมซึ่งเราอยู่อาศัยกันนี้มีความอุดมสมบูรณ์ | มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม | สามารถทำการเพาะปลูก | มี |
มากมายที่ส่งเสริมวัฒนธรรมยิ่งกว่าคุณธรรม | มีหลายกรณีในสังคมไทยที่คุณธรรมมีปรากฏแต่ขาดความรู้ |
นเช่น | การได้รับการยกย่อง | มีรายได้ดี | มีอาชีพที่มั่นคง | มีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางสังคมให้ส |
ชาติไทยของเราจึงมีเอกราช | มีสันติสุข | มีอำนาจอธิปไตยซึ่งเป็นของปวงชนชาวไทยทุกคน | ดังน |
รง | ในคณะรัฐมนตรีปัจจุบันนี้ก็ได้ดีในรัฐสภาที่ดี | มีอิทธิพลของคอมมิวนิสต์เข้าแทรกซึมอยู่เป็นอันมาก | แม้ว |
ประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่างๆ ของประเทศ | มุ่งผลต่อบันฑิตที่มีความรู้เลิศทางภูมิปัญญา และมีคุณภาพ |
ใบร่วงก็กลายเป็นปุ๋ยแก่พืชผักที่อยู่ผิวดิน | มูลสัตว์ใช้ทำปุ๋ยการปลูกพืชหลายชนิดปะปนกันไม่ก่อให้เกิดแมลงที่เป็นศัตรูพืชระบาด |

สิ่งที่ไม่มีคุณค่าก่อนที่ทุกอย่างจะสลายเกินไป | เมื่อการต่อสู้ในขณะที่มีชีวิตอยู่นั้นไร้ความหมาย | จึง

ที่สุด | มิฉะนั้นประวัติศาสตร์ก็จะซ้ำรอยเดิม | เมื่อการสร้างเขื่อนกลายเป็นขวนເລ່ມใหญ่ที่ทำลายป่าจำนวนมหาศาลอย่างถูกต้องตามกฎหมาย |

วาทหนึ่งก็คือสังคมไทยเป็นสังคมประนีประนอม | เมื่อเกิดธรรมยุติกนิกายขึ้นเป็นนิกายใหม่ขึ้น | ก็ไม่ทำให้

เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งแล้วครั้งเล่าอีก | เมื่อคณะราษฎรได้ทำการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขในวันที

L

วาทเงินทองที่ได้มาถูกใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย | เมื่อเงินทองหมดเขาเหล่านั้นคงไม่ต่างอะไรกับบุคคลล้มละลายที่สิ้นเนื้อประดาตัว |

ย่นที่เรียนดีเข้ามาเรียนในคณะแพทยศาสตร์ | เมื่อจบเป็นบัณฑิตแล้วจะนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปใช้ในชนบท |

ใจของชาวไทยแล้ว | สำหรับคนไทยถิ่นอื่น | เมื่อได้เดินทางไปพบเห็นภูมิประเทศอันอันงดงามได้ซาบซึ้งถึงวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ |

แล้วก็ไม่ค่อยน้อยสำหรับประเทศไทยในเวลานั้น | เมื่อต้องเผชิญกับการคุกคามจากประเทศที่ไม่มีแสนยานุภาพเหนือกว่าทั้งด้านวิทยาการสมัยใหม่ |

ถึปราศรัย | จะกลายเป็นความหายนะในที่สุด | เมื่อทรัพยากรที่มีอยู่เสื่อมโทรมถึงจุดติดตัน | นักอนุรักษ์

เปลี่ยนแปลงจึงไม่มีรูปร่างหรือตัวตนที่แน่นอน | เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงและไม่แน่นอนเช่นนี้ |

ดิไปสู่ความวิบัติ | ได้ส่อเค้าแห่งความจริง | เมื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้กลายเป็นดาบสองคมที่ก่อให้เกิดควันทพิษ |

ยงกรรมกรรับใช้ได้ค่าแรงงานเพียงเล็กน้อย | เมื่อเทียบกับผลกำไรที่เจ้าของโรงงานได้รับ | ถึงพัฒนา

ู้กำลังจัดการกับปัญหานั้นทันที | ตัวอย่างเช่น | เมื่อไทยเห็นว่าประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามซึ่งมีการปกครองแบบคอมมิวนิสต์เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของไทยด้วยการพยายามเข้ามาแทรกแซงทางการเมือง |

เราไม่เริ่มทำอะไรตอนนี้จะไรจะเกิดขึ้น | เมื่อน้ำที่มีอยู่เน่าเสียใช้บริโภคไม่ได้ | อากาศแปรปรวน

เหล่านั้นเหมาะสมสำหรับประเทศที่มีอากาศหนาว | เมื่อน้ำมาสร้างในประเทศที่มีอากาศร้อน | จำเป็นต้องใ

วงธรรมชาติ | ต้นไม้ใหญ่ดูดอาหารจากดินลึก | เมื่อใบร่วงก็กลายเป็นปุ๋ยแก่พืชผักที่อยู่ผิวดิน | มูลสัตว์

เชื่อมโยงกัน เมื่อมีความเห็นผิดก็ปฏิบัติผิด เมื่อปฏิบัติผิดก็เกิดผลที่ผิดพลาด || พระพุทธเจ้าทรงสอน

ยกย่องเจ้าขุนมูลนายและผู้มีตำแหน่งหน้าที่สูง เมื่อประกอบกับระบบราชการแบบใหม่ที่ยกเลิกศักดินาและระบบไพร่ไปนานแล้ว ||

วยเหลือจากเขาไม่เช่นนั้นเราจะอยู่ไม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้เขาก็สามารถบงการเราได้ดังที่ไอเอมเอฟที่ตั้งเงื่อนไขประกอบการให้เงินช่วยเหลือแก่ประเทศไทยหลายประการ ||

กลางดวงใจของคนไทยทั้ง |๒๐| ล้านดวง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแนวพระราชดำริในการจัดการกับปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ||

ล (S)ปีที่พิมพ์: |๒๕๔๔| (S)หน้า (๒๙-๔๙) || เมื่อพิจารณาผลอันเกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาตินับแต่อดีตจนปัจจุบันแล้ว ||

นะธรรมได้ก็เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เมื่อมลพิษที่สร้างขึ้นตกค้าง สะสม พอกพูน จนเกินกว่าที่

มสัมพันธ์นั้นจะออกมาในรูปแบบใดก็ตาม เมื่อมองย้อนไปในอดีตอันยาวนานของชาติไทย ก่อนร

คงอยู่สภาพเดิมไม่ได้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจึงไม่มีรูปร่างหรือตัวตนที่แน่นอน ||

เติบโตขึ้นเรื่อยๆ และในที่สุดก็จะดับสูญไป เมื่อเราเป็นเด็กเราก็จะมีรูปร่างที่เล็ก เมื่อเราเติบโต

ว่าสองประการนี้เป็นลักษณะเด่นของคนไทย เมื่อเรามีลักษณะเช่นนี้ทำให้เรามีข้อได้เปรียบคือทำให้เราสามารถอดทนต่อความลำบากได้มากกว่าชาติอื่นคือเมื่อเกิดปัญหาเราสามารถคิดถึงปัญหาในทาง
ที่ดีได้ง่าย ||

เป็นเรื่องของกรรมแก่สิ่งที่ไม่ได้อีกไป เมื่อวิธีการชอบทำไม่อาจนำมาซึ่งสิ่งที่ดีที่ต้องการตั้งใจ ||

ว่าด้วย |ตั้งนั้นผลกำไรจากการส่งออกสินค้า เมื่อหักค่าใช้จ่ายและสิ่งที่จะต้องนำเข้าเพื่อใช้ในการผลิตแล้วจะได้กำไรสุทธิเพียงเล็กน้อยไม่คุ้มค่ากับการลงทุนเลย ||

งหรือวัสดุจากธรรมชาติซึ่งย่อยสลายได้ง่าย แม่น้ำเจ้าพระยาก็กำลังตกอยู่ในภาวะวิกฤตขั้นรุนแรงเพราะมีปริมาณออกซิเจนในน้ำต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดคือ ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร ||

ซึ่งสามารถผลิตบัณฑิตได้ปีละหลายหมื่นคน ยังผลให้ความต้องการของตลาดแรงงานที่มีอยู่เปลี่ยนไป ||

เป็นส่วนหนึ่งของสถิติตัวเลขดังกล่าวหรือไม่ ยานพาหนะที่เยาวชนใช้ในการเดินทางก็มีส่วนเกี่ยวข้อง ||

ความเกี่ยวข้องกันในทางประวัติศาสตร์อีกด้วย ยามใดที่ประเทศหนึ่งเกิดปัญหาที่มักก็จะเกี่ยวข้องไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือหลายประเทศดุจดังลูกโซ่เสมอ ||

วมสำคัญของธรรมชาติรวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น เยาวชนจะได้สัมผัสและเรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่จริง ||

เนาให้เยาวชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายมากขึ้น เยาวชนจะสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคสิ่งที่ได้กล่าวมาไว้แล้วข้างต้นนั้นอย่างเข้าใจและเป็นธรรมชาติ |

เพราะของเสียที่ได้จากการบริโภค | เช่นนี้ | เยาวชนจะเห็นว่าลักษณะความสัมพันธ์ของโลกธรรมชาตินั้นเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแล้ว |

แต่หากย้อนยุคกลับไปในทางตรงกันข้าม คือ | เยาวชนใช้ไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น | และปิดทุกครั้งที่ไม่ใช้ |

รปกครองในส่วนภูมิภาคก็ยังไม่รัดกุมเพียงพอ | ระบบบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้อยู่เดิมจึงไม่เอื้ออำนวยต่อสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศในขณะนั้น |

อีกอย่างคือเป็นค้อยไปอย่างที่คุณโบราณสอน | ระบบเศรษฐกิจของไทยจะมีฐานที่แข็งแกร่งกว่านี้ | ปัญหา

ร้อยละ ๙๕ | ดังนั้นเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ | รัฐบาลจึงสามารถลดค่าเงินบาทได้ | เป็นผลให้จำนวนผู้ขายโรคมะเร็งถึงหนึ่งเพราะถูกแสงแดดมากเกินไปในนั้นเพิ่มมากขึ้น | พฤติกรรมการใช้กระดาษเป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเยาวชนก็มีส่วนใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ้นเปลือง |

มักจะเอาผู้ที่กระทำผิดมาลงโทษได้ยาก | รัฐบาลควรกำจัดผู้ที่ทุจริตให้พ้นไปจากหน่วยงานให้มากที่สุด |

อื่นๆ ที่ผลิตได้จะต้องให้เป็นสมบัติของรัฐ | รัฐจะได้การจำหน่ายเองต่อไป | เป็นการตัดพ่อค้าคนกลางออกไป | ตัวเงินหรือบัตรแทนเงินที่กลไกได้รับมาจะใช้ซื้อเครื่องอุปโภคและบริโภคในร้านของรัฐบาล |

หวังไทยกับพม่า | และไทยกับมาเลเซีย | รัฐบาลของทั้งสองฝ่ายได้พยายามเจรจากันอย่างสันติเพื่อหาแนวทางในการยุติปัญหาด้วยความเข้าใจอันดีต่อกัน |

จากชนแต่ต้นทุนการผลิตสังคมต้องเป็นผู้จ่าย | รัฐบาลควรให้เจ้าของกิจการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้น |

ละปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเอเชียอาคเนย์ | รัฐบาลจำเป็นต้องถือหลักในการแสวงหาความปลอดภัยอันมั่นคงของชาติเป็นที่ตั้ง |

หม่นพร้อมกันไปทั้งเพลงเล็กและเพลงใหญ่ | รัฐบาลซึ่งเป็นผู้กมนโยบายในการบริหารประเทศจะต้องมีมาตรการแผนงานและปฏิบัตินโยบายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง |

แรกคือปัญหาเฉพาะหน้าที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน | รัฐบาลต้องระดมสรรพกำลังทุ่มเทเพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญอันกระทบต่อฐานะความเป็นอยู่ของชาวชนบท |

ขาดขึ้นได้นี้ทำให้มีอำนาจทางเศรษฐกิจมาก | รัฐบาลที่มีทหารเป็นผู้นำในระยะหลังไม่สามารถดำเนินนโยบายบริหารประเทศได้เป็นอิสระ |

หนึ่งยอมไม่อาจทำให้เราบรรลุเป้าหมายได้ | รัฐบาลในฐานะที่เป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาชนบทควรเป็นฝ่ายริเริ่มและพยายามกระตุ้นทั้งข้าราชการและประชาชน |

ทั่วไป | และจะให้ชาวนาเช่าที่ดินอีกที่หนึ่ง | รายได้ที่ได้รับจะมาเป็นรูปของค่าเช่าและดอกเบี้ยที่ชาวนากู้ยืมเงิน |

กเงิน | และมีเงินแห่ง | ทองแห่งจำนวนหนึ่ง | รายการสินค้าส่วนใหญ่ | เป็นสินค้าฟุ่มเฟือยและเป็นสินค้าบริโภคมากกว่าสินค้าประเภททุน | กลุ่มที่ใช้สินค้าเหล่านี้ |

ตนเองเป็นผู้ที่มีความรู้และรู้จักรับผิดชอบ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมและทำประโยชน์ให้แก่สังคมที่ตนอาศัยอยู่ได้ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

คดีได้อย่างเข้มแข็ง, มั่นคง และมีศักยภาพ รู้จักหารายได้ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักพึ่งตนเอง

การพัฒนาชนบทจึงไม่เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ รูปแบบการบริหารแบบรวมอำนาจอยู่ส่วนกลางที่ใช้อยู่นับเป็นเวลาอันยาวนาน

เราเข้าใจหลักคำสอนข้อนี้ของศาสนาอิสลาม เราก็จะเข้าใจว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เรากำลังเผชิญอยู่เป็นเพียงความยากลำบากอย่างหนึ่งซึ่งเราสามารถต่อสู้และฟันฝ่าให้ผ่านพ้นไปได้

คือถ้าเราเป็นผู้เริ่มกระทำการต่างๆ แล้ว เราก็จะได้รับผลจากการกระทำที่เราทำไป ตัวอย่าง

ที่เราไปขอความช่วยเหลือจากไอเอ็มเอฟ เราก็ต้องปฏิบัติตามข้อที่เขากำหนดไว้ เช่น การตัด

อะไร แต่ถ้าหากเรามีความขยันหมั่นเพียร เราก็สามารถประสบความสำเร็จอย่างที่ต้องการได้ ส่วน

ลา เมื่อเราพัฒนาประเทศมาถึงจุดๆ หนึ่ง เราก็กลับมองไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่มีคุณค่าในสายตาของชาวต่างชาติ

พินาศ และนี่คือ ต้นตอของปัญหาที่แท้จริง เรากำลังใช้ชีวิตอยู่ในสถานการณ์ที่มีช่องว่างระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติมากขึ้นทุกที

การหรือไม่ก็ตาม คำถามที่น่าคิดมีอยู่ว่า เราจะใช้ความเป็นนิคมพัฒนาประเทศไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้อย่างไร

ซึ่งเรามีอาจมองข้ามได้คือ “การศึกษา” เราจะพบว่าระบบการศึกษาที่ผ่านมายังขาดการอบรม

เป็นสถาบันที่มีความหมายต่อชีวิตของคนไทย เราจึงควรภาคภูมิใจในชาติไทยซึ่งเป็นชาติที่มีอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมอันสูงส่งมาแต่โบราณกาล

ระดับปริญญาตรี, ปริญญาโท, ปริญญาเอกแล้ว เราได้ตระหนักถึงภาพที่เราจะสามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านั้นได้

อยู่เช่นนี้ วิธีการที่จะเสนอในที่นี้ก็คือ เราต้องนำเอาเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติมาใช้และส่งเสริมอย่างถูกต้อง

ทางยุโรปแทน เวลาปัญหาต่างๆ เกิดขึ้น เราเป็นผู้ที่รับผลจากปัญหาโดยตรงอยู่แล้ว ถ้ามีการ

งประสงค์ของลูกหลานในอนาคตอันยาวไกล เรามิได้รับมรดกแผ่นดินนี้มาจากปู่ย่าตายายซึ่งเป็นบรรพบุรุษแต่ฝ่ายเดียว

กแก่ปวงชนชาวไทยมากกว่า ๗๐๐ ปีแล้ว เรามีทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของเราเองซึ่งมีลักษณะเด่นอยู่หลายประการ

องจากศรัทธาเล็กซึ่งศาสนา ทางด้านนาฏกรรม เราไม่มีบรรทัดฐานที่เป็นแบบแผนเฉพาะตนทั้งการร้ายไว้ |

โบราณที่กล่าวว่า ไม่มีความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด เรามีวิชาความรู้ไว้เป็นเครื่องมือแสวงหาความเจริญแก่ชีวิตของเราในทางที่ดีที่ชอบ |

ของประเทศ นอกจากปัญหาทางเศรษฐกิจแล้ว เรายังต้องเผชิญกับปัญหาสังคมที่ได้สั่งสมมาเป็นระยะยาวนาน |

งานศิลปะของชาติไทยมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น เราสามารถนำมาเผยแพร่และแนะนำให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางขึ้น |

ว | กล่าวโดยสรุป | สังคมในสมัยรัตนโกสินทร์ | เรื่องของการควบคุมกำลังคนโดยระบบไพร่เป็นส่วนที่มีบทบาทที่สำคัญมาตลอดสมัย |

" | มากกว่า | นอกจากค่านิยมอันดั้งเดิมแล้ว | เรื่องที่เราสามารถนำมาเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและเป็นการรักษาความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของเราไว้ก็คือการดำรงอยู่ของวิถีชีวิตครอบครัวไทยซึ่งมีความเป็นอยู่ที่อบอุ่น |

การศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในทุกวันนี้ | เรื่องที่สำคัญอย่างหนึ่งในครั้งนั้นก็คือการเปิดโอกาสในเรื่องการศึกษาของสตรี |

วิทยาลัยส่วนใหญ่เร่งผลิต | เพราะผลิตได้ง่าย | ลงทุนน้อยกว่าสาขาที่ขาดแคลน | เช่น | แพทย์ศาสตร์ | เป็น

วันตกคือชนชั้นผู้นำนั่นก็คือพระมหากษัตริย์ | ลักษณะการรับแจ้งอาจค่อยเป็นค่อยไปได้ไม่เหมือนการเปลี่ยนแปลงกะทันหันที่มาจากเบื้องล่าง |

ระว่าเราสามารถอยู่รวมกันได้อย่างสันติ | ลักษณะนี้เป็นลักษณะที่คนไทยจะต้องช่วยกันรักษาไว้ให้ได้เพราะถ้าเรามีความสามัคคีกันแล้ว | ไม่ว่าปัญหาอะไรจะเกิดขึ้น | ก็สามารถช่วยกันแก้ไขไปได้ทุก
ครั้ง |

ทศตะวันตก | ซึ่งนิยมกันจนเป็นปกติธรรมดา | ลักษณะอาคารเหล่านั้นเหมาะสำหรับประเทศที่มีอากาศหนาว |

เสาทหกรมมากกว่าสังคมเกษตรกรรมยิ่งนัก | ลัทธิอุตสาหกรรมต้องการความพร้อมยิ่งกว่าที่เคยเป็นมาก่อน |

อบไปด้วยปัญญาชนผู้มีการบุกเบิกหาความรู้ | แลกเปลี่ยนความรู้โดยถ่ายทอดความรู้ที่มาจากทางหรือสะสมนั้นให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม |

ใกล้หรือไกลจากดวงอาทิตย์มากน้อยกว่านี้ | โลกคงเป็นเพียงลูกไฟหรือก้อนน้ำแข็งมีหิมาที่ล่องลอยอยู่ในอวกาศโดยปราศจากสิ่งมีชีวิต |

en House Effect) | อุณหภูมิของโลกจะสูงขึ้น | โลกจะร้อนแล้งกว่าที่เป็นอยู่ปริมาณน้ำในมหาสมุทรจะขยายตัว |

ำนองจิตวิเคราะห์ | เป็นต้น | มาถึงยุคปัจจุบัน | วรรณกรรมไทยซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องตลอดมาตั้งแต่ครั้งเริ่มรับอิทธิพลตะวันตกก็ยิ่งมีความแตกต่างจากวรรณกรรมรุ่นก่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้
ชัด |

ช) เพราะพืชต่างๆ เป็นพืชผู้ให้และผู้รับ | วัชพืชเป็นค่าที่มนุษย์ตั้งขึ้นเอง | มนุษย์มีความรู้เป็นบาง

คุณค่าต่อคนไทยและสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง | วัฒนธรรมไทยที่เป็นเครื่องประสานสายสัมพันธ์ของคนในสังคมไทยให้เหนียวแน่นประการหนึ่งคือสถาบันทางสังคม |

ศาสนา, และพระมหากษัตริย์ดังกล่าวแล้วนั้น | วัฒนธรรมไทยที่มีความสำคัญและมีคุณค่ายิ่งต่อคนไทยก็คือภาษาไทย |

เกียรติภูมิและศักดิ์ศรี | ในความเป็นจริงแล้ว | วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของคนไทยทุกคนดีอยู่แล้ว |

ย) ซึ่งถือเป็นมรดกทางสังคมที่มีคุณค่ายิ่ง | วัฒนธรรมไทยมีทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมซึ่งสังเกตได้จากหลายสิ่งหลายอย่างในชาติไทย |

ได้สูญเสียเอกลักษณ์ความเป็นไทยแต่อย่างใด | วัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของไทยมีอยู่มากมาย | จะ |

เป็นอยู่และวิถีชีวิตที่ดีขึ้นเหมาะสมขึ้นได้ | วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ทำให้เกิดขึ้นเพื่อประโยชน์ของสังคมมนุษย์เอง |

ญ) ต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ประจำชาติด้วย | วัฒนธรรมเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจซึ่งก่อให้เกิดความกลมเกลียวกันของคนในชาติ |

อันล้ำค่าที่คนไทยทุกคนมีส่วนเป็นเจ้าของ | วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเป็นสิ่งที่แสดงถึงศักดิ์ศรี | แก

ข้อบกพร่องและชื่นชมข้อดีของกันและกันแล้ว | วัตถุประสงค์ในอันที่จะพยายามรักษาเอกลักษณ์ของชาติไว้ก็คงจะสัมฤทธิ์ผลได้ไม่ยากนัก | |

วิกฤตการณ์ทางการเมืองดังกล่าวข้างต้นแล้ว | วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจก็ถือเป็นวิกฤตการณ์ที่ได้พิสูจน์ให้เห็นว่าแผ่นดินไทยไม่เคยแล้งคนดี | |

ศจวรรษ | นอกจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองแล้ว | วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชก็มีความรุนแรงไม่แพ้กัน | |

ยทุกคนแม้ว่ามิได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ก็ตาม | วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตนับว่ามีส่วนอย่างยิ่งที่ช่วยปลุกเร้าหัวใจรักชาติของพี่น้องไทยให้ลุกขึ้นมาช่วยแรงร่วมใจกันฝ่าฟันวิกฤตที่กำลังถาโถมเข้ามาใน
ปัจจุบันแต่เห็นสิ่งคืนดีด้วยพระเมตตาคุณขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว | |

ตอบที่ดีในอนาคตของสังคมไทยอย่างแน่นอน | วิถีชีวิตของคนไทยเคยเป็นวิถีชีวิตที่ร่มเย็นเป็นสุขบนผืนแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ภายใต้พระบรมโพธิสมภารแห่งองค์พระมหากษัตริย์ | |

นาระหว่างเมืองและชนบทอย่างชัดเจน | อนึ่ง | วิธีการพัฒนาที่สำคัญก็คือการสร้างโครงสร้างภายในทางเศรษฐกิจ | |

คยรู้จักกันก็ตามเมื่อเรามีลักษณะเช่นนี้แล้ว | เวลาเกิดปัญหาเราจะสามารถรวมตัวช่วยเหลือกันได้อย่างรวดเร็วซึ่งเป็นข้อได้เปรียบอย่างมากของสังคมไทยที่เราควรรักษาและปฏิบัติต่อไป | |

ดินซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติของประเทศทั้งสิ้น | เวลานี้เราต่างพากันตั้งใจที่เศรษฐกิจขยายตัวเติบโตอย่างรวดเร็วไปสู่อุคอุตสาหกรรมใหม่จนนำหน้ากลุ่มที่กำลังพัฒนาด้วยกันหลายประเทศ | |

คือ | พรรคการเมืองและพวกหนังสือพิมพ์ | เช่น | ศรีกรุงได้พยายามเสนอพบความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองที่เหมาะสมกับสังคม |

เป็นแหล่งผลิตอาหารเสริมโถมจนถึงจุดเตี้ยตัน | ศักยภาพที่เคยเชื่ออำนวยการพัฒนากำลังจะหมดไป | แ

หนึ่งที่ทำให้การเผยแพร่ศาสนาไม่ได้ผลนัก | ศาสนาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งในอันที่จะชักนำให้คนมีความคิดคล้ายคลึงกัน |

คนไทยทุกคนมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา | ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่คนไทยนับถือมากที่สุด | จนถือเป

มแห่งศรัทธา | ความเคารพนับถือและพิธีกรรม | ศาสนามีหลักคำสอนที่เป็นแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุสู่อุดมการณ์ |

ยของผู้ว่า | หากจะกล่าวโดยส่วนรวมแล้ว | ศิลปกรรมทุกแขนงของไทยมีเอกลักษณ์ในแง่ที่สะท้อนความอ่อนโยนละเมียดละไม |

ณ์อันดีงามซึ่งเป็นที่ชื่นชมของชาวโลกด้วย | ศิลปกรรมไทยก็ถือว่าเป็นวัฒนธรรมไทยอีกประการหนึ่งที่มีคุณค่า |

รื่องมือที่สร้างความรำววยให้กับคนกลุ่มน้อย | เศรษฐกิจของเมืองไทยอาจตกอยู่ในกำมือของนักลงทุนเพียงไม่กี่ชาติที่ไม่มีอำนาจทางการเงินสูง |

ึงอยู่บ้านเลี้ยงไหมและทอผ้าเครื่องนุ่มห่ม | เศษอาหารที่เหลือใช้เลี้ยงไก่และสุกรไว้ขาย | การกิน

แก่สถาบันครอบครัว | กล่าวคือ | ประการแรก | ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันโดยเคารพสร้างระบบค่านิยมซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันในชุมชนเพื่อให้สถาบันครอบครัวอยู่ได้อย่างเป็นสุข |

ราชสังคหวัดฤ) | โดยบำรุงอาหารให้สมบูรณ์ | ส่งเสริมข้าราชการที่ดีมีความสามารถให้ได้ทำงานที่เหมาะสม |

คกลาง | ๒๕ | แห่งและภาคใต้ | ๑๖๕ | แห่ง | สถานที่เหล่านี้จะต้องรองรับนักท่องเที่ยวถึงปี | ๑ |

จากสินค้าออกอื่นๆ แต่อีกไม่กี่ปีข้างหน้า | สถานการณ์จะเลวร้ายลงเพราะปัญหาความเสื่อมโทรมของธรรมชาติที่เนื่องมาจากกาาชาดกาาจัดระเบียบในแหล่งท่องเที่ยว |

วยภาพ | สติปัญญา | จิตใจ | อารมณ์ | และสังคม | สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ดังกล่าวได้ครบถ้วนก็จะสามารถผลิตเยาวชนของชาติที่มีคุณภาพ |

| ดังนั้นคนไทยทุกคนจึงมีส่วนเป็นเจ้าของ | สถาบันชาติเป็นสถาบันที่มีความหมายต่อชีวิตของคนไทย |

| สถาบันชาติ | ศาสนา | และพระมหากษัตริย์ | สถาบันทั้งสามนี้เป็นสถาบันอันสูงส่งที่อยู่คู่สังคมไทยมาโดยตลอด |

| ในชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย | สถาบันที่มีความสำคัญยิ่งของสังคมไทยอีกสถาบันหนึ่งคือสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นสถาบันที่อยู่คู่บ้านคู่เมืองมาตั้งแต่โบราณกาล |

งเติมกำลังได้เช่นสมัยก่อนอีกต่อไปแล้วนี่ | สถาบันที่เหลือคือสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา |

ประเทศชาติให้รอดปลอดภัยจากภัยพิบัติไปได้ | สถาบันนี้จึงเป็นสถาบันที่สำคัญมากอีกสถาบันหนึ่งที่คอยช่วยเหลือสังคมไทยมาโดยตลอดทั้งในยามสงบหรือในยามมีปัญหา |

ะมหาภคัตรีย์ที่ไม่มีต่อประเทศชาติอย่างมหาศาล | สถาบันพระมหากษัตริย์จึงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญและประเสริฐสุดสืบทอดมาถึงปัจจุบัน |

ติและศาสนาแล้วก็คือสถาบันพระมหากษัตริย์ | สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่พึงทางใจที่สำคัญสำหรับคนไทยทุกคนยามใดที่ประเทศชาติเกิดความระส่ำระสาย |

“สยามเมืองยิ้ม” | นอกจากสถาบันชาติแล้ว | สถาบันศาสนาก็เป็นสถาบันหนึ่งที่อยู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านาน |

ให้ศาสนาสำคัญต่างๆ | ดำรงอยู่ในประเทศได้ | สถาบันศาสนาจึงกลายเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยอย่างแน่นแฟ้นเป็นกลไกที่ช่วยขจัดบิดเบือนความขัดแย้งและสร้างความสงบสุขในสังคม |

| ความกล้าหาญ | และการรู้จักใช้ความคิด | สถาบันสงฆ์จึงมีส่วนช่วยฟื้นฟูคุณสมบัตินี้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจเหล่านี้ให้เกิดขึ้นในจิตใจของมวลชน |

ดี | และยังช่วยสร้างความจงรักภักดีอีกด้วย | สถาบันสงฆ์ช่วยสร้างค่านิยมที่ยึดโยงสังคมเข้าด้วยกันเป็นข้อตกลงร่วมกันที่จำเป็นในการดำรงชีวิต |

ยในทางอ้อมอยู่หลายประการ | ประการแรก | สถาบันสงฆ์ชักนำให้เกิดความร่วมมือกันในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอันเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกันประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้วย |

งๆ | ในสังคมจึงมีอิทธิพลมากกว่าในปัจจุบัน | สถาบันสงฆ์เป็นสถาบันหนึ่งที่อยู่คู่และเกื้อหนุนสังคมไทยมาแต่เดิม |

ในการพัฒนาสังคมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น | สถาบันสงฆ์เป็นส่วนหนึ่งของสถาบันศาสนาอันเป็นประจักษ์เสาคือ |

ต่อการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก | สถาบันหลักสามสถาบันที่ช่วยจรรโลงสังคมและเสริมสร้างความร่วมมือกันเป็นสุขมาช้านานแล้วนั่นก็คือ |

ที่จะช่วยพัฒนาชนบทให้บรรลุเป้าหมายดีขึ้น | สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่เป็นที่รวมของผู้รู้ |

รณาความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต | สถาบันอุดมศึกษายังต้องการให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่พร้อมด้วยคุณธรรม |

อนเข้า | เคยสักครั้งหรือไม่ที่จะสังเกตว่า | สมบัติที่ใช้ผลิตขึ้นโดยใช้ไขมันพืชหรือไขมันสัตว์ | เพราะห

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว | สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจไม่อำนวยให้ก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ได้จำนวนมากอาคารแบบตะวันตกที่สร้างในสมัยนี้ได้แก่ |

รมค่อนข้างมาก | ในด้านสังคมจะเห็นได้ว่า | สภาพของสังคมไทยซึ่งอยู่ในระยะที่ก้าวล้ำพัฒนา | พื้นฐาน

มเป็นระเบียบเรียบร้อยแบบใหม่ที่แน่นอนว่า |สภาพชีวิตในสังคมที่เป็นระเบียบแบบใหม่ย่อมไม่กลับไปเหมือนแบบเก่าได้อีก |

มากอยู่ในปัจจุบันก็มีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย |สมาชิกหลายคนในสังคมไทยอาจนึกถึงความสงบเรียบร้อยเดิมที่เคยเป็นมา |

แต่สภาพกรรมอย่างรวดเร็วตามแบบตะวันตก |ส่วนการปฏิรูปการปกครองมีสาเหตุในสิ่งที่เกี่ยวกับอิทธิพลตะวันตกอาจแบ่งเป็น ๒ ประการ |

มากที่สุด |เหยียดวัฒนธรรมไทยว่าด้อยพัฒนา |ส่วนคนกลุ่มคนไทยที่ใช้วัฒนธรรมไทยด้วยความพอใจหรือจำใจก็ทำตามทีก็ล้วนไม่ใส่ใจหรือไม่มีความคิดพอจะพัฒนาวัฒนธรรมของตน |

ติจะห่างไกลจากวัฒนธรรมไทยจนสิ้นกันไป |ส่วนคนที่ตกค้างอยู่กับวัฒนธรรมเดิมก็ถูกทอดทิ้งให้ดำเนินชีวิตตามยถากรรม |

วิทยาการที่อำนวยความสะดวกแก่การดำรงชีวิต |ส่วนคุณธรรมที่ผู้เรียนผู้รู้พึงมี |และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทยาการที่อำนวยความสะดวกแก่การดำเนินชีวิต |ส่วนคุณธรรมที่ผู้เรียนผู้รู้พึงมี |และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสหสในน้ำประปากรุงเทพฯ (๒๕๒๗) |ส่วนงานวิจัยทางด้านที่เกี่ยวข้องกับการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม |

นรายได้หลักของประเทศเป็นอันดับต้นทุกปี |ส่วนทางด้านคตินิยมหรือทัศนคติต่อชีวิต ต่อสังคมแวดล้อมและโลกของชาวไทยอาจกล่าวได้ว่ามีส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทยโดยเฉพาะอยู่หลายประการ |

จังหวัดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ |ส่วนนักเรียนที่สอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ก็จะกระจัดกระจายไปเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชน |

กสัตตญาที่ไทยทำกับฝรั่งเศสใน พ.ศ. ๒๔๑๐ |ส่วนราชอาณาจักรลาวอันมีเมืองหลวงพระบางและเวียงจันทน์เป็นเมืองสำคัญได้ตกเป็นเมืองขึ้นของไทยในตอนปลายรัชกาลพระเจ้ากรุงธนบุรี |

หลักสูตรได้รับการปฏิบัติเป็นผลตามเป้าหมาย |ส่วนเรื่องได้ในของหลักสูตรที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน |

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังเช่นที่ผ่านมานั้น |ส่วนหนึ่งเป็นผลพวงของเวลาที่มนุษย์มีปฏิฐิหรือความเห็นที่ผิด |

าต่างๆ เช่น ช้างป่า และใช้ป่า เป็นต้น |ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นที่เนาขาดความอุดมสมบูรณ์ ไม่มีราคาและขนาดจะไม่ใหญ่มากเพราะขาดกำลังคนที่จะช่วยบุกเบิก |

เป็นจำนวนไม่น้อย |เมื่ออาคารแบบตะวันตก ล้อมที่ใช้ในอาคารก็ต้องใช้แบบตะวันตกซึ่งมีกลไกและอุปกรณ์หลายอย่างใช้น้ำมาก |

ริยกรรมศูนย์อำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ |สังคมจึงไม่อาจเกิดนายทุนอิสระที่มีฐานเศรษฐกิจสะสมทุนอิสระของตัวเองได้ |

นาจอื่นๆ |บนพิภพ |ทางด้านประเพณีไทยนั้น |สังคมไทยแต่เดิมมาเป็นสังคมเกษตรกรรมชนบทที่มีขนบธรรมเนียมแบบแผนอันดีงาม |

สกุล (S)ปีที่พิมพ์: ๒๕๔๖ (S)หน้า (๑-๗) | สังคมไทยในอดีตนั้นเป็นสังคมที่มีความสงบสุข รักสันต

งคนไทยที่ไม่เหมือนใครอีกประการหนึ่งคือ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีภราดรภาพหรือความเป็นพี่น้องกันสูงมาก |

องสังคมไทยในทางการเมืองระหว่างประเทศ | สังคมไทยเวลานั้นมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้นำในการใช้ความรู้และคุณธรรมควบคู่กันได้ผลมีความสำเร็จที่เห็นได้ชัดเจน |

ขณะชีวิตการทำงานและความเป็นอยู่ของผู้อื่น | สังคมเมืองชาดวัฒนธรรมที่เป็นเนื้อเดียวกัน นำมาซึ่งกา

นแหล่งสะสมความรู้หลายแขนง ยิ่งกว่านั้น | สังคมยังได้รับผลโดยอ้อมจากสถาบันสงฆ์ที่ช่วยอบรมให้บุคคลรู้จักพึ่งตนเอง |

ไม่ยอมไปทำงานในชนบทมากขึ้นเพียงนั้น | สังคมส่วนใหญ่จึงได้รับผลตอบแทนจากภาษีที่ลงทุนในการผลิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่มากนัก |

ที่ ๑๖ และ ๒ | ด้วย นั้นคือ | ค่างควกกิตติ | สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลกพบในป่ากาญจนบุรีเท่านั้น |

สถาบันอุดมศึกษาอยู่ในวงจำกัดทุกสาขาวิชา | สาขาที่มีการวิจัยมากที่สุด ได้แก่ | แพทย์ศาสตร์ | สังคมศ

นต่อการพัฒนาประเทศจึงต้องทบทวนเรื่องนี้ | สาขาที่ไม่มีนักศึกษามากน้อย | แต่ประเทศมีความต้องการมาก

เป็นทางสายใหม่ของประชาชนชนบทที่สำคัญ | สาขาที่เมื่อนักศึกษาจบมากคือสังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ตามลำดับ |

ก็คือ | ชาติ | ศาสนา | และพระมหากษัตริย์ | สามสิ่งนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในสังคมไทย | โดยจะเห็น

จอยู่ในบริเวณที่สำคัญคืออังกฤษและฝรั่งเศส | สาเหตุแท้จริงที่ประเทศเหล่านี้เข้ามา ก็เพราะต้องการให้ไทยเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูก |

เดิมก็นำเอาวัฒนธรรมนั้นกลับมาปฏิบัติด้วย | สาเหตุประการหนึ่งเนื่องจากค่านิยมบางประการของคนไทยเองที่เอื้ออำนวยให้วัฒนธรรมตะวันตกเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง |

จึงเกิดการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น | สาเหตุเหล่านี้ประกอบกับปัจจัยจากภายในประเทศที่เป็นผลจากอิทธิพลตะวันตกเช่นกัน |

สามารถประสบความสำเร็จอย่างที่ต้องการได้ | ส่วนงานนี้เป็นคำสอนที่ให้กำลังใจกับสังคมไทยในภาวะเศรษฐกิจแบบนี้ได้เป็นอย่างดี |

ง | ที่อยู่ | เครื่องนุ่มห่ม | และยารักษาโรค | สิ่งใดที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตถูกกำหนดให้ทำขึ้น | แร

การที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมไฟรั | สิ่งที่กำหนดอำนาจของมูลนายที่สำคัญคือศักดินา | ซึ่งจะมี

11๒๑ ปีแห่งการพัฒนาประเทศไทยนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นคือขณะที่รายได้เฉลี่ยเป็นตัวเงินของประชากรในภาคชนบทสูงขึ้นแต่จำนวนประชากรที่อยู่ภายใต้เส้นความยากจนกลับมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น

ยารชนต้องกำจัดออกไปให้พ้นจากระบบชีวิต สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือควันที่ได้จากการเผาทำลายขยะเหล่านี้ได้ก่อปัญหามลพิษทางอากาศ

คาดฝันกับความเป็นจริงซึ่งห่างไกลกันมาก สิ่งที่เกิดขึ้นในขบวนการพัฒนาเศรษฐกิจได้แก่ การสร้าง

รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาไว้เช่นกัน สิ่งที่คุณเหล่านั้นปรารถนาซึ่งมิใช่ให้ห้ามการรับเอาสิ่งใหม่ที่จะมีมาเสียเลย

ๆ โดยที่เราไม่ได้ดูสภาพของตัวเองก่อน สิ่งที่เราตะวันตกทำยอมเป็นสิ่งที่เขาเห็นว่าเหมาะสมกับสภาพของเขาเอง

ทศเพื่อทำการส่งออกเพราะได้ราคาดีกว่า สิ่งที่มาคือภายในประเทศขาดข้าวสาร น้ำตาลที่จะบริโภค

อื่นๆ การกระทำต่อประเทศที่อยู่ใต้อำนาจ สิ่งของไทยต้องการจากดินแดนเหล่านั้นคือการจัดส่งเครื่องราชบรรณาการ

เป็นการแสดงให้เห็นอังกฤษกับฝรั่งเศสเห็นว่า สิ่งของไทยไม่มีคืออาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทัดเทียมเท่านั้น แต่ใ

เหมาะสม ประเพณีตะวันตกก็เช่นกัน ดังนั้น สิ่งที่ประชาชนคนไทยจะขาดเสียมิได้ในการรับวัฒนธรรมตะวันตกก็คือวิจารณญาณในการคัดเลือกว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่ประการใดกับสังคมไทย

ไปตามกระแสแห่งเหตุและปัจจัยอันไม่สิ้นสุด สิ่งที่เป็นผลสืบเนื่องมาซึ่งน่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือสังคมไทยเป็นสังคมประนีประนอม

กับประเทศตะวันตกทั้งหลายให้แน่นแฟ้นขึ้นแล้ว สิ่งที่แฝงอยู่ก็คือพระองค์ทรงทำให้ประเทศไทยได้เป็นที่รู้จักในสังคมโลก

ของคำว่า "รักษา ดูแล ป้องกัน" ดังนั้น สิ่งที่ยาวชนพึงปฏิบัติเพื่อเป็นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็คือการย้อนกลับมาปรับปรุงแก้ไขตนเองด้วยการระวัง ดูแล และป้องกันมิให้การกระทำของตนมีผลในทางทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

วงแรกที่จะต้องรักษาไว้ให้ได้ อย่างไรก็ดี สิ่งที่เรากำลังกระทำอยู่เป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงมากเพราะปัจจุบันเราไปเน้นแต่การพัฒนาอุตสาหกรรม

และวิทยาการที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษา สิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาต้องการคือความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ

มาใช้วิถีเกณฑ์ทหารรับใช้ส่วนกลางโดยตรง สิ่งนี้อาจไม่เป็นที่ตระหนักเข้าใจในความหมายสำคัญชัดเจนนักในระยะแรก

เท่านั้นที่จะต้องไปหาอาหารมารับประทาน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่คนที่มาหุงข้าวให้เรา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่คนที่มาหุงข้าวให้เรา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ไม่ใช่คนที่มาหุงข้าวให้เรา หรือว่าเราต

มาสามารถให้แก่การพัฒนาชนบทอย่างเต็มที่ สิ่งสำคัญที่ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรลืมอย่างยิ่งคือการที่ประชาชนในชนบทเป็นผู้ได้รับผลจากการพัฒนา

ะมีความเจริญไม่น้อยหน้าประเทศใดในโลก สิ่งหนึ่งที่ทรงเล็งเห็นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งและจำเป็นต้องรีบปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นก็คือด้านกาการเมืองการปกครอง

วิธีการดำเนินชีวิตของคนไทยมาช้านานแล้ว สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าชาติไทยนั้นมีลักษณะเป็นของตนเองซึ่งได้สืบทอดมาจนเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

ม่ถูกผลลบลไปอย่างสิ้นเปลืองเพราะการผลิต สิ่งแวดล้อมก็จะไม่เป็นมลพิษเพราะของเสียที่ได้จากการบริโภค

ให้มาช่วยราชการมุลนายระดับสูงอีกทีหนึ่ง สิทธิพิเศษที่ได้รับเพียงไม่ต้องถูกสักเป็นไพร่และเป็นสิทธิพิเศษเฉพาะตัว

มี ๒๕ | ลำ พ.ศ. ๒๓๙๓ | มี ๒๙ | ลำ | สินค้าที่นำไปค้าขายเป็นจำพวกของป่า ได้แก่ | เตินก |

เพราะสีแดงบนธงไตรรงค์นั้นหมายถึง | ชาติ | สีขาวอันบริสุทธิ์หมายถึงศาสนา และสีน้ำเงินนั้นหมายถึง

ชาติไทยวันละคำ และรายการสวนานุกรมไทย | ชื่ออีกรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือการผลิตรายการในรูปแบบบันทึกเสียงโดยคณะนิเทศศาสตร์

ด้ไม่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น | มีการศึกษาดีขึ้น | สุขภาพที่สมบูรณ์อันก่อให้เกิดความเจริญแก่ท้องถิ่นตามมา

ปลอดภัยของประเทศชาติ | อีกประการหนึ่งคือ | หน่วยงานของรัฐควรสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติได้ประสานงานกันอย่างใกล้ชิด

| ก็เป็นหนี้สินประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ | ล้านบาท | หนี้สินที่มีอยู่ทำให้เสียกรรมสิทธิ์ในที่ดิน | เพราะต้องกู้เง

ัง | เวลา | ภาวะสมองไหล | เป็นปรากฏการณ์ | หนึ่งในที่เห็นได้ชัดในช่วงของกาเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่

อดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบก้าวคั้ง | เหตุกาการทำลายที่แฝงตัวอยู่ในการพัฒนาทุกชนิด | เงาม

เมืองไทย | เพราะมี | สัตว์ป่ากว่า ๑๐0 | ชนิด | หลายชนิดเป็นสัตว์ป่าหายากที่กำลังจะสูญพันธุ์มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์ไว้ด้วยชีวิต

ยมเก่าๆ | ที่ล้ำสมัยเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา | หันมาสร้างค่านิยมใหม่ที่ถูกต้องดีงาม | พร้อมทั้งปลูกฝัง

ด้วเร็วในเมืองใหญ่เพราะทำกำไรได้มาก | ห้างสรรพสินค้าที่เกิดขึ้นมากมายได้ดำเนินงานขยายกิจกรรมหลายรูปแบบ

ละดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยต่อมา | เหตุที่กล่าวเช่นนี้เพราะกาเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎรในรัชกาลที่

ความเข้าใจระหว่างชาวไทยกับชาวตะวันตก เหตุการณ์สำคัญที่สนับสนุนแนวคิดนี้คือ ในรัชสมัยนี้ พร

ทุกคนจะต้องมีจิตสำนึกต่อความเป็นไทย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นรากฐานของวิถีชีวิตของคนไทยที่มีมาแต่ดั้งเดิม

และความสนใจทางการศึกษาของผู้เรียน เหมาะสมสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ที่อยู่ในชนบท ซึ่งไม่มีเ

ชิม เครื่องถมหรือแม้แต่การแกะสลักผลไม้ เหล่านี้เป็นที่ประทับใจชาวต่างชาติเป็นอันมาก และเสี

มัน และสารเคมีเป็นพิษจากเรือเดินสมุทร เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าการดำรงอยู่ของมนุษย์ในธรรมชาติมีลักษณะคล้ายคลึงกับกาฝากที่เกาะอาศัยอยู่กับต้นไม้ใหญ่

ด้ทุ่มเทพยายามลงไปพัฒนาพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ให้ได้รับการบริการด้านเศรษฐกิจสังคมทุกสาขาที่จำเป็น

ศาสนาเป็นหลักคำสอนให้คนปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ให้แนวทางการประพฤติที่ดีงามสำหรับการดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข

มหาวิทยาลัย เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้เป็นหน่วยงานที่อยู่ในสำนักงานอธิการบดี สำหรับเ

งคมที่หน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยทำอยู่ ให้มีลักษณะที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยส่วน

โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ยกเลิกระบบจุดสมัครที่ใช้สืบกันมาหลายร้อยปี ตั้งแต่

ผลนิยาม โดยการพิจารณาประสบการณ์ประจักษ์ อธิบายพุทธประวัติในสภาวะของมนุษย์ปุถุชนธรรมดาที่เข้าใจแจ่มแจ้งแห่งปัญหา

มัทน แต่เป็นปัญหาที่น่าซึ่งเพราะแผ่นดินทรุด อนาคตของกรุงเทพฯ คงกลายเป็นเมืองบาดาลเพราะสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง

ารถขายที่ดินดังกล่าวได้ในราคาที่คุ้มค่า อนาคตของคนไทยจะเป็นอย่างไรเมื่อไรที่อยู่ที่ทำกินประเทศที่เป็นนิคมประชากรอาจจะมีรายได้สูงตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ก็จริงแต่รายจ่ายก็สูงตามไป

ะต้องตามโลกแห่งเทคโนโลยีให้ทันแก่เวลา อนุรักษ์สิ่งที่มีค่าของไทยให้คงอยู่ ทำหน้าที่เป็นผู้นำ

งประเทศที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทที่ห่างไกล อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และส่งเสริม

กต้อง คือ จัดระเบียบเหตุการณ์เรื่องได้ดี อย่างเช่นการที่รัฐจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้น ก็เป็นผลเนื่อง

วงฯ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า และโทรศัพท์ อย่างมีความรับผิดชอบโดยเปิดใช้เท่าที่จำเป็น และปิด

ดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ | ดังนั้น | อังกฤษจึงเป็นชาติแรกที่เข้ามาขอทำสนธิสัญญาเป็นไมตรีกับไทย |

นตั้งที่บรรพบุรุษได้เคยปฏิบัติมาแต่กาลก่อน | อันก่อให้เกิดผลเสียอย่างร้ายแรงต่อสังคมไทยและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ |

เช่น | โรคทางเดินหายใจ | ภูมิแพ้ | หอบหืด | อันเกิดจากการสูดอากาศที่เป็นพิษ | ทั้งจากควันไอเสีย |

ในประเทศไทยเพื่อตัวคุณอังกฤษกับฝรั่งเศส | อันจะนำมาซึ่งความช่วยเหลือทางการเมืองในอนาคต | เป็นการแสดงให้เห็นอังกฤษกับฝรั่งเศส | อันจะนำมาซึ่งความช่วยเหลือทางการเมืองในอนาคต |

ยิ่งที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคที่ดีในสังคม | อันจะเป็นผลให้คนไทยรุ่นใหม่เป็นคนไทยที่มีคุณภาพที่มีคุณภาพตามที่พึงปรารถนา |

อความรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม | อันได้แก่ความรู้และความเชี่ยวชาญในระบบวิชาการที่อำนวยความสะดวกแก่การดำเนินชีวิต |

พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๔๖๔ | อันเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาของราษฎรฉบับแรกของไทย |

ดีดิน | ย่อมมีผลต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน | อันตรายที่เกิดจากกาแ้วของสารพิษเป็นเรื่องที่น่าสะพรึงกลัว |

ธิ | ธรรมชาติทุกอย่างก็จะบริสุทธิ์ | ปัจจุบันนี้ | อากาศเสียเราแก้ด้วยเทคโนโลยีด้วยการติดตั้งเครื่องปรับอากาศซึ่งต้องใช้เงินตราและทรัพยากรไปแลกเปลี่ยน |

สดงว่าได้รับความเชื่อถือจากชาติมหาอำนาจ | อาศัยคุณธรรมที่ได้บำเพ็ญมาก่อนเป็นเวลานาน | เมื่อเป็น

ก่อให้เกิดสภาพความเป็นอยู่แบบพึ่งตนเอง | อาศัยปัจจัยที่ใช้ในการผลิตคือแรงงานมนุษย์ | แรงงานสัตว์

เหล่านี้เองเป็นประชาชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ | อำนาจทางเศรษฐกิจก็มาจากประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม |

ดงให้เห็นถึงความแตกต่างจากสิ่งอื่นตั้งนั้น | แยกลักษณะไทยจึงน่าจะหมายถึงลักษณะเฉพาะที่แสดงความเป็นไทยอันเนื่องมาจากความสำนึกภาคภูมิใจในเกียรติประวัติและวิวัฒนาการอันยาวนานของชนเผ่าไทย |

ได้ว่าเป็น “เอกลักษณ์” ประจำชาติตนเลย | แยกลักษณะไทยที่สำคัญอาจพิจารณาแบ่งได้ตามบทกลอนข้างต้น |

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายยิ่งยศ กันจันะ เกิดเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2545 แล้วเข้าทำงานที่บริษัทกอล์ฟอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ. 2547 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย